

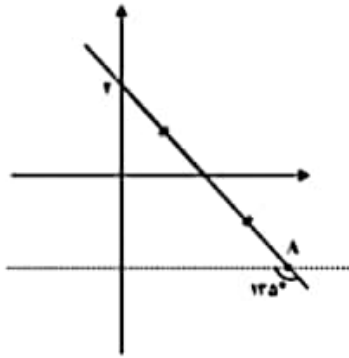
5- در شکل زیر، فاصله نقطه A از مبدأ مختصات کدام است؟

(۱) صفر

(۲) ۱

(۳) ۲

(۴) ۳

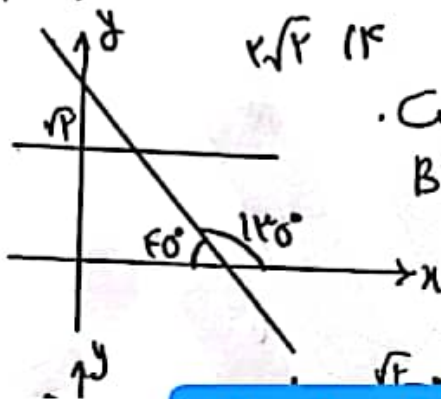
(۱) $2\sqrt{5}$

(۲) $2\sqrt{6}$

(۳) $2\sqrt{2}$

(۴) $5\sqrt{2}$

تست: خطی با شیب نسبت کمره‌ای مختصات زاویه 45° اضافه و از نقطه $(2, 0)$ می‌گذرد، خط $\sqrt{2}$ واحد از نقطه ای قطع می‌کند، فاصله آن نقطه از مبدأ مختصات کدام است؟

پاسخ: $\tan 135^\circ = -1$ شیب خط برابر -۱ است.

اگر فرض بر محور y $\sqrt{2}$ واحد را نقطه $B(x_2, \sqrt{2})$

ببندیم لذا جای x خط از نقطه $(2, 0)$ می‌گذرد

با توجه به شیب -1 خواهیم داشت:

#توجه_توجه

همان طور که ملاحظه

می‌کنید، تست 5 حسابان آزمون

#کنکور_سراسری_اردیبهشت1403

عینا عینا در جزوه قید شده (با اندکی

تغییرات) و در کلاسهای کنکور بررسی

شده است. ارادتمند شما:

#رحیم_قهرمان   100

تاریخ معاصر

مجموعه سوالات متن دروس ۱ تا ۲۵

احمد اسدی اقدم / مرند

۱۴۰۲

سوالات چهارگزینه ای

پرسش های نمونه

کانال تخصصی «تاریخ من»

@Tarikheman3

کد جزوه: ۱۳/۲۸

مهرماه ۱۴۰۲

مجموعه سوالات متن دروس ۱ تا ۲۵

تاریخ معاصر

کلیه یازدهمی ها (بااستثنای علوم انسانی)

تهیه کننده: احمد اسدی اقدم - دبیر تاریخ (آذربایجان شرقی - مرنده)

درس ۱: حکومت قاجار از آقا محمد خان تا محمد شاه

ردیف	متن سوالات
بنیاد سلسله قاجار	
۱	ایل قاجار از چه قومی بودند؟ چه زمانی وارد ایران شدند؟ چگونه وارد عرصه سیاسی ایران شدند؟ ایل قاجار مانند سایر ایل ها و عشایر بزرگ ایران، یکی از عوامل مؤثر در تحولات سیاسی و اجتماعی ایران به شمار می آید. این ایل از ترکمانان بود و در زمان مغولان به ایران کوچ کرد. به هنگام تشکیل سلسله صفوی توسط شاه اسماعیل، ایل قاجار در شمار ایل هایی بود که به یاری او پرداخت و بعدها در جرگه قزلباش ها درآمد
۲	ایل قاجار چه زمانی به ایران کوچ کردند؟ این ایل از ترکمانان بود و در زمان مغولان به ایران کوچ کرد.
۳	موقعیت ایل قاجار در دوره صفویه چگونه بود؟ به هنگام تشکیل سلسله صفوی توسط شاه اسماعیل، ایل قاجار در شمار ایل هایی بود که به یاری او پرداخت و بعدها در جرگه قزل باش ها درآمد
۴	وضعیت ایل قاجار در عصر افشاریه چگونه بود؟ پس از سقوط حکومت صفوی، نادرشاه افشار میانه خوبی با قاجاریان نداشت، زیرا آنان مدافع حکومت قبلی یعنی حکومت صفوی بودند. پس از مرگ نادرشاه، قاجارها، مانند دیگر ایلات کوشیدند قدرت را در ایران به دست بگیرند. اما رهبر قاجارها یعنی، محمدحسن خان، جان خود را بر سر دستیابی به قدرت، از دست داد، و فرزندش، آقا محمدخان، به اسارت کریم خان زند درآمد و حکومت به خاندان زند منتقل شد
۵	چرا نادرشاه میانه خوبی با قاجار نداشت؟ زیرا آنان مدافع حکومت قبلی یعنی حکومت صفوی بودند
۶	رهبر قاجارها همزمان با حکومت نادر شاه بر ایران چه کسی بود؟ محمد حسن خان
۷	کدام یک از فرزندان محمد حسن خان قاجار به اسارت کریم خان زند درآمد؟ آقا محمد خان
۸	آقا محمد خان چگونه توانست حکومت را در ایران به دست گیرد؟ با مرگ کریم خان زند، آقا محمد خان از دربار او گریخت، و سرانجام با غلبه بر لطفعلی خان، آخرین فرمانروای زند، حکومت را در کشور به دست گرفت
۹	آخرین فرمانروای زند که بود؟ لطفعلی خان
۱۰	بنیانگذار سلسله قاجار چه کسی است؟ آقا محمدخان کدام شهر را به پایتختی برگزید و در آن زمان چه وضعیتی داشت؟ آقا محمدخان - وی تهران را که در آن زمان روستایی در حومه ری بود به پایتختی برگزید

۱۱	حکومت قاجار چند سال طول کشید؟ از سال ۱۱۷۴ تا ۱۳۰۴ ش، یعنی قریب ۱۳۰ سال
تلاش برای اعاده حاکمیت ایران بر قفقاز	
۱۲	قاجارها چه زمانی در ایران به قدرت رسیدند؟ قاجارها درست در زمانی به قدرت رسیدند که ایران درگیر رقابتهای دولتهای اروپایی شده بود. کاترین کبیر امپراتریس روسیه و جانشینان او می خواستند بر گرجستان که تحت حاکمیت مسیحیان بود و خان نشین های قفقاز که تحت کنترل مسلمانان بود، استیلای کامل خود را برقرار سازند. در حالیکه اینها سرزمین هایی بودند که زمانی تحت حاکمیت صفویه قرار داشت و آقا محمدخان و قاجاریه مدعی آن بود
۱۳	چرا آقا محمد خان به قفقاز لشکر کشی کرد؟ وی برای اعمال حاکمیت دوباره بر ایالت های شروان و گرجستان که در دوران زند به زیر سلطه روس ها رفته بودند
هجوم سیاسی نظامی استعمارگران اروپایی به ایران	
الف) جنگ های دور اول ایران و روس:	
۱۴	فتحعلی خان قاجار در چه شرایطی به سلطنت رسید؟ قتل آقا محمدخان در قفقاز، موجب بروز هرج و مرج در نیروی نظامی ایران شد. فتحعلیشاه برادرزاده او در شرایطی به سلطنت رسید که روسیه با حمله های پی در پی، ابتدا گرجستان و سپس ایالت های دیگر را مورد تاخت و تاز قرار داد، و باعث بروز دوره اول جنگ های ایران و روس شد.
۱۵	قتل آقا محمد خان در قفقاز، چه پیامدی به دنبال داشت؟ قتل آقا محمدخان در قفقاز، موجب بروز هرج و مرج در نیروی نظامی ایران شد
۱۶	جانشین آقا محمد خان چه کسی بود؟ باباخان معروف به فتحعلی شاه (برادر زاده آقا محمدخان)
۱۷	جنگ های ایران و روسیه در زمان کدام شاه قاجار رخ داد؟ فتح علی شاه
۱۸	علت شروع دوره اول جنگ های ایران و روسیه چه بود؟ روسیه با حمله های پی در پی، ابتدا گرجستان و سپس ایالت های دیگر را مورد تاخت و تاز قرار داد، و باعث بروز دوره اول جنگ های ایران و روس شد. (تصرف قفقاز توسط روسیه)
۱۹	جنگ های دور اول ایران و روسیه حدود چند سال طول کشید و به بسته شدن کدام قرارداد انجامید؟ این جنگها از سال ۱۱۸۲ تا ۱۱۹۱ ش به درازا کشید (حدود ۱۰ سال) و به بسته شدن «عهد نامه گلستان» انجامید
۲۰	جنگ های دوره اول ایران و روسیه منجر به چه قراردادی شد؟ گلستان
۲۱	قرارداد گلستان بین ایران و چه کشوری بود؟ ایران و روسیه
۲۲	مفاد عهدنامه گلستان چه بود؟ (پرسش نمونه ۱) به موجب این عهد نامه، ایران حاکمیت روسیه را بر ولایت هایی که تا آن زمان اشغال کرده بود به رسمیت شناخت. به این ترتیب ایالات داغستان و گرجستان و شهرهای باکو، دربند، شیروان، قره باغ، شکئی، گنجه، موقان و قسمت بالای طالش، به روسیه واگذار شد. به علاوه، حق کشتی رانی در دریای خزر، از ایران سلب گردید، در برابر، روسیه نیابت سلطنت عباس میرزا را در ایران به رسمیت شناخت و رساندن او به سلطنت را تعهد کرد
۲۳	به رسمیت شناختن نیابت سلطنت عباس میرزا از سوی روسیه چه ضرری برای ایران داشت؟ این بند که ظاهراً امتیازی برای ایران به حساب می آمد، در واقع به منزله نادیده گرفتن استقلال کشور و به رسمیت شناختن دخالت روسیه در امور داخلی آن بود
۲۴	هجوم سیاسی — نظامی دولتهای استعمارگر اروپایی، زمینه ساز ..... در ایران شد. بیداری اسلامی
۲۵	در جنگ های دور اول ایران و روسیه رفتار علمای دینی چگونه بود؟ هجوم سیاسی — نظامی دولتهای استعمارگر اروپایی، زمینه ساز بیداری اسلامی در ایران شد. عالمان دین برای مبارزه با نفوذ بیگانگان و مخالفت با سلطه استعماری از قواعد قرآنی و اسلامی مانند «قاعده نفی سییل»، «جهاد» و «فتوا» بهره بردند. عالمانی همچون آیت الله شیخ جعفر نجفی کاشف الغطاء و آیت الله سید محمد مجاهد، که مقیم عتبات عالیات بودند، و ملا احمد نراقی و برخی از علمای ایران علیه روس ها فتوای جهاد دادند، و بعضی از آنها خود نیز در جبهه های جنگ شرکت کردند.
۲۶	در جنگ های دور اول ایران و روسیه، چه عالمی علیه روس ها فتوا جهاد دادند؟ عالمی همچون آیت الله شیخ جعفر نجفی کاشف الغطاء و آیت الله سید محمد مجاهد، که مقیم عتبات عالیات بودند، و ملا احمد نراقی

	و برخی از علمای ایران علیه روس ها فتوای جهاد دادند، و بعضی از آنها خود نیز در جبهه های جنگ شرکت کردند.
۲۷	چرا با شجاعت و کاردانی عباس میرزا و فتوای علمای ایران در جنگ با روس ها شکست خورد؟ (۱) ضعف و غفلت فتحعلی شاه و دربار (۲) خیانت انگلیس
۲۸	چه عواملی باعث شکست ایران در جنگ های دور اول ایران و روسیه شد؟ ضعف و غفلت فتحعلی شاه و دربارش و خیانت انگلستان به ایران
ب) جنگ های دور دوم ایران و روسیه	
۲۹	علت شروع دوره دوم جنگ های ایران و روسیه چه بود؟ نتیجه و پیامد این جنگ ها را توضیح دهید؟ (تشریحی) بدرفتاری روسها با ساکنان ولایت هایی که طبق معاهده گلستان به آن کشور واگذار شده بود، موجب نارضایتی این مردم شد و آنان شروع به دادخواهی کردند. از سوی دیگر، معاهده گلستان در مورد تعیین خطهای مرزی بین ایران و روسیه، مبهم بود. همین مسئله نیز، موجب دستدرازی روسها به خاک ایران، از جمله اراضی اطراف ایروان و آذربایجان شد. این عوامل سبب بروز جنگهای دوم ایران و روس، طی سالهای ۱۲۰۴ تا ۱۲۰۶ ش. شد. در ابتدا، در اثر فتوای علمایی همچون آیت الله سید محمد هاشم مجاهد، مردم مسلمان، مشتاقانه وارد جنگ با روسها شدند و عباس میرزا موفق شد مناطق بسیاری را از دست دشمن آزاد کند. اما بار دیگر خیانت دولت انگلستان و بیکفایتی دربار ایران، سرنوشت جنگ را به نفع دولت روسیه تزاری رقم زد. این دوره از جنگها، با بستن قرارداد ننگین دیگری به نام «ترکمانچای» خاتمه یافت.
۳۰	چه عواملی موجب بروز جنگ های دوره ی دوم ایران و روسیه شد؟ (پرسش نمونه ۲) • بدرفتاری روس ها با ساکنان ولایت هایی که طبق معاهده گلستان به آن کشور واگذار شده بود، موجب نارضایتی این مردم شد و آنان شروع به دادخواهی کردند. • از سوی دیگر، معاهده گلستان در مورد تعیین خط های مرزی بین ایران و روسیه، مبهم بود. همین مسئله نیز، موجب دست درازی روس ها به خاک ایران، از جمله اراضی اطراف ایروان و آذربایجان شد.
۳۱	جنگ های دور اول ایران و روسیه حدود چند سال طول کشید و به بسته شدن کدام قرارداد انجامید؟ این جنگها از سال ۱۲۰۴ تا ۱۲۰۶ ش به درازا کشید (حدود ۲ سال) و به بسته شدن «عهد نامه ترکمنچای» انجامید
۳۲	چه عواملی باعث شکست ایران در جنگ های دور دوم ایران و روسیه شد؟ خیانت دولت انگلستان و بی کفایتی دربار ایران
۳۳	جنگ های دوره دوم ایران و روسیه منجر به چه قراردادی شد؟ ترکمنچای
۳۴	مفاد عهدنامه ی ترکمانچای چه بود؟ (پرسش نمونه ۳) مطابق این معاهده، علاوه بر سرزمین هایی که در عهد نامه گلستان به روس ها واگذار شده بود، ایروان، نخجوان و بخشی از دشت مغان نیز از ایران جدا شد و به روسیه تعلق گرفت؛ ایران متعهد به پرداخت پنج میلیون تومان غرامت به روسیه شد. همچنین، برقراری حق کاپیتولاسیون یا قضاوت کنسولی، بر ایران تحمیل گردید
۳۵	براساس کاپیتولاسیون، اتباع دولت روسیه در ایران از چه حقی برخوردار شدند؟ (پرسش نمونه ۴) هرگاه فردی از اتباع خارجه (روس ها) در ایران مرتکب جرمی شود دادگاه های ایران حق رسیدگی ندارند و این فرد در کشور خود(دادگاه کشور خود) مورد رسیدگی قرار گیرد
ب) ایران در دام رقابت و توسعه طلبی فرانسه و انگلستان	
۳۶	علاوه بر روسها، چه دولتهایی و به چه علت در ایران، با یکدیگر به رقابت پرداختند؟ علاوه بر روسها که توسعه طلبی و منفعت خواهی آنان سبب تحمیل جنگهای زیان بار بر ایران شد، دو دولت فرانسه و انگلیس نیز در جهت کسب منافع خود در ایران، با یکدیگر به رقابت پرداختند
۳۷	چرا ناپلئون در صدد حمله به مستعمرات انگلیس بود؟ مهمترین مستعمره انگلیس کدام کشور بود؟ ناپلئون بناپارت، امپراتور فرانسه، که از حمله مستقیم به انگلستان ناتوان بود، قصد داشت با تصرف مستعمره های انگلیس، این کشور را شکست دهد. مهم ترین مستعمره انگلیس، هندوستان بود که دسترسی به آن، از راه ایران امکان پذیر بود
۳۸	عهد نامه فین کن اشتهاین بین ایران و چه کشوری بسته شد؟ ایران و فرانسه
۳۹	هر کدام از دو دولت ایران و فرانسه بر اساس معاهده فین کن اشتهاین چه تعهداتی داشتند؟ (پرسش نمونه ۵) • براساس این معاهده، فرانسه متعهد شد که ایران را در جنگ با روسیه کمک کند. • در مقابل، ایران برای حمله به متصرفات انگلستان در هند، با افغان ها و قبایل هرات و قندهار متحد شود، و به انگلستان، اعلان

	جنگ دهد. همچنین، در صورتی که تصمیم ناپلئون بر لشکر کشی به هندوستان قرار گیرد، اجازه عبور لشکر او از ایران، به آن کشور داده شود
۴۰	عهدنامه تیلیست بین چه کشورهایی بسته شد و چه پیامدی برای ایران داشت؟ روسیه و فرانسه / فرانسه تعهدهای خود نسبت به ایران را زیر پا گذاشت؛ و دربار ایران که از حمایت فرانسه نا امید شده بود، به انگلستان روی آورد
۴۱	چرا دربار ایران از حمایت فرانسه نا امید شد و به انگلستان روی آورد؟ (به عبارت دیگر) از آنجا که همه استعمارگران به دنبال منافع، و نه دوستی دائمی با ایران بودند، پس از آنکه ناپلئون با تزار روس عهد نامه «تیلیست» را بست، تعهدهای خود نسبت به ایران را زیر پا گذاشت؛ و دربار ایران که از حمایت فرانسه نا امید شده بود، به انگلستان روی آورد
۴۲	عهد نامه مجمل بین چه کشورهایی منعقد شد؟ موضوع آن چه بود؟ بین ایران و انگلستان، انگلستان متعهد شد هر گاه نیروهای نظامی اروپایی به ایران حمله نمودند، نیروی نظامی در اختیار ایران قرار دهد، و یا در عوض آن، به دولت ایران کمک مالی کند
۴۳	تعهد انگلستان در عهدنامه مجمل را بنویسید؟ انگلستان تعهد کرد که هرگاه نیروی نظامی دولت های اروپایی به ایران حمله کنند، نیروی نظامی در اختیار ایران قرار دهد، و یا در عوض آن، به دولت ایران کمک مالی کند
۴۴	عهدنامه مفصل در چه شرایطی بین ایران و انگلستان منعقد شد؟ در سال ۱۱۹۰ش، پس از پیروزی روسها در مرحله اول جنگ، انگلستان معاهده ای با ایران منعقد کرد که به عهدنامه «مفصل» معروف شد.
۴۵	عهد نامه مفصل بین چه کشورهایی بسته شد؟ ایران و انگلستان
۴۶	با امضای کدام عهدنامه توسط فتح علی شاه، به گونه ای استقلال ایران از بین می رفت؟ عهدنامه مفصل
۴۷	برخی از تعهدات ایران در عهدنامه مفصل را بنویسید؟ (۱) قبول حکمیت نماینده انگلیس در اختلاف های مرزی خود با روسیه (۲) خودداری از بستن قرارداد با روسیه یا هر دولت سومی که دشمن انگلیس باشد. (۳) استخدام نکردن افسر و افراد نظامی برای آموزش سپاه ایران، از کشورهایی که با انگلستان روابط دوستانه ندارند
۴۸	تعهدات انگلستان در عهدنامه مفصل را بنویسید؟ (۱) اگر دولت ثالثی به خاک ایران تعرض کند، انگلستان حتی المقدور از کمک و مساعدت به ایران خودداری نکند. (۲) انگلستان از کمک به سرکشان و شاهزادگانی که علیه تاج و تخت پادشاه قاجار قیام کنند، خودداری کند
جنگ هرات	
۴۹	علت لشکرکشی ایران به هرات در زمان فتحعلی شاه چه بود؟ شهر هرات دروازه هندوستان شمرده می شد، و در آن زمان جزء ایران بود. اما حکمران آنجا، کامران میرزا، با تحریک انگلیس ها علیه حکومت مرکزی ایران شورش کرده بود، و حتی گاهی به مناطق دیگر ایران دست اندازی می کرد. پس از پایان جنگ های ایران و روسیه، فتحعلی شاه برای جبران ناکامی های خود متوجه شرق ایران و باز پس گیری هرات شد
۵۰	موضع گیری روسیه و انگلستان در حمله ایران به هرات چگونه بود؟ روس ها ایران را در حمله به هرات تشویق می کردند ولی انگلستان به کمک عاملان خود در دربار ایران، تلاش زیادی کرد که ایران را از حمله به هرات باز دارد
۵۱	چرا روسها ایران را به لشکرکشی به هرات تشویق کردند؟ (پرسش نمونه ۶) زیرا از سویی با انگلستان رقابت داشتند، و به خطر افتادن مستعمره های انگلیس در هند را به مصلحت خود می دانستند، و از سوی دیگر، مشغول شدن ایران در جنگ هرات را مایه فراموشی ایالت های از دست رفته شمالی، توسط دولت ایران می دانستند
۵۲	چرا محمد شاه قاجار هرات را محاصره نمود؟ این اقدام محمد شاه قاجار چه پیامدی داشت؟ پس از آنکه کامران میرزا حاکم هرات دوباره نافرمانی کرد، محمدشاه اقدام به محاصره هرات کرد. انگلستان به کمک عاملان خود در دربار ایران، تلاش زیادی کرد که ایران را از حمله به هرات باز دارد. محمد شاه به تحریک ها و دخالت های آشکار «مک نیل» سفیر انگلیس، اعتراض کرد. در پی این اعتراض، مک نیل با اعلام قطع روابط ایران و انگلیس (۱۲۱۷ش) از ایران خارج شد؛ و هشدار داد که در صورت خاتمه نیافتن محاصره هرات، جنگ بین انگلستان و ایران، آغاز خواهد شد
۵۳	چرا ایران موفق به تصرف هرات در دوره محمدشاه قاجار نشد؟

انگلیسی ها سرانجام جزیره خارک را اشغال کردند و تهدید کردند که در صورت ادامه محاصره هرات، در خاک ایران پیشروی خواهند کرد. محمد شاه که توان رویارویی با انگلیسی ها را در خود نمی دید و از جانب روس ها هم، حمایت عملی دریافت نکرده بود. دست از محاصره هرات برداشت

معاهده دوم ارزنة الروم

۵۴	علت اختلاف ایران و عثمانی در دوره محمدشاه قاجار چه بود؟ اختلافات مرزی
۵۵	نماینده ایران در عهدنامه ارزنة الروم دوم چه کسی بود؟ میرزا تقی خان امیر کبیر
۵۶	مفاد عهد نامه دوم ارزنة الروم چه بود؟ (پرسش نمونه ۷) <ul style="list-style-type: none"> • به موجب این قرارداد، ایران از ادعاهای خود درباره بعضی مناطق، از جمله سلیمانیه، دست برداشت. • در مقابل، دولت عثمانی، حاکمیت ایران بر خرمشهر و ساحل چپ اروند رود، نیز کشتی رانی در این رودخانه را، به رسمیت شناخت. • علاوه بر آن، دولت عثمانی متعهد شد که از آزار و اذیت زائران ایرانی عتبات عالیات جلوگیری کند، و تسهیلات لازم را برای بازرگانان کشور ما در آن سرزمین، فراهم آورد
۵۷	نتایج و عبرت های دو جنگ ایران و روس را بیان کنید؟ <ol style="list-style-type: none"> ۱) بی اعتمادی کامل به اروپاییان و اینکه آنها به هیچ وجه به قول خود پایبند نیستند و فقط به منافع خود می اندیشند. ۲) در مبارزه با یک قدرت خارجی نباید به قدرت دیگر اتکای جدی کرد. ۳) با شکست اقتصادی، سیاسی و نظامی ایران که نتیجه روحیه خودباختگی در حاکمان بود، بستر برای ورود مبلغین غربی و نفوذ فرهنگی در ایران ایجاد شد. ۴) مذاکراتی که طی این دو جنگ انجام شد، برای سرگرم کردن ایرانیان و تأمین منافع دولت های استعمارگر بود
موفق و پیروز باشید	

درس ۱: سوالات چهارگزینه ای

۱	ایل قاجار از کدام طایفه بودند و در زمان حکومت چه کسانی به ایران کوچ کردند؟ الف) افشار - افشاریه (ب) زند - زندیه (ج) ترکمانان - مغولان (د) ترکمانان - غزنوی
۲	آقامحمدخان باغلبه بر کدام فرمانروای زند حکومت رابه دست گرفت؟ الف) کریم خان (ب) لطفعلی خان (ج) علیمردان خان (د) ابوالفتح خان
۳	سلسله ی قاجار چند سال بر ایران فرمانروایی کرد؟ الف) ۱۳۰ سال (ب) ۱۵۰ سال (ج) ۱۴۵ سال (د) ۱۱۵ سال
۴	عهد نامه گلستان بین کدام کشورها منعقد شد؟ الف) ایران و انگلیس (ب) ایران و روسیه (ج) ایران و فرانسه (د) ایران و عثمان
۵	بعد از وقوع کدام جنگ ها «عهدنامه گلستان» منعقد گردید؟ الف) دوره ی اول جنگهای ایران و روس (ب) دوره ی دوم جنگهای ایران و روس (ج) جنگ های ارزنة الروم اول (د) جنگهای ارزنة الروم دوم
۶	کدام گزینه از تعهدات روسیه به ایران در معاهده گلستان بود؟ الف) عدم دخالت در امور داخلی ایران (ب) واگذاری گنجه و قره باغ به ایران (ج) دادن حق کشتیرانی جنگی به ایران در دریای خزر (د) حمایت از ولیعهد ایران
۷	طبق کدام عهد نامه روسیه تعهد کرد که از کمک به شاه زادگانی که علیه دولت قیام کردند از کمک به آنها خود داری کند؟ الف) گلستان (ب) مجمل (ج) ارزنة الروم (د) مفصل
۸	بر اساس کدام عهد نامه ایران از حق کشتیرانی در دریای خزر محروم شد؟ الف) گلستان (ب) ترکمانچای (ج) تیلیسیت (د) مجمل
۹	به موجب کدام عهد نامه ایران حق کاپیتولاسیون به روسیه داد؟ الف) فین کن اشتاین (ب) گلستان (ج) ارزنة الروم (د) ترکمان چای
۱۰	عهدنامه ی تیلیسیت بین کدام کشورها منعقد گردید؟

الف) ایران و روسیه	ب) ایران و انگلستان	ج) ایران و فرانسه	د) فرانسه و روسیه
۱۱	عهد نامه مفصل بین کدام دو کشور منعقد گردید؟		
الف) ایران و روسیه	ب) فرانسه و روسیه	ج) ایران و انگلیس	د) روسیه و انگلیس
۱۲	مفاد کدام عهدنامه به گونه ای بود که استقلال ایران را بر باد می داد؟		
الف) مجمل	ب) مفصل	ج) تیلسیت	د) گلستان
۱۳	در زمان حمله محمد شاه به هرات سفیر انگلیس در ایران چه کسی بود و انگلیسی ها در پی تهدید کدام جزیره ایران را اشغال کردند؟		
الف) مک نیل - جزیره قشم	ب) گلد اسمیت - خارک	ج) مک نیل - خارک	د) گلد اسمیت - قشم
۱۴	محمدشاه پس از سرکوب مدعیان سلطنت کدام صدراعظم خوشنام و شایسته ی خود را به قتل رساند؟		
الف) امیر کبیر	ب) میرزا ابوالقاسم قائم مقام فراهانی	ج) میرزا آقاخان نوری	د) میرزا حسین خان سپهسالار
۱۵	در زمان حکومت کدام شاه قاجار اختلافات مرزی بین ایران و عثمانی افزایش یافت؟		
الف) فتحعلی شاه	ب) آقا محمدخان	ج) محمدشاه	د) ناصرالدین شاه
۱۶	نماینده ایران در عهد نامه ارزنه الروم چه کسی بود؟		
الف) حاج میرزا آقاسی	ب) قائم مقام فراهانی	ج) میرزا آقاخان نوری	د) میرزا تقی خان فراهانی
۱۷	مطابق عهد نامه دوم ارزنه الروم ایران از هر گونه ادعا نسبت به کدام شهر صرف نظر کرد؟		
الف) خرمشهر	ب) اروند رود	ج) سلیمانیه	د) الف و ج صحیح است
۱۸	میان اجزای کدام گزینه از نظر تاریخی ارتباطی وجود ندارد؟		
الف) شکست ناپلئون از روسیه - امضای عهد نامه تیلسیت	ب) دشمنی ناپلئون با انگلیس - برقراری روابط ایران و فرانسه	ج) دشمنی انگلیس با فرانسه - کمک انگلیس به ایران در برابر فرانسه	د) امضای معاهده ی فین کنشتاین - تعهد کمک فرانسه به ایران
۱۹	کشتیرانی ایران در اروند رود بر اساس کدام معاهده به رسمیت شناخته شد؟		
الف) گلستان	ب) ترکمانچای	ج) ارزنه الروم	د) مفصل

درس ۱: پرسش های نمونه

۱	مفاد عهدنامه گلستان چه بود؟
	<ul style="list-style-type: none"> • به موجب این عهد نامه، ایران حاکمیت روسیه را بر ولایت هایی که تا آن زمان اشغال کرده بود به رسمیت شناخت. به این ترتیب ایالات داغستان و گرجستان و شهرهای باکو، دربند، شیروان، قره باغ، شگی، گنجه، موقان و قسمت بالای طالش، به روسیه واگذار شد. • به علاوه، حق کشتی رانی در دریای خزر، از ایران سلب گردید، • در برابر، روسیه نیابت سلطنت عباس میرزا را در ایران به رسمیت شناخت و رساندن او به سلطنت را تعهد کرد
۲	چه عواملی موجب بروز دوره دوم جنگ های ایران و روسیه شد؟
	<ul style="list-style-type: none"> • بدرفتاری روس ها با ساکنان ولایت هایی که طبق معاهده گلستان به آن کشور واگذار شده بود، موجب نارضایتی این مردم شد و آنان شروع به دادخواهی کردند. • از سوی دیگر، معاهده گلستان در مورد تعیین خط های مرزی بین ایران و روسیه، مبهم بود. همین مسئله نیز، موجب دست درازی روس ها به خاک ایران، از جمله اراضی اطراف ایروان و آذربایجان شد
۳	مفاد عهدنامه ترکمانچای چه بود؟
	<ul style="list-style-type: none"> • مطابق این معاهده، علاوه بر سرزمین هایی که در عهد نامه گلستان به روس ها واگذار شده بود، ایروان، نخجوان و بخشی از دشت مغان نیز از ایران جدا شد و به روسیه تعلق گرفت؛ • ایران متعهد به پرداخت پنج میلیون تومان غرامت به روسیه شد. • همچنین، برقراری حق کاپیتولاسیون یا قضاوت کنسولی، بر ایران تحمیل گردید
۴	بر اساس کاپیتولاسیون، اتباع دولت روسیه در ایران از چه حقی برخوردار شدند؟

<p>هرگاه فردی از اتباع خارجه (روس ها) در ایران مرتکب جرمی شود دادگاه های ایران حق رسیدگی ندارند و این فرد در کشور خود (دادگاه کشور خود) مورد رسیدگی قرار گیرد</p>	
<p>۵ هرکدام از دو دولت فرانسه و ایران براساس معاهده فین کن اشتاین چه تعهداتی داشتند؟ براساس این معاهده، فرانسه متعهد شد که ایران را در جنگ با روسیه کمک کند. در مقابل، ایران برای حمله به متصرفات انگلستان در هند، با افغان ها و قبایل هرات و قندهار متحد شود، و به انگلستان، اعلان جنگ دهد. همچنین، در صورتی که تصمیم ناپلئون بر لشکر کشی به هندوستان قرار گیرد، اجازه عبور لشکر او از ایران، به آن کشور داده شود</p>	
<p>۶ چرا روس ها ایران را به لشکر کشی به سوی هرات تشویق می کردند؟ زیرا از سویی با انگلستان رقابت داشتند، و به خطر افتادن مستعمره های انگلیس در هند را به مصلحت خود می دانستند، و از سوی دیگر، مشغول شدن ایران در جنگ هرات را مایه فراموشی ایالت های از دست رفته شمالی، توسط دولت ایران می دانستند</p>	
<p>۷ مفاد عهد نامه دوم ارزنة الروم چه بود؟</p> <ul style="list-style-type: none"> • به موجب این قرارداد، ایران از ادعاهای خود درباره بعضی مناطق، از جمله سلیمانیه، دست برداشت. • در مقابل، دولت عثمانی، حاکمیت ایران بر خرمشهر و ساحل چپ اروند رود، نیز کشتی رانی در این رودخانه را، به رسمیت شناخت. • علاوه بر آن، دولت عثمانی متعهد شد که از آزار و اذیت زائران ایرانی عتبات عالیات جلوگیری کند، و تسهیلات لازم را برای بازرگانان کشور ما در آن سرزمین، فراهم آورد 	
<p>موفق و سربلند باشید / اسدی اقدم – مرنند</p>	

اسدی اقدم

@Bank - Jozvega

درس ۲: دوران ناصرالدین شاه

ردیف	متن سوالات
۱	چهارمین پادشاه قاجار چه کسی بوده و حدود چند سال حکومت کرد؟ ناصرالدین شاه، که حدود ۵۰ سال حکومت کرد
۲	دوران طولانی سلطنت ناصرالدین شاه با کدام موضوعات شناخته می شود؟ ۱. قتل صدراعظم دانشمند و ایران دوست، میرزا تقی خان امیر کبیر، به تحریک فاسدان و بدخواهانی که منافعشان به خطر افتاده بود. ۲. آشنایی تدریجی گروهی از ایرانیان با پیشرفت های اروپاییان ۳. واگذاری امتیازات اقتصادی و فرهنگی به بیگانگان؛ نظیر امتیاز رویترا، امتیاز لاتاری و امتیاز خرید و فروش تنباکو
۳	در دوران ناصرالدین شاه چه امتیازاتی به بیگانگان داده شد؟ امتیاز رویترا، امتیاز لاتاری و امتیاز خرید و فروش تنباکو
صدارت امیر کبیر	
۴	پس از مرگ محمد شاه، چه کسی به سلطنت رسید؟ اولین اقدام آن چه بود؟ پس از مرگ محمدشاه، فرزند شانزده ساله اش، ناصرالدین میرزا، به سلطنت رسید. او امیر کبیر را به صدارت برگزید
۵	اولین صدراعظم ناصرالدین شاه که بود؟ میرزا تقی خان فراهانی ملقب به امیر کبیر
۶	میرزا تقی خان فراهانی که بود؟ میرزا تقی خان فراهانی ملقب به امیر کبیر از شخصیت های استقلال طلب و میهن دوست تاریخ معاصر ایران به شمار می آید. او در دوران زندگی سیاسی خود، چه قبل از صدارت و چه در زمان ناصرالدین شاه کوتاه صدارت، برای حفظ تمامیت ارضی و مبارزه با دخالت بیگانگان، تلاش زیادی کرد. در روزگار او، سیاست داخلی و خارجی ایران به شدت تحت تأثیر دولت های بیگانه، به ویژه روسیه و انگلیس قرار داشت، و کار امیر کبیر در اتخاذ سیاست مستقل، بسیار دشوار و تحسین برانگیز بود
۷	امیر کبیر برای حفظ ..... و مبارزه ..... تلاش زیادی کرد. تمامیت ارضی و مبارزه با دخالت بیگانگان
۸	امیر کبیر در دوره صدارت خود چه اصلاحات و اقداماتی انجام داد؟ (پرسش نمونه ۱) ۱. لغو لقب های طولانی و بی معنی، و اکتفا به کلمه جناب، حتی نسبت به مقام صدارت. ۲. منع رشوه خواری، و برقراری حقوق ثابت برای مأموران دولت. ۳. فرستادن شاگردانی به اروپا، برای کسب مهارت ها و دانش های جدید. ۴. استخدام معلمان و استادان خارجی، به ویژه از کشورهایی غیر از انگلیس و روس. ۵. ترجمه کتاب، نشر روزنامه. ۶. تأسیس مدرسه عالی در تهران و ارائه طرح مدرسه دارالفنون؛ که پس از برکناری او شروع به کار کرد. ۷. جلوگیری از دخالت نمایندگان خارجی در امور داخلی ایران ۸. دفع فتنه سالار در خراسان، و فرقه بابیه. ۹. تقویت ارتش ملی کشور. ۱۰. تلاش در جهت استقلال اقتصادی و توسعه صنعتی ایران
۹	امیر کبیر با چه فتنه ای و در کجا مبارزه کرد و کدام فرقه را دفع نمود؟ دفع فتنه سالار در خراسان، و فرقه بابیه
واگذاری امتیازات به بیگانگان	
۱۰	چرا کشور ای اروپایی در دیگر کشورها نفوذ می کردند؟ (پرسش نمونه ۲) کشورهای اروپایی با برده داری گسترده و ثروت حاصل از غارت ملت های آسیایی و آفریقایی، توانستند شرایط اقتصادی و اجتماعی برای انقلاب علمی و صنعتی را فراهم کرده و به جهشی در رشد اقتصادی دست پیدا کنند. در نتیجه، به بازارهای مصرف و مواد اولیه ارزان قیمت نیاز داشتند.

۱۱	واگذاری امتیازات به دولتهای استعماری از زمان چه کسی و به چه دلیل آغاز شد؟ دولتهای استعماری، روزه روز برنفوذ خود در کشورهای دیگر می افزودند. دولت ایران، به ویژه از عهد ناصرالدین شاه، که با هزینه های سرسام آور خوش گذرانی ها و مسافرت های او به اروپا روبه رو بود، با واگذاری امتیازات به دولتهای استعماری، سعی در تأمین این مخارج داشت.
۱۲	عاملان اصلی واگذاری امتیاز رویتر ولاتاری چه کسانی بودند؟ میرزا حسین خان سپهسالار و میرزا ملکم خان
۱۳	۳ مورد از امتیازات استعماری که در زمان ناصرالدین شاه به دولت های استعماری واگذار شد را نام ببرید؟ رویتر، لاتاری و توتون و تنباکو
امتیاز رویتر	
۱۴	امتیاز رویتر در چه زمانی با تلاش چه کسی واگذار شد؟ ناصرالدین شاه و با تلاش میرزا حسین خان سپهسالار و با همکاری میرزا ملکم خان
۱۵	به موجب قرار داد رویتر چه امتیازاتی واگذار شد؟ به موجب این قرارداد حق احداث راه آهن و بهره برداری از کلیه معادن و منافع (به جز طلا و نقره و سنگ های قیمتی) و بهره برداری از جنگل ها، قنات ها و کانال های آبی به مدت هفتاد سال به فردی به نام رویتر داده شد و اداره ی گمرک حق صدور هر نوع محصول به مدت بیست و پنج سال واگذار شد. در مقابل، رویتر تنها مبلغ دویست هزار لیره برای تأمین هزینه های سفر ناصرالدین شاه به اروپا به صورت وام پرداخت کرد
۱۶	در داخل و خارج از ایران چه مخالفت هایی علیه امتیاز رویتر ایجاد شد؟ چرا؟ (پرسش نمونه ۳) واگذاری امتیاز رویتر، اعتراض و مخالفت علما را برانگیخت؛ چراکه در صورت اجرای آن امتیاز، زمینه سلطه کامل انگلستان بر ایران همچون هند فراهم میآمد. آیتالله حاج ملاعلی کنی، مجتهد بزرگ تهران، رهبری مخالفان را بر عهده داشت. روسها نیز از منافع سرشاری که این قرارداد برای رقیب آنها داشت، ناراضی بودند و خواستار لغو آن شدند
۱۷	چرا حاجی ملاعلی کنی با میرزا حسین خان سپهسالار مخالف بود؟ زیرا سپهسالار آشکارا تقلید از قوانین، اصول زندگی و مدنیت غربی را در پیش گرفته بود و ناصرالدین شاه را به اجرای سیاست های خود ترغیب می کرد.
۱۸	نتیجه مخالفت ها با قرارداد رویتر چه بود؟ سرانجام ناصرالدین شاه مجبور به لغو امتیاز شد. همچنین میرزا حسین خان سپهسالار را از صدارت برکنار کرد
۱۹	رویتر پس از لغو امتیاز رویتر چه امتیاز جدیدی و برای چند سال از ایران گرفت؟ امتیاز بانک شاهنشاهی را به مدت شصت سال
۲۰	امتیاز بانک شاهنشاهی در زمان چه کسی و به چه کسی و به چه مدتی واگذار شد؟ رویتر که امتیاز بزرگی را از دست داده بود به تلاش برای جبران این خسارت پرداخت و در نهایت موفق شد امتیاز بانک شاهنشاهی را به مدت شصت سال، از ناصرالدین شاه بگیرد
امتیاز لاتاری	
۲۱	ناصرالدین شاه امتیاز لاتاری را به چه کسی و با چه شرطی واگذار کرد؟ میرزا ملکم خان (معروف به ناظم الدوله) - در آن امتیاز نامه شرط شده بود که میرزا ملکم خان بدون اجازه نهایی شاه آن را به کسی انتقال ندهد
۲۲	امتیاز لاتاری چگونه به انگلیسی ها واگذار شد و این امتیاز چرا و چگونه لغو شد؟ در سال ۱۲۶۷ش میرزا ملکم خان (معروف به ناظم الدوله) که خود را از روشنفکران مخالف استبداد و مدافع قانون می شمرد، ناصرالدین شاه را قانع کرد که امتیاز تأسیس قمار خانه (لاتاری) را، بدون ذکر نام صاحب امتیاز، به او واگذار کند. در آن امتیاز نامه شرط شده بود که میرزا ملکم خان بدون اجازه نهایی شاه آن را به کسی انتقال ندهد. اما او در ازای دریافت چهل هزار لیره، آن را به یک کمپانی انگلیسی واگذار کرد. پس از آشکار شدن امتیاز لاتاری، علمای دینی ایران با اعلام حرام بودن لاتاری به عنوان یک قمار، انگلیسی ها را در دستیابی به منافع آن ناکام گذاشتند
۲۳	امتیاز لاتاری چه بود؟ به چه کسی واگذار شد؟ امتیاز تأسیس قمارخانه و به میرزا ملکم خان (ناظم الدوله)
نهیض تحریم تنباکو؛ نخستین حرکت مردمی فراگیر بر ضد استعمار	

۲۴	..... نخستین حرکت مردمی فراگیر برضد استعمار بود . نهضت تنباکو
۲۵	امتیاز تنباکو در زمان کدام شاه قاجار، به چه کسی و بنام چه کمپانی و برای چند سال واگذار شد؟ ناصرالدین شاه انحصار خرید و فروش توتون و تنباکو در داخل و خارج ایران به مدت پنجاه سال بود، که به یک انگلیسی تالبت و واگذار شد. از اینرو، این قرارداد به «قرارداد تالبت» مشهور شده است؛ و از آنجا که نام شرکت او «رژی» بود، این عهدنامه را رژی نیز می نامند
۲۶	امتیاز توتون و تنباکو با چه شرایطی به تالبت واگذار شد؟ آن را با امتیازی که دولت عثمانی به یک شرکت خارجی واگذار کرده بود، مقایسه کنید. (پرسش نمونه ۴) ناصرالدین شاه انحصار خرید و فروش توتون و تنباکو در داخل و خارج ایران به مدت پنجاه سال بود، که به یک انگلیسی تالبت واگذار شد ..ناصرالدینشاه این امتیاز را برابر دریافت سالانه پانزده هزار لیره و یک چهارم سود سالانه ، به تالبت واگذار کرده بود. درحالیکه دولت عثمانی، با وجودی که از محصول توتون و تنباکوی کمتری برخوردار بود، این امتیاز را برابر دریافت سالانه هفتصد هزار لیره، به یک کمپانی خارجی واگذار کرده بود .
۲۷	علت مخالفت مردم ایران با قرارداد تالبت چه بود ؟ مردم ایران که می دیدند محصول توتون و تنباکوی خود را باید به بهای کمی به بیگانه بفروشند و برای مصارف داخلی، دوباره آن را به قیمت گزافی بخرند ، شروع به قیام و اعتراض نسبت به این قرارداد کردند.
۲۸	کدام عالمان دینی در شهرهای مختلف رهبری قیام و اعتراض به امتیاز توتون و تنباکو را به دست گرفتند ؟ آیت الله آقاجفی اصفهانی در اصفهان، آیت الله سید علی اکبر فال اسیری در شیراز ، آیت الله میرزا حسن آشتیانی و آیت الله شیخ فضل الله نوری در تهران و آیت الله میرزا جواد آقا مجتهد تبریزی در تبریز، از جمله این روحانیون بودند. آنان خطر سلطه استعمار انگلیس را به مردم گوشزد کردند
۲۹	شیخ فضل الله نوری چه نقشی در نهضت تحریم تنباکو داشت ؟ در این میان، شیخ فضل الله نوری، به عنوان نماینده میرزای شیرازی، مرجع بزرگ شیعیان، در ایران عمل می کرد و نقش اساسی در گرفتن فتوای تحریم تنباکو از مرجعیت بزرگ شیعه داشت
۳۰	سید جمال اسدآبادی چه نقشی در نهضت تنباکو داشت؟ سیدجمال الدین اسدآبادی نیز به مخالفت با این قرارداد برخاست، او در این باره، نامه ای به آیت الله میرزای شیرازی که در سامرا بود، نوشت.
۳۱	چه کسی فتوای تحریم تنباکو را صادر کرد؟ این فتوا چه نتیجه ای به دنبال داشت؟ (پرسش نمونه ۵) میرزا حسن شیرازی / صدور این حکم سبب شد که شاه ناچار به تسلیم گردد؛ و ابتدا امتیاز داخلی دخانیات و سپس امتیاز خارجی آن، لغو شد.
۳۲	بسیاری از تاریخ نویسان ، ..... را سرآغاز بیداری ایرانیان و طلیعه نهضت مشروطه دانسته اند . نهضت تحریم تنباکو
۳۳	فتوا لغو امتیاز تنباکو چه نتایج و پیامدهایی داشت؟ (۲ پیامد خارجی و داخلی) <ul style="list-style-type: none"> • نهضت تحریم تنباکو موجب انسجام بیشتر مرجعیت شیعه، علما و مردم متدین ایران شد و نشان داد که بیداری اسلامی در ایران به بلوغ فکری و سیاسی رسیده است. • این پیروزی بزرگ به رهبری روحانیون، سبب شد که ضربهای سخت به استعمارگران و عاملان داخلی آنان وارد آید؛ و مردم باور کنند که توانایی ایستادگی در برابر استبداد داخلی و استعمار خارجی را دارند. • بسیاری از تاریخ نویسان، این قیام را سرآغاز بیداری ایرانیان و طلیعه نهضت مشروطه دانسته اند. • نهضت تحریم تنباکو، در شرایطی باورنکردنی به بار نشست. آن زمان، اوج اقتدار امپراتوری انگلیس بود؛ گستردگی این امپراتوری به اندازه ای بود که ملکه انگلستان ادعا میکرد که در قلمرو کشورش، آفتاب هرگز غروب نمیکند. در واقع در این نهضت، مردم ایران توانستند برای نخستین بار، در برابر مقتدرترین دولت عالم، در آن زمان، ایستادگی کنند، و آن را وادار به پذیرش خواسته های خود کنند.
۳۴	در نهضت تنباکو مردم ایران توانستند برای ..... در برابر ..... در آن زمان ایستادگی کنند . نخستین بار، در برابر مقتدرترین دولت عالم، در آن زمان، ایستادگی کنند

موفق و سربلند باشید

۱	<p>کدام یک از موارد ذیل جزو اقدامات امیر کبیر نمی باشد؟</p> <p>الف) توجه جدی به ترویج کشاورزی و ایجاد امنیت در راه ها</p> <p>ب) زمینه سازی برای تاسیس دارالفنون برای تربیت علمی جوانان کشور مطابق با اصول علوم جدید</p> <p>ج) تشکیل قشون منظم برای تثبیت تمامیت ارضی کشور و حاکمیت ملی ایران</p> <p>د) تلاش برای منعقد کردن قرار داد با کشور های روسیه و انگلیس برای سرمایه گذاری خارجی در ایران</p>
۲	<p>عاملان اصلی واگذاری امتیاز «رویترولاتاری» چه کسانی بودند؟</p> <p>الف) میرزا حسین خان سپهسالار و میرزا ملکم خان</p> <p>ب) میرزا حسین خان سپهسالار و ناصرالدین شاه</p> <p>ج) ناصرالدین شاه و مهد علیا</p> <p>د) میرزا ملکم خان و مهد علیا</p>
۳	<p>رهبری مخالفین کدام قرارداد ننگین دوره ناصرالدین شاه را ملا علی کنی بر عهده داشت؟</p> <p>الف) رویترو (ب) توتون و تنباکو (ج) لاتاری (د) الف و ج صحیح است</p>
۴	<p>قرارداد رویترو با تلاش کدام صدر اعظم بین ایران و رویترو بسته شد؟</p> <p>الف) میرزا حسن خان سپهسالار (ب) عین الدوله</p> <p>ج) امین السلطان (د) میرزا آقاخان</p>
۵	<p>کدامیک از موارد زیر مربوط به امتیاز رویترو نمی باشد؟</p> <p>الف) بهره برداری از جنگل ها و احداث قنات (ب) اداره گمرکات ایران و حق صدور همه نوع کالا</p> <p>ج) حق احداث راه آهن و ترموا (د) بهره برداری از کلیه منابع و معادن قیمتی</p>
۶	<p>پس از لغو امتیاز رویترو این شخص موفق به کسب کدام امتیاز از شاه شد؟</p> <p>الف) تاسیس بانک شاهنشاهی (ب) کشتیرانی در کارون</p> <p>ج) تاسیس بانک استقراضی روس (د) الف و ب صحیح است</p>
۷	<p>کدام روحانی نقش اساسی در گرفتن فتوای تحریم تنباکو از مرجعیت شیعه را در ایران بر عهده گرفت؟</p> <p>الف) میرزای شیرازی (ب) آیت اله شیخ فضل اله نوری</p> <p>ج) آیت اله میرزا جواد آقامجتهد تبریزی (د) سیدجمال الدین اسدآبادی</p>
۸	<p>کدام عامل در لغو امتیاز تالبوت موثر شد؟</p> <p>الف) فتوای میرزای شیرازی (ب) مقاومت میرزا حسن آشتیانی</p> <p>ج) شکستن قلیان ها (د) هیچکدام</p>
۹	<p>کدام یک از موارد زیر جزء نتایج مهم لغو امتیاز تالبوت نمی باشد؟</p> <p>الف) مردم باور کردند که توانی ایستادگی در برابر استبداد داخلی و استعمار خارجی را دارند.</p> <p>ب) ضربه ای سخت به استعمار گران و عاملان داخلی آنان وارد آمد.</p> <p>ج) این قیام را تاریخ نویسندگان سر آغاز بیداری ایرانیان و طلوع نهضت مشروطه دانسته اند.</p> <p>د) با پی گیری و فشار مردم کلیه قرار داد های استعماری لغو شد</p>

درس ۲: پرسش های نمونه

۱	<p>امیر کبیر در دوره صدارت خود چه اصلاحات و اقداماتی انجام داد؟</p> <p>۱. لغو لقب های طولانی و بی معنی، و اکتفا به کلمه جناب، حتی نسبت به مقام صدارت.</p> <p>۲. منع رشوه خواری، و برقراری حقوق ثابت برای مأموران دولت.</p> <p>۳. فرستادن شاگردانی به اروپا، برای کسب مهارت ها و دانش های جدید.</p> <p>۴. استخدام معلمان و استادان خارجی، به ویژه از کشورهایی غیر از انگلیس و روس.</p> <p>۵. ترجمه کتاب، نشر روزنامه.</p> <p>۶. تأسیس مدرسه عالی در تهران و ارائه طرح مدرسه دارالفنون؛ که پس از برکناری او شروع به کار کرد.</p> <p>۷. جلوگیری از دخالت نمایندگان خارجی در امور داخلی ایران</p>
---	---

<p>۸. دفع فتنه سالار در خراسان، و فرقه بابیه. ۹. تقویت ارتش ملی کشور. ۱۰. تلاش در جهت استقلال اقتصادی و توسعه صنعتی ایران</p>	<p>۲ چرا کشورهای اروپایی در دیگر کشورها نفوذ می کردند؟ کشورهای اروپایی که در اثر انقلاب صنعتی به رشد و شکوفایی اقتصادی رسیده بودند، به بازارهای مصرف و مواد اولیه ارزان قیمت نیاز داشتند. بنابراین، دولت های استعماری، روز به روز بر نفوذ خود در کشورهای دیگر می افزودند</p>
<p>۳ براساس قراردادی که با رویتر بسته شد، چه امتیازاتی به این شخص داده شد؟ به موجب قرارداد رویتر، حق احداث راه آهن و تراموا و بهره برداری از کلیه معادن و منابع ایران به جز طلا و نقره و سنگ های قیمتی، نیز بهره برداری از جنگل ها و احداث قنات ها و کانال های آبیاری به مدت هفتاد سال و اداره گمرک ها و حق صدور همه نوع محصولات انگلیسی به ایران، به مدت بیست و پنج سال به رویتر واگذار شد. در مقابل رویتر تنها مبلغ دویست هزار لیره برای تأمین هزینه های سفر ناصرالدین شاه به اروپا به صورت وام پرداخت کرد</p>	<p>۴ در داخل و خارج از ایران چه مخالفت هایی علیه امتیاز رویتر ایجاد شد؟ چرا؟ • واگذاری امتیاز رویتر، اعتراض و مخالفت علما را برانگیخت؛ چراکه در صورت اجرای آن امتیاز، زمینه سلطه کامل انگلستان بر ایران همچون هند فراهم میآمد. آیتالله حاج ملاعلی کنی، مجتهد بزرگ تهران، رهبری مخالفان را بر عهده داشت. • روسها نیز از منافع سرشاری که این قرارداد برای رقیب آنها داشت، ناراضی بودند و خواستار لغو آن شدند</p>
<p>۵ امتیاز توتون و تنباکو با چه شرایطی به تالبوت واگذار شد؟ آن را با امتیازی که دولت عثمانی به یک شرکت خارجی واگذار کرده بود، مقایسه کنید. ناصرالدین شاه انحصار خرید و فروش توتون و تنباکو در داخل و خارج ایران به مدت پنجاه سال بود، که به یک انگلیسی تالبوت واگذار شد. ناصرالدینشاه این امتیاز را برابر دریافت سالانه پانزده هزار لیره و یک چهارم سود سالانه، به تالبوت واگذار کرده بود. در حالیکه دولت عثمانی، با وجودی که از محصول توتون و تنباکوی کمتری برخوردار بود، این امتیاز را برابر دریافت سالانه هفتصد هزار لیره، به یک کمپانی خارجی واگذار کرده بود.</p>	<p>۶ چه کسی فتوای تحریم توتون و تنباکو را صادر کرد و این فتوا چه نتیجه ای به دنبال داشت؟ میرزا حسن شیرازی / صدور این حکم سبب شد که شاه ناچار به تسلیم گردد؛ و ابتدا امتیاز داخلی دخانیات و سپس امتیاز خارجی آن، لغو شد.</p>
<p>موفق و پیروز باشید / احمد اسدی اقدم – مرنده</p>	

درس ۳: زمینه های نهضت مشروطه

ردیف	متن سوالات
۱	چرا نهضت مشروطه از حوادث بزرگ تاریخ معاصر ایران است؟ نهضت مشروطه یکی از حوادث بزرگ تاریخ معاصر ایران است، که تأثیر عمیق و پایداری در تحولات فکری و سیاسی جامعه ما گذاشته است.
عوامل زمینه ساز نهضت مشروطه	
۲	چه عواملی زمینه های نهضت مشروطه را فراهم کرد؟ (پرسش نمونه ۱) (۱) از دست رفتن بخش هایی از سرزمین ایران (۲) غلبه استعمار بر مملکت (۳) استبداد دستگاه حاکم (۴) مخالفت های مردم و علما با استبداد و استعمار (۵) ورود اندیشه های جدید
(۱) از دست رفتن بخش هایی از سرزمین ایران	
۳	دردوره قاجار چه قسمت هایی از ایران توسط روسیه جدا شد؟ کل قفقاز در شمال غربی و منطقه ماوراء النهر در شمال شرقی (شامل کشورهای قزاقستان، تاجیکستان و ترکمنستان کنونی) به این ترتیب، در شرق و غرب دریای خزر، مناطق و ایالت های وسیع و زرخیزی از ایران جدا شد
۴	در دوره قاجار چه قسمت هایی از ایران توسط انگلستان جدا شد؟ ایالت های هرات و قندهار و بخش بزرگی از بلوچستان.
(۲) غلبه استعمار بر مملکت	
۵	کشورهای استعمارگر اروپایی از قرن ..... شروع به اشغال سرزمین هایی در ..... و ..... کردند . کشور های استعمارگر اروپایی از قرن شانزدهم میلادی شروع به اشغال سرزمین هایی در آسیا، آفریقا، و قاره آمریکا کردند
۶	چرا ایران در دوره قاجاریه مورد توجه کشورهای استعمارگر قرار گرفت ؟ ایران نیز به دلایل موقعیت ویژه جغرافیایی و برخورداری از منابع سرشار مواد اولیه، مورد توجه کشورهای استعمارگر قرار گرفت
۷	چه عواملی زمینه سلطه بیگانگان بر ایران را در دوره قاجار فراهم کرد؟ بارزترین نتیجه ی این وضعیت چه بود ؟ ضعف حکومت قاجار، دسیسه های عناصر نفوذی بیگانه و طمع ورزی و فساد مالی درباریان، زمینه سلطه بیگانگان بر مملکت را فراهم کرده بود. بارزترین نتیجه این وضعیت، امتیازهای متعددی بود که به خارجیان داده می شد
۸	چه عاملی انگیزه و میزان دریافت وام از کشورهای دیگر افزایش می داد ؟ علاقه شاهان قاجار به مسافرت به اروپا
۹	چه اموری احساسات ملی ایرانیان را در زمان قاجار جریحه دار کرده بود؟ دادن امتیازات، گرفتن وام و اعمال حق کاپیتولاسیون که از عهدنامه ترکمانچای برقرار شد و همچنین دخالت های دولت های بیگانه در امور داخلی ایران
(۳) استبداد دستگاه حاکم	
۱۰	شیوه حکومت قاجار چگونه بود؟ حکومت قاجار بر بنیاد استبداد مطلق بود و قدرت در دست شاه و اراده او متمرکز بود. مردم ایران هیچ گونه تضمینی برای حفظ جان و مال و ناموس خود در مقابل دستگاه استبدادی نداشتند . شاه و بستگانش هر کاری که مایل بودند، انجام می دادند و هر بلایی که می خواستند، بر سر مردم می آوردند
۱۱	ساختار سیاسی دولت قاجار در زمان ناصرالدین شاه به چه صورت بود؟ بر اساس استبداد و قدرت بود . شاه حرف اول و آخر را می زد و او حکام ایالات را از بین شاهزادگان انتخاب می نمود

۱۲	در دوره ی قاجار وضع حکومت در ایالات (استانها) چگونه بود؟ در ایالت ها (استان) وضع بدتر از مرکز حکومت بود. حاکمان ایالت ها از میان شاهزادگان انتخاب می شدند و در منطقه خود مانند یک شاه عمل می کردند
۱۳	روش انتصاب حاکمان ایالت ها در دوره قاجار چگونه بود ؟ روش انتصاب حاکمان ایالت ها به این طریق بود که این ایالتها در ازای دریافت مالیاتهای سنگین ثابت سالیانه، به طور کامل در اختیار شاهزادگان قرار می گرفتند. این نوع واگذاری شبیه به فروش ایالتها بود؛ بدین گونه فشار مالیاتی کمرشکنی بر مردم تحمیل می شد. به این دلیل مردم از حکومت قاجار ناراضی بودند
۴) مخالفت های مردم و علما با استبداد و استعمار	
۱۴	آموزش های دین اسلام چگونه زمینه را برای مخالفت مردم با قاجارها فراهم می کرد؟ توجه مردم مسلمان ایران به آموزه های دین اسلام نظیر امر به معروف و نهی از منکر، عدالت خواهی و لزوم دفع ظلم که در آیات قرآ نکریم و سبیره معصومین به آن پرداخته شده است، موجب می شد نسبت به این آموزه ها احساس تکلیف کنند. از سوی دیگر مکتب شیعه قدرت مطلق سلاطین را نامشروع می دانست و مشروعیت نسبی قدرت حکام، مشروط به پاسداری از باورهای دینی مردم و حفظ تمامیت ارضی کشور بود
۱۵	اندیشه سیاسی اسلام و فعالیت عالمان دینی چه نقشی در پیدایش مشروطه خواهی داشت؟ (پرسش نمونه ۲) مرجعیت شیعه در جریان نهضت تحریم تنباکو خط بطلانی بر مطلق بودن قدرت شاه کشید. در آستانه نهضت مشروطیت ایران، روحانیون و حوزه های علمیه شیعه به استحکام و انسجام سیاسی و مبارزاتی رسیده بودند. در نتیجه یک قرن مبارزه و بیدارگری، ارتباط منظمی میان علما و مردم به وجود آمد و زمینه پیدایش حرکتی فکری به رهبری عالمان دینی فراهم شد. گسترش این حرکت فکری موجب افزایش آگاهی مردم در زمینه مسائل اعتقادی و دینی شد و باورهای مذهبی و فرهنگی جامعه را در مقابل آیین های ساختگی و دسیسه های بیگانگان تقویت کرد. اولین ثمره این فعالیت ها، پیروزی در نهضت تنباکو بود.
۱۶	رهبری نهضت مشروطه را چه کسانی بر عهده داشتند ؟ آیت الله سید محمد طباطبایی، آیت الله سید عبدالله بهبهانی و آیت الله شیخ فضل الله نوری در داخل ایران و مراجعی همچون آیت الله محمد کاظم خراسانی، آیت الله شیخ عبدالله مازندرانی و آیت الله حاج میرزا حسین فرزند میرزاخلیل تهرانی در نجف اشرف
۱۷	نهضت تحت رهبری روحانیون در دوره ناصرالدین شاه و مظفردالدین شاه بر چه پایه هایی استوار بود و چه اهدافی را دنبال می کرد؟ (پرسش نمونه ۳) اساس این نهضت بر مبارزه با استعمار خارجی و استبداد داخلی و تلاش برای برقراری عدالت در مملکت قرار داشت، تا با ایجاد عدالت خانه و « دارالشورا » قدرت و اختیارات پادشاه و حکام را محدود و با اجرای قوانین اسلامی لجام گسیختگی آنها جلوگیری کند
۵) ورود اندیشه های جدید	
۱۸	از سال ۱۲۳۸ تا ۱۲۹۰ کدام کشورها به حکومت مشروطه و یا جمهوری دست یافتند ؟ کشورهای انگلیس، ایتالیا، دانمارک، اتریش، مجارستان، آلمان، فرانسه، ژاپن، روسیه، چین و مصر
۱۹	در دوره ی قاجار اندیشه های سیاسی جدید از چه طریقی به جامعه منتقل می شد؟ (پرسش نمونه ۴) زمینه های ورود تفکر مشروطه خواهی به ایران، به شکل های مختلف نظیر اعزام دانشجو به خارج، سفرهای درباریان و سیاستمداران به خارج، و مهاجرت برخی از ایرانیان به کشورهای مختلف فراهم شد. دستاورد معاشرت ها، مسافرت ها و مأموریت های مهاجران، دانشجویان، جهان گردان و دیپلماتهای ایرانی که با کشورهای غربی در تماس بودند، از راه انتشار روزنامه ها و چاپ کتابها، و در خلال نامه ها و سخنان آنان، به جامعه منتقل می شد
۲۰	زمینه های ورود تفکر مشروطه خواهی به ایران چه بود ؟ (راه های ورود مشروطه به ایران) زمینه های ورود تفکر مشروطه خواهی به ایران، به شکل های مختلف نظیر اعزام دانشجو به خارج، سفرهای درباریان و سیاستمداران به خارج، و مهاجرت برخی از ایرانیان به کشورهای مختلف فراهم شد.
الف) روزنامه ها	
۲۱	یکی از عامل هایی که در دوره قاجار سبب ایجاد تحولی بزرگ در مردم شد، انتشار ..... بود . روزنامه ها
۲۲	روزنامه های دوره قاجار به چند دسته تقسیم می شوند؟ در آن زمان روزنامه های فارسی زبان دو دسته بودند: داخلی و خارجی روزنامه های داخلی خود به دو دسته روزنامه های « دولتی » و « غیر دولتی »
۲۳	چند مورد از روزنامه های دولتی زمان قاجار را نام ببرید؟

کاغد اخبار - شرافت - شرف - وقایع اتفاقیه	
اولین روزنامه ای که در ایران منتشر شد چه نام داشت؟ توسط چه کسی انتشار یافت؟ میرزا صالح شیرازی - کاغد اخبار	۲۴
معروفترین روزنامه های غیردولتی زمان قاجار را نام ببرید؟ روزنامه تربیت و ادب	۲۵
مشهورترین روزنامه های فارسی زبانی که در زمان قاجار در خارج از کشور چاپ و وارد ایران می شدند را نام ببرید؟ روزنامه های خارجی که به فارسی نوشته می شد مثل: عروه الوثقی، قانون	۲۶

ب) آثار روشنفکران

۱) سفرنامه ها:

اولین نشانه های اندیشه های نوین در ..... عهد قاجار مشاهده می شود. سفرنامه های عهد قاجار	۲۷
کدام سفرنامه ها زمینه پیدایش مشروطه خواهی را در ایران فراهم ساختند؟ سفرنامه میرزا صالح شیرازی - سیاحت نامه ابراهیم بیگ مراغه ای	۲۸
مشخصات سفرنامه ی میرزا صالح شیرازی و سیاحت نامه ابراهیم بیگ را بنویسید؟ میرزا صالح شیرازی در سفرنامه خود به روشنی از اندیشه های نوین غربی، به ویژه نظام حکومت مشروطه انگلیس، تعریف و تمجید کرده است / حاجی زین العابدین مراغه ای در سیاحت نامه ابراهیم بیگ، اوضاع نابسامان کشور به زبان ساده بیان گفته و در مقابل، از ویژگی های مثبت تمدن غرب سخن گفته است.	۲۹

۲) کتاب ها و آثار دیگر:

نوشته ها و آثار چه کسانی در پیدایش مشروطه خواهی در ایران موثر بودند؟ نوشته های میرزا ملکم خان، میرزا یوسف خان مستشارالدوله، عبدالرحیم خان طالبوف و میرزا فتحعلی آخوندزاده	۳۰
در آثار روشنفکران ایرانی دوره قاجار، به چه مسائلی توجه شده است؟ (پرسش نمونه ۵) پذیرش اندیشه های غربی و شیفتگی و خودباختگی بی چون و چرا در برابر فرهنگ بیگانه، از ویژگی های بارز افکار این افراد بود. آنان نهضت مشروطه طلبی مردم ایران را که بر مبنای عدالت خواهی و نفی استبداد و استعمار بود، با عقاید برخاسته از اندیشه های وارداتی و غربی خود در آمیختند	۳۱

موفق و سربلند باشید

درس ۳: سوالات چهارگزینه ای

سیاحت نامه ابراهیم بیگ را می توان جزء کدام یک از زمینه های فکری انقلاب مشروطه قلمداد کرد؟ الف) آموزه های ضد استبدادی و ضد استعماری (ب) غلبه ی استعمار بر مملکت ج) ورود اندیشه های جدید (د) انتشار مطالب انتقادی در باره وضع ایران	۱
سیاحت نامه ابراهیم بیگ اثر چه کسی است؟ الف) میرزا حسن آشتیانی (ب) حاج زین العابدین مراغه ای ج) میرزا ملکم خان (د) شیخ فضل الله	۲
از اولین دانشجویان اعزامی به خارج که در سفرنامه اش به تمجید و تعریف نظام مشروطه انگلیس پرداخته، چه کسی است؟ الف) سیاحت نامه ابراهیم بیگ (ب) میرزا صالح شیرازی ج) میرزا ملکم خان (د) میرزا یوسف خان مستشارالدوله	۳
کدام یک از روزنامه های زیر جزء روزنامه های دولتی دوره قاجار می باشد؟ الف) حکمت (ب) جبل المتین (ج) تربیت (د) وقایع اتفاقیه	۴
اولین روزنامه در ایران توسط چه کسی انتشار یافت و چه نام داشت؟ الف) امیر کبیر - کاغد اخبار (ب) میرزا صالح شیرازی - کاغد اخبار ج) امیر کبیر - وقایع اتفاقیه (د) میرزا صالح شیرازی - وقایع اتفاقیه	۵
کدام یک از موارد زیر مربوط به زمینه های ورود تفکر مشروطه خواهی به ایران نیست؟ الف) اعزام دانشجو به خارج ج) مهاجرت برخی از ایرانیان به کشورهای مختلف ب) سفرهای درباریان و سیاستمداران به خارج	۶

	(د) برقراری عهدنامه هایی بین ایران و دیگر کشورها
۷	دادن امتیازات، گرفتن وام و اعمال حق کاپیتولاسیون در زمان شکل گیری کدام عهدنامه برقرار شد؟ الف) گلستان ب) ترکمنچای ج) روتر د) توتون و تنباکو
۸	کدام مورد زیر از عوامل نفوذ و غلبه استعمار بر کشور در دوره قاجار نمی باشد؟ الف) طمع ورزی درباریان ب) استبداد دستگاه حاکم ج) قرض های شاهان قاجار د) علاقه شاهان قاجار به مسافرت
۹	استعمار گران اروپایی از کدام قرن شروع به اشغال سرزمین هایی در آسیا و افریقا و آمریکا کردند؟ الف) قرن ۱۶ م ب) قرن ۱۸ م ج) قرن ۱۹ م د) قرن ۱۷ م

درس ۳: پرسش های نمونه

۱	چه عواملی زمینه های نهضت مشروطه را فراهم کرد؟ ۱) از دست رفتن بخش هایی از سرزمین ایران ۲) غلبه استعمار بر مملکت ۳) استبداد دستگاه حاکم ۴) مخالفت های مردم و علما با استبداد و استعمار ۵) ورود اندیشه های جدید
۲	اندیشه سیاسی اسلام و فعالیت عالمان دینی چه نقشی در پیدایش مشروطه خواهی داشت؟ توجه مردم مسلمان ایران به آموزه های دین اسلام نظیر امر به معروف و نهی از منکر، عدالت خواهی و لزوم دفع ظلم که در آیات قرآن کریم و سیره معصومین به آن پرداخته شده است، موجب می شد نسبت به این آموزه ها احساس تکلیف کنند. از سوی دیگر مکتب شیعه قدرت مطلق سلاطین را نامشروع می دانست و مشروعیت نسبی قدرت حکام، مشروط به پاسداری از باورهای دینی مردم و حفظ تمامیت ارضی کشور بود
۳	نهضت تحت رهبری روحانیون در دوره ناصرالدین شاه و مظفرالدین شاه بر چه پایه هایی استوار بود و چه اهدافی را دنبال می کرد؟ اساس این نهضت بر مبارزه با استعمار خارجی و استبداد داخلی و تلاش برای برقراری عدالت در مملکت قرار داشت، تا با ایجاد «دارالشورا» عدالت خانه قدرت و اختیارات پادشاه و حکام را محدود و با اجرای قوانین اسلامی واز لجام گسیختگی آنها جلوگیری کند
۴	در دوره قاجار اندیشه های سیاسی جدید از چه طریقی به ایران راه یافت؟ زمینه های ورود تفکر مشروطه خواهی به ایران، به شکل های مختلف نظیر اعزام دانشجویان به خارج، سفرهای درباریان و سیاستمداران به خارج، و مهاجرت برخی از ایرانیان به کشورهای مختلف فراهم شد. دستاورد معاشرت ها، مسافرت ها و مأموریت های مهاجران، دانشجویان، جهان گردان و دیپلمات های ایرانی که با کشورهای پیشرفته در تماس بودند، از راه انتشار روزنامه ها و چاپ کتاب ها، و در خلال نامه ها و سخنان آنان، به جامعه منتقل می شد
۵	در آثار روشنفکران ایرانی دوره قاجار، به چه مسائلی توجه شده است؟ در این آثار ضمن تعریف و تمجید از نظام حکومتی غربی به ویژه انگلیس، اوضاع نا بسامان کشور به زبان ساده بیان شده و پذیرش اندیشه های غربی و شیفتگی و خودباختگی بی چون و چرا در برابر فرهنگ بیگانه، از ویژگی های بارز افکار این افراد بود

موفق و سربلند باشید / احمد اسدی اقدم - مرن

درس ۴ : آغاز حرکت مردم علیه استبداد پیروزی نهضت مشروطه

ردیف	متن سوالات
مظفرالدین شاه	
۱	آخرین نمونه نارضایتی عمومی مردم در عهد ناصری چه بود؟ ترور ناصرالدین شاه
۲	حکومت ناصرالدین شاه را با مظفرالدین شاه مقایسه کنید؟ ناصرالدین شاه پادشاهی خودکامه بود که در طی حکمرانی پنجاه ساله اش، با شیوه های استبدادی، از ابزار علنی انتقادهای مردم جلوگیری می کرد. جانشین او، مظفرالدین شاه، فردی سست عنصر، بی اراده و بی‌توانایی سروسامان دادن به امور کشور را نداشت
۳	جانشین ناصرالدین شاه که بود و چه کسی را به صدراعظمی انتخاب کرد؟ مظفرالدین شاه / عین الدوله را که فردی مستبد بود، به عنوان صدراعظم انتخاب کرد و اداره ی مملکت را به او سپرد.
۴	پیامد سفر ناصرالدین شاه و مظفرالدین شاه به اروپا چه بوده است؟ پیامد این سفرها، هزینه هایی سنگین بود که دولت با گرفتن وام از بیگانگان، آن را تأمین می کرد و در مقابل، دستاوردی برای اقتصاد، علم و صنعت ایران نداشت.
۵	عواملی که در دوره ی مظفرالدین شاه بر نارضایتی های عمومی می افزود و ایران را در آستانه یک شورش سراسری قرارداد چه بود؟ خشونت های عین الدوله و حاکمان ایالت ها، همراه با فقر عمومی و رکود شدید اقتصادی
۶	چگونه در محرم سال ۱۳۲۳ قمری بهترین فرصت برای اعتراض های مردمی علیه حکومت مظفرالدین شاه فراهم شد؟ روحانیون با استفاده از حضور مردم در مراسم عزاداری حضرت اباعبدالله الحسین علیه السلام، ضمن تکیه بر جنبه ستم ستیزی قیام آن حضرت، پیام عدالت خواهی را بین مردم تبلیغ می کردند.
حوادث زمینه ساز نهضت مشروطه	
۷	پیش از جریان مهاجرت صغری چه حوادثی موجب خشم و اعتراض مردم شد؟ (پرسش نمونه ۱) (۱) ماجرای نوز بلژیکی (۲) ماجرای (علت) شلاق خوردن علمای کرمان (۳) ماجرای عسکر گاریچی (۴) ماجرای بانک استقراضی (۵) به فلک بستن بازرگانان
(۱) ماجرای نوز بلژیکی	
۸	علل جنبش عمومی مردم تهران علیه نوز بلژیکی را توضیح دهید؟ (پرسش نمونه ۲) اروپاییانی که در تهران بودند، در مراسم سال نو محفلی می آراستند و در آن، با پوشیدن لباسهای مختلف و زدن صورتک (ماسک) بر چهره، جشن بالماسکه برپا می کردند. در مراسم سال ۱۲۸۳ ش موسیو نوز بلژیکی، که طبق قرارداد گمرکی ایران و روسیه (۱۲۸۰ ش) کارگزار روس ها در امور گمرک ایران بود، با لباس روحانیان و در حالی که قلیان به دست داشت، عکس گرفت. این عکس در محرم ۱۳۲۳ ق / ۱۲۸۳ ش در میان مردم عزادار پخش و موجب اعتراض مردم شد.
۹	رهبری حرکت بر علیه نوز بلژیکی در دست چه کسی بود؟ آیت الله سیدعبدالله بهبهانی
۱۰	اولین جرقه نهضت مشروطه چه بود؟ ماجرای نوز بلژیکی و اعتراض آیت اله بهبهانی
(۲) نارضایتی مردم ایالت ها	
۱۱	ماجرای (علت) شلاق خوردن علمای کرمان چه بود؟ در ایالت ها نیز حادثه هایی رخ داد که نشانگر فراگیر بودن نارضایتی مردم بود. معروف ترین این حوادث ماجرای شلاق خوردن سه تن

	از علمای کرمان بود که برای مقابله با فرقه « شیخیه »، در این شهر قیام کرده بودند. این سه، پس از آنکه به فلک بسته شدند، از شهر اخراج گردیدند
۱۲	در رمضان ۱۳۲۳ قمری محور اصلی سخنرانی واعظان تهران چه بود؟ محور اصلی سخنرانی واعظان تهران، موضوع توهین به این عالمان بود که برای حفظ تشیع در برابر فرقه های ساختگی به پا خاسته بودند
۱۳	علل نارضایتی مردم ایالات فارس و خراسان در عهد مظفری چه بود؟ شعاع السلطنه، حاکم فارس، با ستمگری های خود، موجب نارضایتی مردم شده بود. مردم خراسان از ستمگری های غلامرضا خان آصف الدوله به جان آمده بودند
۱۴	ماجرای عسکر گاریچی را بنویسید؟ (برای مطالعه) در قم، فردی که امتیاز جابه جایی مسافران تهران قم را به دست آورده بود، آشکارا به خودسری می پرداخت، او که به «عسکر گاریچی» شهرت داشت. با بی احترامی به یک زن پاک دامن، عالمان قم را به واکنش واداشت، اما دولت به سادگی از کنار این حوادث گذشت. در نتیجه، دامنه اعتراض ها بیشتر گسترش یافت
۳) ماجرای بانک استقراضی روس	
۱۵	ماجرای بانک استقراضی روس چه بود؟ توضیح دهید. وجود مخالفت عمومی، روس ها در محل یک قبرستان متروک، ساختمان بانک استقراضی روس را بنا نهادند. آیت الله سیدمحمد طباطبایی به شدت با این کار مخالفت کرد. مردم نیز از این اقدام روس ها، ناخشنود بودند. بنابراین، یک اعتراض عمومی شکل گرفت، اما روس ها، با بی اعتنائی، به کار خود ادامه دادند. تا اینکه موضوع به اطلاع مراجع تقلید نجف رسید، آیت الله سیدمحمد طباطبایی و سیدعبدالله بهبهانی و روحانی دیگری به نام میرزا مصطفی آشتیانی به همراه مردم تهران در یک شورش عمومی، ساختمان مذکور را با خاک یکسان کردند
۱۶	کدامیک از روحانیون در ماجرای تخریب بانک استقراضی روس شرکت داشتند؟ آیت الله سیدمحمد طباطبایی و سیدعبدالله بهبهانی و روحانی دیگری به نام میرزا مصطفی آشتیانی
۴) فلک شدن بازرگانان	
۱۷	ماجرای فلک شدن بازرگانان قند را توضیح دهید؟ در دوران قاجاریه برخی از کالاهای مورد نیاز مردم مانند نفت، کبریت و قند از روسیه وارد می شد. در اثر جنگ روس و ژاپن نرخ قند افزایش یافت و شعله های اعتراض مردم را برافروخت. به دنبال آزار و اذیت بازرگانان، در مسجد شاه، مجلسی بزرگ برپا شد. این تجمع، با توطئه امام جمعه درباری و عوامل او که پشتیبان نظام استبدادی بودند، به تشنج کشیده شد و مأموران، با چوب و چماق به جان مردم افتادند. در پی این حادثه، اجتماع های بزرگی در منزل های علما برپا شد.
۵) مهاجرت صغری	
۱۸	علت مهاجرت صغری چه بود؟ به دنبال آزار و اذیت بازرگانان به پیشنهاد آیت الله سیدمحمد طباطبایی، روحانیون و مردم، با حالت اعتراض تهران را ترک و در حرم حضرت عبدالعظیم تحصن کردند
۱۹	اولین مرحله اتحاد نیروهای ضد استبداد در کدام واقعه رخ داد؟ مهاجرت صغری
۲۰	چرا مهاجران صغری، سفیر کشور عثمانی را واسطه بین خود و شاه قرار دادند؟ هر روز بر عده این مهاجران افزوده می شد. عین الدوله برای بازگرداندن علما و مهاجران، به هر شیوه که متوسل شد، نتیجه نگرفت. از آنجا که درباریان فاسد، مانع از رسیدن خبرهای صحیح به مظفردین شاه بودند
۲۱	در جریان مهاجرت صغری، مهاجران خواسته های خود را چگونه به شاه رساندند؟ از طریق سفیر عثمانی
۲۲	مهاجران در مهاجرت صغری چه خواسته هایی داشتند؟ (پرسش نمونه ۳) (۱) ایجاد عدالت خانه در همه شهرها، برای رسیدگی به شکایت های مردم و برقراری عدالت در جامعه. (۲) عمل به قانون اسلامی، به طور دقیق و به دور از ملاحظه های شخصی
۶) مهاجرت کبری	
۲۳	علت مهاجرت کبری چه بود؟ هنوز مدت زیادی از بازگشت مهاجران نگذشته بود که معلوم شد عین الدوله به آنان وعده دروغین داده و در پی آن است که با ایجاد

<p>اختلاف در میان آنان و دستگیری، تبعید و زندانی کردن رهبران قیام، جلوی حرکت های انقلابی دیگر را بگیرد. آیت الله طباطبایی چند بار به مظفرالدین شاه نامه نوشت و خواسته های مردم و بی اعتنایی عین الدوله را به او یادآور شد. اما این نامه ها یا به دست شاه نرسید و یا به آنها توجه نکرد. در نتیجه شعله های قیام بار دیگر افروخته شد و مردم به خاطر بی اعتنایی شاه دست به قیام زدند، در این میان، چند نفر مجروح شدند و طلبه ای به شهادت رسید. این حادثه، خشم مردم را برانگیخت و آنان جنازه آن طلبه را به مسجدی در مرکز شهر رساندند.</p> <p>عین الدوله به سخت گیری بیشتر پرداخت و تهران حالت حکومت نظامی به خود گرفت. عین الدوله از علما خواست که به خانه هایشان بروند تا خواسته های آنان عملی شود. اما رهبران مردم، پس از بحث و تبادل نظر، تصمیم گرفتند این بار در اعتراض به اقدام های دولت، به شهر مقدس قم مهاجرت کنند. این مهاجرت که گسترده تر از مهاجرت قبل بود، به «مهاجرت کبری» معروف است.</p>	
<p>۲۴ چرا مهاجرت مردم و علما به قم به مهاجرت کبری معروف شد؟ چون این مهاجرت گسترده تر از مهاجرت قبل بود.</p>	

تحصن در سفارت انگلیس

<p>۲۵ منظور از سنت بست نشینی چیست؟ (پرسش نمونه ۴) بست نشینی و تحصن که از دیرگاه در ایران معمول بود، بیشتر در مساجد و زیارتگاه ها و اماکنی سنت صورت می گرفت که مورد احترام مردم قرار داشت و با باورهای دینی آن ها سازگار بود</p>	
<p>۲۶ سفارت انگلستان چگونه از بست نشینی در جهت منافع خود استفاده کرد؟ (پرسش نمونه ۴) انگلستان، برای نیل به مقاصد و منافع استعماری اش این سیاست را در پیش گرفته بود. اما کسانی که از سیاست پیچیده استعمار انگلستان درک روشنی نداشتند و نسبت به غرضهای بیگانگان غافل بودند، از تجربه جنبش تنباکو، درس و عبرت لازم را نگرفتند. از اینرو، سفارت انگلستان در تهران که آرزویی جز اخراج طرفداران روسیه را از دربار نداشت، عده ای از عامل های شناخته شده خود را در بین آزادی خواهان وارد و مردم را به تحصن در سفارتخانه تشویق کرد.</p>	

پیروزی نهضت و تشکیل مجلس شورای ملی

<p>۲۷ به هنگام مهاجرت کبری، چه خواسته هایی مطرح شد. (پرسش نمونه ۵) ۱) برکناری عین الدوله از صدارت ۲) فراهم کردن زمینه برای بازگشت مهاجران به تهران ۳) ایجاد عدالت خانه ۴) تشکیل دارالشورا (مجلس نمایندگان)</p>	
<p>۲۸ مظفرالدین شاه در راستای خواسته های مشروطه خواهان چه اقداماتی کرد؟ (پرسش نمونه ۶) مظفرالدین شاه تسلیم خواسته های مردم شد. او عین الدوله را عزل کرد و فرمان تشکیل مجلس شورای ملی را در ۱۴ مرداد ۱۲۸۵ صادر کرد. هفت روز بعد، علما، با استقبال پرشکوه مردم، از قم بازگشتند. شهر چراغانی و جشن شادی به پا شد و در ۲۸ مرداد، اولین دوره مجلس شورای ملی با حضور نمایندگان تهران تشکیل گردید.</p>	
<p>۲۹ اولین مجلس شورای ملی به دست چه کسی و به چه تاریخی شروع به کار کرد؟ مظفرالدین شاه - ۱۴ مرداد ۱۲۸۵ شمسی</p>	
<p>۳۰ اولین اقدام مشروطه خواهان پس از پیروزی نهضت چه بود؟ اولین دوره مجلس شورای ملی حضور نمایندگان تهران تشکیل گردید. عده ای از سیاستمداران مشروطه خواه، به تدوین قانون اساسی پرداختند. آنان با عجله آن را نوشتند و به امضای مظفرالدین شاه رساندند. شاه، ده روز پس از امضای قانون اساسی، درگذشت</p>	

موفق و سر بلند باشید

درس ۴: سوالات چهارگزینه ای

<p>۱ کدام واقعه واکنشی در برابر توهین به مقدسات مردم ایران به شمار می رفت که آغازگر یک جنبش عمومی شد؟ الف) ماجرای نوزبلیکی ب) نارضایتی مردم ایالت ها ج) بانک استقراضی روس د) فلک شدن بازرگانان</p>	
<p>۲ کدامیک از موارد زیر از دلایل نارضایتی ایالت ها در قبل از مهاجرت صغری نمی باشد؟ الف) چوب خوردن علمای کرمان ب) ماجرای عسگر گاریچی ج) نارضایتی مردم از حاکمان فارس و خراسان د) چوب خوردن بازرگانان</p>	

۳	در جریان مهاجرت صغرا چه کسی تحصن در مرقد حضرت عبدالعظیم را پیشنهاد کرد؟ الف) آیت اله طباطبایی (ب) شیخ فضل اله نوری (ج) بهبهانی (د) شیخ محمد واعظ
۴	انقلاب مشروطه کدام مهاجرت به مهاجرت « صغرا » معروف شد؟ الف) به باغ سفارت انگلیس (ب) به خارج از تهران (ج) حرم حضرت عبدالعظیم (د) به قم
۵	اولین مرحله ی اتحادنیروهای ضداستبداد چه نام داشت؟ الف) مهاجرت صغری (ب) مهاجرت کبری (ج) نهضت تنباکو (د) ماجرای نوز بلژیکی
۶	کدام یک از موارد زیر جزء خواسته های مهاجران در مهاجرت کبری <u>نمی باشد</u> ؟ الف) عزل عین الدوله (ب) بازگشت مهاجران از قم (ج) تاسیس دارالشوری (د) عزل علاء الدوله
۷	در خواست های مردم در مهاجرت « کبرا » کدام بوده است؟ الف) افتتاح دارالشوری - عزل عین الدوله ب) تنظیم قانون اساسی - حفظ احترام روحانیت ج) حفظ احترام روحانیت - عزل نوز بلژیکی د) عزل علاء الدوله - افتتاح دارالشوری
۸	در جریان انقلاب مشروطیت مهاجرت علما به کدام شهر « مهاجرت کبری » نامیده شد؟ الف) ری (ب) قم (ج) نجف (د) مشهد
۹	یکی از خواسته های مشروطه خواهان در جریان مهاجرت کبرا چه بود؟ الف) عزل علاء الدوله (ب) عزل عین الدوله (ج) عزل امین السلطان (د) عزل معز السلطان
۱۰	فرمان تشکیل مجلس شورای ملی در چه تاریخی و توسط چه کسی صادر شد؟ الف) ۱۴ مرداد ۱۲۸۵ ش - ناصرالدین شاه ب) ۱۴ مرداد ۱۲۸۵ - مظفرالدین شاه ج) ۱۴ مرداد ۱۲۸۵ ش - عین الدوله د) ۱۴ مرداد ۱۲۸۵ - محمد علی شاه

درس ۴: پرسش های نمونه

۱	پیش از جریان مهاجرت صغری ی چه حوادثی موجب خشم و اعتراض مردم شد؟ ۱) ماجرای نوز بلژیکی ۲) نارضایتی مردم ایالت ها ۳) ماجرای بانک استقراضی روس ۴) فلک شدن بازرگانان
۲	علل جنبش عمومی مردم تهران علیه نوز بلژیکی را توضیح دهید. در مراسم سال ۱۲۸۳ ش موسیو نوز بلژیکی، که طبق قرارداد گمرکی ایران و روسیه (۱۲۸۰ ش) کارگزار روس ها در امور گمرک ایران بود، با لباس روحانیان و در حالی که قلیان به دست داشت، عکس گرفت. این عکس در محرم ۱۳۲۳ ق / ۱۲۸۳ ش در میان مردم عزادار پخش و موجب اعتراض مردم شد
۳	مهاجران در مهاجرت صغری چه خواسته هایی داشتند؟ ۱) ایجاد عدالت خانه در همه ی شهرها، برای رسیدگی به شکایت های مردم و برقراری عدالت در جامعه. ۲) عمل به قانون اسلامی، به طور دقیق و به دور از ملاحظه های شخصی
۴	منظور از سنت بست نشینی چیست و سفارت انگلستان در نهضت مشروطه چگونه از این سنت به سود منافع آن کشور استفاده کرد؟ بست نشینی و تحصن که از دیرگاه در ایران معمول بود، بیشتر در مساجد و زیارتگاه ها و اماکنی سنت صورت می گرفت که مورد احترام مردم قرار داشت و با باورهای دینی آن ها سازگار بود. انگلستان، برای نیل به مقاصد و منافع استعماری اش این سیاست را در پیش گرفته بود. اما کسانی که از سیاست پیچیده استعمار

<p>انگلستان درک روشنی نداشتند و نسبت به غرضهای بیگانگان غافل بودند، از تجربه جنبش تنباکو، درس و عبرت لازم را نگرفتند. از اینرو، سفارت انگلستان در تهران که آرزویی جز اخراج طرفداران روسیه را از دربار نداشت، عده ای از عامل های شناخته شده خود را در بین آزادی خواهان وارد و مردم را به تحصن در سفارتخانه تشویق کرد.</p>	<p>۵ به هنگام مهاجرت کبری ی چه خواسته هایی مطرح شد؟</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱) برکناری عین الدوله از صدارت ۲) فراهم کردن زمینه برای بازگشت مهاجران به تهران ۳) ایجاد عدالت خانه ۴) تشکیل دارالشورا (مجلس نمایندگان)
<p>۶ مظفردالدین شاه در راستای خواسته های مشروطه خواهان چه اقداماتی انجام داد؟</p> <p>مظفردالدین شاه تسلیم خواسته های مردم شد. او عین الدوله را عزل کرد و فرمان تشکیل مجلس شورای ملی را در ۱۴ مرداد ۱۲۸۵ صادر کرد. هفت روز بعد، علما، با استقبال پرشکوه مردم، از قم بازگشتند. شهر چراغانی و جشن شادی به پا شد و در ۲۸ مرداد، اولین دوره مجلس شورای ملی با حضور نمایندگان تهران تشکیل گردید.</p>	<p>موفق و سر بلند باشید / احمد اسدی اقدم - مرنند</p>

اسدی جوزه گاه
@Bank - JozveGah
اقدم

درس ۵: مشروطه در دوره محمدعلی شاه

ردیف	متن سوالات
محمدعلی شاه	
۱	جانشین مظفردالدین شاه که بود؟ محمدعلی شاه
۲	محمدعلی شاه چگونه پادشاهی بود (چه صفاتی داشت)؟ محمدعلی شاه، یکی از شاهان خودکامه دوره قاجار بود که نمی خواست در برابر قانون اساسی و مجلس شورای ملی تمکین کند. او ملت را بنده و برده خود می پنداشت و نمایندگان مجلس را برای دخالت در امور کشور و مشورت در سیاست، لایق نمیدانست
۳	اولین بی اعتنایی محمدعلی شاه نسبت به مشروطه چه بود؟ (پرسش نمونه ۱) او در ۲۸ دی ۱۲۸۵ جشن تاج گذاری بر پا کرد و از اشراف و نمایندگان دولت های خارجی برای شرکت در این مراسم دعوت به عمل آورد اما نمایندگان مجلس شورای ملی را دعوت نکرد
تدوین متمم قانون اساسی و شدت گرفتن اختلاف ها	
۴	مهمترین دشواری های نظام جدید مشروطه چه بود؟ (۱) کارشکنی های محمد علی شاه (۲) تدوین متمم قانون اساسی و بوجود آمدن اختلافات (۳) مداخله روسیه و انگلستان در انقلاب
۵	علت تدوین متمم قانون اساسی در زمان محمدعلی شاه چه بود؟ (قانون اساسی که در زمان مظفردالدین شاه تنظیم شد چه ضعف هایی داشت؟) قانونی که در زمان مظفردالدین شاه به نام قانون اساسی تنظیم شد، دارای ضعف های زیادی بود. این قانون در پنجاه و یک اصل تنظیم شده بود و در حقیقت نظام نامه ای بود که اداره امور مجلس و حدود آن را روشن می ساخت. در این قانون، از حقوق و تکالیف دولت نسبت به ملت و بالعکس سخن به میان نیامده بود. بنابراین، لازم بود متممی بر آن نوشته و تکمیل می شد
۶	اصل دوم متمم قانون اساسی مشروطه به همت چه کسی تصویب شد؟ شیخ فضل الله نوری
۷	اصل دوم متمم قانون اساسی که به همت شیخ فضل الله نوری تدوین شد، درباره چه موضوعی بود؟ (پرسش نمونه ۲) بنابراین اصل، در هر دوره از مجلس، هیئتی پنج نفره از مجتهدان و فقیهان اسلام که با اقتضاهای زمان آشنا بودند، به عنوان عضو، در مجلس شورای ملی شرکت می کردند، تا بر قانون هایی که تدوین و تصویب می شد، نظارت کنند که خلاف قواعد اسلامی و دستورهای شرع نباشد.
۸	چرا شیخ فضل الله نوری از صف مشروطه خواهی جدا شد و چه عقیده ای در باره مشروطه داشت؟ شیخ فضل الله نوری به دلیل اعمال نفوذ غرب گرایان در نهضت مشروطه و انحراف آن از مسیر اسلامی و ملی اولیه از صف طرفداران مشروطه جدا شد. او معتقد بود که باید «مشروطه مشروعه» ایجاد شود
۹	شیخ فضل الله نوری چه نوع مشروطه ای می خواست؟ مشروطه مشروعه
خودداری محمدعلی شاه از امضای متمم قانون اساسی	
۱۰	دومین بی اعتنایی محمدعلی شاه نسبت به مشروطه چه بود؟ (پرسش نمونه ۱) بی اعتنایی بعدی محمدعلی شاه نسبت به نظام مشروطه در هنگام امضای متمم قانون اساسی مشروطه، رخ داد. هنگامی که متمم قانون اساسی تقدیم او شد، از امضای آن خودداری کرد
اهداف انگلستان و روسیه برای مداخله در نهضت مردم	
۱۱	روسیه به چه دلایلی با نهضت مشروطه ایران مخالفت می کرد؟ (پرسش نمونه ۳) (۱) جلوگیری از نفوذ انگلیس که در لباس مشروطه خواهی، از مشروطه طلبان حمایت می کرد. (۲) کمک به محمدعلی شاه که طرفدار روس بود.

۳	پیشگیری از قیام ملت های منطقه قفقاز برای گرفتن آزادی، تحت تأثیر پیروزی مشروطه خواهان در ایران
۱۲	دلایل حمایت انگلستان از مشروطه ایران چه بود؟ (پرسش نمونه ۳) (۱) افزایش اعتبار خود در ایران، برای دستیابی به موقعیتی بهتر یا برابر با روسیه؛ (۲) به قدرت رساندن مهره های انگلیسی در دستگاه حاکم و مجلس؛ کمک های بی دریغ انگلیس به بست نشینان در سفارت این کشور در تهران، و تحت حمایت قرار دادن نزدیک به چهارده هزار نفر در سفارت، به همین دلیل صورت گرفت؛ (۳) محافظت از مرزهای هندوستان و سایر مستعمرات انگلستان در منطقه
قرارداد ۱۹۰۷ روس و انگلیس	
۱۳	چرا کشورهای روس و انگلستان تصمیم گرفتند اختلافات خود را کنار بگذارند؟ با در خطر قرار گرفتن مستعمره های روس و انگلیس در جاهای دیگر دنیا، توسط استعمارگر جدید یعنی آلمان، آن ها اختلاف ها را کنار گذاشتند
۱۴	قرارداد ۱۹۰۷ م بین چه دولت هایی و با پادرمیانی چه کشوری بسته شد؟ دول روسیه و انگلیس / با در میانی فرانسه
۱۵	روسیه و انگلستان براساس قرارداد ۱۹۰۷ چرا و چگونه ایران را میان خود تقسیم کردند؟ (پرسش نمونه ۴) با در خطر قرار گرفتن مستعمره های روس و انگلیس در جاهای دیگر دنیا، توسط استعمارگر جدید یعنی آلمان، آنها اختلاف ها را کنار گذاشتند و به موجب قرارداد ۱۹۰۷، ایران را بین خود تقسیم کردند. بر اساس این قرارداد روس و انگلیس، با پادرمیانی فرانسه که از قدرت روزافزون آلمان بیمناک بود، ایران را به سه منطقه تقسیم کردند: منطقه شمال، از خط فرضی بین قصر شیرین، اصفهان، یزد، خواف و مرز افغانستان، حوزه نفوذ روسیه شناخته شد. منطقه جنوب، از خط فرضی بین بندرعباس، کرمان، بیرجند، زابل و سرحد های افغانستان که دارای ارزش حیاتی برای دفاع از هند بود، قلمرو نفوذ انگلستان مقرر گردید. قسمت سوم که شامل کویرها و بیابان های بی آب و علف بود، منطقه بی طرف و متعلق به ایران شناخته شد
۱۶	در قرارداد ۱۹۰۷ م منطقه بیطرف چه منطقه ای بود و چرا در نظر گرفته شد؟ منظور از این کار هم آن بود که دو دولت تا حدودی از یکدیگر فاصله بگیرند و از برخوردهای احتمالی بین آنها، جلوگیری شود.
اقدام انقلابی مردم و مجلس	
۱۷	نمایندگان اولین دوره مجلس شورای ملی در قبال سیاستهای استعماری روس و انگلیس چه تصمیماتی گرفتند؟ (پرسش نمونه ۵) (۱) رد قرارداد ۱۹۰۷ (۲) رد دریافت وام از کشورهای خارجی و اقدام به تاسیس بانک ملی (۳) اخراج مسیو نوز بلژیکی از ایران
۱۸	چرا اقدامات انقلابی نمایندگان اولین دوره مجلس شورای ملی برای دولت های استعمارگر، زنگ خطر بود؟ زیرا در جهت خلاف هدف های استعماری آنان جریان داشت. به همین دلیل، برای سرکوب مجلس، به توافق رسیدند و هنگامی که محمدعلی شاه ساختمان مجلس را به توپ بست، روسیه از آن حمایت کرد و انگلیس نیز با سکوت خود، به آن رضایت داد
به توپ بستن مجلس و استبداد صغیر	
۱۹	چرا محمد علی شاه امین السلطان را برای نخست وزیری، به ایران دعوت کرد؟ کشمکش بین محمدعلی شاه و مجلس، پس از امضای متمم قانون اساسی همچنان ادامه یافت. محمدعلی شاه برای مبارزه با مشروطه خواهان، میرزا علی اصغرخان امین السلطان را که از مخالفان جدی مشروطه بود و در اروپا به سر می برد، به کشور دعوت کرد، تا ریاست دولت را به او بسپارد و به کمک وی، دوباره نظام استبدادی را حاکم سازد.
۲۰	محمدعلی شاه برای مبارزه با مشروطه خواهان، چه کسی را به ایران دعوت کرد؟ میرزا علی اصغرخان امین السلطان
۲۱	امین السلطان نسبت به شاه و مشروطه چه سیاستی در پیش گرفت؟ عاقبت او چه بود؟ او که در دوره نخست وزیری خود، سیاستی دوگانه در پیش گرفته بود، سرانجام توسط یکی از طرفداران مشروطه ترور شد
۲۲	بهبانه ی محمد علی شاه برای حمله به مجلس (به توپ بستن) چه بود؟ چندی بعد محمدعلی شاه در یکی از خیابان های تهران مورد سوء قصد قرار گرفت، ولی آسیبی ندید شاه، این اقدام را به مشروطه خواهان نسبت داد و به همین بهانه، تصمیم گرفت مجلس را برای همیشه تعطیل کند
۲۳	عکس العمل روسیه و انگلستان در قبال به توپ بستن مجلس شورای ملی ایران چه بود؟ روسیه از این حمله حمایت نمود زیرا از اول مخالف با مشروطه بود. ولی انگلیس نیز با سکوت خود، به آن رضایت داد

۲۴	روس ها چه نقشی در به توپ بستن مجلس شورای ملی داشتند؟ نقش مشوق محمدعلی شاه و نیز در به توپ بستن مجلس
۲۵	آثار و پیامدهای به توپ بستن مجلس چه بود؟ (چه زیانهایی) تمام خانه های مشروطه خواهان غارت شد و مأموران به دستگیری آنان پرداختند. آیت الله سیدمحمد طباطبایی و سیدعبدالله بهبهانی، توسط قزاق ها دستگیر، شکنجه و تبعید شدند. به دستور شاه، میرزا جهانگیر خان صوراسرافیل ملک المتکلمین و سید جمال الدین واعظ اعدام شدند. بعضی از نمایندگان نیز که مورد تعقیب قرار گرفته بودند (از جمله تقی زاده) به سفارت انگلیس پناه بردند
۲۶	در جریان به توپ بستن مجلس چه کسانی دستگیر و تبعید یا کشته شدند؟ آیت الله سیدمحمد طباطبایی و سیدعبدالله بهبهانی، توسط قزاق ها دستگیر، شکنجه و تبعید شدند. به دستور شاه و تبعید شدند. به دستور شاه، میرزا جهانگیر خان صوراسرافیل ملک المتکلمین و سید جمال الدین واعظ اعدام شدند. بعضی از نمایندگان نیز که مورد تعقیب قرار گرفته بودند (از جمله تقی زاده) به سفارت انگلیس پناه بردند
۲۷	در تاریخ ایران ، دوره استبداد صغیر به چه دوره ای گفته می شود؟ بعد از به توپ بستن مجلس ، غارت کردن خانه های مشروطه خواهان و دستگیری و تبعید افرادی مثل آیت الله طباطبایی و بهبهانی و کشتن تعدادی از مشروطه خواهان . دوباره ، برای مدتی، استبداد حاکم شد. این دوره که یک سال به طول انجامید بار دیگر استبداد به جای مشروطیت حاکم شد. از این رو آن را دوره استبداد صغیر نامیده اند
مقاومت مردم	
۲۸	عکس العمل مشروطه خواهان پس از به توپ بستن مجلس چه بود؟ پس از به توپ بستن مجلس، جمعی از غرب گرایان که داعیه مشروطه خواهی و وطن دوستی داشتند، از هر طریق ممکن، خود را به اروپا رساندند و در شهرهای پاریس، لندن، استانبول و کشور سوئیس، محفل هایی سیاسی به راه انداختند، اما مردم و علما، در داخل کشور به مقاومت پرداختند.
۲۹	پس از به توپ بستن مجلس ، مردم کدام شهر علیه استبداد محمد علی شاه قیام کرد ؟ تبریز
۳۰	مردم تبریز به رهبری چه کسانی علیه استبداد محمد علی شاه قیام کردند ؟ ستار خان و باقرخان
۳۱	مقاومت اصلی مردم علیه استبداد محمد علی شاه پس از به توپ بستن مجلس از کدام شهر و به رهبری چه کسانی آغاز شد ؟ مقاومت اصلی از تبریز آغاز شد و دو تن از مجاهدان نام آور آن خطه به نام های ستارخان و باقرخان، بیش از نُه ماه در برابر دشمنان مشروطه مقاومت کردند
۳۲	مراجع تقلید مقیم نجف در زمان انقلاب مشروطه چه کسانی بودند و نظرشان نسبت به مشروطه چه بود ؟ آیت الله محمدکاظم خراسانی، آیت الله سید عبدالله مازندرانی و آیت الله حاج میرزا حسین فرزند میرزاخلیل تهرانی، از مشروطه خواهان در برابر حکومت استبدادی محمد علی شاه حمایت می کردند.
۳۳	مقاومت مردم تبریز و ایستادگی رهبران دینی و ملی چه نتیجه ای داشت ؟ با مقاومت مردم تبریز و ایستادگی رهبران دینی و ملی، مردم فارس، اصفهان، قزوین، کرمانشاه، گیلان، همدان و برخی دیگر از شهرها، وارد صحنه مبارزه شدند و حکومت استبدادی را سخت در تنگنا گذاشتند. محمدعلی شاه که در برابر مقاومت مردم تبریز درمانده بود، با فراگیر شدن خیزش، ناتوان تر شد
۳۴	سیاست روس و انگلیس در برابر نیروهای مردمی هوادار مشروطه چه بود ؟ حفظ محمد علی شاه
۳۵	چگونه حکومت استبداد محمد علی شاه بعد از استبداد صغیر به پایان رسید؟ سر انجام مردم اصفهان ، بختیاری ها ، گیلان و تبریز باهم به تهران راهی شدند و محمد علی شاه به سفارت روسیه پناهنده و حکومت استبدادی او به پایان رسید
موفق و سربلند باشید	
درس ۵ : سوالات چهارگزینه ای	
۱	چه کسانی پس از به توپ بستن مجلس به دستور محمد علی شاه به قتل رسیدند ؟ الف) شیخ محمد واعظ - آیت اله بهبهانی ب) میرزا جهانگیر خان صور اسرافیل - ملک المتکلمین

	ج) سید جمال واعظ - آیت اله طباطبایی د) میزا ملکم خان - صور اسرافیل
۲	پس از به توپ بستن مجلس مقاومت اصلی مردم در کدام شهر آغاز گردید؟ الف) تبریز (ب) تهران (ج) شیراز (د) کرمانشاه
۳	منظور از دوره استبداد صغیر چه دوره ای است؟ الف) دوره حکومت ناصرالدین شاه ب) حکومت محمد علی شاه قبل از به توپ بستن مجلس ج) دوره حکومت مظفرالدین شاه د) حکومت محمد علی شاه بعد از به توپ بستن مجلس
۴	نتیجه به توپ بستن مجلس چه کسانی اعدام شدند؟ الف) سید محمد طباطبایی و سید عبداله بهبهانی ب) نمایندگان مشروطه خواه مجلس ج) میرزا جهانگیر خان صور اسرافیل، ملک المتکلمین و سید جمال واعظ د) ستارخان و باقرخان
۵	لیاخوف روسی فرماندهی نیروهای قزاق به دستور چه کسی مجلس را به توپ بست؟ الف) محمد علی شاه (ب) مظفرالدین شاه (ج) ناصرالدین شاه (د) احمدشاه
۶	بر اساس کدام قرار داد ایران به سه منطقه تقسیم شد؟ الف - قرار داد ۱۹۰۷ (ب) قرار داد ۱۹۱۹ (ج) قرار داد ۱۹۱۵ (د) قرار داد ۱۹۲۱
۷	قرار داد ۱۹۰۷ م به چه دلیل میان انگلستان و روسیه منعقد شد؟ الف) ظهور آلمان به عنوان تهدید جدید ب) دستیابی به آبهای آزاد و گرم ج) جلوگیری از تجاوزات عثمانی به ایران د) پایان دادن به اختلافات دو کشور
۸	قانونی که در زمان مظفرالدین شاه به نام « قانون اساسی » تنظیم شد، شامل چند اصل بود؟ الف) ۱۵ اصل (ب) ۱۱۸ اصل (ج) ۱۱۳ اصل (د) ۵۱ اصل
۹	بر اساس کدام قرار داد ایران به سه منطقه تقسیم شد؟ الف) قرار داد ۱۹۰۷ (ب) قرار داد ۱۹۱۹ ج) قرار داد ۱۹۱۵ (د) قرار داد ۱۹۲۱
۱۰	در زمان انتصاب احمد شاه به سلطنت، بدلیل نرسیدن وی به سن قانونی چه کسی به نیابت سلطنت رسید. الف) ناصر الملک (ب) عضد الملک (ج) امین السلطان (د) قوام السلطنه

درس ۵: پرسش های نمونه

۱	دو مورد از بی اعتنایی های محمد علی شاه نسبت به نظام مشروطه و نمایندگان مجلس شورای ملی را ذکر کنید. او در ۲۸ دی ۱۲۸۵ جشن تاج گذاری بر پا کرد و از اشراف و نمایندگان دولت های خارجی برای شرکت در این مراسم دعوت به عمل آورد اما نمایندگان مجلس شورای ملی را دعوت نکرد. بی اعتنایی بعدی محمد علی شاه نسبت به نظام مشروطه در هنگام امضای متمم قانون اساسی مشروطه، رخ داد. هنگامی که متمم قانون اساسی تقدیم او شد، از امضای آن خودداری کرد
۲	اصل دوم متمم قانون اساسی درباره چه موضوعی بود؟ بنابراین اصل، در هر دوره از مجلس، هیئتی پنج نفره از مجتهدان و فقیهان اسلام که با اقتضای زمان آشنا بودند، به عنوان عضو، در مجلس شورای ملی شرکت می کردند، تا بر قانون هایی که تدوین و تصویب می شد، نظارت کنند که خلاف قواعد اسلامی و دستورهایی شرع نباشد
۳	دولت روسیه به چه دلایلی با انقلاب مشروطه ایران مخالفت می کرد؟

	<p>(۱) جلوگیری از نفوذ انگلیس که در لباس مشروطه خواهی، از مشروطه طلبان حمایت می کرد.</p> <p>(۲) کمک به محمدعلی شاه که طرفدار روس بود.</p> <p>(۳) پیشگیری از قیام ملت های منطقه قفقاز برای گرفتن آزادی، تحت تأثیر پیروزی مشروطه خواهان در ایران</p>
۴	<p>روسیه و انگلستان براساس قرارداد ۱۹۰۷ چرا و چگونه ایران را میان خود تقسیم کردند؟</p> <p>با در خطر قرار گرفتن مستعمره های روس و انگلیس در جاهای دیگر دنیا، توسط استعمارگر جدید یعنی آلمان، آنها اختلاف ها را کنار گذاشتند و به موجب قرارداد ۱۹۰۷، ایران را بین خود تقسیم کردند. بر اساس این قرار داد روس و انگلیس، با پادرمیانی فرانسه که از قدرت روزافزون آلمان بیمناک بود، ایران را به سه منطقه تقسیم کردند: منطقه شمال، از خط فرضی بین قصر شیرین، اصفهان، یزد، خواف و مرز افغانستان، حوزه نفوذ روسیه شناخته شد. منطقه جنوب، از خط فرضی بین بندرعباس، کرمان، بیرجند، زابل و سرحدات افغانستان که دارای ارزش حیاتی برای دفاع از هند بود، قلمرو نفوذ انگلستان مقرر گردید. قسمت سوم که شامل کویرها و بیابان های بی آب و علف بود، منطقه بی طرف و متعلق به ایران شناخته شد</p>
۵	<p>نمایندگان اولین دوره مجلس شورای ملی در قبال سیاست های استعماری روس و انگلیس چه تصمیماتی گرفتند؟</p> <p>۱-رد قرارداد ۱۹۰۷ ۲- اخراج مسیو نوز بلژیکی ۳- رد دریافت وام از دول خارجی</p>
<p>موفق و سر بلند باشید / احمد اسدی اقدم - مرنده</p>	

اسدی جوزه گاه
 اقدم
 @Bank

درس ۶: دوره دوم مشروطه (۱۲۸۸ - ۱۲۹۳ ش)

ردیف	متن سوالات
۱	<p>دوره ی دوم مشروطه با چه حادثه ای آغاز شد؟ دو ویژگی بارز دوره دوم مشروطه چیست؟</p> <p>با فتح تهران به دست مشروطه خواهان</p> <p>۱. اختلاف های شدید بین طرفداران مشروطه</p> <p>۲. مداخله های آشکار و سلطه گرانه روس و انگلیس در سرنوشت ایران</p>
قدرت گرفتن جریان جدید در انقلاب مشروطه و اختلاف های داخلی	
۲	<p>پس از فتح تهران مشروطه خواهان (فاتحان تهران) چه اقداماتی انجام دادند؟</p> <p>(۱) برکناری محمد علی شاه و انتخاب احمد شاه به سلطنت</p> <p>(۲) تبعید محمد علی شاه به روسیه</p> <p>(۳) اعدام شیخ فضل الله نوری</p> <p>(۴) تشکیل مجلس دوم</p> <p>(۵) استخدام مورگان شوستر امریکایی</p>
۳	<p>احمد شاه چگونه به سلطنت رسید؟ (پرسش نمونه ۱)</p> <p>پس از فتح تهران مجلسی فوق العاده، مرکب از سران و رؤسای مجاهدان، شاهزادگان، اعیان و وکلای سابق مجلس شورای ملی، تشکیل شد و به اتفاق آراء، محمد علی شاه از سلطنت خلع و پسر دوازده ساله او، احمد میرزای ولیعهد، به مقام سلطنت برگزیده شد. چون احمد شاه به سن قانونی سلطنت نرسیده بود، شاهزاده عضدالملک، بزرگ خاندان قاجار، به عنوان « نایب السلطنه » انتخاب شد</p>
۴	<p>چرا و چه کسی به عنوان نایب سلطنت احمدشاه انتخاب شد؟</p> <p>چون احمد شاه به سن قانونی سلطنت نرسیده بود، شاهزاده عضدالملک، بزرگ خاندان قاجار، به عنوان « نایب السلطنه » انتخاب شد</p>
۵	<p>چرا گروه های مختلف مردم از جمله ستار خان و باقر خان از اقدامات دولت جدید پس از فتح تهران نا راضی بودند؟</p> <p>افرادی نظیر ستارخان و باقرخان و جمعی دیگر از طرفداران مشروطه که برای نهضت فداکاری و مجاهدت کرده بودند، چون ملاحظه کردند که مستبدان دوره استبداد و دشمنان دیروز مشروطه، دوباره زمامدار مملکت شدند، بسیار ناخشنود و معترض بودند. آنان همچنین خواستار اخراج تندروهای غرب گرا نظیر تقی زاده از مجلس بودند</p>
شهادت شیخ فضل الله نوری	
۶	<p>پس از فتح تهران چه برخوردی با محمد علی شاه شد؟</p> <p>محمدعلی شاه با حمایت روس وانگلیس، بدون محاکمه وحتی با پرداخت حقوق سالیانه راهی بندرآدسا در روسیه شد</p>
۷	<p>شیخ فضل الله نوری که بود و درباره ی مشروطه و قانون اساسی چه اعتقادی داشت؟</p> <p>شیخ فضل الله نوری، مجتهد طراز اول تهران بود که به دفاع از « مشروطه مشروطه» و قانون اساسی بر پایه ارزش های اسلامی، با مشروطه اقتباس شده از غرب، مخالفت کرده بود.</p>
۸	<p>مامور دستگیری شیخ فضل الله نوری که بود و عاقبت شیخ چه شد؟</p> <p>پیرم خان ارمنی / این عالم روحانی پس از یک محاکمه فرمایشی، به شهادت رسید</p>
۹	<p>بسیاری از مورخان در باره شهادت شیخ فضل الله نوری چه نظری دارند؟</p> <p>به نظر بسیاری از مورخان شهادت شیخ فضل الله نوری، یکی از فجیع ترین اعمال مشروطه خواهان بود. عده ای اعدام او را انتقام استعمار از روحانیت ایران برای جبران شکست در نهضت تحریم تنباکو و پیشگیری از تکرار مقاومت های مشابه آن می دانند</p>
تشدید اختلاف و درگیری میان مشروطه خواهان	
۱۰	<p>اختلاف میان مشروطه خواهان چه زمانی شدت گرفت؟</p> <p>به دنبال اعدام شیخ فضل الله نوری و تشکیل دومین دوره مجلس شورای ملی</p>
۱۱	<p>کدام احزاب در دوره دوم مجلس مشروطه شدیداً با همدیگر رقابت فکری و سیاسی می کردند؟ « دمکرات » و « اعتدالیون »</p>

۱۲	<p>دو حزب مهم که اکثریت نمایندگان دومین مجلس شورای ملی تشکیل دادند را برده و خط مشی آنها را توضیح دهید؟</p> <p>دموکراتها و اعتدالیون</p> <p>حزب اعتدالیون مذهب را سدی محکم در برابر ظلم می دانستند و اجرای شریعت را در دستور کار خود قرار داده بودند. سید محمد طباطبایی و سید عبدالله بهبهانی از اعضای سرشناس این حزب بودند.</p> <p>دموکراتها به رهبری سید حسن تقی زاده بر جدایی دین از سیاست تأکید می ورزیدند تا مشروطه را از جنبه های دینی خالی کنند و نهضت را از آرمانهای اصلی آن دور سازند</p>
۱۳	<p>اعتدالیون چه کسانی بودند و چه اعتقادی داشتند؟</p> <p>حزب اعتدالیون مذهب را سدی محکم در برابر ظلم می دانستند و اجرای شریعت را در دستور کار خود قرار داده بودند. سید محمد طباطبایی و سید عبدالله بهبهانی از اعضای سرشناس این حزب بودند</p>
۱۴	<p>دمکراتها چه کسانی بودند و چه اعتقادی داشتند؟</p> <p>دموکراتها به رهبری سید حسن تقی زاده بر جدایی دین از سیاست تأکید می ورزیدند تا مشروطه را از جنبه های دینی خالی کنند و نهضت را از آرمانهای اصلی آن دور سازند</p>
۱۵	<p>حزب اعتدالیون و دمکرات نسبت به دین چه برداشت های متفاوتی داشتند؟</p> <p>حزب اعتدالیون مذهب را سدی محکم در برابر ظلم می دانستند و اجرای شریعت را در دستور کار خود قرار داده بودند. دمکراتها به رهبری سید حسن تقی زاده بر جدایی دین از سیاست تأکید می ورزیدند تا مشروطه را از جنبه های دینی خالی کنند و نهضت را از آرمانهای اصلی آن دور سازند.</p>
۱۶	<p>با شدت گرفتن درگیری های سیاسی بین نمایندگان در مجلس دوم شورای ملی، چه اتفاقاتی رخ داد؟</p> <p>با شدت گرفتن درگیری های سیاسی، به تدریج، جو وحشت و ترور بر جامعه حاکم گردید. نخست سید عبدالله بهبهانی که نقشی مهم در رهبری نهضت مشروطه داشت، توسط دمکراتها ترور شد. تقی زاده که متهم به دست داشتن در این ترور بود، از کشور گریخت و به اروپا رفت. به فاصله ای کوتاه، چند تن از دمکراتها ترور شدند</p>
مجلس نوپای مشروطه و مداخله بیگانگان	
۱۷	<p>در مجلس دوره دوم چه تصمیماتی در جهت اصلاح امور مملکت گرفته شد؟</p> <p>طبق تصمیم دوره دوم مجلس شورای ملی، عده ای کارشناس از آمریکا برای اصلاح اداره دارایی و خزانه داری کل، یک فرانسوی برای دادگستری، و چند سوئدی برای ژاندارمری، استخدام شدند</p>
۱۸	<p>مورگان شوستر که بود و چرا اقدامات وی باعث عصبانیت روس و انگلیس گردید؟</p> <p>مورگان شوستر آمریکایی، معروفترین چهره در بین کارشناسانی بود که مجلس دوره دوم استخدام نموده بود، که با اختیارهای وسیعی که مجلس به او داد، شروع به انجام اصلاح هایی دامنه دار در امور مالی و گمرک ها کرد. این اقدام او که سبب منظم شدن دستگاه اقتصادی کشور می شد، روس و انگلیس را سخت عصبانی کرد.</p>
۱۹	<p>دولت روسیه در خطراتی که در سال ۱۲۹۰ ش به ایران داد، چه درخواست هایی مطرح کرد؟ (پرسش نمونه ۳)</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱) اقدام های مورگان شوستر متوقف و او از ایران اخراج شود. ۲) بدون موافقت روس و انگلیس، از استخدام اتباع خارجی در ایران، خودداری شود. ۳) هزینه نگهداری قوای روسیه در ایران را، دولت ایران پرداخت کند
۲۰	<p>دولت و مجلس شورای ملی در برابر اخطار روسیه در مورد اخراج مورگان شوستر چه موضعی گرفتند؟</p> <p>مجلس اخطار روسیه را رد کرد ولی صمصام السلطنه، نخست وزیر، از ترس اشغال پایتخت، تسلیم شد و مجلس شورای ملی را منحل کرد. بدین ترتیب سلطه جویی دولتهای روس و انگلستان و دخالتهای آنها در اداره کشور مانع از آن شد تا مجلس نوپای مشروطه بتواند برای سر و سامان دادن به اوضاع اداری، مالی و نظامی کشور اقدام مؤثری انجام دهد</p>
۲۱	<p>روسها چگونه توانستند نیروهایشان را از آذربایجان تا خراسان مستقر کنند؟</p> <p>روسها با استفاده از فرصت به دست آمده، کانون های مقاومت تبریز و مشهد را به سختی سرکوب کردند؛ مرقد مطهر امام هشتم (ع) را به توپ بستند؛ از آذربایجان تا خراسان، نیروهای خود را مستقر ساختند و منطقه زیر نفوذشان را طبق قرارداد ۱۹۰۷ اشغال کردند</p>
تاجگذاری احمد شاه	
۲۲	<p>جنگ جهانی اول چه زمانی در گرفت؟ چه تاثیر بر حکومت احمد شاه داشته است؟</p> <p>چند روز پس از آنکه احمدشاه قاجار تاجگذاری و مجلس شورای ملی دوره سوم شروع به کار کرد، جنگ جهانی اول در گرفت؛ اما شاه جوان و مجلس جدید نتوانستند ایران را از هجوم بیگانگان در امان نگاه دارند.</p>

جنگ جهانی اول و اعلان بی طرفی

۲۳	جنگ جهانی اول در چه تاریخی و میان چه دولت هایی در گرفت؟ در سال ۱۹۱۴ م / ۱۲۹۳ ش جنگ جهانی اول میان دولت های فرانسه، انگلستان و روسیه در مقابل آلمان و امپراتوری اتریش مجارستان آغاز شد
۲۴	جنگ جهانی اول در زمان کدام پادشاه ایران رخ داد؟ احمد شاه قاجار
۲۵	ایران در جنگ جهانی اول چه سیاستی را اعلان کرد؟ چرا؟ ایران از نظر سیاسی و اقتصادی کشوری بحران زده و در اشغال نیروهای بیگانه بود و توان بهره برداری از شرایط جنگ را نداشت. رئیس الوزرای ایران یعنی مستوفی الممالک اعلان سیاست بی طرفی کرد ولی در این کار موفقیتی به دست نیاورد
۲۶	چرا نیروهای بیگانه در جنگ جهانی اول علیه اعلام سیاست بی طرفی ایران، کشور ما را اشغال کردند؟ (پرسش نمونه ۴) زیرا موقعیت حساس ایران برای نیروهای درگیر جنگ مهم بود.
۲۷	قرارداد ۱۹۱۵ م. بین کدام کشورها منعقد شد؟ روسیه و انگلستان
۲۸	علت انعقاد قرار داد ۱۹۱۵ میلادی را بنویسید و روسیه و انگلستان پس از انعقاد این پیمان چه اقداماتی انجام دادند؟ چون دولت عثمانی همسایه غربی ایران به متحدین پیوست، اهمیت کشور ما برای متفقین دو چندان شد. به همین دلیل انگلستان و روسیه قرارداد سری ۱۹۱۵ م را با هم امضا کردند. طبق این قرارداد دو منطقه نفوذ در عهدنامه ۱۹۰۷، به منطقه اشغالی تبدیل شدند. روسیه منطقه تحت نفوذ خود را اشغال کرد و در مقابل، دولت انگلستان نیز در سال ۱۹۱۶ م به تأسیس پلیس جنوب دست زد
۲۹	پیمادهای قرارداد ۱۹۱۵ م چه بود؟ (پرسش نمونه ۵) طبق این قرارداد دو منطقه نفوذ در عهدنامه ۱۹۰۷، به منطقه اشغالی تبدیل شدند. روسیه منطقه تحت نفوذ خود را اشغال کرد و در مقابل، دولت انگلستان نیز در سال ۱۹۱۶ م به تأسیس پلیس جنوب دست زد.
۳۰	پلیس جنوب به فرماندهی چه کسی بود و چگونه از این پلیس در سرکوب مردم استفاده شد؟ سر پرسی سایکس / او با استفاده از این نیرو توانست، مقاومت دلیرانه رئیس علی دلواری و عشایر تنگستانی را سرکوب کند
۳۱	چه کسانی در مقابل اشغال گران انگلیسی ایستادگی کردند؟ مقاومت دلیرانه رئیس علی دلواری و عشایر تنگستانی
۳۲	در اکتبر ۱۹۱۷ م در روسیه چه اتفاقی افتاد و این رویداد چه اثری بر ایران داشت؟ در اکتبر ۱۹۱۷ م / ۱۲۹۶ ش حکومت تزاری روسیه در مقابل انقلاب بلشویکی شکست خورد و روس ها خروج سربازان خود از ایران را آغاز کردند؛ بنابراین انگلیس یکه تاز میدان سیاست ایران شد
۳۳	علت خروج روسها (در زمان جنگ جهانی اول) از شمال ایران چه بود و این مسئله به نفع کدام کشور بود؟ (به عبارت دیگر) در اکتبر ۱۹۱۷ م / ۱۲۹۶ ش حکومت تزاری روسیه در مقابل انقلاب بلشویکی شکست خورد و روس ها خروج سربازان خود از ایران را آغاز کردند؛ بنابراین انگلیس یکه تاز میدان سیاست ایران شد.
۳۴	نهضت عدالت خواهی و مشروطه طلبی چه اهمیتی برای ایران داشت؟ دون تردید نهضت عدالت خواهی و مشروطه طلبی از نقاط عطف تاریخ اجتماعی - سیاسی ایران است که آثار ماندگاری از خود برجای گذاشت. این نهضت نتیجه تجربیات طولانی مردم ایران در حفظ استقلال و سربلندی این کشور کهن بود. البته به دلیل مداخله های بیگانگان و عوامل وابسته به آنها انحرافات در این نهضت به وجود آمد
۳۵	مهم ترین عبرت نهضت مشروطه چه بوده است؟ یکی از مهم ترین عبرت های مشروطه، لزوم دشمن شناسی است. بی توجهی به خطر استعمار و نقش آن در انحراف حرکت عدالت خواهانه ملت ایران، باعث شد تا نهضت مردمی به پیشسازی مجتهدان، به جایی برسد که سلطنت به غایت استبدادی و وابسته تر پهلوی، بر ایران تحمیل شود

موفق و سربلند باشید

درس ۶: سوالات چهارگزینه ای

۱	پلیس جنوب قیام کدام گروه را سرکوب کرد؟ الف) قیام جنگل ب) قیام شیخ محمد خیابانی ج) قیام مردم آذربایجان د) قیام عشایر تنگستانی
---	--

۲	جنگ جهانی اول در سال ..... میان دولت های فرانسه، انگلیس و روسیه در مقابل آلمان، اتریش و مجارستان آغاز شد؟ الف) ۱۹۱۴ م / ۱۲۹۳ ش ب) ۱۹۱۸ م / ۱۳۰۲ ش ج) ۱۹۱۴ / ۱۲۹۴ ش د) ۱۹۱۸ م / ۱۳۰۴ ش
۳	پس از پیروزی مشروطیت و به دنبال مشکلات اقتصادی مجلس دوم از چه کسی برای کمک به اصلاحات اقتصادی ایران دعوت کرد و اقدامات وی مورد اعتراض کدام دولت قرار گرفت؟ الف) مورگان شوستر - روسیه ب) آبرون ساید - انگلیس ج) مورگان شوستر - انگلیس د) آبرون ساید - روسیه
۴	کدام حزب برجذایی دین از سیاست تاکید می ورزید؟ الف) اعتدالیون ب) مشروطه خواهان ج) دموکراتها د) سلطنت طلبان
۵	بر اثر مقاومت کدام فرد قرا شد پنج تن از علما بر مصوبات مجلس نظارت داشته باشند؟ الف) آیت اله بهبهانی ب) سید جمال واعظ ج) آیت اله طباطبایی د) آیت اله شیخ فضل اله نوری
۶	عده ای از مورخان اعدام چه کسی را انتقام استعمار از روحانیت ایران برای جبران شکست در نهضت تنباکو و پیشگیری از تکرار مقاومت های مشابه به آن می دانند؟ الف) میرزای شیرازی ب) شیخ فضل اله نوری ج) سید محمد طباطبایی د) سید عبداله بهبهانی
۷	چه کسی خواستار مشروطه ی مشروعه بود؟ الف) آیت اله شیخ فضل اله نوری ب) آیت اله بهبهانی ج) آیت اله طباطبایی د) آخوند خراسانی
۸	کدام شخصیت بر جسته در تدوین متمم قانون اساسی نقش فعالی داشت؟ الف) آیت اله بهبهانی ب) آیت اله شیخ فضل اله نوری ج) آیت اله طباطبایی د) آخوند خراسانی
۹	در زمان انتصاب احمد شاه به سلطنت، بدلیل نرسیدن وی به سن قانونی چه کسی به نیابت سلطنت رسید الف) ناصر الملک ب) عضد الملک ج) امین السلطان د) قوام السلطنه
۱۰	دوره ی دوم مشروطه با فتح کدام شهر آغاز گردید؟ الف) تبریز ب) تهران ج) قزوین د) رشت

درس ۶: پرسش های نمونه

۱	احمد شاه چگونه به سلطنت رسید؟ پس از فتح تهران مجلسی فوق العاده، مرکب از سران و رؤسای مجاهدان، شاهزادگان، اعیان و وکلای سابق مجلس شورای ملی، تشکیل شد و به اتفاق آراء، محمد علی شاه از سلطنت خلع، و پسر دوازده ساله او، احمد میرزای ولیعهد، به مقام سلطنت برگزیده شد
۲	سه نمونه از دخالت های روس و انگلیس در امور داخلی ایران را در دوره دوم مشروطه بنویسید. ۱) دخالت در استخدام مورگان شوستر امریکایی ۲) دخالت در انتخاب احمد شاه به حکومت ۳) دخالت در ایران در زمان جنگ جهانی اول
۳	دولت روسیه در خطاری که در سال ۱۲۹۰ ش به ایران داد، چه درخواست هایی مطرح کرد؟ ۱) اقدام های مورگان شوستر متوقف و او از ایران اخراج شود. ۲) بدون موافقت روس و انگلیس، از استخدام اتباع خارجی در ایران، خودداری شود. ۳) هزینه نگهداری قوای روسیه در ایران را، دولت ایران پرداخت کند
۴	چرا نیروهای بیگانه در جنگ جهانی اول علیرغم اعلام سیاست بی طرف ایران، کشور ما را اشغال کردند؟ اعلان سیاست بی طرفی کرد ولی در این کار موفقیتی به دست نیاورد؛ زیرا موقعیت حساس ایران برای نیروهای درگیر جنگ مهم بود
۵	پیامد قرارداد ۱۹۱۵ م چه بود؟ چون دولت عثمانی همسایه غربی ایران به متحدین پیوست، اهمیت کشور ما برای متفقین دو چندان شد. به همین دلیل انگلستان و

روسیه قرارداد سری ۱۹۱۵ م را با هم امضا کردند. طبق این قرارداد دو منطقه نفوذ در عهدنامه ۱۹۰۷، به منطقه اشغالی تبدیل شدند روسیه منطقه تحت نفوذ خود را اشغال کرد و در مقابل، دولت انگلستان نیز در سال ۱۹۱۶ م به تأسیس پلیس جنوب دست زد

موفق و سربلند باشید / احمد اسدی اقدم - مرند

اسدی JozveGah
اقدم @Bank

درس ۷: کودتای ۱۲۹۹

ردیف	متن سوالات
اهمیت ایران برای انگلستان	
۱	چرا در اکتبر ۱۹۱۷ م. روسها نیروهای خود را از شمال ایران بیرون بردند؟ با وقوع انقلاب سوسیالیستی روسیه در اکتبر ۱۹۱۷ م / ۱۲۹۶ ش که به حکومت تزارها در روسیه پایان داد، روس ها به سبب سرگرم شدن به مشکلات داخلی خود، نیروهای خود را از شمال ایران بیرون بردند
۲	پس از خروج نیروهای روسی از ایران، سیاست دولت انگلستان درباره ی ایران چگونه تغییر کرد؟ چرا؟ انگلیسی ها که در صحنه سیاسی ایران بی رقیب مانده بودند، سیاست خارجی خود را، با توجه به تحولات سیاسی جهان پس از جنگ جهانی اول، تغییر دادند
۳	سیاست های جدید انگلستان در خاورمیانه بعد از جنگ اول جهانی چه بود؟ (پرسش نمونه ۱) تسلط بر منطقه حساس خاورمیانه و منابع نفت آن که اهمیت آن در جنگ جهانی اول مشخص شده بود و ایجاد کمربند آهنین در برابر نفوذ شوروی، از جمله سیاست های جدید دولت انگلستان در خاورمیانه بود
۴	سیاست دولت انگلیس پیش از و پس از خارج شدن نیروهای روسی از ایران را مقایسه کنید؟ تا پیش از خارج شدن نیروهای روسی از ایران، سیاست دولت انگلستان، بر پایه جلوگیری از ایجاد حکومت مرکزی قدرتمند در ایران بود. اما پس از وقوع این تحولات سیاست انگلستان، به سوی ایجاد حکومت مرکزی مقتدر در ایران متمایل شد؛ زیرا دولت انگلستان برای تثبیت منافع دائمی خود در ایران، کنترل منطقه حساس خاورمیانه و سرکوب نهضت های ضد استعماری در کشور، نیازمند به یک دولت مرکزی قدرتمند بود
۵	علت شکل گیری جنبش ها ضد استعماری در ایران پس از جنگ جهانی اول چه بود؟ در واکنش به نفوذ بیگانه و فساد حاکم بر کشور
۶	جنبش جنگل پس از کدام رویداد بین المللی شکل گرفت و هدف از شکل گیری آن چه بود؟ رهبر جنبش که بود؟ پس از جنگ جهانی اول در واکنش به نفوذ بیگانه و فساد حاکم بر کشور جنبش ضد استعماری جنگل به رهبری میرزا کوچک خان
	پس از جنگ جهانی اول در واکنش به نفوذ بیگانه و فساد حاکم بر کشور کدام جنبش های ضد استعماری در ایران شکل گرفت؟ (۱) نهضت جنگل رهبری میرزا کوچک خان (۲) قیام شیخ محمد خیابانی در تبریز (۳) قیام کلنل محمدتقی خان پسیان در خراسان (۴) قیام تنگستانی ها در جنوب، با حمایت علمای فارس
۸	خروج نیروهای روسی از شمال ایران و شکل گیری جنبش های ضد استعماری به پیامدی برای انگلستان داشت؟ این مسائل، به اضافه مخارج سنگین پلیس جنوب که از سوی انگلیسی ها اداره می شد و اهمیت روز افزون نفت، ضرورت وجود یک حکومت مرکزی مقتدر وابسته را، برای انگلستان، دو چندان می کرد
تسلط انگلستان بر نیروهای نظامی ایران	
۹	پس از پایان جنگ جهانی اول در ترکیب نیروهای نظامی انگلیس و روس در ایران چه تغییراتی ایجاد شد؟ (پرسش نمونه ۲) انگلستان پس از انقلاب سوسیالیستی روسیه در صدد برآمد که نیروی قزاق و قوای نظامی ایران را به اختیار و اداره خود درآورد. همچنین، به بهانه های مختلف از جمله، «خطر کمونیسم» حاضر به بیرون بردن قوای نظامی خود از ایران نبود. نیروهای روسیه، پس از اینکه ناحیه های جنوبی کشور خود را از عنصرهای مخالف پاک سازی کردند، در تعقیب گروه هایی از آنان، وارد شهرهای شمالی ایران شدند. نیروهای انگلیسی در مقابله با نیروهای دولت انقلابی شوروی شکست خوردند و عقب نشینی کردند. در چنین شرایطی بود که دولت انگلستان، «ژنرال آبرون ساید» را به فرماندهی نیروهای خود در ایران برگزید

۱۰	انگلستان پس از انقلاب سوسیالیستی روسیه (انقلاب سرخ) چگونه بر نیروهای نظامی ایران تسلط نمود؟ (به عبارت دیگر) انگلستان پس از انقلاب سوسیالیستی روسیه در صدد برآمد که نیروی قزاق و قوای نظامی ایران را به اختیار و اداره خود درآورد. همچنین، به بهانه های مختلف از جمله، «خطر کمونیسم» حاضر به بیرون بردن قوای نظامی خود از ایران نبود. نیروهای روسیه، پس از اینکه ناحیه های جنوبی کشور خود را از عنصرهای مخالف پاک سازی کردند، در تعقیب گروه هایی از آنان، وارد شهرهای شمالی ایران شدند. نیروهای انگلیسی در مقابله با نیروهای دولت انقلابی شوروی شکست خوردند و عقب نشینی کردند. در چنین شرایطی بود که دولت انگلستان، «ژنرال آبرون ساید» را به فرماندهی نیروهای خود در ایران برگزید
----	--

قرارداد ۱۹۱۹

۱۱	قرارداد ۱۹۱۹ م. بین چه دولت هایی بسته شد؟ عاقدین قرارداد چه کسانی بودند و محتوای قرارداد چه بود؟ ایران و انگلستان / و توثق الوله / محتوای این قرارداد که در ابتدا کاملاً محرمانه نگه داشته شد، موجب شکل گیری سیستم «تحت الحمایگی» ایران از سوی دولت انگلیس می شد، زیرا به موجب آن، نظارت بر تشکیلات نظامی، مالی و سیاسی ایران، منحصراً در اختیار مستشاران انگلیسی قرار می گرفت.
۱۲	ماهیت قرارداد ۱۹۱۹ ایران با انگلیس چه بود؟ (پرسش نمونه ۳) محتوای این قرارداد که در ابتدا کاملاً محرمانه نگه داشته شد، موجب شکل گیری سیستم «تحت الحمایگی» ایران از سوی دولت انگلیس می شد، زیرا به موجب آن، نظارت بر تشکیلات نظامی، مالی و سیاسی ایران، منحصراً در اختیار مستشاران انگلیسی قرار می گرفت.
۱۳	چرا قرارداد ۱۹۱۹ موجب شکل گیری سیستم «تحت الحمایگی» ایران از سوی انگلیس می شد؟ زیرا به موجب آن، نظارت بر تشکیلات نظامی، مالی و سیاسی ایران، منحصراً در اختیار مستشاران انگلیسی قرار می گرفت.
۱۴	چرا قرارداد ۱۹۱۹ اجرا نشد و متوقف ماند؟ با اوج گیری مخالفت های مردم و تلاش های آیت الله مدرس و دیگر شخصیت های سیاسی، احمد شاه این قرارداد را امضاء ننموده و اجرای قرارداد و توثق الدوله متوقف ماند.
۱۵	اجرای قرارداد ۱۹۱۹ (و توثق الدوله) با مخالفت کدام روحانیون مبارز متوقف ماند؟ آیت الله سیدحسن مدرس (تهران) - شیخ محمد خیابانی (تبریز)

کودتای ۱۲۹۹

۱۶	راهبرد نفوذ ناموثی به چه معنا می باشد و علت اجرای این سیاست توسط انگلستان در ایران چه بود؟ یعنی به جای مداخله مستقیم، روش مداخله غیر مستقیم را در پیش گرفتند. شکست انگلستان در اجرای قرارداد ۱۹۱۹ و نفرت تاریخی مردم مسلمان ایران از نظام استعماری انگلستان
۱۷	چه عواملی انگلستان را در دوران بعد از جنگ اول جهانی به سوی مداخله غیر مستقیم در ایران سوق داد؟ (پرسش نمونه ۴) (۱) شکست انگلستان در اجرای قرارداد ۱۹۱۹ (۲) نفرت تاریخی مردم مسلمان ایران از انگلستان
۱۸	یکی از شاخصه های سیاست مداخله غیر مستقیم تحت عنوان ..... بود نفرت تاریخی مردم مسلمان ایران از انگلستان

عاملان کودتای ۱۲۹۹

۱۹	مراحل به قدرت رسیدن رضا خان را به ترتیب بنویسید؟ (برای مطالعه) (۱) فرماندهی نیروهای قزاق (۲) انجام کودتا به همراهی سید ضیاء (۳) انتخاب شدن به عنوان سردار سپه از سوی احمد شاه (۴) انتخاب شدن بعنوان نخست وزیر از سوی احمد شاه (۵) رسیدن به پادشاهی
۲۰	عاملان داخلی کودتای ۱۲۹۹ چه کسانی بودند؟ سید ضیاء الدین طباطبایی (مدافع قرارداد ۱۹۱۹) و رضاخان میرپنج (فرمانده نیروی قزاق) بودند
۲۱	نقشه انگلستان از طرح کودتای ۱۲۹۹ چه بود؟ نقشه انگلستان این بود که توسط مهره های داخلی و بدون سلطه مستقیم نظامی، مقاصد خود را در ایران تأمین کند

چگونگی اجرای کودتا

۲۲	چگونگی اجرای کودتای سیاه یا ۱۲۹۹. ش را بنویسید؟ در بهمن ماه ۱۲۹۹ با حضور ژنرال آبرون سایید و دو عامل کودتا ملاقاتی در شهر قزوین صورت گرفت که قرار شد رضا خان پس از فتح تهران مقام نخست وزیری را به ضیاءالدین طباطبایی سپرده شود. با توجه به اینکه فرمانده نیروهای ژاندارم و دیگر محافظان پایتخت قبلاً از سوی انگلیسی ها تطمیع شده بودند، نیروهای کودتاچی بدون هیچگونه مقاومت جدی، در سوم اسفندماه، شبانه وارد تهران شدند و تمام مناطق حساس پایتخت را به اشغال خود درآوردند
۲۳	استعمار نو و کهنه چه تفاوتی با هم دارند؟ استعمار کهنه شیوه نظامی جنگ و خونریزی و اشغال کشورها را در نظر داشت. ولی استعمار نو با نفوذ و دستگاه های سیاسی و نظامی بدون خونریزی کشور را تحت حمایت خود در می آورد. مثل حکومت رضا شاه
۲۴	سید ضیاء الدین طباطبایی پس از کودتای سوم اسفند ۱۲۹۹ به چه اقداماتی دست زد؟ (پرسش نمونه ۵) ۱) به دستور سید ضیاء، بسیاری از شخصیت های سیاسی و مذهبی از جمله مصدق و مدرس دستگیر و زندانی شدند ۲) سید ضیاء که مورد حمایت کامل سفارت انگلیس بود، به قصد منحرف ساختن افکار عمومی، با تبلیغات فراوان، قرارداد ۱۹۱۹ را که به همت افرادی چون آیت الله مدرس عملاً متروک مانده بود، لغو کرد
۲۵	هدف سید ضیاء از لغو قرارداد ۱۹۱۹ چه بود؟ به قصد منحرف ساختن افکار عمومی
۲۶	کابینه سیاه (سید ضیاء) با چه مشکلاتی مواجه شد؟ (پرسش نمونه ۶) ظاهرسازی های سید ضیاء و تندروی های او، موجی از مخالفت را علیه وی برانگیخت از سوی دیگر، خودسری های رضاخان سردار سپه در اختصاص درآمد شهرداری و اداره های مالیه به نفع قزاق های زیر فرمانش، بر مشکلات دولت می افزود. بروز اختلاف و جنگ قدرت میان سیدضیاء و رضاخان، سیدضیاء را وادار کرد که وزارت جنگ را به او واگذار کند. به این ترتیب، رضاخان، دومین گام را در راه رسیدن به حکومت برداشت
۲۷	دولت انگلستان در برابر اختلاف سید ضیاء و رضاخان چه موضعی گرفت؟ دولت انگلستان که از اختلاف میان سیدضیاء و رضاخان آگاه بود، تصمیم گرفت که از رضاخان حمایت کند.
۲۸	به گفته مورخان، رضاخان چه ویژگی ها و خصوصیتی داشت که او را در رسیدن به اهدافش یاری می کرد؟ رضاخان از استعدادی خارق العاده و برتر از دیگران برخوردار نبود، اما به خاطر روحیه استبدادی و نظامی گری اش، در مقایسه با رجال هم عصر خود برجستگی هایی داشت که او را در رسیدن به اهدافش یاری می کرد. وی در راه رسیدن به موقعیت مورد نظرش، نیت و قصد خود را تا آخرین لحظه مکتوم می داشت. به علاوه، چنان که خود او گفته است، از زیر هیچ کاری شانه خالی نمی کرد. بنابراین به آسانی می توانست برای مردان سست اراده و ناکارآمد خاندان قاجار، جایگزین مناسبی باشد
موفق و سربلند باشید	

درس ۷: سوالات چهارگزینه ای

۱	نتیجه قرار داد ۱۹۱۹ (وئوق الدوله - کاکس) چه بود؟ الف) ترک مخاصمه پس از جنگ جهانی اول ب) ترک مخاصمه پس از جنگ جهانی دوم ج) تحت سلطه انگلستان قرار دادن ایران د) واگذاری امتیاز نفت به انگلستان در سال ۱۹۳۳
۲	مدافعان قرارداد ۱۹۱۹ چه کسانی بودند؟ الف) سید ضیاءالدین طباطبایی و رضا خان ب) رضاخان و آبرون سایید ج) آبرون سایید و وئوق الدوله د) سید ضیاءالدین و آبرون سایید
۳	به موجب کدام قرار داد ایران تحت الحمایه انگلیس می شد؟ الف) ۱۹۱۵ (ب) ۱۹۱۹ (ج) ۱۹۳۷ (د) ۱۹۳۳
۴	باوقوع کدام انقلاب در روسیه به حکومت تزارها در اکتبر ۱۹۱۷ م. ۱۲۹۶ ش. پایان داده شد؟ الف) کمونیستی (ب) لیبرالیستی (ج) سوسیالیستی (د) مشروطه

درس ۷: پرسش های نمونه

۱	دولت انگلستان پس از جنگ جهانی اول چه سیاست هایی در منطقه خاور میانه دنبال می کرد؟ تسلط بر منطقه حساس خاورمیانه و منابع نفت آن که اهمیت آن در جنگ جهانی اول مشخص شده بود و ایجاد کمربند آهنین در برابر نفوذ شوروی، از جمله سیاست های جدید دولت انگلستان در خاورمیانه بود
۲	پس از پایان جنگ جهانی اول در ترکیب نیروهای نظامی انگلیس و روس در ایران چه تغییراتی ایجاد شد؟ پس از پایان جنگ اول جهانی، روسها بدلیل مشکلات داخلی، قوای خود را از شمال ایران تخلیه نمودند ولی انگلیسی ها به بهانه های مختلف، نه تنها نیروهای خویش را از ایران تخلیه نکردند بلکه سراسر ایران را نیز تحت سلطه نظامی خویش در آوردند
۳	ماهیت قرارداد ۱۹۱۹ ایران و انگلیس چه بود؟ محتوای این قرارداد که در ابتدا کاملاً محرمانه نگه داشته شد، موجب شکل گیری سیستم «تحت الحمایگی» ایران از سوی دولت انگلیس می شد، زیرا به موجب آن، نظارت بر تشکیلات نظامی، مالی و سیاسی ایران، منحصراً در اختیار مستشاران انگلیسی قرار می گرفت
۴	چه عواملی انگلستان را در دوران بعد از جنگ جهانی اول به سوی مداخله غیر مستقیم در ایران سوق داد؟ (۱) شکست انگلستان در اجرای قرارداد ۱۹۱۹ (۲) نفرت تاریخی مردم مسلمان ایران از انگلستان
۵	سید ضیاء الدین طباطبایی پس از کودتای سوم اسفند ۱۲۹۹ به چه اقداماتی دست زد؟ (۱) به دستور سید ضیاء، بیساری از شخصیت های سیاسی و مذهبی از جمله مصدق و مدرس دستگیر و زندانی شدند (۲) سید ضیاء که مورد حمایت کامل سفارت انگلیس بود، به قصد منحرف ساختن افکار عمومی، با تبلیغات فراوان، قرارداد ۱۹۱۹ را که به همت افرادی چون آیت الله مدرس عملاً متروک مانده بود، لغو کرد
۶	دولت سید ضیاء الدین طباطبایی با چه مشکلاتی مواجه بود؟ ظاهرسازی های سید ضیاء و تندروی های او، موجی از مخالفت را علیه وی برانگیخت از سوی دیگر، خودسری های رضاخان سردار سپه در اختصاص درآمد شهرداری و اداره های مالی به نفع قزاق های زیر فرمانش، بر مشکلات دولت می افزود

موفق و سر بلند باشید / احمد اسدی اقدم - مرنند

درس ۸: رضاخان؛ تثبیت قدرت

ردیف	متن سوالات
سقوط کابینه سیاه	
۱	عاقبت کابینه سیاه (سید ضیاء) چه شد و چه کسی به جای سید ضیاء نخست وزیر شد؟ عمر دولت سید ضیاء الدین طباطبایی کوتاه بود. او پس از گذشت سه ماه، از مسند قدرت کنار گذاشته و با حمایت انگلستان از کشور خارج شد و به فلسطین که در آن زمان تحت قیمومت انگلیس بود، رفت. / قوام السلطنه
۲	سفارت انگلستان پس از سید ضیا چه کسی را به عنوان نخست وزیر ایران پیشنهاد کرد و چرا پذیرفته نشد؟ پیشنهاد کرد رضاخان، عامل دیگر کودتا، به نخست وزیری منصوب شود. اما این پیشنهاد با مخالفت احمد شاه روبه رو شد.
دولت های ناپایدار	
۳	بعد از کودتای ۱۲۹۹، چه عاملی راه را برای ایجاد حکومت خودکامه و استبداد هموار کرد؟ بعد از کودتای ۱۲۹۹ش، جاه طلبی های رضاخان، راه را برای ایجاد حکومت خودکامه و استبدادی هموار کرد. در این زمان دولت های ناپایدار یکی پس از دیگری تشکیل شد اما رضاخان، با وجود تعویض کابینه های سیدضیاء، قوام السلطنه، مشیرالدوله و مستوفی الممالک، همچنان بر مصدر قدرت و وزارت جنگ باقی ماند. او در طول این مدت، تسلطش را بر ارتش تثبیت کرد، ژاندارمری را از «وزارت داخله» (وزارت کشور) به «وزارت جنگ» انتقال داد و بر نفوذ خود افزود.
۴	رضاخان در مدتی که وزیر جنگ بود، چه اقداماتی انجام داد؟ (پرسش نمونه ۱) ۱) انتقال ژاندارمری از وزارت داخلی به وزارت جنگ و افزایش قدرت خود ۲) اختصاص درآمد اداره مالیه و شهرداری تهران به نیروهای تحت فرمان خود
۵	علت طرح استیضاح رضا خان در مجلس، به رهبری سید حسن مدرس چه بود؟ نتیجه این استیضاح چه شد؟ اقدام های خودسرانه و خشونت آمیز رضاخان در دوران تصدی وزارت جنگ، منجر به طرح استیضاح او در مجلس، به رهبری آیت الله سید حسن مدرس شد. اما رضاخان، با طرح شایعه استعفای خود و صحنه سازی، طرفدارانش را علیه مجلس تحریک کرد و مخالفان را مورد ضرب و شتم و ارباب، قرار داد
۶	چه کسانی رضاخان را در دستیابی به مقاصد شوم خود و بدست گرفتن کامل قدرت کمک کردند؟ تیمورتاش، داور، تقیزاده و تدین، از نمایندگان تجددطلب مجلس و سلیمان میرزا که از اولین پایه گذاران «جریان کمونیستی» ایران به حساب می آمد، به همراه بعضی از فراماسونری های شناخته شده، نظیر محمد علی فروغی، به دفاع از رضاخان پرداختند
۷	مهمترین مخالف رضا خان که بود؟ مدرس
نخست وزیری رضاخان	
۸	رضا خان چگونه موقعیت خود را در ایران تثبیت کرد؟ رضاخان با تبلیغ های گسترده، دسیسه چینی و دستاویز قراردادن ناامنی در کشور، خواهان قدرت و اختیارات بیشتری شد. سرانجام نیز، با وجود مخالفت ها، نه تنها موفق به تثبیت موقعیتش شد، بلکه احمد شاه و مجلس را ناچار به انتخاب خود به نخست وزیری کرد اما این، هدف نهایی او نبود
۹	احمدشاه در چه تاریخی رضاخان را به نخست وزیری منصوب نمود؟ بعد از انتصاب رضاخان چه اقدامی انجام داد؟ احمدشاه در سوم آبان ماه ۱۳۰۲ فرمان نخست وزیری او را صادر کرد و بلافاصله به اروپا رفت. شاه با این اقدام، عملاً کشور را به دست رضاخان سپرد
۱۰	انگلیسی ها و عوامل وابسته آنها، چه تبلیغاتی علیه احمد شاه می کردند؟ انگلیسی ها و عوامل وابسته آنها، از یک سو چنین تبلیغ می کردند که وضع کشور بحرانی و آشفته است و به شاه توصیه کردند که برای مدتی کشور را ترک کند و از دیگر سو، خروج احمدشاه را از کشور، نشانه بی کفایتی و بی علاقهگی اش به ایران اعلام کردند
قدرت طلبی به اسم جمهوری خواهی	

۱۱	همزمان با نخست وزیری رضاخان، چه تحولی در ترکیه به وقوع پیوست؟ این واقعه چه تاثیری در ایران داشت؟ (پرسش نمونه ۲) هم زمان با نخست وزیری رضاخان در ایران، مصطفی کمال پاشا (آتاتورک) با حمایت دولت انگلستان، در کشور عثمانی (ترکیه) به قدرت رسید. او نظام امپراتوری عثمانی را لغو و نظام «جمهوری» را تأسیس کرد. این واقعه، بهانه مناسبی برای جایگزینی حکومت رضاخان به جای سلطنت قاجار بود.
۱۲	انتخابات دوره ی پنجم مجلس شورای ملی چگونه برگزار شد و چه نتیجه ای داشت؟ (پرسش نمونه ۳) رضاخان به سرعت و با اعمال نفوذ و تقلب، انتخابات دوره پنجم مجلس شورای ملی را برگزار کرد و در پناه حمایت حزب ها و جریان های سیاسی طرفدار خود توانست اکثریتی از نمایندگان موافق و طرفدار خود را روانه مجلس کند با وجود این، نمایندگانی چون آیت الله مدرس، مستوفی الممالک، دکتر مصدق، مشیر الدوله و مؤتمن الملک نیز که مورد توجه مردم بودند، به مجلس راه یافتند
۱۳	پس از تشکیل دوره پنجم مجلس در بهمن ماه ۱۳۰۲ کوشش برای برقراری نظام جمهوری در ایران به رهبری چه کسانی آغاز شد؟ با اتحاد حزب تجدد به رهبری داور، تیمورتاش و توین و حزب سوسیالیست به رهبری سلیمان میرزا
۱۴	رهبران حزب تجدد و حزب سوسیالیست چه کسانی بودند؟ حزب تجدد به رهبری داور، تیمورتاش و تدین / حزب سوسیالیست سلیمان میرزا اسکندری
۱۵	چرا آیت الله مدرس با طرح جمهوری رضا خانی مخالفت کرد؟ آیت الله مدرس که از ماهیت جمهوری رضاخانی به خوبی آگاه بود، رهبری مخالفان را در دست گرفت.
۱۶	عاقبت طرح جمهوری رضاخانی چه شد؟ سرانجام با مخالفت مدرس و برخی از نمایندگان مجلس، علما و مردم با طرح جمهوری رضاخانی، مجلس به این طرح رای نداد
برکناری سلسله قاجار و تغییر سلطنت	
۱۷	برکناری سلسله قاجار و تغییر سلطنت در ایران چگونه انجام شد؟ رضاخان و هوادارانش پس از شکست طرح جمهوری خواهی، درصدد برآمدند از طریق دیگر سلطنت را از دست خاندان قاجار درآورند. سرانجام پس از زمینه چینی و تبلیغات گسترده، مجلس شورای ملی در روز نهم آبان ماه ۱۳۰۴ ماده واحده ای مبنی بر خلع سلسله قاجار و واگذاری نیابت موقت سلطنت به رضاخان را تصویب کرد. کوشش شخصیت هایی چون آیت الله مدرس برای جلوگیری از تغییر سلطنت مؤثر واقع نشد و اکثریت نمایندگان مجلس، به این ماده واحده، رأی مثبت دادند. در آذر همان سال مجلس مؤسسان که تمام اعضای آن از طرفداران رضاخان بودند، تشکیل شد و با تغییر چهار اصل از اصول متمم قانون اساسی، سلطنت دائمی ایران را به رضاخان و «عقاب ذکور» او واگذار کرد، و در چهارم اردیبهشت ماه ۱۳۰۵، به عنوان پادشاه ایران رسماً تاجگذاری کرد
۱۸	مجلس مؤسسان چگونه حکومت دائمی را به رضاخان واگذار کرد؟ در آذر سال ۱۳۰۴ مجلس مؤسسان که تمام اعضای آن از طرفداران رضاخان بودند، تشکیل شد و با تغییر چهار اصل از اصول متمم قانون اساسی، سلطنت دائمی ایران را به رضاخان و «عقاب ذکور» او واگذار کرد، و در چهارم اردیبهشت ماه ۱۳۰۵، به عنوان پادشاه ایران رسماً تاجگذاری کرد
۱۹	اولین نخست وزیر رضاشاه چه کسی بود و نخستین اقدام این نخست وزیر چه بود؟ محمدعلی فروغی / نخستین اقدام او، برپایی آیین تاج گذاری و نشست رضاشاه بر تخت قدرت بود
شرایط داخلی ایران:	
۲۰	شرایط بین المللی و سیاسی اجتماعی اقتصادی ایران چه نقشی در فراهم آوردن زمینه برای به قدرت رسیدن رضاخان داشت؟ (پرسش نمونه ۴) حوادث تلخ دوران مشروطه، و انحراف آن نهضت از مسیر و اهداف اولیه، باعث سرخوردگی مردم و بسیاری از رهبران سیاسی و مذهبی ایران شده بود. بروز جنگ جهانی اول و مداخله های گسترده بیگانگان در سرنوشت مردم ایران که با غارت منابع ملی، فقر اقتصادی، قحطی، گرسنگی و ناامنی های اجتماعی همراه بود، بر دامنه این مصیبت ها افزود و استقلال ایران، با حضور قدرت های بیگانه در شمال و جنوب کشور، به شکلی فزاینده خدشه دار شده بود. از سوی دیگر بی کفایتی احمدشاه و دولتمردان و سرپیچی حاکمان محلی از فرمان حکومت مرکزی، موجب شیوع آشوب و از میان رفتن امنیت در جامعه گردیده بود. از اینرو، در میان خواسته های مردم، «نیاز به امنیت» یکی از موارد اساسی و کاملاً محسوس به شمار میرفت
۲۱	چگونه و تحت چه شرایطی رضا شاه به عنوان عامل برقرار کننده امنیت در کشور شناخته شد؟ با ذکر نمونه؟ رضاخان که موفق به سرکوب چند شورش داخلی شده بود، رفته رفته به عنوان عامل برقرار کننده امنیت در کشور شناخته شد.

افزایش حمایت انگلستان و جانبداری جریان ها و حزب های سیاسی از او نیز این باور را در میان مردم به وجود آورد که جز رضاخان، هیچ کس قادر به برقراری امنیت و آرامش در ایران نیست / سرکوبی شورش شیخ خزعل	
چه عاملی چگونه باعث نفوذ رضاخان در میان مردم شد؟ سرکوبی شیخ خزعل توسط رضاخان	۲۲
انگلیسی ها برای نفوذ رضاخان در میان مردم و ایجاد تصویری قهرمانه و حتی ضد انگلیسی از رضاخان در افکار عمومی چه اقدامی انجام دادند؟	۲۳
شیخ خزعل که وابستگی اش به انگلستان بر کسی پوشیده نبود، منطقه خوزستان را زیر سیطره خود درآورده بود. دولت انگلستان که در معادله های سیاسی جدید خود، خواهان افزایش قدرت رضاخان بود، به منظور جانبداری از او، دست از حمایت شیخ خزعل برداشت. در نتیجه، شیخ خزعل، تسلیم رضاخان شد. این واقعه که به قربانی شدن شیخ خزعل انجامید، در افکار عمومی، تصویری قهرمانانه و حتی ضد انگلیسی، از رضاخان ایجاد کرد	

حزب ها و جریان های سیاسی، اجتماعی و فرهنگی:

نظریه دیکتاتوری مصلح توسط چه کسانی مطرح شد و به چه معنا بود؟	۲۴
گروهی از رهبران و حزب های سیاسی غرب گرا بودند که باشعار « ترقی » و « تجدد » خواهی، به تدریج در مجلس چهارم و پنجم، قدرت را در دست گرفته بودند گروهی از نمایندگان توسل به اجبار و زور را برای ایجاد تحول های اجتماعی در ایران لازم می دانستند و در نشریه های وابسته به خود، به نظریه پردازی درباره لزوم استقرار نظام استبدادی در ایران پرداختند و آشکارا ندای « دیکتاتوری مصلح » را سردادند	

موفق و سربلند باشید

درس ۸: سوالات چهارگزینه ای

رضاخان در چه تاریخی به عنوان پادشاه ایران، رسماً تاج گذاری کرد؟	۱
الف) ۱۴ اردیبهشت ۱۳۰۵ (ب) ۴ اردیبهشت ۱۳۰۵ (ج) ۱ آبان ۱۳۰۴ (د) ۱ آبان ۱۳۰۴	
کدامیک از افراد زیر از اولین پایه گذاران « جریان کمونیستی » ایران در دوره ی رضاخان بشمار می آید؟	۲
الف) محمدعلی فروغی (ب) تیمورتاش (ج) داور (د) سلیمان میرزا	
پس از تشکیل دوره ی پنجم مجلس در بهمن ماه ۱۳۱۲ برای برقراری نظام جمهوری در ایران کدام احزاب بایکدیگر اتحاد برقرار کردند؟	۳
الف) حزب تجدد و سوسیالیست (ب) حزب دموکرات و تجدد (ج) حزب اعتدالیون و دموکرات (د) حزب سوسیالیست و اعتدالیون	
انتقال سلطنت به سلسه ی پهلوی، چه کسی به عنوان اولین نخست وزیر سلطنت رضاشاه منصوب شد؟	۴
الف) تیمورتاش (ب) تقی زاده (ج) تدین (د) محمدعلی فروغی	

درس ۸: پرسش های نمونه

رضاخان در مدتی که وزیر جنگ بود، چه اقداماتی انجام داد؟	۱
۱) انتقال ژاندارمری از وزارت داخلی به وزارت جنگ و افزایش قدرت خود ۲) اختصاص درآمد اداره مالیه و شهرداری تهران به نیروهای تحت فرمان خود	
همزمان با دوره نخست وزیری رضاخان، چه تحولی در ترکیه به وقوع پیوست؟ این واقعه چه تأثیری در ایران داشت؟	۲
هم زمان با نخست وزیری رضاخان در ایران، مصطفی کمال پاشا (آتاتورک) با حمایت دولت انگلستان، در کشور عثمانی (ترکیه) به قدرت رسید. او نظام امپراتوری عثمانی را لغو و نظام جمهوری را تأسیس کرد. این واقعه، بهانه مناسبی برای جایگزینی حکومت رضاخان به جای سلطنت قاجار بود	
انتخابات دوره پنجم مجلس شورای ملی چگونه برگزار شد و چه نتیجه ای داشت؟	۳
رضاخان به سرعت و با اعمال نفوذ و تقلب، انتخابات دوره پنجم مجلس شورای ملی را برگزار کرد و در پناه حمایت حزب ها و جریان های سیاسی طرفدار خود توانست اکثریتی از نمایندگان موافق و طرفدار خود را روانه مجلس کند با وجود این، نمایندگانی چون آیت الله مدرس، مستوفی الممالک، دکتر مصدق، مشیر الدوله و مؤتمن الملک نیز که مورد توجه مردم بودند، به مجلس راه یافتند	
شرایط سیاسی، اقتصادی و اجتماعی مملکت، چه نقشی در فراهم کردن زمینه برای به قدرت رسیدن رضاخان داشت؟	۴

حوادث تلخ دوران مشروطه، و انحراف آن نهضت از مسیر و اهداف اولیه، باعث سرخوردگی مردم و بسیاری از رهبران سیاسی و مذهبی ایران شده بود. بروز جنگ جهانی اول و مداخله های گسترده بیگانگان در سرنوشت مردم ایران که با غارت منابع ملی، فقر اقتصادی، قحطی، گرسنگی و ناامنی های اجتماعی همراه بود، بر دامنه این مصیبت ها افزود و استقلال ایران، با حضور قدرت های بیگانه در شمال و جنوب کشور، به شکلی فزاینده خدشه دار شده بود

موفق و سربلند باشید / احمد اسدی اقدام – مرنند

اسدی JozveGah
اقدام @Bank

درس ۹: ویژگی های حکومت رضاشاه

ردیف	متن سوالات
۱	<p style="text-align: center;">چهارمورد از ویژگی های حکومت رضاشاه را نام ببرید؟</p> <p>وابستگی - خودکامگی و حکومت فردی - ترویج ملی گرایی افراطی - نظامی گری - تضعیف و تخریب ارزش های دینی</p>
الف (وابستگی):	
۲	<p style="text-align: center;">چرا آغاز حکومت پهلوی نقطه عطفی در تاریخ فرایند وابستگی ایران محسوب می شود؟</p> <p>آغاز حکومت پهلوی نقطه عطفی در تاریخ فرایند وابستگی ایران محسوب می شود؛ زیرا تا پیش از روی کار آمدن رضاشاه، پیدایش سلسله های پادشاهی و حاکمان ایرانی عموماً در چارچوب روابط قومی و یا اشرافیت داخلی شکل می گرفت. اگرچه برخی از پادشاهان ایرانی مورد حمایت قدرت های عصر خود بودند ولی خاستگاه و منشأ روی کار آمدن آنها، بیگانگان نبودند</p>
۳	<p style="text-align: center;">حکومت پهلوی از نظر پیدایش حکومت یا حکومت های قبلی ایران چه تفاوتی دارد؟ (به عبارت دیگر)</p> <p>آغاز حکومت پهلوی نقطه عطفی در تاریخ فرایند وابستگی ایران محسوب می شود؛ زیرا تا پیش از روی کار آمدن رضاشاه، پیدایش سلسله های پادشاهی و حاکمان ایرانی عموماً در چارچوب روابط قومی و یا اشرافیت داخلی شکل می گرفت. اگرچه برخی از پادشاهان ایرانی مورد حمایت قدرت های عصر خود بودند ولی خاستگاه و منشأ روی کار آمدن آنها، بیگانگان نبودند</p>
ب (خودکامگی و حکومت فردی):	
۴	<p style="text-align: center;">چرا حکومت رضاشاه حکومت فردی و استبدادی بود؟</p> <p>وجود اصل تفکیک قوا در قانون اساسی، رضاشاه در همه کارها و ارکان مملکت دخالت می کرد. نمایندگان مجلس شورای ملی براساس فهرستی که توسط فرماندار، فرمانده لشکر و رئیس شهربانی حوزه انتخابیه تهیه و شخص رضاشاه آن را تأیید و به وزارت کشور ابلاغ می کرد انتخاب می شدند. علاوه بر مجلس، قوای قضائیه (عدلیه) و مجریه نیز فاقد استقلال بودند. دستگاه های دولتی و وزارخانه ها، قدرت هیچگونه تصمیم گیری نداشتند و برخی به سبب شناختی که از روحیه نظامی و استبداد رأی رضا شاه داشتند، حتی قادر به اظهارنظر نبودند</p>
ج (ترویج ملی گرایی افراطی):	
۵	<p style="text-align: center;">دو مورد از شاخصه های ملیت گرایی افراطی دوران حکومت رضا شاه را بنویسید؟</p> <p>در دوران حکومت رضاشاه ملیگرایی افراطی با هدف به حاشیه راندن اسلام شدت گرفت. رضاشاه، قومیت ستیزی و نادیده گرفتن هویت اقوام ایرانی مانند ترک، کرد، عرب، بلوچ و ترکمن بود. اعمال تبعیض قومی و توسل به خشونت و نظامی گری برای از بین بردن گویش ها و لهجه های محلی، آداب و رسوم و لباس های زیبای محلی که تقویت کننده هویت ملی ایرانیان است با ادعاهای رضا شاه و کارگزاران حکومتی او ناسازگار بود که آثار زیانباری بر جای گذاشت علاوه بر این، برای تغییر الفبای فارسی به لاتین تلاش هایی صورت گرفت. تقی زاده که بر این کار اصرار میکرد، تغییر خط فارسی را تنها با حمایت و به کارگیری زور به دست رضاشاه ممکن می دانست</p>
۶	<p style="text-align: center;">هدف رضا شاه از ملی گرایی افراطی چه بود؟ به حاشیه راندن اسلام</p>
۷	<p style="text-align: center;">از نظر کار گزاران فرهنگی حکومت رضا شاه لازمه ملیت گرایی افراطی چه بود؟ جدایی دین از سیاست</p>
۸	<p style="text-align: center;">یکی از شاخصه های ملیت گرایی افراطی دوران رضا شاه ، قومیت ستیزی و نادیده گرفتن هویت اقوام ایرانی بود؟ آن را توضیح دهید</p> <p>یکی دیگر از شاخصه های ملیت گرایی افراطی دوران رضاشاه، قومیت ستیزی و نادیده گرفتن هویت اقوام ایرانی مانند ترک، کرد، عرب، بلوچ و ترکمن بود. اعمال تبعیض قومی و توسل به خشونت و نظامی گری برای از بین بردن گویش ها و لهجه های محلی، آداب و رسوم و لباس های زیبای محلی که تقویت کننده هویت ملی ایرانیان است با ادعاهای رضا شاه و کارگزاران حکومتی او ناسازگار بود</p>
۹	<p style="text-align: center;">در پایان حکومت رضاشاه ، ملیت گرایی افراطی با کدام جنبش نزدیکی و همبستگی پیدا کرد؟ چگونه؟</p> <p>در پایان حکومت رضاشاه، ملیت گرایی با جنبش نژادپرستانه نازی های آلمان به رهبری آدلف هیتلر نزدیکی و همبستگی پیدا کرد. رضاشاه به نشریه ها دستور داد تا به مقایسه شخصیت او با هیتلر بپردازند و از وی تجلیل کنند</p>
د (نظامی گری):	

۱۰	رکن و اساس حکومت رضا شاه بر چه اساسی بود؟ ارتش
۱۱	چرا رضاشاه ارتش را رکن و اساس حکومت خود قرار داد؟ رضاشاه به سبب خصلت های فردی و روحیه نظامی اش، ارتش را رکن و اساس حکومت خود قرار داد. او فرماندهان ارتش را نسبت به سایر مقام های دولتی برتر به شمار می آورد؛ و برای ایجاد ارتشی نوین، کوشش های زیادی انجام داد
۱۲	ارتش نوین رضاشاه به چه منظور و هدفی ایجاد شد؟ برای ترساندن و سرکوب مخالفان داخلی، چپاول و غارت ایلات و عشایر و استحکام پایه های حکومتی خود
ه) تضعیف و تخریب ارزش های دینی	
۱۳	سیاست مذهبی رضا شاه قبل و بعد از به سلطنت رسیدن چگونه بود؟ مقایسه کنید. رضاشاه پیش از رسیدن به سلطنت، برای جلب اعتماد مردم و نزدیکی به علما، با ظاهر سازی می کوشید در مراسم عزاداری و مذهبی شرکت کند تا احساسات عمومی را به نفع خود و نقشه هایی که در سر می پروراند، جلب کند. او، بعد از دستیابی به قدرت مطلقه، به تدریج ماهیت ریاکارانه خود را آشکار کرد و هنگامی که به سلطنت رسید، دیگر ضرورتی برای عوام فریبی و تظاهر به دینداری، احساس نکرد.
۱۴	رضاشاه پیش از رسیدن به سلطنت چه اعمال دینی انجام می داد؟ (پرسش نمونه ۱) ۱) در نخستین سال پیروزی کودتا، در مراسم محرم و عزاداری امام حسین (ع)، رضاشاه در حالی که گل بر پیشانی خود می مالید و کلاه بر سر می ریخت، به شعایر مذهبی تظاهر می کرد. ۲) علاوه بر این، رضاشاه در خردادماه ۱۳۰۳ به وزارت معارف دستور داد که بر مطالب مذهبی و شرعی چاپ شده در مطبوعات نظارت و از درج مطالب خلاف شرع، جلوگیری به عمل آید؛ ۳) دستور تعطیلی مشروب فروشی ها و قمارخانه ها را صادر کرد. ۴) او در همان سال عازم عراق شد و ضمن ملاقات با عده ای از علما و مراجع نجف، خود را حامی اسلام معرفی کرد و قول داد که دومین اصل متمم قانون اساسی مبنی بر نظارت علما بر مصوبه های مجلس را، به اجرا در آورد
۱۵	اولین نشانه سیاست ضد مذهبی رضا شاه بعد از به سلطنت رسیدن در کدام قضیه نشان داده شد؟ اولین نشانه حمله علنی و آشکار رضا شاه به شعایر و ارزش های مذهبی، در نوروز سال ۱۳۰۶ در واقعه اعتراض آیت الله بافقی به زنان عضو خانواده سلطنتی که بدون رعایت موازین شرعی وارد حرم مطهر حضرت معصومه (س) شدند، آشکار شد. به دنبال این اعتراض، رضاشاه به قم رفت و با گستاخی تمام، با چکمه وارد حرم شد و آیت الله بافقی را زیر لگد انداخت. پس از آن نیز، دستور تبعید او را صادر کرد.
۱۶	هدف رضا شاه از شعار "اصلاح دین" چه بود؟ از بین بردن ریشه اسلام
۱۷	رضاشاه در دوران سلطنت خود برای محدود کردن دین و شخصیت های دینی چه اقداماتی انجام داد؟ (پرسش نمونه ۲) او با شعار «اصلاح دینی» کوشید تا ریشه اسلام را بر کند. جایگزین ساختن قوانین غربی به جای قوانین مذهبی / محدود کردن روحانیان و مراسم مذهبی / ممنوع کردن برگزاری مراسم سوگواری حضرت امام حسین (ع) / برپایی «کارناوال» های شادی و رژه دسته های موزیک نظامیان در روز عاشورا / تخریب مدارس و حوزه های علمیه / تغییر کلاه و لباس، برداشتن حجاب / رواج منکرات و کارهای خلاف شرع
۱۸	اقدامات ضد دینی رضاشاه ریشه در چه جریان فکری و فرهنگی داشت؟ (پرسش نمونه ۳) اقدامات ضد دینی رضاشاه، محصول اندیشه خود او نبود. جریان هدایت گری که این برنامه ها را به وی القا می کرد، متشکل از کسانی بود که در روی کار آوردن و دستیابی او به قدرت، نقش داشتند
۱۹	اقدامات ضد دینی رضا شاه تحت چه عنوانی انجام می شد و در حقیقت چه هدفی را دنبال می کرد؟ این اقدام ها، به ظاهر تحت عنوان تجدد خواهی یا اصلاح مذهبی صورت می گرفت اما اسناد تاریخی آشکار می کنند که استعمار نوین، برای از میان برداشتن مظاهر دین و روحانیت که مانع سلطه آنها در ایران بود، به این روش ها متوسل می شد
۲۰	رضاشاه با انجام چه اقداماتی پرده از سیاست ضد دینی خود برداشت؟ رفتار خشونت آمیز رضاشاه با طلبه های علوم دینی و یورش به حوزه های علمیه، چهره واقعی و ماهیت او را آشکار ساخت، و دیری نپایید که با به شهادت رساندن علمای آگاه و مبارزی چون آیت الله مدرس و دستگیری و تبعید عالمان بزرگ، پرده از سیاست ضد دینی خود برداشت
۲۱	چه کسانی با حرکت های ضد مذهبی رضاشاه به مخالفت پرداختند؟ آیت الله حاج آقا نورالله اصفهانی در اصفهان، آیت الله حاج حسین طباطبایی قمی در مشهد، آیت الله سید ابوالحسن انگجی و

	آقامیرزاصادق در تبریز و..
۲۲	حرکت های ضد مذهبی رضاشاه چه پیامدی داشت ؟ تخریب هویت ملی و افزایش نفوذ استعمار
تغییر کلاه و لباس	
۲۳	رضا شاه در جهت شبیه سازی جامعه ایران با اروپا چه اقدامی انجام داد؟ تغییر کلاه و لباس
۲۴	در دوره سلطنت رضاشاه چه تغییراتی در لباس و کلاه مردم ایجاد شد؟ (پرسش نمونه ۴) رضاشاه ابتدا با به کارگیری زور، کلاه لبه دار موسوم به «کلاه پهلوی» را در میان مردم متداول کرد اما پس از بازگشت از سفر ترکیه، به تقلید از «آتاتورک» دستور داد که کلاه پهلوی نیز ممنوع و: منسوخ شود و اعلام کرد «از این پس مردان باید «کلاه شاپو» بر سر بگذارند. در دی ماه سال ۱۳۰۷، قانون اجباری متحد الشكل کردن لباس در ایران، با قید دو فوریت، به تصویب مجلس هفتم رسید. براساس این قانون، همه مردم ایران، اعم از شهری و روستایی و عشایر چادرنشین موظف به رعایت آن بودند. مجازات متخلفان، جزای نقدی یا زندان بود.
کشف حجاب	
۲۵	تغییر لباس مقدمه ای برای کدام اقدام رضا شاه بود و چرا؟ تغییر لباس، مقدمه ای برای کاهش مقاومت و حساسیت جامعه نسبت به حجاب و در نهایت، برداشتن آن بود
۲۶	تغییر لباس توسط رضاشاه مقدمه اجرای چه حرکتی بود؟ (به عبارت دیگر) تغییر لباس، مقدمه ای برای کاهش مقاومت و حساسیت جامعه نسبت به حجاب و در نهایت، برداشتن آن بود
۲۷	حجاب در ایران قبل از اسلام با تمدن های اروپایی (یونان و روم) مقایسه کنید؟ ایرانیان از دیرباز مردمی نجیب و موقر بودند. فرهنگ و تمدن مردم ایران باستان در مقایسه با سایر تمدن های هم عصر خود، از اصالت، عقلانیت، اخلاق و معنویت متعالی تری برخوردار بود. با نگاهی به حجاری ها و نقش های برجسته تخت جمشید، بیستون و دیگر آثار برجامانده از ایران باستان، این حقیقت به روشنی آشکار می شود که خلاف فرهنگ برهنگی رایج در تمدن یونان و روم باستان، زنان ایرانی، در روزگاران قدیم نیز حجاب و عفاف داشته اند. به خصوص پس از پذیرش اسلام این سنت تقویت شد .
۲۸	منظور از کشف حجاب چه بوده است ؟ در چه تاریخی به اجرا گذاشته شد ؟ مقابله با حجاب که به کشف حجاب معروف شد، به طور رسمی از روز ۱۷ دی ماه ۱۳۱۴ آغاز شد
۲۹	واکنش مردم و عالمان دینی نسبت به فرمان اجباری کشف حجاب چگونه بود و رژیم نسبت به آن چگونه برخورد کرد؟ در شهر مقدس مشهد، مردم به نشانه اعتراض، در مسجد گوهرشاد اجتماع کردند. به دستور مستقیم رضاشاه، مأموران، مسجد را به محاصره در آوردند و با پتک در مسجد را شکستند و وارد صحن شدند و با مسلسل های سنگین، از اطراف و بام های حرم مشرف به صحن مسجد گوهرشاد، آنها را به گلوله بستند و جمع کثیری را به شهادت رساندند
موفق و پیروز باشید	

درس ۹: سوالات چهارگزینه ای

۱	قیام مردم در مسجد گوهر شاد در اعتراض به کدام یک از اقدامات رضا شاه صورت گرفت ؟ الف) اسکان عشایر ب) لغو قرار داد (۱۹۳۳م) ج) احداث خط آهن سراسری د) کشف حجاب
۲	کدام یک از موارد زیر به کشف حجاب معروف شد ؟ الف) برداشتن حجاب ب) مبارزه باحجاب ج) لخت وبدون لباس گشتن د) فرهنگ برهنگی
۳	رضاخان به تقلیداز کدام کشوربه جای کاه پهلوی از کلاه شاپو استفاده کرد؟ الف) فرانسه ب) انگلیس ج) ترکیه د) روسیه
۴	اولین نشانه ی علنی واُشکار رضاشاه به شعایر وارزش های مذهبی چگونه صورت گرفت؟ الف) اعتراض آیت اله بافقی به زنان عضوخانواده ی سلطنتی ب) ممنوعیت عزاداری درماه محرم

	(ج) کشف حجاب	(د) تغییرگاه ولباس
۵	کدام یک از موارد زیر جزو اقدامات (کارنامه) رضاخان پس از رسیدن به سلطنت می باشد؟ الف (انحلال مجلس موسسان - لغو قرار داد ۱۳۱۲ ه.ج ب) کشف حجاب - انعقاد پیمان نفت داری ج) یک شکل کردن لباس ها - کوچاندن عشایر د) ایجاد ارتش منظم - احداث خط آهن سراسری	
۶	رضاشاه به سبب خصلت های فردی و روحیه ی نظامی اش چه عاملی را رکن و اساس حکومت خود قرار داد؟ الف) صنعت ب) اقتصاد ج) تمدن و تجدد غرب د) ارتش	
۷	در دوران حکومت رضا شاه ملی گرایی افراطی با چه هدفی صورت گرفت؟ الف) قومیت ستیزی ب) فرهنگ ستیزی ج) غربگرایی د) به حاشیه راندن اسلام	

درس ۹: پرسش های نمونه

۱	رضاشاه پیش از رسیدن به سلطنت برای تظاهر به دینداری چه اعمالی انجام داد؟ در نخستین سال پیروزی کودتا، در مراسم محرم و عزاداری امام حسین (ع)، رضاشاه در حالی که گل بر پیشانی خود می مالید و گاه بر سر می ریخت، به شعایر مذهبی تظاهر می کرد. علاوه بر این، رضاشاه در خردادماه ۱۳۰۳ به وزارت معارف دستور داد که بر مطالب مذهبی و شرعی چاپ شده در مطبوعات نظارت و از درج مطالب خلاف شرع، جلوگیری به عمل آید؛ و نیز دستور تعطیلی مشروب فروشی ها و قمارخانه ها را صادر کرد. او در همان سال عازم عراق شد و ضمن ملاقات با عده ای از علما و مراجع نجف، خود را حامی اسلام معرفی کرد و قول داد که دومین اصل متمم قانون اساسی مبنی بر نظارت علما بر مصوبه های مجلس را، به اجرا در آورد
۲	رضاشاه در دوران سلطنت خود برای محدود کردن دین و شخصیت های دینی چه اقداماتی انجام داد؟ او با شعار «اصلاح دینی» کوشید تا ریشه اسلام را بر کند. جایگزین ساختن قوانین غربی به جای قوانین مذهبی، محدود کردن روحانیان و مراسم مذهبی، ممنوع کردن برگزاری مراسم سوگواری حضرت امام حسین (ع) - برپایی «کارناوال» های شادی و رژه دسته های موزیک نظامیان در روز عاشورا، تخریب مدارس و حوزه های علمیه، تغییر کلاه و لباس، برداشتن حجاب و رواج منکرات و کارهای خلاف شرع
۳	اقدام های ضد دینی رضا شاه ریشه در چه جریان فکری و فرهنگی داشت؟ جریان هدایت گری که این برنامه ها را به وی القا می کرد، متشکل از کسانی بود که در روی کار آوردن و دستیابی او به قدرت، نقش داشتند
۴	در دوره سلطنت رضاشاه چه تغییراتی در لباس و کلاه مردم ایجاد شد؟ رضاشاه ابتدا با به کارگیری زور، کلاه لبه دار موسوم به «کلاه پهلوی» را در میان مردم متداول کرد اما پس از بازگشت از سفر ترکیه، به تقلید از «آتاتورک» دستور داد که کلاه پهلوی نیز ممنوع و: منسوخ شود و اعلام کرد از این پس مردان باید «کلاه شاپو» بر سر بگذارند در دی ماه سال ۱۳۰۷، قانون اجباری متحد الشکل کردن لباس در ایران، با قید دو فوریت، به تصویب مجلس هفتم رسید. براساس این قانون، همه مردم ایران، اعم از شهری و روستایی و عشایر چادر نشین موظف به رعایت آن بودند. مجازات متخلفان، جزای نقدی یا زندان بود

موفق و سربلند باشید / احمد اسدی اقدم - مرنده

درس ۱۰: سقوط رضا شاه

ردیف	متن سوالات
گرایش رضا شاه به آلمان	
۱	چرا در سالهای بعد از جنگ اول جهانی، سیاست انگلستان نسبت به آلمان تغییر کرد؟ زیرا انگلستان و فرانسه از جانب حکومت کمونیستی شوروی بیشتر احساس خطر می کردند؛ بنابراین انگلیسی ها توسعه و تقویت آلمان نازی به رهبری هیتلر را برای مقابله با شوروی مناسب می دانستند
۲	تغییر سیاست انگلستان نسبت به آلمان بعد از جنگ جهانی اول چه تاثیری در مناسبات سیاسی-اقتصادی ایران با آلمان داشت؟ در چنین شرایطی بود که دولت انگلیس به حکومت رضاشاه اجازه داد تا مناسبات سیاسی و اقتصادی خود را با آلمان توسعه دهد. سطح روابط تجاری و صنعتی دو کشور به سرعت گسترش یافت و صدها کارشناس و تبعه آلمانی در ایران مشغول کار شدند
جنگ جهانی دوم	
۳	جنگ جهانی دوم چگونه آغاز شد؟ کشورهای مهم درگیر جنگ چه کشورهایی بودند؟ جنگ جهانی دوم با حمله برق آسای هیتلر به لهستان در شهریور ۱۳۱۸ / سپتامبر ۱۹۳۹ آغاز شد. انگلستان و فرانسه و بعداً امریکا نیز به آلمان اعلان جنگ دادند و شوروی به دلیل امضای مخفیانه پیمان عدم تجاوز مشترک با آلمان، تقریباً دو سال اول جنگ از صحنه درگیری برکنار ماند
۴	سیاست ایران نسبت به جنگ دوم جهانی چه بود؟ دولت ایران با اعلام بی طرفی در آن جنگ، تأکید کرد به هیچ یک از طرف های جنگ اجازه نخواهد داد از خاک ایران عبور کنند
۵	چرا خاک ایران مورد توجه کشورهای درگیر در جنگ جهانی دوم واقع شد؟ (پرسش نمونه ۱) در سال ۱۳۲۰ش/۱۹۴۱م ارتش هیتلر ناگهان روانه مرزهای شوروی شد و به سرعت در خاک آن کشور پیشروی کرد. پس از آن ایران به سبب موقعیت حساس خود مورد توجه متفقین قرار گرفت؛ زیرا مناسب ترین راه برای انتقال کمک های اقتصادی و نظامی انگلستان و امریکا به شوروی بود تا ماشین جنگی هیتلر را متوقف کند. از سوی دیگر احتمال تسلط آلمان ها بر چاه های نفت ایران و خاورمیانه، انگلستان را به وحشت انداخته بود
۶	چرا حکومت رضا شاه در جنگ جهانی دوم در شرایط سختی قرار داشت؟ حکومت رضاشاه در شرایط سختی قرار گرفت. از یک سو شاهد پیروزی های مکرر آلمان در جنگ بود و هیتلر به رضاشاه قول داده بود در بهار ۱۳۲۱ سربازان او به ایران خواهند رسید و از سوی دیگر در معرض هجوم نیروهای متفقین قرار داشت.
اشغال ایران	
۷	بهانه متفقین برای اشغال ایران در جنگ دوم جهانی چه بود؟ توضیح دهید. در تیر ۱۳۲۰، انگلستان و شوروی حضور اتباع آلمانی در ایران را بهانه کرده، خواستار اخراج آنان از ایران شدند و بعداً خواسته های دیگری را مطرح کردند. استناد به حضور اتباع آلمانی برای اشغال ایران بهانه ای بیش نبود؛ زیرا آلمان تعداد محدودی مستشار نظامی و صنعتی در ایران داشت. در واقع اشغال ایران با هدف بی خطر ساختن خط تدارکاتی متفقین، از نظر آنها، ضروری بود
۸	هدف متفقین از اشغال ایران در جنگ جهانی دوم چه بود؟ اشغال ایران با هدف بی خطر ساختن خط تدارکاتی متفقین، از نظر آن ها، ضروری بود. زیرا آن ها می توانستند تدارکات جنگی خود را از طریق راه آهن ایران به شوروی برسانند.
برکناری و تبعید رضاشاه	
۹	چرا ارتش رضا شاه در مقابل اشغال ایران توسط متفقین مقاومت نکرد؟ زیرا احاد ارتش همانند سایر مردم ایران اعتقادی به حکومت دیکتاتوری وابسته به بیگانه نداشت و ظرف مدت شش از هم پاشید
۱۰	رضاشاه توسط چه کسانی برکنار و به کجا تبعید شد؟ روسیه و انگلستان / به جزیره موریس در اقیانوس هند

<p>۱۱ اشغال ایران توسط متفقین چه پیامد منفی داشت و آیا نتیجه دیگری هم داشت؟ اگرچه اشغال ایران توسط بیگانگان غرور ملی مردم میهن دوست ایران را جریحه دار کرد اما سقوط دیکتاتور وابسته به بیگانه آنان را خرسند نمود</p>	<p>۱۱</p>
<p>کارنامه حکومت رضاشاه</p>	
<p>۱۲ چهارمورد از اقدامات رضاشاه در زمینه داخلی و خارجی را نام ببرید؟ صنعت، کشاورزی و دامداری - اسکان اجباری ایل ها و عشایر (تخته قاپو) - احداث راه آهن - قرارداد نفت ۱۹۳۳ م. ایران و انگلستان - پیمان سعد آباد</p>	<p>۱۲</p>
<p>۱. صنعت، کشاورزی و دامداری</p>	
<p>۱۳ در دوران حکومت رضاشاه در زمینه کشاورزی چه اقداماتی صورت گرفت؟ در دوران حکومت رضاشاه، برای ایجاد تحول در بخش کشاورزی، اقدام هایی نظیر تأسیس دانشکده کشاورزی در کرج و وارد کردن ماشین آلات کشاورزی، صورت گرفت</p>	<p>۱۳</p>
<p>۱۴ در دوران حکومت رضا شاه چه عواملی باعث رکود کشاورزی و صنعت شد؟ توجه به نظامی گری و ایجاد ارتش متحد الشكل که از اولویت های حکومت رضاشاه و علاقه فردی او محسوب می شد، باعث شد که بخش های دیگر، از جمله کشاورزی و صنعت، از تحرک و رونق طبیعی بازماند. رشد غول آسای حجمی ارتش و نقش تعیین کننده نظامیان در صحنه های مختلف، از جمله در عرصه های اقتصادی و سیاسی، و اختصاص چهل درصد از کل بودجه کشور به توسعه نظامی، مانع از توجه لازم به عمران و توسعه اقتصادی کشور شد</p>	<p>۱۴</p>
<p>۱۵ هدف رضاشاه از سیاست اسکان اجباری عشایر (تخته قاپو) چه بود و اجرای این سیاست چه پیامدی داشت؟ مهار نیروی رزمی عشایر - دامداری سنتی، به سرعت تخریب شد؛ بدون آنکه دامداری صنعتی جایگزین آن شود</p>	<p>۱۵</p>
<p>۱۶ در زمینه فعالیت های صنعتی، در دوره ی حکومت رضاشاه چه اقدامی صورت گرفت و مشکل اساسی صنایع در دوران رضاشاه چه بود در زمینه فعالیت های صنعتی، به ویژه با توسعه روابط ایران و آلمان، تعدادی کارخانه در کشور تأسیس شد. اما مشکل اساسی صنایع در آن زمان، وابستگی شدید به فناوری و نیروی انسانی ماهر خارجی بود. ماشین آلات صنعتی به مملکت وارد می شد، اما فکر ابداع و ساخت ماشین آلات توسط نیروی با استعداد ایرانی رواج نیافت. در نتیجه ایران به واردکننده و مصرف کننده محصولات آلمان تبدیل شد</p>	<p>۱۶</p>
<p>۲. شبکه راه ها و راه آهن</p>	
<p>۱۷ در دوره سلطنت رضاشاه در زمینه شبکه راه ها و راه آهن چه اقداماتی شد؟ بسیاری از مورخان هدف از این اقدامات را چه می دانند؟ (پرسش نمونه ۲) • راههای زمینی کشور بازسازی و یا تکمیل شد. اگر چه هدف اصلی از این اقدام، ایجاد زمینه مناسب برای حرکت نیروهای نظامی به قصد سرکوب شورشیها و مخالفت های احتمالی بود، ولی موجب شد که حمل و نقل کالاها، در جاده ها، سریعتر انجام شود • احداث خط آهن سراسری / بسیاری از مورخان بر این عقیده اند که رضاشاه، راه آهن سراسری ایران را برای جلب رضایت انگلیسی ها، و تأمین مقاصد نظامی آنان احداث کرد</p>	<p>۱۷</p>
<p>۱۸ راه آهن سراسری کدام مناطق را به یکدیگر وصل می کرد؟ هدف از ایجاد راه آهن چه بود و چرا این راه آهن منافع اقتصادی نداشت؟ بندر ترکمن فعلی را به بندر امام فعلی / در واقع هدفی جز ایجاد راهی سهل و آسان برای انتقال نیروهای انگلیسی از جنوب به شمال کشور نداشت. هدف های نظامی انگلستان ایجاب می کرد که در صورت پیشروی شوروی ها، بتواند به سرعت، نیروهای خود را به شمال کشور منتقل کند/ این راه آهن، از هیچ شهر اصلی در آن زمان، غیر از تهران عبور نکرد. درحالی که منافع اقتصادی ایران، مستلزم عبور راه آهن از بندرهای مهم و پیوند شهرهای بزرگ به یکدیگر بود.</p>	<p>۱۸</p>
<p>۱۹ چرا بسیاری از مورخان احداث راه آهن توسط رضاشاه را جهت منافع انگلستان دانستند؟ بسیاری از مورخان بر این عقیده اند که رضاشاه، راه آهن سراسری ایران را برای جلب رضایت انگلیسی ها، و تأمین مقاصد نظامی آنان احداث کرد</p>	<p>۱۹</p>
<p>۳. قرارداد نفت ۱۹۳۳ م. ایران و انگلستان</p>	

۲۰	هدف رضاشاه از لغو قرارداد داری چه بود و کدام قرارداد جدید بسته شد؟ انگلستان در سال ۱۹۳۳ م، به این سبب که مدت قرارداد داری در حال پایان یافتن بود، تقاضای تجدید آن را کرد. رضاشاه، با ظاهری وطن پرستانه و در واکنشی تند، قرارداد را پاره کرد و اسناد آن را در آتش بخاری سوزاند. او با این ظاهرسازی عوام فریبانه، زمینه را برای قرارداد جدید که به مراتب ننگین تر از قرارداد سابق بود، فراهم کرد
۲۱	چه کسی به نمایندگی از ایران قرارداد نفتی ۱۳۱۲. ش / ۱۹۳۳. م را امضاء نمود؟ تقی زاده
۲۲	در دوره ی رضا شاه قرارداد نفت ۱۹۳۳ م بین ایران و چه کشوری و از سوی کدام نماینده ایرانی امضا و علت قرارداد چه بود و چرا تا سالهای زیاد پرونده آن مخفی ماند؟ انگستان / توسط تقی زاده / و با این ظاهرسازی عوام فریبانه، زمینه را برای قرارداد جدید که به مراتب ننگین تر از قرارداد سابق بود، فراهم کرد و پس از بستن قرارداد ۱۹۳۳ م، دستور داد که هیچ کس و هیچ روزنامه ای، درباره آن سخن نگوید و مطلبی منتشر نکند
۴. پیمان سعد آباد	
۲۳	دولت انگلستان با چه هدفی پیمان سعد آباد را بین کشورهای همسایه شوروی منعقد نمود؟ دولت انگلستان در سال های میان دو جنگ جهانی دامنه نفوذ و سلطه خود را بر منطقه مهم خاورمیانه افزایش داد. این دولت به منظور جلوگیری از نفوذ و توسعه شوروی، پیمان همکاری و دفاعی چهار جانبه ای را موسوم به پیمان سعد آباد بین کشورهای ایران، عراق، ترکیه و افغانستان منعقد کرد.
۲۴	پیمان همکاری و دفاعی چهار جانبه سعد آباد بین چه کشورهایی منعقد شد؟ بین کشورهای ایران، عراق، ترکیه و افغانستان منعقد شد
۲۵	ایران بر اساس پیمان سعد آباد مناطقی را از دست داد؟ (پرسش نمونه ۳) حکومت رضاشاه ناگزیر از، بخشیدن ارتفاعات کوه آرارات به ترکیه، بخش هایی از شرق ایران به افغانستان و چشم پوشی دولت ایران از حق حاکمیت «اروندرو»
۵. سلب آزادی، خشونت و بی رحمی	
۲۶	رفتار سیاسی رضاشاه نسبت به مخالفان و حتی حامیان خود چگونه بود؟ در دوران حکومت رضاشاه، فعالیت های سیاسی به کلی ممنوع بود و از فعالیت تشکل های سیاسی جلوگیری می شد. رضاشاه هیچ اعتقادی به احزاب نداشت و به همین دلیل تمام احزاب را منحل کرد. او به صراحت می گفت: «هر مملکتی رژیم دارد و رژیم ما یک نفره است.» در حکومت رضاشاه، منتقدان و مخالفان سیاسی به شدت سرکوب میشدند
۲۷	نمونه هایی از خشونت های رضاشاه نسبت به اطرافیانش بنویسید؟ رضاشاه حتی نسبت به دوستان و حامیان خود نیز با شقاوت و بی رحمی رفتار می کرد و با کمترین سوءظنی آنان را از بین می برد. اشخاصی مانند فیروز فرمانفرما، تیمورتاش و سردار اسعد بختیاری که نقش زیادی در به قدرت رسیدن و استحکام حکومت استبدادی او داشتند، سرانجام از مقامشان برکنار و روانه زندان شدند و در آنجا به قتل رسیدند
۶. جاه طلبی و ثروت اندوزی	
۲۸	رضاشاه چگونه به یکی از ثروتمند مردان عصر خود تبدیل شد و اموال او شامل چه چیزهایی می شد؟ حاصل جاه طلبی ها و مال اندوزی های رضاشاه که با ترساندن و تهدید و زور همراه بود، ثروتی افسانه ای بود که او را تبدیل به یکی از ثروتمند ترین مردان آن عصر کرد. بالغ بر یک میلیون هکتار زمین، ده ها کاخ و ساختمان، هتل، شرکت، چندین کارخانه و مبلغ های بسیار هنگفتی پول در بانکهای انگلستان و ایران، بخشی از ثروت او بود، که پس از شهریور، ۱۳۲۰ آنها را به فرزندش منتقل کرد. جنون جمع آوری ثروت و مال اندوزی، تنها به غصب زمین های مردم و برقراری انحصارهای فروش برنج، پنبه و گندم ختم نمی شد؛ بلکه اعتبارها و بودجه مملکتی و خصوصاً درآمدهای نفت را، بدون هیچ حساب و کتاب، در اختیار خود درآورده بود و به میل و اراده شخصی، از آنها استفاده میکرد
موفق و پیروز باشید	

درس ۱۰: سوالات چهار گزینه ای

۱	این سخن از کیست: «هر مملکتی رژیمی دارد و رژیم مایک نفره است»؟ الف) رضاشاه ب) محمدرضاشاه ج) آقامحمدخان د) فتحعلی شاه
۲	قرارداد نفتی ۱۹۳۳ ایران و انگلستان در زمان چه کسی و در کدام دوران منعقد شد؟

	الف) فروغی - رضاشاه ب) تقی زاده - رضاشاه ج) هویدا - محمدرضا شاه د) حسنعلی منصور - محمدرضا شاه
۳	هدف اصلی رضاخان از ایجاد خط آهن سراسری از بندر ترکمن به بندر شاهپور چه بود؟ الف) اتصال دریای خزر به خلیج فارس و آب های آزاد ب) سرعت بخشیدن به حرکت نظامیان روسیه به سمت جنوب ج) انتقال سریع نیروهای انگلیسی از جنوب به شمال د) ایجاد منطقه ی تجاری میان کشورهای خاور میانه
۴	هدف از اسکان عشایر توسط رضاخان چه بود و این اقدام چه نتیجه ای را در پی داشت؟ الف) نگهداری مرزها - کاهش رونق دامداری کشور ب) مهار نیروی رزمی عشایر - کاهش رونق دامداری کشور ج) مهار نیروی رزمی عشایر - شورش قبایل و فرماندهان ایلات د) نگهداری مرزها - شورش قبایل و فرماندهان ایلات
۵	رضاخان توسط چه کسانی از سلطنت برکنار و به جزیره ی موریس در اقیانوس هند تبعید شد؟ الف) روس ها ب) فرانسوی ها ج) انگلیسی ها د) آمریکایی ها
۶	در جنگ جهانی دوم چه عاملی باعث شد که متفقین جهت مقابله با آلمان از طریق کشور ما به شوروی کمک کنند؟ الف) اتحاد رضاخان با آلمان و به خطر افتادن منافع متفقین در ایران ب) به خطر افتادن چاه های نفت در اثر پیشروی آلمان ها در شوروی ج) تقاضای شوروی از متفقین جهت جلوگیری از پیروزی هیتلر د) عدم پذیرش تقاضای متفقین از طرف ایران بر اخراج مستشاران آلمانی
۷	بهانه ی ورود نیروهای متفقین به ایران در دوران حکومت رضا شاه با آغاز جنگ جهانی دوم بود؟ الف) اعلام بی طرفی در آغاز جنگ ب) اخراج نکردن کارشناسان آلمانی از کشور ج) سیاست مبهم ایران در مقابل متفقین د) اجازه ندادن به قوای بیگانه برای عبور از خاک ایران
۸	جنگ جهانی دوم با حمله ی برق آسای هیتلر به ..... در شهریور ۱۳۱۸ ش. ۱۹۳۹ م. آغاز شد. الف) لهستان ب) روسیه ج) انگلستان د) اتریش
۹	هدف انگلیسی ها از کمک های اقتصادی به آلمان پس از جنگ جهانی اول چه بود؟ الف) نفوذ در کشورهای اروپایی از طریق قدرت آلمان ب) تهدید شوروی از طریق قوت بخشیدن به اقتصاد اروپا ج) فراهم کردن زمینه ی جنگ و تشویق آلمان به آن د) ممانعت از افتادن آلمانها به دام کمونیسم

درس ۱۰: پرسش های نمونه

۱	چرا خاک ایران مورد توجه کشورهای درگیر در جنگ جهانی دوم واقع شد؟ پس از آن ایران به سبب موقعیت حساس خود مورد توجه متفقین قرار گرفت؛ زیرا مناسب ترین راه برای انتقال کمک های اقتصادی و نظامی انگلستان و آمریکا به شوروی بود تا ماشین جنگی هیتلر را متوقف کند. از سوی دیگر احتمال تسلط آلمان ها بر چاه های نفت ایران و خاورمیانه انگلستان را به وحشت انداخته بود
۲	در دوره سلطنت رضاشاه در زمینه شبکه راه ها و راه آهن چه اقداماتی شد؟ مورخان هدف از این اقدامات را چه می دانند؟ • راههای زمینی کشور باسازی و یا تکمیل شد. اگر چه هدف اصلی از این اقدام، ایجاد زمینه مناسب برای حرکت نیروهای نظامی به قصد سرکوب شورشیها و مخالفتهای احتمالی بود، ولی موجب شد که حمل و نقل کالاها، در جاده ها، سریعتر انجام شود • احداث خط آهن سراسری /. بسیاری از مورخان بر این عقیده اند که رضاشاه، راه آهن سراسری ایران را برای جلب رضایت

انگلیسی ها، و تأمین مقاصد نظامی آنان احداث کرد	
ایران بر اساس پیمان سعد آباد چه مناطقی را از دست داد؟	۳
حکومت رضاشاه ناگزیر از، بخشیدن ارتفاعات کوه آرارات به ترکیه، بخش هایی از شرق ایران به افغانستان و چشم پوشی دولت ایران از حق حاکمیت «اروند رود»	
موفق و سربلند باشید / احمد اسدی اقدم – مرنند	

اسدی JozveGah
اقدم @Bank

درس ۱۱: اشغال ایران توسط متفقین و آثار آن

	ردیف	متن سوالات
		نخستین سال های حکومت محمدرضا پهلوی
۱		رضا شاه چگونه برکنار شد؟ جانشین او که بود و چگونه به سلطنت رسید؟ پس از عزل رضاشاه توسط انگلیسی ها، محمدرضا شاه با حمایت انگلستان به سلطنت رسید (۲۶ شهریور ۱۳۲۰)
۲		رضا شاه به کجا تبعید گردید؟ به جزیره موریس در اقیانوس هند
۳		وضعیت کشور پس از برکناری رضاشاه از سلطنت چگونه بوده است؟ رضاشاه قبل از خروج از ایران توانست وکالت انتقال اموال فراوان و املاک زیادی را که در طول سلطنت خود از مردم غصب کرده بود، به پسرش، واگذار کند و خود همراه با جواهرات سلطنتی که در حقیقت ثروت ملی بود، به جزیره «موریس» تبعید شد و در پی آن، کشور میدان جوش و خروش و بحث های سیاسی شد؛ و در فرصت و آزادی به وجود آمده، همگان، به بحث درباره حوادث بیست سال گذشته پرداختند. مردم و مطبوعات، در مورد هزاران قتل، شکنجه، زندان و تبعید آزادی خواهان، و غصب اموال و تجاوز به حقوق عمومی، سؤال های بسیاری داشتند
۴		کدام یک از عوامل جنایت های دوران استبداد رضاشاه، پس از عزل او محاکمه شدند؟ نظیر سرپاس رکن الدین مختاری، رئیس شهربانی تهران، مصطفی راسخ، رئیس زندان قصر و پزشک احمدی، پزشک زندان قصر که در جنایت های رضا شاه مشارکت داشتند
		تصاحب امکانات و منابع ایران توسط متفقین
۵		متفقین پس از اشغال ایران چه منابع و امکاناتی از ایران را تصاحب کردند؟ متفقین با تصاحب کلیه وسایل حمل و نقل خصوصی و دولتی، بخش قابل توجهی از امکانات کشور را در اختیار گرفتند. در حالی که مردم ایران دچار قحطی شده بودند، مایحتاج عمومی از جمله گندم و برنج تولیدی داخلی به شوروی ارسال و یا توسط نیروهای اشغال گر مصرف می شد و کارخانه ها در اختیار متفقین قرار گرفت.
۶		مجلس سیزدهم، در آبان ۱۳۲۱ اختیار تنظیم امور مالی و اقتصادی کشور کرد؟ مجلس سیزدهم به میلسپو آمریکایی چه اختیاراتی واگذار کرد؟ مجلس سیزدهم، در آبان ۱۳۲۱ اختیار تنظیم امور مالی و اقتصادی کشور را به «آرتور میلسپو»، مستشار آمریکایی، سپرد. میلسپو علاوه بر امور مالی، قدرت وضع مقررات و قوانین و تغییر قیمت ارز (در جهت منافع متفقین) را نیز یافته بود و بر امور مالی ارتش و شهربانی هم نظارت می کرد.
۷		سیاست های اقتصادی دولت پس از جنگ جهانی دوم و برکناری رضا شاه چه پیامدهایی داشت؟ مجموعه سیاست های اقتصادی این دوره، آثار مهم و مخربی بر اقتصاد ایران گذاشت. با وجود نقاط مثبتی در این اصلاحات، سقوط ارزش ریال، نابودی درآمدهای دولت، ورشکستگی اقتصادی کشور، قحطی و بیماری از جمله نتایج ناگوار آن دوره است
		تشکیل حزب های سیاسی و دخالت بیگانگان
۸		در اوائل سلطنت محمد رضا پهلوی چه احزابی در ایران تشکیل شد؟ (پرسش نمونه ۱) حزب اراده ملی (سید ضیاء طباطبایی) - حزب توده (کمونیست های سابق) - در آریایجان و کردستان، فرقه دمکرات - حزب دمکرات (قوالسلطنه) - جمعیت فدائیان اسلام (به رهبری شهید نواب)
۹		سید ضیاء الدین طباطبایی پس از تبعید از ایران به کجا رفت و چه اقداماتی انجام داد؟ انگلستان، سیدضیاءالدین طباطبایی، عامل سیاسی کودتای سوم اسفند ۱۲۹۹ را، که در فلسطین به کار واسطگی خرید زمین از مسلمانان برای یهودی ها و کمک به اشغال آن اشتغال داشت.
۱۰		کمونیست های سابق با نفوذ در ارتش ..... حزب توده را تاسیس کرد. سازمان نظامی
		مذاکره های نفت و سیاست موازنه منفی

۱۱	در سال ۱۳۲۳ ش، در زمان اوایل سلطنت محمد رضا شاه در زمینه نفت چه مذاکراتی با کشورهای خارجی صورت گرفت؟ در سال ۱۳۲۳ ش چندین شرکت نفتی انگلیس و آمریکا خواستار امتیاز نفت مناطق جنوب شرقی ایران (بلوچستان) شدند. اعضای حزب توده در مجلس با اعطای امتیاز نفت به طور جدی مخالفت کردند. هم زمان دولت شوروی نیز در خواست امتیاز نفت شمال ایران را کرد، اما این بار حزب توده از اعطای امتیاز نفت شمال به شوروی حمایت کرد
۱۲	موضع دوگانه حزب توده ایران در قبال اعطای امتیاز نفت به کشورهای خارجی چه بود؟ اعضای حزب توده در مجلس با اعطای امتیاز نفت به طور جدی مخالفت کردند. هم زمان دولت شوروی نیز درخواست امتیاز نفت شمال ایران را کرد، اما این بار حزب توده از اعطای امتیاز نفت شمال به شوروی حمایت کرد
۱۳	دولت شوروی برای بدست آوردن امتیاز نفت، از چه راه هایی (اهرم هایی) ایران را تحت فشار گذاشت؟ (پرسش نمونه ۲) اهرم هایی چون حزب توده و عوامل داخلی اش و همچنین قوای مسلح شوروی که به رغم پایان یافتن جنگ همچنان در خاک ایران حضور داشتند، دولت و مجلس را تحت فشار گذاشت
۱۴	نمایندگان دوره چهاردهم مجلس در مقابل درخواست و فشارها در مورد واگذاری امتیاز نفت چه طرحی را تصویب کردند؟ نمایندگان دوره چهاردهم مجلس طرحی را تصویب کردند که طبق آن مذاکره با کشورهای خارجی برای واگذاری امتیاز نفت، بدون تأیید مجلس ممنوع شده بود. این طرح به همت دکتر مصدق به مجلس ارائه شد و با اکثریت آرا به تصویب رسید (موازنه منفی)
۱۵	سیاست موازنه منفی چیست و توسط چه کسی مطرح شد؟ طبق آن مذاکره با کشورهای خارجی برای واگذاری امتیاز نفت، بدون تأیید مجلس ممنوع شده بود، یعنی ممنوعیت واگذاری امتیاز نفت به قدرت های شرق و غرب / توسط دکتر مصدق
۱۶	سیاست "موازنه مثبت" و سیاست "موازنه منفی" در تاریخ معاصر ایران را مقایسه کنید؟ این اقدام به منزله اتخاذ سیاست موازنه منفی بود، یعنی ممنوعیت واگذاری امتیاز نفت به قدرت های شرق و غرب که در برابر سیاست موازنه مثبت که اعطای امتیاز نفت به دو قدرت شرق و غرب بود، اتخاذ گردید
شکست تجزیه طلبان و تخلیه ایران از نیروهای شوروی	
۱۷	دولت های متفق در طول جنگ جهانی نسبت به ایران چه تعهدی داشتند و چگونه به تعهدات خود عمل کردند؟ با وجود تعهدات دول متفق در طول جنگ مبنی بر احترام به حق حاکمیت ایران و تخلیه سریع کشور پس از خاتمه جنگ (حد اکثر ظرف شش ماه)، دولت های آمریکا و انگلستان اقدام به خروج نیروهای نظامی خود از ایران کردند، اما هنوز نشانه ای از تخلیه ایران از سوی قوای شوروی مشاهده نمی شد.
۱۸	چرا دولت شوروی از تخلیه خاک ایران از نیروهای خود، خودداری می کرد؟ (پرسش نمونه ۳) این دولت اهداف جاه طلبانه ای را دنبال می کرد، از جمله ایجاد حاشیه امنیتی و منطقه حایل از طریق تجزیه برخی از مناطق ایران (آذربایجان ایران و الحاق آن به آذربایجان شوروی) و دستیابی به امتیاز نفت شمال و...، زیرا از اوایل قرن بیستم امتیاز نفت جنوب در دست انگلیسی ها بود
۱۹	شوروی برای رسیدن به اهداف خود در ایران از چه حزبی و چگونه حمایت کرد؟ فرقه دمکرات آذربایجان / این گروه از شوروی تجهیزات جنگی دریافت می کرد و با پشتیبانی نیروهای نظامی شوروی اقدام به تضعیف حاکمیت دولت مرکزی ایران و اشغال بخش هایی از آذربایجان کرد.
۲۰	فرقه دمکرات کردستان در بهمن ۱۳۲۴ در کدام شهر اعلام خودمختاری کرد؟ توضیح دهید. حزب دمکرات کردستان نیز در بهمن ماه ۱۳۲۴ رسماً در مهاباد جمهوری خودمختار کردستان را اعلام کرد. فرقه دمکرات به دلیل وابستگی اش به شوروی و تفکرات مارکسیستی فاقد پشتوانه مردمی بود
۲۱	تخلیه قوای شوروی از خاک ایران چگونه محقق شد؟ سرانجام غائله آذربایجان و کردستان که به بحران بزرگی تبدیل شد و ممکن بود باعث تجزیه این دو بخش از خاک ایران شود، با رشادت و مقاومت مردم وطن خواه و مسلمان آذربایجان و کردستان و با همان سرعتی که آغاز شده بود، به پایان رسید. البته فشارهای بین المللی و تلاش های قوام السلطنه که وعده امتیاز نفت شمال را به شوروی داده بود در این ماجرا تأثیر داشت
۲۲	چه عواملی باعث تخلیه قوای شوروی از ایران و ختم غائله ی آذربایجان و کردستان شد؟ فشارهای بین المللی و تلاش های قوام السلطنه که وعده امتیاز نفت شمال را به شوروی داده بود
دولت های بی ثبات	
۲۳	چه عواملی در بی ثباتی و تزلزل کابینه ها در ایران پس از خروج متفقین نقش داشت؟ دخالت های آشکار و پنهان بیگانگان و عوامل آنها در امور داخلی ایران، ناهماهنگی میان مجلس و دولت و بحران های سیاسی و

	اقتصادی ناشی از آن
به رسمیت شناختن رژیم اشغالگر قدس	
۲۴	در زمان نخست وزیر چه کسی رژیم اشغالگر قدس از طرف دولت ایران به رسمیت شناخته شد؟ محمد ساعد مراغه ای
۲۵	اعلام موجودیت دولت صهیونیستی در سرزمین غصب شده فلسطین، موجب چه واکنشی هایی در ایران گردید؟ در این ارتباط، به دعوت آیت الله کاشانی و سیدمجتبی نواب صفوی، رهبر « فداییان اسلام » اجتماع هایی گسترده در حمایت از مردم فلسطین بر پا شد و بیش از پنج هزار نفر فدایی، برای اعزام به آن سرزمین، ثبت نام کردند
۲۶	دولت اسرائیل توسط دولت ایران چگونه به رسمیت شناخته شد؟ محمد ساعد مراغه ای، پس از دریافت چهارصد هزار دلار رشوه از اسرائیل، ضمن تعویض وزیر خارجه، با موافقت شاه، در دی ماه ۱۳۲۸، دولت اسرائیل را به رسمیت شناخت
تغییر قانون اساسی برای افزایش اختیارات شاه	
۲۷	هدف از طراحی حادثه ۱۵ بهمن ۱۳۲۷ (سوء قصد به شاه) چه بود؟ پس از حادثه چه اقدامات سرکوبگرانه از سوی رژیم صادر شد؟ برای این هدف طراحی شده بود که مبارزه ضد استعماری ملت ایران متوقف گردد/پس از این واقعه، حزب توده، به عنوان عامل نفوذ سیاست خارجی شوروی منحل و آیت الله کاشانی ابتدا به زندان فلک الافلاک خرم آباد و سپس به لبنان تبعید شد
۲۸	پس از سوء قصد به جان شاه در ۱۵ بهمن ۱۳۲۷ چه اقداماتی توسط حکومت انجام شد؟ پس از این واقعه، حزب توده، به عنوان عامل نفوذ سیاست خارجی شوروی منحل و آیت الله کاشانی ابتدا به زندان فلک الافلاک خرم آباد و سپس به لبنان تبعید شد
۲۹	محمد رضاشاه با تغییر قانون اساسی در پنجم اسفند ۱۳۲۷، چه اختیاراتی به دست آورد؟ (پرسش نمونه ۴) در قانون اساسی جدید قدرت انحلال دو مجلس، فرماندهی کل قوا، اعلان جنگ و صلح و نصب وزراء را به دست آورد
جریان های دینی و فرهنگی	
۳۰	دو جریان روشنفکر که در دهه ۱۳۲۰.ش پا به عرصه وجود گذاشتند را نام ببرید؟ مطبوعات دینی و جنبش های اسلامی دانشجویی
۳۱	هدف اصلی مطبوعات دینی و جنبش های اسلامی دانشجویی دو جریان روشنفکر در دهه ۱۳۲۰ چه بود؟ یکی از اهداف مهم این جریان ها مقابله با اندیشه و جریانهای غیراسلامی به ویژه کمونیسم بود. دغدغه اصلی روشنفکری دینی در آن سال ها، ارائه چهره ای تازه و پویا از اسلام بود که با مقتضیات زمان و علوم جدید سازگار باشد و مشکلات و نیازهای فکری نسل جوان و تحصیل کرده را پاسخ دهد
موفق و پیروز باشید	
درس ۱۱: سوالات چهارگزینه ای	
۱	کدام شخص در دوره ی محمد رضا شاه پس از دریافت چهارصد هزار دلار رشوه از اسرائیل با موافقت شاه، دولت اسرائیل را به رسمیت شناخت؟ الف) فروغی ب) سیدضیاءالدین طباطبایی ج) محمدساعد د) تقی زاده
۲	اتحادسیاست موازنه ی منفی در برابر سیاست موازنه ی مثبت طرح چه کسی بود که به مجلس ارایه شد؟ الف) مدرس ب) مصدق ج) کاشانی د) نمایندگان رسمی مجلس
۳	جمعیت فداییان اسام به رهبری چه کسی شکل گرفت؟ الف) نواب صفوی ب) خلیل طهماسبی ج) شیخ محمدخیابانی د) آیت اله کاشانی
۴	حزب اراده ی ملی توسط چه کسی شکل گرفت؟ الف) سیدضیاء الدین طباطبایی ب) سلیمان میرزا ج) قوام السلطنه د) آرتور میلیسیو

درس ۱۱: پرسش های نمونه

۱	در اوایل سلطنت محمدرضا شاه چه احزابی در ایران تشکیل شد؟ حزب اراده ملی (سید ضیاء طباطبایی) - حزب توده (کمونیست های سابق) - در آذربایجان و کردستان، فرقه دمکرات - حزب دمکرات (قوالسلطنه) - جمعیت فدائیان اسلام (به رهبری شهید نواب)
۲	دولت شوروی برای به دست آوردن امتیاز نفت، از چه راه هایی ایران را تحت فشار گذاشت؟ اهرم هایی چون حزب توده و عوامل داخلی اش و همچنین قوای مسلح شوروی که به رغم پایان یافتن جنگ همچنان در خاک ایران حضور داشتند، دولت و مجلس را تحت فشار گذاشت
۳	چرا دولت شوروی از تخلیه خاک ایران از نیروهای خود، خودداری می کرد؟ از جمله ایجاد حاشیه امنیتی و منطقه حایل از طریق تجزیه برخی از مناطق ایران (آذربایجان ایران و الحاق آن به آذربایجان شوروی) و دستیابی به امتیاز نفت شمال و ...، زیرا از اوایل قرن بیستم امتیاز نفت جنوب در دست انگلیسی ها بود
۴	محمدرضا شاه با تغییر قانون اساسی در پنجم اسفند ۱۳۳۲، چه اختیاراتی به دست آورد؟ در قانون اساسی جدید قدرت انحلال دو مجلس، فرماندهی کل قوا، اعلان جنگ و صلح و نصب وزراء را به دست آورد
موفق و سربلند باشید / احمد اسدی اقدم - مرنند	

اسدی جوزه گاه
اقدم
@Bank - JozveGah

درس ۱۲: نهضت ملی شدن صنعت نفت

ردیف	متن سوالات
زمینه های شکل گیری نهضت ملی شدن نفت ایران	
۱	زمینه های شکل گیری نهضت ملی نفت ایران را بیان کنید؟ لایحه قرارداد الحاقی گس - گلشایبان و مخالفت نمایندگان با آن / تشکیل جبهه ملی و پیشنهاد ملی شدن نفت توسط مصدق / ترور رزم آرا و تصویب قانون ملی شدن نفت در کمیسیون نفت و مجلس
۲	قرارداد الحاقی « گس - گلشایبان » چه قراردادی بود؟ دولت انگلستان که از محصول نفت ایران و سایر کشورهای خاورمیانه درآمد بسزایی کسب می کرد، نماینده خود «نویل گس» را در چند مرحله برای انجام مذاکرات نفت به ایران فرستاد. او سرانجام در سال ۱۳۲۸ پس از مذاکرات مفصل با گلشایبان وزیر دارایی، قرارداد الحاقی به قرارداد ۱۹۳۳ ایران و انگلستان را که به قرارداد «گس - گلشایبان» معروف شد، امضا کرد
۳	قرارداد الحاقی بین چه کسانی منعقد شد؟ ایران (گلشایبان) / انگلیس (گس)
۴	مخالفت با قرارداد الحاقی « گس - گلشایبان » چگونه زمینه را برای ملی کردن صنعت نفت ایران فراهم کرد؟ محمدساعد که قول داده بود قرارداد الحاقی را به تصویب برساند، در پایان دوره پانزدهم مجلس شورای ملی آن را به مجلس برد ولی بر خلاف تصور او، نمایندگان مجلس به لایحه مذکور رأی ندادند. این موضوع و همچنین آگاهی مردم از ماهیت استعماری قراردادهای قبلی زمینه را برای مخالفت های بعدی و تلاش برای ملی کردن صنعت نفت ایران فراهم کرد.
۵	جبهه ملی به رهبری چه کسی تاسیس شد و چه هدفی دنبال می نمود؟ به رهبری دکتر محمد مصدق / این جبهه یک فراکسیون هشت نفره تشکیل داده بود که هدف آن مخالفت با قرارداد الحاقی گس - گلشایبان بود
۶	چه کسی از دکتر مصدق حمایت کرد؟ آیت الله کاشانی (رهبر نیروهای مذهبی)
۷	حمایت آیت الله کاشانی از مصدق چه تاثیری بر روند ملی شدن نفت داشت؟ آیت الله کاشانی که از نفوذ و محبوبیت زیادی در میان مردم برخوردار بود، به حمایت از دکتر مصدق پرداخت. در نتیجه موجب پیوستن مردم و نیروهای مذهبی به مبارزات ضد استعماری شد.
۸	چرا دولت منصور استعفا کرد و به جای او چه کسی نخست وزیر شد؟ بار دیگر مجلس با پشتیبانی مردم از تصویب لایحه قرارداد الحاقی خودداری کرد. در نتیجه دولت منصور به طور غیر منتظره ای استعفا کرد و رزم آرا رئیس ستاد ارتش با تشکیل کابینه ای جدید به نخستوزیری رسید
دولت رزم آرا مانعی بر سر راه ملی شدن نفت ایران	
۹	آیت الله کاشانی و جبهه ملی چه واکنشی در برابر روی کار آمدن دولت رزم آرا اتخاذ کردند؟ با روی کار آمدن دولت رزم آرا که مورد حمایت انگلستان و آمریکا بود، اتحاد نیروهای مذهبی و ملی افزایش یافت. آیت الله کاشانی و جبهه ملی اعلامیه ای علیه نخستوزیری رزم آرا صادر کردند و تشکیل دولت او را شبه کودتا نامیدند
۱۰	چه کسانی طرح ملی شدن صنعت نفت را به مجلس ارائه کردند؟ توضیح دهید؟ نمایندگان اقلیت مجلس طرح «ملی شدن صنعت نفت» را به مجلس ارائه کردند اما به دلیل کمبود امضا، این طرح در مجلس طرح نشد
۱۱	رزم آرا در مقابل ملی شدن صنعت نفت چه رفتاری در پیش گرفت؟ (پرسش نمونه ۱) رزم آرا می دانست که اگر لایحه الحاقی در دستور کار مجلس قرار بگیرد و بار دیگر رد شود، این موضوع باعث حساسیت افکار عمومی و آگاهی فزاینده مردم نسبت به سیاست های استعماری دولت انگلستان در قبال مسائل نفتی ایران می شود رزم آرا برای جلوگیری از ملی شدن صنعت نفت ایران به طور محرمانه وارد مذاکره با انگلستان شد و پیشنهاد جدیدی به جای قرارداد الحاقی که متضمن منافع انگلستان بود، ارائه کرد. علاوه بر این او با تحقیر روحیه ملی اعلام کرد که ایرانیان حتی قادر به اداره یک کارخانه سیمان نیستند و ملی کردن صنعت نفت ایران را بزرگ ترین خیانت برشمرد
۱۲	در مقابل اقدامات رزم آرا، مخالفان دولت او چه اقداماتی انجام دادند و چرا این اقدامات بی نتیجه ماند؟

	در پی گسترش اعتراض های مردمی علیه رزم آرا در تهران گردهمایی های متعددی برگزار شد. مردم در این تظاهرات خواستار ملی شدن صنعت نفت بودند اما قدرت سیاسی و نظامی رزم آرا و تعداد کم نمایندگان مدافع نهضت ملی شدن نفت در مجلس، سبب بی نتیجه ماندن این فعالیتها شد
۱۳	چه کسی رزم آرا به قتل رساند؟ سرانجام خلیل طهماسبی از اعضای برجسته فداییان اسلام رزم آرا را به قتل رساند
۱۴	پیامد های مهم قتل رزم آرا را بیان کنید؟ (۱) انگلستان که مهره قدرتمندی را در ایران از دست داده بود، کشته شدن رزم آرا را یک فاجعه توصیف کرد. (۲) بهای سهام شرکت نفت انگلستان به سرعت تنزل کرد. (۳) فردای آن روز یعنی در ۱۷ اسفندماه ۱۳۲۹ کمیسیون نفت مجلس پیشنهاد ملی کردن نفت را تصویب کرد
تصویب ملی شدن صنعت نفت	
۱۵	روند ملی شدن صنعت نفت ایران را توضیح دهید؟ <ul style="list-style-type: none"> • خلیل طهماسبی در ۱۶ اسفند ۱۳۲۹ رزم آرا را به قتل رساند. • فردای آن روز یعنی در ۱۷ اسفندماه ۱۳۲۹ کمیسیون نفت مجلس پیشنهاد ملی کردن نفت را تصویب کرد. • طرح ملی شدن صنعت نفت ایران در ۲۴ اسفند ماه ۱۳۲۹ در مجلس به تصویب رسید و شادی و جشن سراسر کشور را فرا گرفت • ۵ روز بعد در ۲۹ اسفند ماه مجلس سنا همان مصوبه را تأیید و شاه نیز آن را امضا کرد
۱۶	سرانجام در چه تاریخی صنعت نفت ایران ملی شد؟ ۲۹ اسفند ۱۳۲۹
۱۷	انگلستان از نخست وزیر شدن حسین علاء چه هدفی را دنبال می نمود و او در این راستا چه کارهایی انجام داد؟ (پرسش نمونه ۳) دولت انگلستان برای جلوگیری از به خطر افتادن منافعش در ایران شاه را تحت فشار قرار داد. آن دولت قصد داشت با انتصاب حسین علاء به نخست وزیری مانع از اجرای قانون ملی شدن نفت گردد. علاء برای آرام کردن بحران و مناقشات نفتی در خوزستان و متعاقباً در سایر مناطق نفت خیز جنوب حکومت نظامی برقرار کرد
نخست وزیری مصدق	
۱۸	دکتر مصدق با چه شرطی نخست وزیری را پذیرفت؟ مفاد اصلی طرح ملی شدن نفت چه بود؟ دکتر محمد مصدق، در اردیبهشت ماه ۱۳۳۰ مأمور تشکیل کابینه شد و مجلس های شورای ملی و سنا، طرح اجرای قانون ملی شدن صنعت نفت را به تصویب رساندند. مصدق با شرط تصویب این طرح، نخست وزیری را پذیرفت. طبق این طرح، دولت می بایست به خلع ید شرکت نفت ایران و انگلیس از نفت کشور می پرداخت؛ اساسنامه شرکت ملی نفت را تنظیم می کرد و نفت ایران را به مشتریان به نرخ عادلانه به فروش می رساند
۱۹	مصدق در دوره اول نخست وزیری خود چه اقداماتی انجام داد و عکس العمل دولت انگلستان در مقابل اقدامات او چه بود؟ (پرسش نمونه ۲) در این دوره دولت با تقویت وحدت ملی، تلاش برای ملی شدن صنعت نفت را پی گرفت و هیئت خلع ید از شرکت نفت، اقدام های خود در مورد انتقال شرکت را آغاز کرد. دولت انگلستان ضمن شکایت به دیوان دادگستری بین المللی لاهه، تهدید کرد که «چهار هزار چتر باز و رزمناوهای خود را به مرز آبی ایران خواهد فرستاد. با اقدام های دولت ایران در خلع ید از شرکت نفت ایران و انگلیس، کارشناسان خارجی شرکت به طور دسته جمعی استعفا کردند و تلاش دکتر مصدق برای راضی کردن آنان به ادامه کار، به جایی نرسید. به دنبال آن، دولت کوشید از کشورهای دیگر نظیر آمریکا و هلند کارشناس استخدام کند اما به دلیل نفوذ انگلیس، موفق به این کار نشد. به همین سبب، تولید نفت، تا حد رفع نیاز داخلی، کاهش یافت. جز این، کشتی های نفتکش نیز، از بارگیری نفت ایران خودداری کردند. به این ترتیب در مرداد، ۱۳۳۰ آخرین واحد پالایشگاه آبادان تعطیل شد. با شکایت دولت انگلستان از ایران به شورای امنیت سازمان ملل متحد، دکتر مصدق، برای پاسخ گویی در مورد ملی کردن صنعت نفت و اخراج انگلیسی ها به نیویورک رفت. او اسنادی از دخالت دولت انگلستان در امور داخلی ایران را به سازمان ملل متحد عرضه کرد. در همین زمان دولت آمریکا طرح جدیدی درباره کشمکش ایران و انگلیس ارائه داد. شورای امنیت نیز، به مسکوت ماندن شکایت انگلیس رأی داد. در نتیجه رأی شورا به نفع ایران تمام شد.
۲۰	به چه دلایلی بعد از خلع ید از شرکت نفت ایران و انگلیس، تولید نفت ایران تا حد رفع نیاز داخلی کاهش یافت؟

	با اقدام های دولت ایران در خلع ید از شرکت نفت ایران و انگلیس، کارشناسان خارجی شرکت به طور دسته جمعی استعفا کردند و تلاش دکتر مصدق برای راضی کردن آنان به ادامه کار، به جایی نرسید. به دنبال آن، دولت کوشید از کشورهای دیگر نظیر آمریکا و هلند کارشناس استخدام کند اما به دلیل اعمال نفوذ انگلیس، موفق به این کار نشد. به همین سبب، تولید نفت، تا حد رفع نیاز داخلی، کاهش یافت.
۲۱	دولت دکتر مصدق در مجامع بین المللی چگونه از حق ایران در ملی نمودن صنعت نفت دفاع کرد و نتیجه آن چه بود؟ با شکایت دولت انگلستان از ایران به شورای امنیت سازمان ملل متحد، دکتر مصدق، برای پاسخ گویی در مورد ملی کردن صنعت نفت و اخراج انگلیسی ها به نیویورک رفت. او اسنادی از دخالت دولت انگلستان در امور داخلی ایران را به سازمان ملل متحد عرضه کرد. در همین زمان دولت آمریکا طرح جدیدی درباره کشمکش ایران و انگلیس ارائه داد. شورای امنیت نیز، به مسکوت ماندن شکایت انگلیس رأی داد. در نتیجه رأی شورا به نفع ایران تمام شد
۲۲	چرا دولت مصدق ناچار به فروش اوراق قرضه شد؟ به علت قطع صادرات نفت و تحریم های اقتصادی و فشارهای دولت انگلستان، درآمد دولت به سرعت کاهش یافت و کشور دچار مشکلات شدید اقتصادی شد
۲۳	به طور کلی مهمترین مشکلات دکتر مصدق را بنویسید و او برای حل مشکلات خود چه کرد؟ به علت قطع صادرات نفت و تحریم های اقتصادی و فشارهای دولت انگلستان، درآمد دولت به سرعت کاهش یافت و کشور دچار مشکلات شدید اقتصادی شد. در نتیجه دولت ناچار به فروش اوراق قرضه شد
موفق و پیروز باشید	

درس ۱۲: سوالات چهار گزینه ای

۱	طرح ملی شدن صنعت نفت ایران در چه تاریخی در مجلس به تصویب رسید؟ الف) ۲۴ اسفند ۱۳۲۷ ب) ۲۴ اسفند ۱۳۲۸ ج) ۲۴ اسفند ۱۳۲۹ د) ۲۸ اسفند ۱۳۲۸
۲	خلیل طهماسبی از اعضای برجسته ی فدائیان اسلام ..... رابه قتل رساند. الف) محمد مساعد ب) علی منصور ج) حسین علاء د) رزم آرا
۳	جبهه ی ملی به رهبری ..... در سال ۱۳۲۸ ش تاسیس شد؟ الف) دکتر مصدق ب) آیت اله مدرس ج) آیت اله کاشانی د) گلشائیان
۴	قرارداد «گس» --- 'گلشائیان' بین ایران و کدام کشور منعقد گردید؟ الف) انگلستان ب) فرانسه ج) روسیه د) آلمان

درس ۱۲: پرسش های نمونه

۱	رزم آرا در مقابل ملی شدن صنعت نفت چه رفتاری در پیش گرفت؟ رزم آرا برای جلوگیری از ملی شدن صنعت نفت ایران به طور محرمانه وارد مذاکره با انگلستان شد و پیشنهاد جدیدی به جای قرارداد الحاقی که متضمن منافع انگلستان بود، ارائه کرد. علاوه بر این او با تحقیر روحیه ملی اعلام کرد که ایرانیان حتی قادر به اداره یک کارخانه سیمان نیستند و ملی کردن صنعت نفت ایران را بزرگ ترین خیانت برشمرد
۲	مصدق در دوره اول نخست وزیری خود چه اقداماتی انجام داد و عکس العمل دولت انگلستان در مقابل اقدامات او چه بود؟ خلع ید از شرکت نفت ایران و انگلیس / دفاع از حق ایران در مجامع بین المللی / اقدامات انگلیس: شکایت دولت انگلستان از ایران به شورای امنیت سازمان ملل متحد/ تهدید کرد چهار هزار چتر باز و رزمناوهای خود را به مرز آبی ایران خواهد فرستاد / جلوگیری از استخدام کارشناسان از کشورهای دیگر
۳	انگلستان از نخست وزیر شدن حسین علاء چه هدفی را دنبال می کرد و او در این راستا چه کارهایی کرد؟ آن دولت قصد داشت با انتصاب حسین علاء به نخست وزیری مانع از اجرای قانون ملی شدن نفت گردد / علاء برای آرام کردن بحران و مناقشات نفتی در خوزستان و متعاقباً در سایر مناطق نفت خیز جنوب حکومت نظامی برقرار کرد

اسدی اقدم
@Bank - JozveGah

درس ۱۳ : زمینه های کودتای ۲۸ مرداد

	ردیف	متن سوالات
قیام ۳۰ تیر ۱۳۳۱		
۱		علت استعفای مصدق از نخست وزیری در تیرماه ۱۳۳۱ ش. چه بود؟ در تیرماه ۱۳۳۱ دکتر مصدق برای مواجهه با مخالفان داخلی که در رأس آن دربار قرار داشت، از شاه خواست تا پست وزارت جنگ را در اختیار وی قرار دهد و چون شاه نپذیرفت، مصدق استعفا کرد.
۲		در پی استعفای دکتر مصدق چه کسی به جای او نخست وزیر شد؟ قوام السلطنه
۳		قوام السلطنه نسبت به طرفداران نهضت ملی شدن نفت چه سیاستی در پیش گرفت؟ بلافاصله پس از استعفای دکتر مصدق، شاه، قوام السلطنه را مأمور تشکیل کابینه کرد. قوام السلطنه، طی اعلامیه شددیداللاحنی به طرفداران نهضت ملی شدن نفت حمله کرد و تهدید به اجرای اعدام دسته جمعی کرد
۴		عکس العمل آیت الله کاشانی در برابر نخست وزیری قوام چه بود؟ در پی آن آیت الله کاشانی از مردم خواست تا برای مقابله با قوام به میدان بیایند و اعلام کرد: « به خدا لایزال ، اگر قوام کنار نرود ، اعلام جهاد می کنم و خودم کفن پوشیده ، با ملت ، در پیکار شرکت می کنم .»
۵		علت قیام مردم در ۳۰ تیر ۱۳۳۱ چه بود؟ رهبری مردم را چه کسی به عهده داشت؟ این قیام به دعوت کاشانی و در مخالفت با نخست وزیری قوام / بار دیگر دکتر مصدق را به نخست وزیری منصوب کند . با روی کار آمدن مجدد دکتر مصدق، آیت الله کاشانی به ریاست مجلس انتخاب شد و دکتر مصدق علاوه بر ریاست دولت، وزارت جنگ را نیز شخصاً بر عهده گرفت و از موقعیت مستحکمی برخوردار شد.
۶		پیامد قیام ۳۰ تیر ۱۳۳۱ ه.ش چه بود؟ بار دیگر دکتر مصدق را به نخست وزیری منصوب کند . با روی کار آمدن مجدد دکتر مصدق، آیت الله کاشانی به ریاست مجلس انتخاب شد و دکتر مصدق علاوه بر ریاست دولت، وزارت جنگ را نیز شخصاً بر عهده گرفت و از موقعیت مستحکمی برخوردار شد.
دور دوم نخست وزیری دکتر مصدق		
۷		دور دوم نخست وزیری مصدق چگونه آغاز شد؟ با روی کار آمدن مجدد دکتر مصدق، آیت الله کاشانی به ریاست مجلس انتخاب شد و دکتر مصدق علاوه بر ریاست دولت، وزارت جنگ را نیز شخصاً بر عهده گرفت و از موقعیت مستحکمی برخوردار شد.
۸		چه عواملی موجب شد که مصدق در دوره دوم نخست وزیری از حمایت مردم محروم بماند؟ (پرسش نمونه ۱) ضعف ساختاری و بی کفایتی برخی از اعضای کابینه دولت، رقابت ها و قدرت طلبی ها، روند جدایی و بروز شکاف و تشتت (اختلافات) سیاسی
عوامل زمینه ساز کودتای ۲۸ مرداد		
۹		عوامل زمینه ساز کودتای ۲۸ مرداد را به طور کلی نام ببرید؟ • عوامل خارجی : امریکا / انگلیس / شوروی • عوامل داخلی : حزب توده / شبکه بدامن / شاه و درباریان / مطبوعات / اشتباه مصدق در انحلال مجلس
آمریکا		
۱۰		سیاست دولت آمریکا نسبت به نهضت ملی شدن نفت و دولت دکتر مصدق چگونه بود؟ • حمایت از نهضت ملی شدن صنعت نفت به طور نسبی و مشروط (در ابتدای نهضت) • میانجیگری میان ایران و انگلستان در موضوع نفت • مداخله گری و همکاری با انگلستان برای انجام کودتا و براندازی

۱۱	چرا آمریکا ابتدا به طور نسبی و مشروط به حمایت از نهضت ملی شدن صنعت نفت ایران پرداخت؟ زیرا این کشور در صدد بود در منابع نفت ایران سهمیه گردد و قانون ملی شدن نفت را گامی در راستای پایان بخشیدن به تسلط انحصاری انگلستان بر نفت ایران تلقی می کرد. از سوی دیگر چون در آن دوران، آمریکا در جنگ سرد با شوروی به سر می برد، قصد داشت با پشتیبانی از نهضت ملی شدن نفت و برقراری روابط دوستانه با دولت مصدق، ایران را زیر نفوذ و سلطه خود درآورد
۱۲	چرا آمریکا پس از مدتی تصمیم گرفت میان ایران و انگلستان در موضوع نفت میانجی گری کند؟ چرا که حفظ ثبات بازار نفت را برای جلوگیری از بحران اقتصادی ضروری می دانست
۱۳	انگلستان از چه راههایی همکاری آمریکا برای انجام کودتا در ایران را جلب کرد؟ (پرسش نمونه ۲) از یک سو انگلیسی ها قول دادند، شرکت های نفتی آمریکایی را در منابع نفت ایران شریک سازند و از سوی دیگر خطر نفوذ کمونیزم و حزب توده را در ایران بزرگ جلوه دادند.
۱۴	در نتیجه چرخش سیاست آمریکا در قبال نهضت ملی شدن نفت و دولت دکتر مصدق، سازمان جاسوسی آمریکا (سیا) چه مأموریت یافت؟ سازمان جاسوسی آمریکا (سیا) مأموریت یافت با همکاری سازمان جاسوسی انگلستان، برای براندازی دولت مصدق و سرکوب نهضت ملی شدن نفت برنامه ریزی و اقدام نماید
۱۵	چه سازمان هایی برای براندازی دولت مصدق و سرکوب نهضت ملی شدن نفت برنامه ریزی و اقدام کردند؟ سازمان جاسوسی آمریکا (سیا) با همکاری سازمان جاسوسی انگلستان
انگلستان	
۱۶	« عملیات چکمه » چیست؟ حل بحران نفت از طریق اعمال قدرت نظامی و توسل به کودتا برای نخستین بار از سوی دولت انگلستان تحت عنوان «عملیات چکمه» طراحی شد.
۱۷	دولت انگلستان علیه دکتر مصدق و براندازی دولت او کدام طرح را اجرا کرد؟ عملیات چکمه
۱۸	انگلستان از چه راههایی به تضعیف دولت مصدق پرداخت؟ (پرسش نمونه ۳) تحریم خرید نفت ایران و تهدید کشورهای خریدار نفت ایران به تعقیب قضایی و مجازات
۱۹	آمریکا و انگلیس با چه هدفی سیاست واحدی را علیه نهضت ملی شدن نفت در پیش گرفتند؟ با هدف تصاحب منابع عظیم نفتی ایران
۲۰	سیاست دولت شوروی در مقابل نهضت ملی شدن صنعت نفت و دولت مصدق چگونه بوده است؟ شوروی نیز با وجود شدت یافتن جنگ سرد با آمریکا در این دوران، برای کمک به ایران کاری انجام نداد و در شرایط سخت بحران اقتصادی ناشی از تحریم نفت ایران، حتی از پرداخت بدهی های خود به ایران سرباز زد
حزب توده	
۲۱	موضع حزب توده نسبت به دولت مصدق چه بود و عملکرد آن حزب در کودتای ۲۸ مرداد چگونه بود؟ (پرسش نمونه ۴) <ul style="list-style-type: none"> این حزب از آغاز نهضت ملی شدن نفت، جنبش را به عنوان یک حرکت وابسته به سرمایه داری غرب متهم می کرد و تنها خواستار ملی شدن نفت جنوب بود؛ زیرا نفت شمال را حق شوروی می دانست. حزب توده به دلیل وابستگی به شوروی از منافع آن دولت حمایت می کرد و همواره رفتار خصمانه ای با نهضت ملی شدن نفت داشت، اما پس از واقعه ۳۰ تیر ۱۳۳۱ برخی از رهبران حزب تصمیم به حمایت از دکتر مصدق گرفتند و در مواردی چون خروج شاه از کشور (توطئه ۹ اسفند ماه ۱۳۳۱) و رفراندوم برای انحلال مجلس دوره هفدهم از دولت دکتر مصدق پشتیبانی کردند. در فاصله کودتای نافرجام ۲۵ مرداد تا کودتای ۲۸ مرداد حزب توده با وجود داشتن تشکیلات وسیع و سازمان نظامی، نیروهایش را از خیابان ها فراخواند و در برابر کودتا هیچ واکنشی به جز پایین کشیدن مجسمه های شاه و شعار الغای سلطنت و استقرار جمهوری دموکراتیک که به بهره برداری کودتاچیان در جنگ روانی منجر شد، انجام نداد. سازمان نظامی حزب توده از طریق شبکه اطلاعاتی خود در ارتش از توطئه کودتا آگاه بود و به دلیل در اختیار داشتن پست های نظامی مهم می توانست مانع موفقیت کودتا شود. یکی از علل بی واکنشی شوروی و حزب توده در قبال کودتا بالاتکلیفی ناشی از مرگ استالین بود
۲۲	علت بی واکنشی شوروی و حزب توده در قبال کودتای ۲۸ مرداد چه بود؟ بلا تکلیفی ناشی از مرگ استالین
شبکه بدامن	

۲۳	نقش شبکه « بدامن » در کودتای ۲۸ مرداد را بنویسید ؟ این شبکه از طریق نفوذ در احزاب و جریانهای سیاسی ، ضمن ایجاد بلوا و آشوب در کشور و اختلاف افکنی میان اعضای نهضت ملی ایران، موجبات بدبینی نسبت به رهبران نهضت را فراهم آورد. فعالیت های پیچیده، سری و غیرشفاف این شبکه از حوزه نظارت دولت خارج بود، به طوری که هر گروه و حزبی در ابتدا تصور می کرد این فعالیتها به نفع سیاست های آنان است
-----------	--

شاه و درباریان

۲۴	چرا محمد رضاشاه ابتدا در برابر نهضت ملی شدن نفت منفعل و مردد بود ؟ محمد رضا شاه ابتدا در برابر نهضت ملی شدن نفت منفعل و مردد بود. او به شدت از پیامدهای نهضت که موجب تضعیف موقعیت و قدرت او می شد، وحشت داشت. با این همه او قدرت و شجاعت ایستادگی در برابر نهضت و ملت را نیز نداشت، از طرفی هم جرئت نمی کرد با آن همراهی کند؛ زیرا از انگلیسی ها می ترسید و هنوز خاطره برکناری و اخراج پدرش توسط آنان را، از یاد نبرده بود
۲۵	چرا محمد رضا شاه جرات همراهی با نهضت ملی شدن صنعت نفت را نداشت ؟ زیرا از انگلیسی ها می ترسید و هنوز خاطره برکناری و اخراج پدرش توسط آنان را، از یاد نبرده بود.
۲۶	در دوره نخست وزیری مصدق ، عناصر فعال دربار چه کسانی بودند و چگونه به تضعیف دولت مصدق پرداختند ؟ (پرسش نمونه ۴) وابستگان شاه و درباریان، با صراحت و جدیت بیشتری با نهضت ملی شدن نفت و دولت برآمده از آن، مخالفت و دشمنی کردند و در طول دوران نهضت دائم مشغول توطئه چینی و دسیسه کاری برضد آن بودند. اشرف پهلوی، خواهر شاه، مادر شاه و افراد دربار از جمله اسدالله علم و شاپور ریپورتر بر ضد حقوق و منافع ملت ایران و به نفع دولت انگلستان، در مقابل نهضت ملی شدن نفت ایستادند

مطبوعات

۲۷	کودتاگران چگونه از مطبوعات در سرنگونی دولت مصدق استفاده نمودند؟ کودتاگران با استفاده از مطبوعات به سازماندهی افکار عمومی پرداختند. آنها از این طریق توانستند با ایجاد شایعات و تبلیغات ویرانگر به تخریب شخصیت دکتر مصدق و ایجاد نارضایتی عمومی از دولت او و تشدید اختلاف ها دامن بزنند
-----------	--

اشتباه مصدق در انحلال مجلس

۲۸	چرا دکتر مصدق مجلس هفدهم را منحل کرد ؟ این اقدام چه پیامدی برای او داشت ؟ دکتر مصدق به بهانه نفوذ و تحریکات بیگانگان در مجلس، تصمیم گرفت مجلس دوره هفدهم را منحل کند / انحلال مجلس فرصت مناسبی برای کودتاگران فراهم آورد؛ زیرا مشروعیت رئیس دولت را آشکارا مخدوش کرد و باعث هموار شدن عملیات کودتا شد . کودتاگران مدعی بودند پس از انحلال مجلس شورای ملی، دیگر دولت دکتر مصدق مشروعیت قانونی ندارد
۲۹	۳ مورد از اشتباهات مصدق که موجب سرنگونی دولت مصدق شد را بیان کنید ؟ اشتباه مصدق در انحلال مجلس / اعتماد بیش از حد دکتر مصدق به آمریکایی ها / جدا شدن مصدق از روحانیت

موفق و پیروز باشید

درس ۱۳ : سوالات چهارگزینه ای

۱	طرح عملیات چکمه از سوی دولت انگلستان جهت حل بحران نفت چه بود؟ الف) اثبات حقانیت ملی شدن صنعت نفت در مجامع بین المللی ب) کم کردن دخالت دربار و تسلط بیشتر بر اوضاع کشور ج) افزایش قدرت دربار و اقتدار سیاسی آن د) مقابله با مخالفت های انگلیس در مورد ملی شدن نفت
۲	دولت آمریکا در قبال نهضت ملی شدن نفت به کدام سیاست متوسل شد؟ الف) حمایت و میانجی گری ب) رقابت با دیگر استعمارگران جهت نفوذ در ایران ج) براندازی و کودتا د) مبارزه و ترور رهبران سیاسی
۳	پس از قیام مردم در ۳۱ تیرماه ۱۳۳۱ ، اشرف پهلوی و مادرش توسط چه کسی به خارج از کشور تبعیت شدند؟ الف) دکتر مصدق ب) آیت اله کاشانی ج) انگلیسی ها د) آمریکایی
۴	پیامد قیام ۳۰ تیر ۱۳۳۱ ه.ش چه بود ؟ الف) استعفای دکتر مصدق ب) نخست وزیری قوام السلطنه ج) محاکمه و زندانی شدن مصدق د) استعفای قوام السلطنه

۵	کدام هدف دکتر مصدق از شاه در خواست کرد تا وزارت جنگ را به او بسپارد؟ الف) اعمال قدرت نظامی و توسل به کودتا ب) اعمال قدرت سیاسی و توسل به دولت مردان ایرانی ج) اعمال قدرت غیر نظامی و استعمار فرهنگی د) محاصره ی اقتصادی
۶	علت استعفای دکتر مصدق از نخست وزیری در سال ۱۳۳۱ چه بود؟ الف) اختلاف با آیت الله کاشانی ب) در گیری با مجلس ج) کار شکنی های حزب توده د) مخالفت شاه با واگذاری وزارت جنگ به او

درس ۱۳: پرسش های نمونه

۱	چه عواملی موجب شد که مصدق در دور دوم نخست وزیری از حمایت مردم محروم بماند؟ ضعف ساختاری و بی کفایتی برخی از اعضای کابینه دولت، رقابت ها و قدرت طلبی ها، روند جدایی و بروز شکاف و تشتت سیاسی
۲	انگلستان از چه راه هایی همکاری آمریکا برای انجام کودتا در ایران را جلب کرد؟ از یک سو انگلیسی ها قول دادند، شرکت های نفتی آمریکایی را در منابع نفت ایران شریک سازند و از سوی دیگر خطر نفوذ کمونیزم و حزب توده را در ایران بزرگ جلوه دادند
۳	انگلستان از چه راه هایی به تضعیف دولت مصدق پرداخت؟ تحریم خرید نفت ایران و تهدید کشورهای خریدار نفت ایران به تعقیب قضایی و مجازات بود
۴	موضع حزب توده نسبت به دولت مصدق چه بود و عملکرد آن حزب در کودتای ۲۸ مرداد چگونه بود؟ <ul style="list-style-type: none"> این حزب از آغاز نهضت ملی شدن نفت، جنبش را به عنوان یک حرکت وابسته به سرمایه داری غرب متهم می کرد و تنها خواستار ملی شدن نفت جنوب بود؛ زیرا نفت شمال را حق شوروی می دانست. حزب توده به دلیل وابستگی به شوروی از منافع آن دولت حمایت می کرد و همواره رفتار خصمانه ای با نهضت ملی شدن نفت داشت، اما پس از واقعه ۳۰ تیر ۱۳۳۱ برخی از رهبران حزب تصمیم به حمایت از دکتر مصدق گرفتند و در مواردی چون خروج شاه از کشور (توطئه ۹ اسفند ماه ۱۳۳۱) و رفراندوم برای انحلال مجلس دوره هفدهم از دولت دکتر مصدق پشتیبانی کردند. در فاصله کودتای نافرجام ۲۵ مرداد تا کودتای ۲۸ مرداد حزب توده با وجود داشتن تشکیلات وسیع و سازمان نظامی، نیروهایش را از خیابان ها فراخواند و در برابر کودتا هیچ واکنشی به جز پایین کشیدن مجسمه های شاه و شعار الغای سلطنت و استقرار جمهوری دموکراتیک که به بهره برداری کودتاچیان در جنگ روانی منجر شد، انجام نداد. سازمان نظامی حزب توده از طریق شبکه اطلاعاتی خود در ارتش از توطئه کودتا آگاه بود و به دلیل در اختیار داشتن پست های نظامی مهم می توانست مانع موفقیت کودتا شود. یکی از علل بی واکنشی شوروی و حزب توده در قبال کودتا بلاتکلیفی ناشی از مرگ استالین بود
۵	در دوره نخست وزیری مصدق، عناصر فعال دربار چه کسانی بودند و چگونه به تضعیف دولت مصدق پرداختند؟ وابستگان شاه و درباریان، با صراحت و جدیت بیشتری با نهضت ملی شدن نفت و دولت برآمده از آن، مخالفت و دشمنی کردند و در طول دوران نهضت دائم مشغول توطئه چینی و دسیسه کاری برضد آن بودند. اشرف پهلوی، خواهر شاه، مادر شاه و افراد دربار از جمله اسدالله علم و شاپور ریپورتر بر ضد حقوق و منافع ملت ایران و به نفع دولت انگلستان، در مقابل نهضت ملی شدن نفت ایستادند

موفق و سربلند باشید / احمد اسدی اقدم - مرند

درس ۱۴: کودتای بیست و هشتم مرداد

ردیف	متن سوالات
اجرای کودتا	
۱	براساس اسناد محرمانه کدام دولت نقش رهبری کودتای ۲۸ مرداد را بر عهده داشته است؟ دولت آمریکا
۲	آمریکا چه نقشی در کودتای ۲۸ مرداد سال ۱۳۳۲ داشت؟ براساس اسناد محرمانه کودتا روشن است که دولت ایالات متحده آمریکا نقش مهم و مؤثری در سازماندهی و هدایت نیروهای مخالف برای سرنگونی دولت مصدق ایفا کرده و هدایت و رهبری کودتا را برعهده داشته است.
۳	فضل الله زاهدی چه نقشی در کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ ش. داشت؟ فرمانده نظامی کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲
۴	سازمان سیا قبل از کودتای ۲۵ مرداد چه اقداماتی انجام داد؟ (پرسش نمونه ۱) شعبه امنیتی سازمان سیا تصمیم گرفت به سرعت، سیاست حمله به دولت دکتر مصدق را از طریق جنگ روانی موسوم «تبلیغات خاکستری» به مرحله به اجرا در آورد
۵	چرا کودتای ۲۵ مرداد ناکام ماند؟ در ۲۴ مرداد ماه شاه فرمان عزل نخست وزیری دکتر مصدق و انتصاب فضل الله زاهدی را امضا کرد. در ساعت یک بامداد روز ۲۵ مرداد، نصیری که حامل نامه عزل دکتر مصدق بود به خانه وی رفت ولی بلافاصله به دستور دکتر مصدق بازداشت شد و شاه از ایران فرار کرد
۶	پس از کودتای ناکام ۲۵ مرداد، چه وضعیتی بر کشور حاکم شد؟ (پیامدهای کودتای ۲۵ مرداد) با فرار شاه به بغداد و سپس رم، در سراسر کشور تظاهرات عمومی برپا گردید. مجسمه های شاه و پدرش به پایین کشیده شد و عکس های او از اداره ها جمع آوری شد. در تجمع بزرگی که در میدان بهارستان برپا شد، دکتر حسین فاطمی وزیر خارجه اعلام کرد: «نظام سلطنتی باید برچیده و حکومت جمهوری برپا شود، شاه ایران روی ملک فاروق مصر را سفید کرده است». البته این موضع شخصی فاطمی بود و دولت دکتر مصدق نسبت به فرار شاه از کشور، موضع خاصی را نشان نداد.
۷	بنا بر گزارش مندرج در اسناد سازمان سیا درباره کودتا، روزولت برای اینکه کودتا را از شکست کامل نجات دهد چه اقدامی انجام داد؟ به محل اختفای زاهدی رفت. آنها بی درنگ تصمیم گرفتند افکار عمومی را متقاعد سازند که رئیس دولت قانونی زاهدی است و مصدق آن مقام را غصب کرده و در صدد انجام کودتا علیه شاه است.
۸	چگونگی اجرای کودتای ۲۸ مرداد را توضیح دهید؟ با تلاش کودتاچیان به زودی اوضاع دگرگون شد. بی توجهی دولت به کودتای مقدماتی و عدم پیش بینی کودتای بعدی موجب شد کودتاچیان بدون برخورد با مانع جدی و به سهولت غیرقابل انتظاری حکومت ملی را ساقط و رژیم آمریکایی را مستقر کنند؛ زیرا پس از وقوع کودتای نافرجام ۲۵ مرداد دیگر دلیلی برای خوش بینی وجود نداشت. عده ای وقوع کودتا را پیش بینی کرده بودند. کودتاچیان با هدایت سازمان سیا توانستند بدون کمک نیروهای نظامی اصفهان، کرمانشاه و همدان که با برنامه ریزی قبلی برای حرکت به سوی تهران آماده بودند، با بسیج دستجاتی از ارادل و اوباش که با پول های مراکز اطلاعاتی انگلستان و آمریکا سازماندهی شده بودند، نقشه های خود را عملی کنند. بخش عمده ای از آشوب های خیابانی در روز کودتا را شعبان جعفری معروف به شعبان بی مخ با عده ای از چماق داران خود و همراهی گروه های دیگر اوباش و ولگردها انجام دادند و خیابانهای تهران را یکی پس از دیگری تصرف کردند. همزمان با این اقدامات عوامل نظامی کودتا مناطق حساس از جمله ستاد ارتش، ایستگاه رادیو، مراکز پلیس و ژاندارمری، مرکز تلفن و تلگراف و خانه دکتر مصدق و بارانش را تصرف کردند. زاهدی سوار بر تانک به نخست وزیری رفت و واحدهای انتظامی و نظامی طرفدار دکتر مصدق اقدام مؤثری علیه کودتا نکردند
۹	سازمان سیا چه نقشی در انجام کودتای ۲۸ مرداد داشت؟ (پرسش نمونه ۱) کودتاچیان با هدایت سازمان سیا توانستند بدون کمک نیروهای نظامی اصفهان، کرمانشاه و همدان که با برنامه ریزی قبلی برای حرکت به سوی تهران آماده بودند، با بسیج دستجاتی از ارادل و اوباش که با پول های مراکز اطلاعاتی انگلستان و آمریکا سازماندهی شده بودند، نقشه های خود را عملی کنند.

۱۰	<p>پیامدهای کودتای ۲۸ مرداد برای ملت ایران چه بود و چه عبرت هایی برای امروز ما دارد؟ (پرسش نمونه ۲)</p> <p>طرح براندازی حکومت دکتر مصدق پیچیده بود اما به سهولت و با کمترین هزینه برای کودتاچیان و پیامدهای سهمگین و ناگوار برای ملت ایران که منجر به سلطه همه جانبه آمریکا در ایران گردید، همراه بود. به این ترتیب عصری جدید در سرنوشت ملت ایران رقم خورد که هزینه آن، بیست و پنج سال سلطه مستقیم آمریکا، همراه با ده ها هزار کشته، زخمی، زندانی و تاراج میلیاردها بشکه نفت کشور بود.</p> <p>از جمله اشتباهات مصدق، اعتماد بیش از حد به آمریکایی ها بود و نیز جدا شدن از روحانیت. اولاً نه تنها به آمریکایی ها، بلکه با دولتهایی استعمارگر اعتماد نمود.. ثانياً تا زمانیکه ملت پیشستان ولایت فقیه بوده و از روحانیت جدا نشده، آسیبی به اسلام و کشور وارد نخواهد شد</p>
-----------	--

بازگشت محمدرضا پهلوی

۱۱	<p>سرنوشت شاه، مصدق و نفت ایران را بعد از کودتای ۲۸ مرداد بیان کنید؟</p> <ul style="list-style-type: none"> • به دنبال کودتا سرلشکر زاهدی نخست وزیر شد. • محمدرضا پهلوی، به کشور بازگشت. به تعبیر امام خمینی «محمدرضا رفت و «رضا شاه» بازگشت» در حالی که اکنون سلطنت خود را وام دار آمریکا و انگلیس می دانست • دکتر مصدق نیز پس از دستگیری، در دادگاه نظامی محاکمه و به سه سال زندان محکوم شد و عملاً تا آخر عمر، در احمدآبادروستایی در اطراف تهران، تحت نظر بود. • نفت دوباره براساس قرارداد کنسرسیوم بین ایران و چند شرکت نفتی آمریکایی، انگلیسی، فرانسوی و هلندی تقسیم شد.
-----------	--

نتیجه گیری

۱۲	<p>حرکت مردم پس از شهریور ۱۳۲۰ بر چه پایه هایی استوار بود؟ (پرسش نمونه ۳)</p> <p>جلوگیری از بازگشت دیکتاتوری پهلوی و کوتاه کردن دست استعمار</p>
۱۳	<p>چرا حرکت مردم پس از شهریور ۱۳۲۰ نش. به نتیجه نهایی نرسید؟ (پرسش نمونه ۳)</p> <p>به دلیل دسیسه بیگانگان، اختلافات داخلی و فقدان رهبری مقتدر، بصیر و جامع</p>
موفق و پیروز باشید	

درس ۱۴: سوالات چهارگزینه ای

۱	<p>گردانندهی کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ چه کسی بود؟</p> <p>الف) هندرسون ب) کرومیت روزولت ج) نرمن شوارتسکف د) دکتر مصدق</p>
۲	<p>سیاست حمله به دولت دکتر مصدق از طریق جنگ روانی موسوم به تبلیغات خاکستری را کدام سازمان اطاعتی برعهده داشت؟</p> <p>الف) موساد ب) سیا ج) گا. گ. ب د) ساواک</p>
۳	<p>شاه در ملاقات با چه کسی ضمن تشکر از او گفت: «من تاج و تختم را از برکت خداوند، ملت وارتششم وشما...» دارم</p> <p>الف) کرومیت روزولت ب) هندرسون ج) نرمن شوارتسکف د) زاهدی</p>

درس ۱۴: پرسش های نمونه

۱	<p>سازمان سیا چه نقشی در انجام کودتای ۲۸ مرداد داشت؟</p> <p>شعبه امنیتی سازمان سیا تصمیم گرفت به سرعت، سیاست حمله به دولت دکتر مصدق را از طریق جنگ روانی موسوم «تبلیغات خاکستری» به مرحله اجرا در آورد. (قبل از اجرای کودتا)</p> <p>کودتاچیان با هدایت سازمان سیا توانستند بدون کمک نیروهای نظامی اصفهان، کرمانشاه و همدان که با برنامه ریزی قبلی برای حرکت به سوی تهران آماده بودند، با بسیج دستجاتی از اراذل و اوباش که با پول های مراکز اطلاعاتی انگلستان و آمریکا سازماندهی شده بودند، نقشه های خود را عملی کنند. (بعد از شکست کودتای ۲۸ مرداد)</p>
۲	<p>پیامدهای کودتای ۲۸ مرداد برای ملت ایران چه بود؟</p> <p>طرح براندازی حکومت دکتر مصدق پیچیده بود اما به سهولت و با کمترین هزینه برای کودتاچیان و پیامدهای سهمگین و ناگوار برای</p>

ملت ایران که منجر به سلطه همه جانبه آمریکا در ایران گردید، همراه بود. به این ترتیب عصری جدید در سرنوشت ملت ایران رقم خورد که هزینه آن، بیست و پنج سال سلطه مستقیم آمریکا، همراه با ده ها هزار کشته، زخمی، زندانی و تاراج میلیاردها بشکه نفت کشور بود.

از جمله اشتباهات مصدق، اعتماد بیش از حد به آمریکایی ها بود و نیز جدا شدن از روحانیت. اولاً نه تنها به آمریکایی ها، بلکه با دولتهایی استعمارگر اعتماد نمود. ثانیاً تا زمانیکه ملت پیشستان ولایت فقیه بوده و از روحانیت جدا نشده، آسیبی به اسلام و کشور وارد نخواهد شد

۳ حرکت مردم ایران پس از شهریور ۱۳۲۰ بر چه پایه هایی استوار بود و چرا این حرکت به نتیجه نهایی نرسید؟

جلوگیری از بازگشت دیکتاتوری پهلوی و کوتاه کردن دست استعمار / به دلیل دسیسه بیگانگان، اختلافات داخلی و فقدان رهبری مقتدر، بصیر و جامع

موفق و سر بلند باشید / احمد اسدی اقدم – مرنند

اسدی JozveGah
اقدم @Bank

درس ۱۵: ربع قرن سیطره آمریکا بر ایران

ردیف	متن سوالات
اوضاع سیاسی ایران پس از کودتا	
۱	<p>پس از کودتای مرداد، چه وضعیتی بر مملکت حاکم شد؟ (پرسش نمونه ۱)</p> <p>با روی کار آمدن دولت نظامی زاهدی، فضای تیره ای در جامعه ایران حکم فرما شد، فرمانداری نظامی تهران به سر تیپ تیمور بختیار سپرده شد. بختیار که افسری بی رحم و خونریز بود، برای استقرار و تثبیت حکومت کودتا، سرکوب نیروهای ضدکودتا و میهن دوست را آغاز کرد. عده بسیاری از مخالفان را دستگیر و زندانی کرد و عده ای از آنها تبعید و تیرباران شدند. تظاهرات شهرستان ها و تهران با سرکوب شدید مواجه شد. فرمانداری نظامی، همچنین سقف بازار تهران را تخریب و جمعی از بازاریان را به جزیره خارک تبعید کرد</p>
۲	<p>سرنوشت دکتر مصدق پس از کودتای ۲۸ مرداد را بنویسید؟</p> <p>دکتر مصدق نیز پس از دستگیری، در دادگاه نظامی محاکمه و به سه سال زندان محکوم شد و عملاً تا آخر عمر، در احمدآباد، روستایی در اطراف تهران، تحت نظر بود.</p>
انتخابات دوره هجدهم مجلس شورای ملی	
۳	<p>پس از کودتای ۲۸ مرداد، انتخابات دوره هجدهم مجلس شورای ملی در چه وضعیتی برگزار شد؟</p> <p>در آستانه برپایی انتخابات دوره هجدهم در محیط وحشت و خفقان، آیت الله کاشانی و نهضت مقاومت ملی با مجلس فرمایشی که دست ساخته و مطیع حکومت کودتا بود، به مخالفت پرداختند</p>
۴	<p>برقراری روابط مجدد سیاسی میان انگلیس و ایران پس از کودتای ۲۸ مرداد چگونه انجام شد؟</p> <p>با برقراری مجدد ارتباط میان دولت کودتا و انگلیس، «سردنیس رایت» کاردار انگلیس وارد تهران شد و دو دولت، ایران و انگلیس طی اعلامیه ای برقراری روابط سیاسی را اعلام کردند. در پی آن آیت الله کاشانی با این اقدام دولت زاهدی مخالفت کرد.</p>
۵	<p>واکنش آیت الله کاشانی به ماموریت «سردنیس رایت» چگونه بوده است؟</p> <p>آیت الله کاشانی با این اقدام دولت زاهدی مخالفت کرد.</p>
انقراض قرارداد کنسرسیوم نفت	
۶	<p>قرارداد کنسرسیوم نفت در دوره پهلوی چه نوع قراردادی بود و با چه هدفی به ایران تحمیل شد؟</p> <p>قرارداد کنسرسیوم نفت یک قرارداد استعماری بود که بین ایران و چند شرکت نفتی آمریکایی، انگلیسی، فرانسوی و هلندی بسته شد. این قرارداد با هدف بهره برداری از مخازن نفت ایران توسط حکومت دست نشانده شاه به ایران تحمیل شد</p>
۷	<p>قرارداد کنسرسیوم چه پیامدهایی به دنبال داشت؟</p> <p>این قرارداد که مغایر با قانون ملی شدن صنعت نفت بود، مجدداً نفت ایران را زیر سیطره بیگانگان درآورد. کنسرسیوم اختلافات میان آمریکا و انگلستان را برسر مسئله نفت ایران حل کرد و همه ثمرات مبارزه ملت ایران در جریان نهضت ملی شدن نفت را بر باد داد. یکی از بندهای قرارداد کنسرسیوم، پرداخت غرامت از سوی ایران به شرکت سابق نفت انگلیس و ایران بود. اما این پایان تاوان سنگین ملت ایران برای ملی کردن نفت نبود؛ بلکه تأسّف بارتر از آن، حضور فزاینده مستشاران آمریکایی بود که به تدریج مقدرات سیاسی، اقتصادی و نظامی ایران را زیر سلطه نوین آمریکا برد</p>
دولت حسین علاء	
۸	<p>پس از کودتای ۲۸ مرداد، چه کسی خود را «تاج بخش» شاه می دانست؟ سپهبد زاهدی</p>
۹	<p>علت برکناری زاهدی از نخست وزیری چه بود؟ چه کسی جانشین او شد؟</p> <p>به علت اشتها به حیف و میل کمک های آمریکایی ها و بی اعتنایی به شاه، با کمک انگلیسی ها، کنار گذاشته شد و حسین علاء به نخست وزیری رسید.</p>
۱۰	<p>پس از برکناری زاهدی و روی کار آمدن علا چه تغییری در قدرت محمد رضا شاه بوجود آمد؟</p> <p>شاه گام مهمی در تحکیم قدرت استبدادی اش برداشت و معیار قدرت دولت، شخص او شد. در واقع همان گونه که یکی از نمایندگان مجلس آن زمان گفته بود: «هرچه اعلیحضرت بپسندند، همان قانون اساسی است.» قبل از این نمایندگان مجلس شورای ملی با اراده</p>

شاه و دربار به مجلس راه می یافتند و انتخابات محصول گزینش و اراده مردم نبود

پیمان بغداد

۱۱	از حوادث مهم دوران نخست وزیری علاء ..... بود . پیوستن ایران به پیمان امنیتی بغداد
۱۲	پیمان امنیتی بغداد بین چه کشورهایی و با چه هدفی تشکیل شد ؟ پیمان بغداد به توصیه آمریکا ابتدا بین کشورهای ترکیه و عراق امضا شد و سپس پاکستان و ایران نیز به آن پیوستند. این پیمان با هدف کامل کردن حلقه محاصره شوروی، به بهانه خطر کمونیسم و بر مبنای نظریه «آیزنهاور» رئیس جمهور آمریکا، تشکیل شد
۱۳	دو مورد از پیامدهای پیمان بغداد برای ایران را بیان کنید ؟ (۱) سیاست بی طرفی ایران را نقض میکرد (۲) افزایش حضور نظامیان امریکایی در ایران
۱۴	علت مخالفت شهید نواب صفوی با پیمان بغداد چه بود ؟ (پرسش نمونه ۲) شهید نواب صفوی رهبر فدائیان اسلام از مخالفان سرسخت این پیمان بود؛ زیرا معتقد بود که ورود ایران در پیمان بغداد زمینه ساز سلطه نظامی آمریکا بر ایران است
۱۵	حضور نظامیان و مستشاران امریکایی در ایران پس از پیمان بغداد ، چه پیامدی برای دولت و مردم ایران داشت ؟ پس از عضویت ایران در پیمان بغداد و امضای قرارداد نظامی دوجانبه با آمریکا، حضور نظامیان و مستشاران امریکایی در ایران گسترش یافت. حضوری که تمام هزینه های آن بردوش دولت و ملت ایران بود. سران رژیم به منظور رفاه حال نظامیان امریکایی، خدمات کاملی به آنها ارائه مینمودند؛

تاسیس ساواک

۱۶	چرا پس از کودتای ۲۸ مرداد ، شاه اقدام به تاسیس ساواک نمود ؟ پس از کودتای ۲۸ مرداد، امریکایی ها تصمیم گرفتند ایران را به پایگاه اصلی قدرت خود در منطقه تبدیل کنند؛ بنابراین، شاه که راه بقای خود را در تبعیت از آمریکا میدانست، به کمک مستشاران آن کشور به تشکیل سازمان مخوف ساواک (سازمان اطلاعات و امنیت کشور) اقدام کرد
۱۷	ساواک علامت اختصاری کدام سازمان امنیتی می باشد؟ سازمان اطلاعات و امنیت کشور
۱۸	تاسیس ساواک تا چه جنبه هایی برای آمریکا اهمیت داشت ؟ (پرسش نمونه ۳) (۱) همسایگی ایران با شوروی، به عنوان رقیب اصلی آمریکا (۲) حفظ و تثبیت نفوذ آمریکا در ایران
۱۹	اولین رئیس ساواک چه کسی بوده است ؟ اولین رئیس ساواک، سپهبد تیمور بختیار، یکی از بی رحم ترین افسران ارتش و فرماندار نظامی تهران بود
۲۰	ساواک از سال ۱۳۳۶ تا ۱۳۵۷ چه نقشی در حکومت محمد رضاشاه داشت ؟ این سازمان که گسترده ترین نهاد اطلاعاتی و امنیتی از سال ۱۳۳۶ تا ۱۳۵۷ در حکومت محمدرضا شاه بود، نقش مهمی در شناسایی و سرکوب گروه های مخالف داشت. ساواک علاوه بر شکنجه جسمی و روحی مخالفان رژیم و ایجاد جو اختناق، رعب و وحشت، دولتمردان و نمایندگان مجلسین را نیز کنترل می کرد
۲۱	بیگانگان چه نقشی در تاسیس و اداره کردن ساواک داشتند ؟ (پرسش نمونه ۴) ساواک به پیشنهاد امریکایی ها تاسیس شد و با هدایت و حمایت سرویسهای اطلاعاتی آمریکا و انگلیس و سپس با کمک سازمان اطلاعاتی اسرائیل (موساد)، به صورت یک تشکیلات مخوف امنیتی و اطلاعاتی درآمد؛ اما به جای آنکه دستاوردهای اطلاعاتی خود را در جهت منافع کشور به کار گیرد، در خدمت تأمین منافع آمریکا و انگلیس و سپس اسرائیل و به عنوان مانعی در برابر توسعه شوروی و کمونیسم، قرار گرفت

دولت منوچهر اقبال

۲۲	حسین علاء در چه تاریخی از نخست وزیری استعفاء کرد و پس از استعفای ایشان چه کسی به نخست وزیر رسید ؟ در فروردین ۱۳۳۶ حسین علاء از نخست وزیری استعفا کرد و دکتر منوچهر اقبال، وزیر دربار، به نخست وزیری رسید
۲۳	چرا محمد رضا پهلوی دست به تاسیس دو حزب "ملیون" و "مردم" زد ؟ محمدرضا پهلوی که حکومتش با مشکل فقدان مشروعیت و نبود آزادی سیاسی روبه رو بود، برای جلب افکار عمومی، دست به تأسیس دو حزب « ملیون » (اکثریت) به رهبری نخست وزیر، دکتر اقبال ، - « حزب مردم » (اقلیت) به رهبری اسدالله علم زد

موفق و سربلند باشید

درس ۱۵: سوالات چهارگزینه ای

۱	اولین رئیس ساواک حکومت محمدرضا شاه پهلوی چه کسی بود؟ الف) زاهدی (ب) حسین علاء (ج) تیمور بختیار (د) منوچهر اقبال
۲	پیمان بغداد با چه هدفی تشکیل شد؟ الف) مبارزه با استعمار (ب) رواج امپریالیسم ج) کامل کردن حلقه ی محاصره ی شوروی (د) رواج کمونیسم
۳	عامل اجرای کودتای ۲۸ مرداد که خود را تاج بخش شاه می دانست چه نام داشت؟ الف) حسین علاء (ب) زاهدی (ج) علی منصور (د) تیمور بختیار
۴	قرارداد کنسرسیوم نفت در دوره ی محمدرضا شاه پهلوی بین ایران و کدام کشورها بسته شد؟ الف) روسیه (ب) چند شرکت آمریکایی ج) انگلیسی ها، فرانسوی ها و هلندی ها (د) موارد ب و ج صحیح است

درس ۱۵: پرسش های نمونه

۱	پس از کودتای ۲۸ مرداد، چه وضعیتی بر مملکت حاکم شد؟ با روی کار آمدن دولت نظامی زاهدی، فضای تیره ای در جامعه ایران حکم فرما شد، فرمانداری نظامی تهران به سر تیپ تیمور بختیار سپرده شد. بختیار که افسری بی رحم و خونریز بود، برای استقرار و تثبیت حکومت کودتا، سرکوب نیروهای ضد کودتا و میهن دوست را آغاز کرد. عده بسیاری از مخالفان را دستگیر و زندانی کرد و عده ای از آنها تبعید و تیرباران شدند. تظاهرات شهرستان ها و تهران با سرکوب شدید مواجه شد
۲	علت مخالفت شهید نواب صفوی با پیمان بغداد چه بود؟ زیرا معتقد بود که ورود ایران در پیمان بغداد زمینه ساز سلطه نظامی آمریکا بر ایران است.
۳	تأسیس ساواک از چه جنبه هایی برای آمریکا اهمیت داشت؟ ۱) همسایگی ایران با شوروی، به عنوان رقیب اصلی آمریکا ۲) حفظ و تثبیت نفوذ آمریکا در ایران
۴	بیگانگان چه نقشی در تأسیس و اداره کردن ساواک داشتند؟ ساواک به پیشنهاد آمریکایی ها تأسیس شد و با هدایت و حمایت سرویسهای اطلاعاتی آمریکا و انگلیس و سپس با کمک سازمان اطلاعاتی اسرائیل (موساد)، به صورت یک تشکیلات مخوف امنیتی و اطلاعاتی درآمد؛ اما به جای آنکه دستاوردهای اطلاعاتی خود را در جهت منافع کشور به کار گیرد، در خدمت تأمین منافع آمریکا و انگلیس و سپس اسرائیل و به عنوان مانعی در برابر توسعه شوروی و کمونیسم، قرار گرفت

موفق و سربلند باشید / احمد اسدی اقدم - مرند

درس ۱۶: زمینه ها و هدف های اصلاحات آمریکایی در ایران

متن سوالات

ردیف

تحول های بین المللی منطقه ای

۱	<p>هدف آمریکا از انجام اصلاحات در کشورهای توسعه نیافته چه بود؟ این اصلاحات با چه عنوانی و در چه کشورهایی اجرا شد؟ (پرسش نمونه ۱)</p> <p>سیاست خارجی آمریکا در دوره ریاست جمهوری جان اف. کندی در برابر کشورهای توسعه نیافته جهان سوم و خاورمیانه، اجرای اصلاحات از بالا به پایین با هدف پیشگیری از انقلاب های قهرآمیز بود. این سیاست با عنوان «اتحاد برای پیشرفت» در کشورهایی که در معرض خطر کمونیسم بودند، اجرا می شد؛ بی آنکه نظام دیکتاتوری و استبدادی حاکم بر آن کشورها تغییر یابد و در صورت مقاومت مردم توسل به زور برای اجرای آن پیش بینی شده بود</p>
۲	<p>چرا اجرای سیاست « اتحاد برای پیشرفت » در باره ایران از اهمیت خاصی برخوردار بود ؟</p> <p>زیرا رژیم دست نشانده شاه وابسته و متحد آمریکا بود و به دلیل همسایگی با اتحاد جماهیر شوروی و موقعیت ممتاز جغرافیای سیاسی، در وضعیتی حساس و تعیین کننده قرار داشت.</p>
۳	<p>چرا دولت آمریکا انجام اصلاحات اقتصادی - اجتماعی در ایران را ضروری می دانست ؟ (پرسش نمونه ۲)</p> <p>کارشناسان مسائل ایران در وزارت امور خارجه آمریکا، گزارش هایی از وضعیت فساد حکومت شاه و سرکوب مخالفان سیاسی رژیم پهلوی تهیه کردند که نشان می داد وجود یک سلسله اصلاحات اقتصادی - اجتماعی در ایران ضروری است.</p> <p>علاوه بر این، صنایع و اقتصاد آمریکا و کشورهای غربی نیازمند بازارهای مصرف جدیدی بود و کشورهای خاورمیانه به علت ساختار اقتصادی مبتنی بر رژیم ارباب و رعیتی، امکان مصرف تولیدات جدید را نداشتند</p>
۴	<p>به باور زمامداران آمریکا ، انجام اصلاحات اجتماعی و اقتصادی در ایران چه نتایجی می توانست داشته باشد ؟</p> <p>به باور زمامداران آمریکا، اصلاحات اقتصادی و اجتماعی می توانست ضمن جلوگیری از انقلاب سرخ و کاهش خطر کمونیسم، زمینه ایجاد انقلاب سفید را فراهم آورد و از گسترش فعالیت های مردمی علیه حکومت های دیکتاتور و دست نشانده آمریکا جلوگیری کند</p>
نخست وزیر شریف امامی	
۵	<p>محمد رضا شاه در شهریور ۳۹ با انتصاب چه کسی به نخست وزیری و با طرح چه شعارهای به استقبال از سیاست های جدید دولت آمریکا رفت؟</p> <p>در شهریور ۱۳۳۹ ، شاه با منصوب کردن شریف امامی به نخست وزیری و طرح شعارهایی مانند آزادی احزاب و فضای باز سیاسی و اصلاحات اقتصادی به استقبال از سیاست های جدید دولت آمریکا رفت</p>
۶	<p>آمریکا چه نقشی در برکناری شریف امامی و انتصاب علی امینی به نخست وزیری داشت؟ (پرسش نمونه ۳)</p> <p>کندی رئیس جمهور آمریکا ، به شاه و شریف امامی اعتماد نداشت و آنها را برای اجرای برنامه هایش در ایران مناسب ندید. آمریکا، در این زمان، برای هموار کردن سیاست های خود در ایران، با برخی از رجال ایران ارتباط برقرار کرد و خواستار برکناری شریف امامی و روی کار آمدن علی امینی شد</p>
اصلاحات دوره نخست وزیر علی امینی	

۷	<p>علی امینی در دوره نخست وزیری خود چه اقداماتی انجام داد؟ (پرسش نمونه ۴)</p> <p>قدم اول این سیاست مبارزه با فساد اداری بود که برای جلوگیری از سقوط رژیم پهلوی و افتادن حکومت ایران به دست کمونیست ها بود، صورت می گرفت. اقدام دوم «اصلاحات اقتصادی» بود که برای تغییر، زیرساخت های اجتماعی و اقتصادی کشور به اجرا درآمد.</p> <ul style="list-style-type: none"> • علی امینی در اولین قدم، دست به اقدامی جنجالی زد. او از شاه درخواست انحلال مجلس های شورای ملی و سنا را کرد، تا موانع سر راه انجام نقشه های خود را از میان بردارد. به دنبال آن، جمعی زیاد از سران حکومت از نظامیان عالی رتبه گرفته تا مقامهای اقتصادی را دستگیر کرد تا گناه مفاسد اقتصادی و سیاسی رژیم پهلوی را به گردن آنان بیندازد. علی امینی با این اقدام می خواست از تعمیق اعتراضات اجتماعی و مردمی علیه آمریکا جلوگیری کند. • اقدام دوم امینی، اجرای قانون اصلاحات ارضی بود. قانون «اصلاحات ارضی» که در بهمن ۱۳۴۰ در هیئت دولت به تصویب رسیده بود، از منطقه آذربایجان شروع شد. با سرعت گرفتن روند اصلاحات ارضی توسط علی امینی، شاه از ناحیه او احساس خطر کرد
---	---

۸	<p>قانون اصلاحات ارضی در زمان نخست وزیری چه کسی در هیئت دولت تصویب شد؟ اجرای آن از کدام منطقه آغاز شد؟ موضوع قانون چه بوده است؟</p> <p>علی امینی / منطقه آذربایجان / الغای رژیم ارباب - رعیتی</p>
---	--

۹	<p>محمدرضا شاه چگونه علی امینی را از نخست وزیری برکنار کرد؟</p> <p>محمّد رضا شاه در فروردین ۱۳۴۱ به همراه اسدالله علم به آمریکا رفت و با کمک انگلستان توانست آمریکا را به برکناری امینی راضی کند و خود مجری اصلاحات مورد نظر آمریکا در ایران شود</p>
---	---

موفق و سربلند باشید

درس ۱۶: سوالات چهارگزینه ای

۱	<p>باروی کارآمدن کدام شخص، سیاست های پیش بینی شده آمریکا در ایران به اجرا گذاشته شد؟</p> <p>الف) بختیار (ب) شریف امامی (ج) علی منصور (د) علی امینی</p>
۲	<p>اجرای قانون اصلاحات ارضی از اقدامات کدام نخست وزیر بود؟</p> <p>الف) علی امینی (ب) شریف امامی (ج) بختیار (د) علی منصور</p>
۳	<p>شاه در شهریور ۱۳۳۹ با منصوب کردن کدام شخص به نخست وزیری شعارهای آزادی احزاب و فضای باز سیاسی و اصلاح اقتصادی را مطرح نمود</p> <p>الف) بختیار (ب) شریف امامی (ج) زاهدی (د) منوچهر اقبال</p>

درس ۱۶: پرسش های نمونه

۱	<p>هدف آمریکا از انجام اصلاحات در کشورهای توسعه نیافته چه بود؟ این اصلاحات با چه عنوانی و در چه کشورهایی اجرا شد؟ هدف پیشگیری از انقلاب های قهرآمیز / اتحاد برای پشرفت / کشورهایایی که در معرض خطر کمونیسم بودند، اجرا شد</p>
۲	<p>چرا دولت آمریکا انجام اصلاحات اقتصادی اجتماعی در ایران را ضروری می دانست؟</p> <p>کارشناسان مسائل ایران در وزارت امور خارجه آمریکا، گزارش هایی از وضعیت فساد حکومت شاه و سرکوب مخالفان سیاسی رژیم پهلوی تهیه کردند که نشان می داد وجود یک سلسله اصلاحات اقتصادی - اجتماعی در ایران ضروری است. علاوه بر این، صنایع و اقتصاد آمریکا و کشورهای غربی نیازمند بازارهای مصرف جدیدی بود و کشورهای خاورمیانه به علت ساختار اقتصادی مبتنی بر رژیم ارباب و رعیتی، امکان مصرف تولیدات جدید را نداشتند</p>
۳	<p>آمریکا چه نقشی در برکناری شریف امامی و انتصاب علی امینی به نخست وزیری داشت؟</p> <p>کندی، رییس جمهور آمریکا به شاه و شریف امامی اعتماد نداشت و آنها را برای انجام برنامه های خود در ایران مناسب نمی دید، آمریکا، در این زمان، برای هموار کردن سیاست های خود در ایران، با برخی از رجال ایران ارتباط برقرار کرد و خواستار برکناری شریف امامی و روی کارآمدن علی امینی شد</p>
۴	<p>علی امینی در دوره نخست وزیری خود چه اقداماتی انجام داد؟</p> <p>قدم اول این سیاست مبارزه با فساد اداری بود که برای جلوگیری از سقوط رژیم پهلوی و افتادن حکومت ایران به دست کمونیست ها</p>

- بود، صورت می گرفت. اقدام دوم « اصلاحات اقتصادی » بود که برای تغییر، زیرساخت های اجتماعی و اقتصادی کشور به اجرا درآمد.
- علی امینی در اولین قدم، دست به اقدامی جنجالی زد. او از شاه درخواست انحلال مجلس های شورای ملی و سنا را کرد، تا موانع سر راه انجام نقشه های خود را از میان بردارد. به دنبال آن، جمعی زیاد از سران حکومت از نظامیان عالی رتبه گرفته تا مقامهای اقتصادی را دستگیر کرد تا گناه مفاسد اقتصادی و سیاسی رژیم پهلوی را به گردن آنان بیندازد. علی امینی با این اقدام می خواست از تعمیق اعتراضات اجتماعی و مردمی علیه آمریکا جلوگیری کند.
  - اقدام دوم امینی، اجرای قانون اصلاحات ارضی بود. قانون «اصلاحات ارضی» که در بهمن ۱۳۴۰ در هیئت دولت به تصویب رسیده بود، از منطقه آذربایجان شروع شد. با سرعت گرفتن روند اصلاحات ارضی توسط علی امینی، شاه از ناحیه او احساس خطر کرد

موفق و سر بلند باشید / احمد اسدی اقدام – مرنده

اسدی جوزهگاه
اقدام
@Bank

درس ۱۷: پیدایش نهضت روحانیت و اوج گیری بیداری اسلامی

ردیف	متن سوالات
دولت اسدالله علم	
۱	با رحلت آیت الله بروجردی، شاه با چه تصویری فرصت را برای اجرای اصلاحات مورد نظر آمریکا مناسب دید؟ شاه تصور کرد که زمینه برای جانشینی مرجع یا مراجع تقلید به جای آیت الله بروجردی وجود ندارد
۲	شاه به چه بهانه ای علی امینی را از نخست وزیری برکنار کرد؟ به جای او چه کسی را به نخست وزیر منصوب کرد؟ علی امینی را به بهانه اختلاف بر سر بودجه نظامی برکنار و اسدالله علم را که یکی از نزدیکان او بود، به نخست وزیری منصوب کرد
تصویب نامه انجمن های ایالتی و ولایتی	
۳	قانون انجمن های ایالتی و ولایتی در چه دوره ایی از مجلس و به چه منظوری به تصویب رسیده بود؟ قانون انجمن های ایالتی و ولایتی در اولین دوره مجلس شورای ملی به منظور تشکیل شوراهای استان و شهرستان به تصویب رسیده بود. و تا زمان نخستوزیری اسدالله علم این قانون بدون تغییر مانده بود
۴	در دوره ی نخست وزیری علم چه تغییری در شرایط انتخابات انجمن های ایالتی ولایتی ایجاد شد؟ (پرسش نمونه ۱) قانون مذکور در مهر ۱۳۴۱ توسط هیئت دولت تغییر کرد که براساس آن، شرط مسلمان بودن و سوگند به قرآن مجید از شرایط انتخاب شوندهگان حذف شد
۵	علت و نتیجه مخالفت امام خمینی و علما با تصویب نامه انجمن های ایالتی و ولایتی را توضیح دهید؟ (پرسش نمونه ۲) این تصویب نامه اعتراض علما و مردم مسلمان ایران را برانگیخت. امام خمینی علمای طراز اول قم را به نشست ها و گفت و گوهای متعدد برای لغو این تصویب نامه فراخواند. وی با تشریح نقشه های استعمار و توطئه های آنها مسئولیت علما را در قبال صیانت از اسلام و استقلال کشور یادآور شد و مقرر شد با ارسال تلگرام هایی به شاه، لغو فوری تصویب نامه مذکور درخواست شود. مبارزه پیگیر امام خمینی، مراجع تقلید و دیگر علما سرانجام شاه و دولت را وادار به عقب نشینی و اعلام لغو تصویب نامه کرد. شاه در اجرای سیاست اسلام زدایی با شکست مواجه شد.
۶	کدام حرکت علما به نهضت دوما ماهه روحانیون شهرت یافت؟ مخالفت امام و علما با تصویب نامه انجمن های ایالتی و ولایتی
۷	اولین پیروزی سیاسی ملت ایران به رهبری امام خمینی بعد از کودتای ۲۸ مرداد چه بود؟ مبارزه با تصویب نامه انجمن های ایالتی و ولایتی
انقلاب سفید	
۸	منظور از انقلاب سفید شاه چه بوده است؟ تصویب نامه انجمن های ایالتی و ولایتی مقدمه اجرای حرکتی در جهت خواست آمریکایی ها برای جلوگیری از نفوذ شوروی در ایران بود که بعدها از سوی شاه و دربار انقلاب سفید نام گرفت. بعد از لغو تصویب نامه انجمن های ایالتی و ولایتی، شاه در اثر فشار آمریکا، خود به میدان آمد و اعلام کرد قصد دارد اصول شش گانه به اصطلاح انقلاب سفید را به نظرخواهی بگذارد
۹	امام خمینی (ره) و دیگر علما در مقابل رفراندوم اصول شش گانه (انقلاب سفید) چه موضعی اتخاذ کردند؟ (پرسش نمونه ۳) در این هنگام امام خمینی با آگاهی از اهداف شاه و نتایج زیان بار سیاست های مداخله جویانه آمریکا در ایران، مراجع و علمای قم را به شرکت در یک جلسه اضطراری فراخواند در این نشست پس از تبادل نظر تصمیم گرفته شد، برای اطلاع بیشتر در باره همه پرسشی و اهداف آن از شاه توضیح بخواهند. آیت الله روح الله کمالوند به نمایندگی از سوی مراجع و علما به دیدار شاه رفت. در این دیدار، شاه به جای پاسخ به سؤالات مراجع و علما، زبان به تهدید گشود. امام خمینی و دیگر علما با انتشار اعلامیه های جداگانه ایی، رفراندوم (همه پرسی) را غیر قانونی اعلام و آنرا تحریم کردند.
۱۰	پس از انتشار اعلامیه امام و علما مبنی از اعلام غیرقانونی بودند رفراندوم و تحریم آن، مردم تهران و شهرهای مختلف چه واکنشی نشان دادند؟

مردم تهران و قم و دیگر شهرستان ها به خیابانها ریختند. دانشجویان دانشگاه تهران نیز با صدور اعلامی های اقدامات ضداسلامی و غیرقانونی رژیم را محکوم کردند.
بازار تهران تعطیل شد و مردم در قسمتهای جنوبی شهر تظاهرات اعتراض آمیز به پا کردند. رژیم برای کنترل اوضاع، تهران را به اشغال نظامی درآورد و به سرکوب مردم و هجوم به دانشگاه تهران پرداخت و تعدادی از روحانیون را دستگیر و روانه زندان کرد.

تحریم رفراندوم و قیام مردم

- ۱۱ چرا شاه در بهمن ۴۱ به قم رفت ؟ نتیجه و پیامد آن را توضیح دهید ؟
در روز چهارم بهمن ماه ۱۳۴۱ ، شاه به قم رفت تا با سخنرانی در این شهر که کانون اصلی مخالفان بود، ثابت کند علما در مخالفت با اصول شش گانه یکپارچه نیستند. علمای قم به رهبری امام خمینی استقبال از شاه و حضور در مراسم را تحریم کردند. شهر قم یکپارچه تعطیل شد. شاه برخلاف انتظارش با مشاهده این حوادث طی نطقی که با عصیانیت تمام ایراد شد، به روحانیت و اسلام اهانت کرد
- ۱۲ شاه رفراندوم اصول شش گانه (انقلاب سفید) را در چه تاریخ و شرایطی برگزار نمود ؟
در شرایطی که انتخابات از سوی امام و علما تحریم شده بود، شاه با اعمال فشار و خشونت، همه پرسه فرمایشی خود را در ۶ بهمن ۱۳۴۱ برپا کرد و در پی آن، رئیس جمهور آمریکا و ملکه انگلیس این رفراندوم را به شاه تبریک گفتند
- ۱۳ واکنش دولتمندان آمریکا و انگلیس در مقابل نتیجه رفراندوم انقلاب سفید چه بود ؟
در پی آن، رئیس جمهور آمریکا و ملکه انگلیس این رفراندوم را به شاه تبریک گفتند

موفق و سربلند باشید

درس ۱۷ : سوالات چهارگزینه ای

- ۱ در گذشت کدام مرجع تقلید ، رژیم پهلوی با تصور فقدان رهبری مذهبی فرصت را برای اجرای خواسته های دولت آمریکا مناسب یافت ؟
الف) آیت اله بروجردی (ب) آیت اله کاشانی
ج) آیت اله مدرس (د) آیت اله شیخ فضل اله نوری
- ۲ چرا رژیم شاه در سال ۱۳۴۱ اوضاع را برای تقدیم لایحه انجمن ایالتی و ولایتی مناسب دانست ؟
الف) اعلام حمایت آمریکا از ایران (ب) انحراف اذهان از قرار داد با کنسرسیوم نفت
ج) فوت آیت الله بروجردی (د) آماده سازی اوضاع برای ایجاد رفراندوم آمریکا
- ۳ انجمن های ایالتی و ولایتی از سوی چه کسی و چه نام داشت ؟
الف) محمدرضا شاه - انقلاب سفید (ب) محمدرضا شاه - انقلاب سرخ
ج) آمریکایی ها - انقلاب سفید (د) آمریکایی ها - انقلاب سرخ
- ۴ حذف قید سوگند به قرآن از شرایط انتخاب شوندهگان در کدام لایحه به تصویب رسید ؟
الف) لایحه حق کاپیتولاسیون (ب) لایحه انجمن های ایالتی و ولایتی
ج) لایحه تشکیل انجمن های شهری (د) لایحه تشکیل خانه اصناف
- ۵ امام خمینی برای لغو تصویب نامه انجمن های ایالتی و ولایتی به کدام اقدام دست زد ؟
الف) مراجع دینی را به چاره جویی فرا خواند .
ب) علمای طراز اول قم را به نشست ها و گفت گو های متعدد دعوت کرد .
ج) با مخابره تلگراف اعتراض آمیز به شاه خواستار لغو لایحه شد .
د) با اعتراض شدید ، دولت را وادار به عقب نشینی در مورد لایحه کرد .
- ۶ چه کسی با لایحه انجمن های ایالتی و ولایتی مخالفت کرد ؟
الف) آیت اله بروجردی (ب) آیت اله طالقانی (ج) امام خمینی (د) آیت اله کاشانی
- ۷ به چه دلیل هیات دولت مجبور شد لغو تصویب نامه ی ایالتی و ولایتی را رسماً اعلام کند ؟
الف) تحریم همه پرسه (ب) افشاگری امام (ج) تظاهرات مردم قم (د) تظاهرات خیابانی در تهران
- ۸ عمده ترین هدف لایحه ی اصلاح قانون انتخابات انجمن های ایالتی و ولایتی در زمان نخست وزیری علم کدام بود ؟
الف) اجرای اصلاحات ارضی در کشور

ب) تضعیف اسلام و زمینه سازی برای نفوذ غیر مسلمانان در دولت
ج) سرعت بخشیدن به اجرای خواسته های دولت آمریکا در کشور
د) نفوذ دولت در شوراهای شهرواستان

۹ شاه در چه تاریخی همه پرسى فرمایشى برپا کرد؟

الف) ۴ بهمن - ۱۳۴۲ (ب) ۶ بهمن - ۱۳۴۱ (ج) ۴ بهمن - ۱۳۴۲ (د) ۴ بهمن - ۱۳۴۱

درس ۱۷: پرسى های نمونه

۱ در دوره نخست وزیری علم چه تغییری در شرایط انتخابات انجمن های ایالتی و ولایتی ایجاد شد؟

قانون مذکور در مهر ۱۳۴۱ توسط هیئت دولت تغییر کرد که براساس آن، شرط مسلمان بودن و سوگند به قرآن مجید از شرایط انتخاب شوندهگان حذف شد

۲ علت و نتیجه مخالفت امام خمینی و علما با تصویب نامه انجمن های ایالتی و ولایتی را توضیح دهید.

این تصویب نامه اعتراض علما و مردم مسلمان ایران را برانگیخت. امام خمینی علمای طراز اول قم را به نشست ها و گفت و گوهای متعدد برای لغو این تصویب نامه فراخواند. وی با تشریح نقشه های استعمار و توطئه های آنها مسئولیت علما را در قبال صیانت از اسلام و استقلال کشور یادآور شد و مقرر شد با ارسال تلگرام هایی به شاه، لغو فوری تصویب نامه مذکور درخواست شود. مبارزه پیگیر امام خمینی، مراجع تقلید و دیگر علما سرانجام شاه و دولت را وادار به عقب نشینی و اعلام لغو تصویب نامه کرد. شاه در اجرای سیاست اسلام زدایی با شکست مواجه شد.

۳ امام خمینی (ره) و دیگر علما در مقابل رفراندوم اصول شش گانه (انقلاب سفید)، چه موضعی اتخاذ کردند؟

در این هنگام امام خمینی با آگاهی از اهداف شاه و نتایج زیان بار سیاست های مداخله جویانه آمریکا در ایران، مراجع و علمای قم را به شرکت در یک جلسه اضطراری فراخواند در این نشست پس از تبادل نظر تصمیم گرفته شد، برای اطلاع بیشتر در باره همه پرسى و اهداف آن از شاه توضیح بخواهند. آیت الله روح الله کمالوند به نمایندگی از سوی مراجع و علما به دیدار شاه رفت. در این دیدار، شاه به جای پاسخ به سؤالات مراجع و علما، زبان به تهدید گشود. امام خمینی و دیگر علما با انتشار اعلامیه های جداگانه ایی، رفراندوم (همه پرسى) را غیر قانونی اعلام و آنرا تحریم کردند.

موفق و سربلند باشید / احمد اسدی اقدم - مرنده

درس ۱۸ : قیام ۱۵ خرداد

ردیف	متن سوالات
۱	<p>رژیم پهلوی برای اجرای سیاست های آمریکا ، دست به چه اقدامی زد و چرا باعث اعتراض علما و مردم شد؟</p> <p>رژیم پهلوی، برای اجرای سیاست های آمریکا، دست به فراندوم انقلاب سفید زد که باعث اعتراض علما و مردم شد، زیرا اجرای سیاست های آمریکا، علاوه بر گسترش وابستگی کشور و نابودی بنیادهای اقتصادی، منجر به اسلام زدایی نیز میشد</p>
حمله به فیضیه	
۲	<p>امام و دیگر مراجع و علما ، با نزدیک شدن نوروز ۱۳۴۲ ، چه سیاستی در پیش گرفتند ؟</p> <p>با نزدیک شدن نوروز ، ۱۳۴۲ امام خمینی، در اعتراض به سیاستهای رژیم پهلوی، اعلام عزای عمومی کرد؛ دیگر مراجع و علما نیز، از او پیروی کردند</p>
۳	<p>نیروهای ساواک و کماندو های « شاه » در دوم فروردین ۱۳۴۲ چرا به فیضیه حمله کردند ؟ توضیح دهید .</p> <p>با نزدیک شدن نوروز ، ۱۳۴۲ امام خمینی، در اعتراض به سیاستهای رژیم پهلوی، اعلام عزای عمومی کرد؛ دیگر مراجع و علما نیز، از او پیروی کردند</p> <p>دوم فروردین ماه، در جریان برگزاری مراسم عزاداری شهادت حضرت امام صادق (ع)، نیروهای ساواک و کماندوهای «شاه» ، در لباس غیر نظامی به مدرسه فیضیه قم حمله کردند و عدهای از روحانیان را به شهادت رساندند و یا زخمی کردند. آنان درهای حجره ها را شکستند و قرآنها و کتاب ها را پاره کردند و به بیرون ریختند. حتی به مجروحان بستری شده این ماجرا در بیمارستان قم نیز حمله بردند و آنها را در بیمارستان، دستگیر کردند.</p>
۴	<p>هدف رژیم از حمله به فیضیه قم چه بود؟ ایجاد ارباب و وحشت</p>
۵	<p>همزمان با فاجعه فیضیه قم ، ماموران رژیم به کدام مدرسه حمله کردند ؟ مدرسه طالبیه تبریز</p>
۶	<p>حمله به فیضیه و طالبیه تبریز چه پیامدهایی به دنبال داشت ؟ (پرسش نمونه ۱)</p> <p>حادثه خونین فیضیه پیامدهای مختلفی داشت و برخلاف انتظار رژیم مبارزه را جدی و آشکارتر کرد. روحانیون تهران، قم، مشهد، اصفهان، شیراز و برخی از دیگر شهرستان ها به منظور ابراز همدردی و پشتیبانی از حوزه علمیه قم به مدت یک هفته دست به اعتصاب زدند و از رفتن به مساجد و اقامه نماز جماعت خودداری کردند.</p> <p>امام خمینی در اعلامیه معروف خود، شاه دوستی را با غارتگری، جنایت و تجاوز به احکام اسلام مساوی دانست و به نام ملت، نخست وزیر را استیضاح کرد . رهبری نهضت همچنین اظهار حقایق را به هر قیمتی واجب و تقیه را حرام کرد.</p>
قیام پانزده خرداد	
۷	<p>علت دستگیری و زندانی نمودن امام خمینی در خرداد ۴۲ چه بوده است؟</p> <p>در عصر عاشورای سال ۱۳۸۳ق. مطابق با سیزدهم خرداد ، ۱۳۴۲ امام خمینی به مدرسه فیضیه قم رفت، تا درباره مسائل سیاسی روز، به ایراد سخن پردازد. یک روز پس از این سخنرانی، در بامداد چهاردهم خرداد، امام خمینی در خانه خود دستگیر و به تهران منتقل شد</p>
۸	<p>دستگیری امام خمینی در خرداد ۱۳۴۲ چه واکنشی در جامعه ایجاد کرد ؟ (پرسش نمونه ۲)</p> <p>با انعکاس خبر دستگیری امام خمینی، در پانزدهم خرداد موجی عظیم از اعتراض مردمی در قم به پاخواست. به دنبال آن، در تهران و شهرستان های ورامین ، مشهد، قزوین، کاشان، و شیراز ، تبریز و اصفهان چند شهر دیگر نیز، تظاهرات اعتراض آمیز به راه افتاد. در تهران و قم دامنه تظاهرات بسیار گسترده بود. به همین سبب با اعلام حکومت نظامی، تانک ها و مسلسل های سنگین به خیابان آمدند. در قم هواپیماهای نظامی بر فراز شهر به پرواز درآمدند</p>
۹	<p>مردم تهران و دانشجویان دانشگاه تهران در مقابل دستگیری امام در خرداد ۴۲ چه واکنشی نشان دادند؟ توضیح دهید ؟</p> <p>در تهران، بازار تعطیل شد. مردم به سوی خیابانها سرازیر شدند. دانشجویان دانشگاه تهران با شنیدن خبر دستگیری امام خمینی بلافاصله کلاسها را تعطیل کردند و با شعار مرگ بر دیکتاتور، خواستار آزادی امام خمینی شدند که با نیروهای انتظامی مواجه شدند. در جنوب شهر تهران دست های از تظاهرکنندگان به سمت ایستگاه رادیو حرکت کردند. با ورود گارد شاهنشاهی، قتلعام صدها نفر از مردم آغاز شد .</p>

۱۰	<p>چه عواملی باعث عدم نتیجه گیری نهایی و سرکوب قیام ۱۵ خرداد شد؟</p> <p>نبود برنامه برای تظاهرات و خود جوش بودن حرکت اعتراض آمیز مردم (بدون سازماندهی) باعث شد که دولت امکان سرکوب تظاهر کنندگان را بیابد</p>
دستاوردهای قیام ۱۵ خرداد	
۱۱	<p>قیام ۱۵ خرداد ۱۳۴۲ چه دستاوردهایی داشت؟ (پرسش نمونه ۳)</p> <p>(۱) قیام ۱۵ خرداد دارای ابعاد ضد استعماری و ضد استبدادی بود که توانست به طور فراگیری توده های مختلف مردم را در صحنه مبارزه علیه رژیم دست نشانده پهلوی بسیج کند</p> <p>(۲) به دلیل اعتقاد راسخ امام خمینی به حمایت از اسلام راستین که از سیاست جدا نیست، بذر فرهنگ مبارزه به عنوان یک تکلیف الهی در جامعه کاشته شد که ثمرات آن در پیروزی انقلاب اسلامی به بار نشست</p> <p>(۳) افزایش رشد سیاسی در میان حوزه های علمیه و روحانیت و گرایش بیشتر روشنفکران و دانشگاهیان به ارزش های اسلامی به عنوان برافروزنده مشعل مبارزات سیاسی بود</p> <p>(۴) در جهانی که لیبرالیسم غربی و مارکسیسم شرقی کارایی خود را در رهایی کشورهای تحت ستم از سلطه استبداد و استعمار از دست داده بودند، پیوستگی دین و سیاست ظهور کرد.</p> <p>(۵) قیام ۱۵ خرداد همچنین به جریان های مبارز دینی و غیردینی نشان داد که رژیم شاه از طریق مسالمت آمیز و در چارچوب قانون اساسی اصلاح ناپذیر است و برای مبارزه با نظام استبدادی و وابسته راهی جز مبارزه مستمر وجود ندارد.</p> <p>(۶) قیام ۱۵ خرداد نقطه عطف مهمی در جنبش های تاریخ معاصر ایران و جهان اسلام به شمار می رود که شکل جدیدی از مبارزه را عرضه و آزمایش کرد و تجربه گران قدری بود که توانست با رهبری امام خمینی مبارزه ملت ایران را تا دستیابی به پیروزی در ۲۲ بهمن ماه ۱۳۵۷ تداوم و ثمر بخشد.</p>
دولت حسنعلی منصور	
۱۲	<p>پس از برکناری علم و روی کار آمدن حسنعلی منصور چه تغییر محسوسی در سیاست های رژیم بوجود آمد؟</p> <p>با برکناری اسدالله علم از نخستوزیری و روی کار آمدن حسنعلی منصور، نسل جدیدی از سیاستمداران، قدرت را به دست گرفتند. آنها برخلاف پیشینیان خود، بیش از انگلستان، موافق و همسو با سیاست های آمریکا بودند. دخالت آمریکا در روی کار آوردن منصور موجب نگرانی دولتمردان حامی سیاست های انگلیس در ایران شد. منصور پس از دستیابی به قدرت، به تغییرهایی گسترده در عرصه مدیران کشور دست زد.</p>
۱۳	<p>محمد رضا شاه با چه هدفی امام خمینی را در فروردین ۴۳ از زندان آزاد کرد؟</p> <p>شاه با هدف جلب رضایت امام خمینی و ترس از رویارویی با قیامی دیگر، در هفدهم فروردین ۱۳۴۳، ایشان را آزاد کرد. اما امام خمینی همچنان بر استمرار مبارزه پافشاری کرد</p>
بازگشت کاپیتولاسیون	
۱۴	<p>دولت حسنعلی منصور، طبق لایحه کاپیتولاسیون چه درخواستی برای مستشاران و نظامیان آمریکایی نمود؟</p> <p>برای مستشاران و نظامیان آمریکایی و خدمتکاران آنها، درخواست مصونیت قضایی کرد</p>
۱۵	<p>قرارداد وین چه تفاوتی با لایحه کاپیتولاسیون دارد؟</p> <p>قرارداد وین در مورد ماموران سیاسی یک کشور در کشور دیگر است ولی لایحه کاپیتولاسیون برای مستشاران و نظامیان آمریکایی و خدمتکاران آنها، درخواست مصونیت قضایی کرد</p>
۱۶	<p>به دنبال تصویب لایحه کاپیتولاسیون، آمریکایی ها چه اقدامی انجام دادند؟</p> <p>به دنبال تصویب این لایحه، آمریکایی ها اعطای وام دویست میلیون دلاری به ایران را برای خرید اسلحه به تصویب رساندند</p>
۱۷	<p>امام خمینی بعد از اطلاع از تصویب لایحه کاپیتولاسیون، چه واکنشی از خود نشان داد؟</p> <p>امام خمینی که از طریق یکی از کارمندان دبیرخانه مجلس در جریان تصویب لایحه کاپیتولاسیون قرار گرفته بود، طی یک سخنرانی بسیار مهیج که به قول یکی از محققان آمریکایی «یکی از مهمترین بیانات سیاسی در ایران در این قرن» بود، به شدت آمریکا و اسرائیل و شاه را مورد حمله قرار داد</p>
دستگیری و تبعید امام خمینی	
۱۸	<p>رژیم شاه چرا امام خمینی را در ۱۳ آبان ۱۳۴۳ دستگیر و به ترکیه تبعید کرد؟</p> <p>به دنبال اعتراض شدید وتند امام خمینی به تصویب لایحه کاپیتولاسیون، رژیم با برقراری حکومت نظامی در تهران و قم، در نیمه شب سیزدهم آبان ماه، ۱۳۴۳ امام خمینی را در خانه مسکونی اش دستگیر و به فرودگاه مهرآباد تهران منتقل و به ترکیه تبعید کرد.</p>

۱۹	تبعید امام خمینی در ۱۳ آبان ۱۳۴۳ چه واکنش هایی در داخل و خارج از کشور بوجود آورد؟ تبعید امام خمینی علاوه بر واکنش مردم ایران که با تظاهرات و اعتصابات همراه بود، دارای بازتاب جهانی و واکنش شخصیت های علمی و سیاسی و دانشجویان ایرانی خارج از کشور بود. مدتی پس از تبعید امام خمینی و تحمیل فضای خفقان، یکی از اعضای هیئت های مؤتلفه اسلامی به نام محمد بخارایی، حسنعلی منصور را به جرم خیانت به کشور، در جلوی مجلس شورای ملی، ترور کرد
۲۰	چه کسی و از کدام گروه و چرا حسنعلی منصور را ترور نمود؟ از اعضای هیئت های مؤتلفه اسلامی به نام محمد بخارایی، حسنعلی منصور را به جرم خیانت به کشور، در جلوی مجلس شورای ملی، ترور کرد

آثار و نتایج نهضت بیدارگری اسلامی به رهبری امام خمینی (ره)

۲۱	سه مورد از آثار و نتایج نهضت بیدارگری اسلامی به رهبری امام خمینی (ره) را بنویسید؟ (پرسش نمونه ۵) (۱) ورود جدی اسلام سیاسی به روند بیداری اسلامی و عرصه مبارزه با دیکتاتوری و استعمار خارجی (۲) ورود آشکار مرجعیت شیعه به عرصه مبارزه با استبداد داخلی و وابستگی رژیم پهلوی به امریکا و اسرائیل (۳) پیوند بیش از پیش حوزویان و دانشگاهیان و مخالفت صریح و عملی هر دو گروه با اقدامات دین ستیزانه رژیم پهلوی؛ (۴) طرح اندیشه حکومت اسلامی بر پایه نظریه ولایت فقیه؛ (۵) بازسازی کارکرد مسجد و منبر و تبدیل آنها به کانون های بیداری اسلامی.
----	--

موفق و سربلند باشید

درس ۱۸: سوالات چهارگزینه ای

۱	پس از کدام رویداد امام تقیه را تحریم و شاه دوستی را با غارت گری و جنایت و ... مساوی دانست؟ الف) برگزاری رفراندوم اصول شش گانه انقلاب سفید ب) قیام ۱۵ خرداد ج) تصویب لایح انجمن های ایالتی و ولایتی د) حادثه فیضیه
۲	امام خمینی (ره) پس از حمله رژیم به فیضیه ی قم در اعلامیه ی معروف خود، شاه دوستی را با چه چیزی مساوی دانست؟ الف) حمایت از شاه ب) حمایت از رژیم ج) غارتگری، جنایت و تجاوز به احکام اسلام د) مبارزه با قوانین اسامی
۳	کدام نخست وزیر رژیم پهلوی درباره ی کشتار مردم در ۵ مرداد ۴۲ اعتراف می کند که شاه دستور تیراندازی داده است؟ الف) علی امینی ب) زاهدی ج) اسدا... علم د) بختیار
۴	کدام یک از موارد زیر از نتایج قیام ۱۵ خرداد نمی باشد؟ الف) افزایش رشد سیاسی در روحانیت و حوزه های علمیه ب) فراگیری نهضت و به صحنه آوردن عموم مردم ج) ضد استعماری و ضد استبدادی بودن قیام د) افزایش جاذبه های گروه های سیاسی و تکامل مبارزه
۵	حسنعلی منصور با دخالت چه کسانی روی کار آمد و موجب نگرانی دولت مردان حامی کدام کشور در ایران شد؟ الف) آمریکایی ها - انگلیسی ها ب) انگلیسی ها - آمریکایی ها ج) انگلیسی ها - روس ها د) روس ها - انگلیسی ها
۶	محمد بخارایی یکی از اعضای هیئت های مؤتلفه ی اسلامی چه شخصی را به جرم خیانت به کشور در جلوی مجلس شورای ملی، ترور کرد؟ الف) رزم آرا ب) حسنعلی منصور ج) هویدا د) زاهدی

درس ۱۸: پرسش های نمونه

۱	حمله به مدرسه فیضیه قم و مدرسه طالبیه تبریز چه پیامدهایی به دنبال داشت؟ حادثه خونین فیضیه پیامدهای مختلفی داشت و برخلاف انتظار رژیم مبارزه را جدی و آشکارتر کرد. روحانیون تهران، قم، مشهد،
---	---

	<p>اصفهان، شیراز و برخی از دیگر شهرستان ها به منظور ابراز همدردی و پشتیبانی از حوزه علمیه قم به مدت یک هفته دست به اعتصاب زدند و از رفتن به مساجد و اقامه نماز جماعت خودداری کردند.</p> <p>امام خمینی در اعلامیه معروف خود، شاه دوستی را با غارتگری، جنایت و تجاوز به احکام اسلام مساوی دانست و به نام ملت، نخست وزیر را استیضاح کرد. رهبری نهضت همچنین اظهار حقایق را به هر قیمتی واجب و تقیه را حرام کرد.</p>
۲	<p>دستگیری امام خمینی در خرداد ۱۳۴۲ چه واکنشی در جامعه ایجاد کرد؟</p> <p>با انعکاس خبر دستگیری امام خمینی، در پانزدهم خرداد موجی عظیم از اعتراض مردمی در قم به پاخاست. به دنبال آن، در تهران و شهرستان های ورامین، مشهد، قزوین، کاشان، و شیراز، تبریز و اصفهان چند شهر دیگر نیز، تظاهرات اعتراض آمیز به راه افتاد. در تهران و قم دامنه تظاهرات بسیار گسترده بود. به همین سبب با اعلام حکومت نظامی، تانک ها و مسلسل های سنگین به خیابان آمدند. در قم هواپیماهای نظامی بر فراز شهر به پرواز درآمدند</p>
۳	<p>قیام ۱۵ خرداد ۱۳۴۲ چه دستاوردهایی داشت؟</p> <p>(۱) قیام ۱۵ خرداد دارای ابعاد ضد استعماری و ضد استبدادی بود که توانست به طور فراگیری توده های مختلف مردم را در صحنه مبارزه علیه رژیم دست نشانده پهلوی بسیج کند</p> <p>(۲) به دلیل اعتقاد راسخ امام خمینی به حمایت از اسلام راستین که از سیاست جدا نیست، بذر فرهنگ مبارزه به عنوان یک تکلیف الهی در جامعه کاشته شد که ثمرات آن در پیروزی انقلاب اسلامی به بار نشست</p> <p>(۳) افزایش رشد سیاسی در میان حوزه های علمیه و روحانیت و گرایش بیشتر روشنفکران و دانشگاهیان به ارزش های اسلامی به عنوان برافروزنده مشعل مبارزات سیاسی بود</p> <p>(۴) در جهانی که لیبرالیسم غربی و مارکسیسم شرقی کارایی خود را در رهایی کشورهای تحت ستم از سلطه استبداد و استعمار از دست داده بودند، پیوستگی دین و سیاست ظهور کرد.</p> <p>(۵) قیام ۱۵ خرداد همچنین به جریان های مبارز دینی و غیردینی نشان داد که رژیم شاه از طریق مسالمت آمیز و در چارچوب قانون اساسی اصلاح ناپذیر است و برای مبارزه با نظام استبدادی و وابسته راهی جز مبارزه مستمر وجود ندارد.</p> <p>(۶) قیام ۱۵ خرداد نقطه عطف مهمی در جنبش های تاریخ معاصر ایران و جهان اسلام به شمار می رود که شکل جدیدی از مبارزه را عرضه و آزمایش کرد و تجربه گران قدری بود که توانست با رهبری امام خمینی مبارزه ملت ایران را تا دستیابی به پیروزی در ۲۲ بهمن ماه ۱۳۵۷ تداوم و ثمر بخشد.</p>
۴	<p>لایحه کاپیتولاسیون چگونه به تصویب رسید و مفاد آن چه بود؟</p> <p>در جلسه نیمه شب بیست و یکم مهر ۱۳۴۳، با تطمیع و تهدید نمایندگان، بی سروصدا، این لایحه تصویب شد / برای مستشاران و نظامیان آمریکایی و خدمتکاران آنها، درخواست مصونیت قضایی کرد</p>
۵	<p>سه مورد از آثار و نتایج نهضت بیدارگری اسلامی به رهبری امام خمینی (ره) را بنویسید.</p> <p>(۱) ورود جدی اسلام سیاسی به روند بیداری اسلامی و عرصه مبارزه با دیکتاتوری و استعمار خارجی</p> <p>(۲) ورود آشکار مرجعیت شیعه به عرصه مبارزه با استبداد داخلی و وابستگی رژیم پهلوی به امریکا و اسرائیل</p> <p>(۳) پیوند بیش از پیش حوزویان و دانشگاهیان و مخالفت صریح و عملی هر دو گروه با اقدامات دین ستیزانه رژیم پهلوی؛</p> <p>(۴) طرح اندیشه حکومت اسلامی بر پایه نظریه ولایت فقیه؛</p> <p>(۵) بازسازی کارکرد مسجد و منبر و تبدیل آنها به کانون های بیداری اسلامی</p>
<p>موفق و سربلند باشید / احمد اسدی اقدم – مرنند</p>	

درس ۱۹: تحولات ایران پس از تبعید امام خمینی

ردیف	متن سوالات
اوضاع سیاسی ایران در فاصله ۱۳۴۳ تا ۱۳۵۶ ش	
سیاست داخلی:	
۱	<p>وضعیت سیاسی ایران در فاصله سالهای ۱۳۴۳ تا ۱۳۵۶ چگونه بوده است؟ توضیح دهید.</p> <p>در این سالها امیرعباس هویدا نخست وزیر بود. دوران نخست وزیری او که سیزده سال طول کشید، اوج استبداد و دیکتاتوری محمدرضا شاه در ایران است. نخست وزیر، وزیران، نمایندگان مجلس شورای ملی و مجلس سنا و حتی مقامات پایین تر از آن، براساس میل و خواست شاه عزل و نصب و یا انتخاب می شدند. شاه در تمام امور و شئون کشور دخالت می کرد و دولت و دو مجلس مجری فرامین او بودند. محمدرضا شاه حتی حزب های فرمایشی و دولت ساخته را تعطیل و نظام تک حزبی برقرار کرد و همه مردم ایران را مکلف ساخت که در حزب شاه، یعنی حزب رستاخیز عضویت یابند.</p> <p>در سالهای مذکور شاه با تبلیغات وسیع، اصلاحات موسوم به انقلاب سفید را به اجرا گذاشت. تمام رسانه ها و ابزارهای تبلیغی رژیم مأموریت داشتند از برنامه های انقلاب سفید تعریف و تمجید کنند</p>
۲	<p>روی کار آمدن دولت هویدا آغاز چه دوره ای از حکومت محمدرضا شاه است؟</p> <p>اوج استبداد و دیکتاتوری محمدرضا شاه در ایران است.</p>
۳	<p>محمد رضا شاه کدام حزب را در دوران نخست وزیری هویدا تشکیل داد؟</p> <p>حزب رستاخیز</p>
۴	<p>نحوه فعالیت و عضویت در حزب رستاخیز ایران چگونه بوده است؟</p> <p>محمدرضا شاه حتی حزب های فرمایشی و دولت ساخته را تعطیل و نظام تک حزبی برقرار کرد و همه مردم ایران را مکلف ساخت که در حزب شاه، یعنی حزب رستاخیز عضویت یابند. حزب رستاخیز به مثابه یک سازمان امنیتی جدید در ذیل ساواک فعالیت خود را آغاز کرد که علاوه بر فعالیت های به ظاهر حزبی، عملکرد تمام گروه ها و بخش های فعال در سیاست رژیم را رصد کرده و گزارش آن را به شاه منتقل می نمود. بنای حزب رستاخیز بر این است که معترضان به برنامه شاه در ایران، باید بین زندان، تبعید یا محو شدن، یکی را انتخاب کنند</p>
۵	<p>بر نامه های فرهنگی رژیم پهلوی در فاصله سالهای ۴۳ تا ۵۶ چه اهدافی را تعقیب می کرد؟ (پرسش نمونه ۱)</p> <p>در عرصه فرهنگی، رژیم برنامه های گسترده ای را به قصد تضعیف ارزشهای دینی و ملی و ترویج فرهنگ غربی تدارک دید. شاه جشن های تاج گذاری و جشن های ۲۵۰۰ ساله را به همین منظور و با نوعی حس تفاخر برگزار کرد</p>
۶	<p>اهداف و انگیزه های محمد رضا شاه از برگزاری جشن های ۲۵۰۰ ساله چه بود؟ (پرسش نمونه ۲)</p> <p>این جشن ها رؤیاهای بلند پروازانه شاه بود. او در مقایسه با بسیاری از شخصیت های مطرح جهان فاقد مقبولیت مردمی بود و برای کسب اعتبار کاذب، درصدد برآمد، حکومت و شخصیت خود را به کوروش، پادشاه بزرگ هخامنشی پیوند زند و از این طریق محبوبیت و مشروعیتی کسب کند. او با این کار، چندین هزار سال تمدن ایران باستان قبل از هخامنشیان و نیز هزار و چهارصد سال از تمدن ایران اسلامی را نادیده گرفت</p>
۷	<p>تغییر تقویم هجری شمسی به تقویم شاهنشاهی با چه هدفی توسط رژیم پهلوی انجام گرفت؟</p> <p>قصد تضعیف ارزشهای دینی و ملی و ترویج فرهنگ غربی / کسب مشروعیت و مقبولیت کاذب</p>
۸	<p>مهم ترین نتیجه اقدامات فرهنگی رژیم پهلوی چه بود؟</p> <p>تخریب و تضعیف مؤلفه های هویت ملی</p>
۹	<p>عملکرد ساواک و نیروهای امنیتی رژیم پهلوی از ۱۳۴۲ تا ۱۳۵۶ چگونه بود؟ (پرسش نمونه ۳)</p> <p>حکومت شاه در فاصله سال های ۱۳۴۳ تا ۱۳۵۶ ش، سیاست فشار بر منتقدان و سرکوب مخالفان را شدت بخشید. نیروهای ساواک، شهربانی و زاندارمری برای مقابله با مردم بسیج شدند؛ برای هماهنگی مطلوب در میان نیروهای سرکوبگر، کمیته مشترک ضدخرابکاری شکل گرفت. دستگیری، حبس، تبعید و ممنوع المنبر کردن، کمترین اقدام نیروهای امنیتی رژیم در برابر منتقدان و مخالفان بود. شدیدترین برخورد با مخالفان در فاصله سالهای ۱۳۵۰ تا ۱۳۵۵ ش صورت گرفت. در این سالها ساواک وحشیانه ترین شیوه های</p>

<p>شکنته را علیه مبارزان به کار برد؛ جمع زیادی در زیر شکنته شهید شدند و برخی دیگر تیرباران شدند. زندانی و تبعید کردن روحانیان، دانشمندان، فرهنگیان، استادان دانشگاه و نویسندگان پیامدهای منفی بسیاری برای رژیم داشت. براساس اعلام سازمان عفو بین المللی، ایران در سالهای مذکور از نظر تعداد زندانیان سیاسی، با حدود دویست هزار زندانی مقام سوم را در جهان داشت</p>
<p align="right">سیاست خارجی:</p>
<p>۱۰ سیاست خارجی حکومت پهلوی در فاصله سال های ۴۳ تا ۵۶ ش. تحت تاثیر چه عواملی بود؟ سیاست خارجی حکومت پهلوی در فاصله ۱۳۴۳ تا ۱۳۵۶ ش، همچون سال های پیش از آن و حتی بیشتر از آن تحت تأثیر منافع و اغراض قدرت های بزرگ جهان و به خصوص آمریکا قرار داشت. در این سال ها سلطه سیاسی، نظامی و اقتصادی آمریکا بر ایران افزایش یافت. با انتخاب ریچارد نیکسون از حزب جمهوری خواه به ریاست جمهوری آمریکا، این کشور نقش ژاندارمی منطقه خلیج فارس را به شاه واگذار کرد. پشتیبانی آمریکا بر غرور و استبداد محمدرضاشاه در داخل ایران افزود و او را سرمست قدرت کرد.</p>
<p>۱۱ روابط حکومت پهلوی در فاصله ۱۳۴۳ تا ۱۳۵۶ ش. با کشورهای غربی و شوروی چگونه بود؟ روابط حکومت پهلوی در این دوران با سایر کشورهای غربی از جمله انگلستان نیز گرم و دوستانه بود. شاه همچنین با شوروی که رقیب و دشمن آمریکا بود، مناسبات سیاسی نسبتاً دوستانه ای داشت و به رغم سلطه آمریکا بر ایران، روابط حکومت پهلوی با شوروی سرد و خصومت آمیز نبود</p>
<p align="center">خریدهای تسلیحاتی سنگین رژیم پهلوی و پیامدهای آن</p>
<p>۱۲ محمد رضا شاه پهلوی قدرتش را بر چه پایه های استوار ساخته بود؟ محمدرضاشاه که قدرتش را بر پایه های دیوانسالاری دولتی، دربار و ارتش استوار ساخته بود، به پیروی از پدرش رضاشاه، به طور غیرمعقولی، به خرید تسلیحات نظامی روی آورد. به گونه ای که از سال ۱۹۷۴م/۱۳۵۳ش به بعد، شاه اولین مشتری سلاحهای جنگی آمریکا در دنیا بود</p>
<p>۱۳ افزایش خرید تسلیحاتی ایران از آمریکا، چه پیامدی برای ایران داشت؟ افزایش خرید تسلیحات نظامی ایران از آمریکا، موجب وابستگی بیشتر ایران به آمریکا و حضور گسترده مستشاران آمریکایی در کشور ما شد؛ به گونه ای که بیشترین تعداد مستشاران آمریکایی در یک کشور خارجی، در ایران حضور داشتند و این تعداد در اواخر حکومت پهلوی به ۹۰ هزار نفر رسید</p>
<p>۱۴ افزایش سرسام آور بودجه نظامی در زمان محمدرضاشاه چه تاثیر بر اقتصاد ایران در فاصله ۴۳ تا ۵۶ داشته است؟ افزایش سرسام آور بودجه نظامی آثار زیانباری بر اقتصاد ایران داشت. صنعت و به ویژه کشاورزی کشور ما به تدریج به سمت وابستگی پیش رفت. فرایند این وابستگی به سود آمریکا بود؛ زیرا درآمد حاصل از نفت، صرف واردات کالاهایی می شد که پیش از اصلاحات آمریکایی و انقلاب به اصطلاح سفید، کشاورزان و صنعتگران ایرانی تولید می کردند؛ بنابراین دلارهای نفتی، بار دیگر به مبدأ اولیه خود یعنی کشورهای غربی، به ویژه آمریکا باز می گشت</p>
<p>۱۵ شاه بخشی قابل توجه از درآمدهای نفتی را به چه مواردی اختصاص می داد؟ شاه بخشی قابل توجه از درآمدهای نفتی را به خرید سهام و سرمایه گذاری در شرکت های ورشکسته اروپایی و آمریکایی و دادن وام به کشورهای وابسته به بلوک غرب، اختصاص داد.</p>
<p align="center">گسترش فساد اقتصادی در ارکان حکومت پهلوی</p>
<p>۱۶ فساد و دخالت های بی رویه خاندان سلطنت در اقتصاد ایران، چه پیامدهایی داشته است؟ فساد و دخالت های بی رویه خاندان سلطنت در اقتصاد ایران، باعث نابه هنجاریهای مختلفی شد. اعضای خانواده پهلوی، از طریق درآمد حاصل از فروش زمین های متصرفی در دوره رضاشاه و برداشت بیش از دو میلیارد دلار از درآمدهای نفتی، ثروت زیادی اندوختند. آنان همچنین از قمارخانه ها و سایر مکان های فساد، قاچاق مواد مخدر، دلالی معامله های خارجی و مشارکت نامشروع در سهام صدها شرکت خصوصی و دولتی، سود کلانی می بردند. در رأس آنها، شخص محمدرضا شاه و برادران و خواهرانش قرار داشتند. همه ارکان حکومت، اعم از نیروهای امنیتی، نظامی و اداری، در خدمت افزایش این ثروت های بادآورده بودند</p>
<p align="center">استمرار مبارزه پس از تبعید امام خمینی</p>
<p>۱۷ امام خمینی در ۱۳ مهر ماه ۱۳۴۴ از ترکیه به کدام شهر تبعید شد؟ نجف اشرف (عراق)</p>
<p>۱۸ هدف رژیم از تبعید امام خمینی به نجف اشرف چه بود؟ شاه با تبعید امام خمینی می خواست رهبری نهضت را از ایران دور سازد تا شعله های بیداری را در ایران خاموش کند.</p>

<p>به همین منظور ساواک برای جلوگیری از ارتباط امام خمینی با ملت ایران تلاشهای زیادی انجام داد، حتی از چاپ و توزیع رساله امام خمینی به شدت جلوگیری و دارنده آن را شش ماه تا دو سال به زندان محکوم می کرد. کوشش رژیم شاه برای دور کردن امام خمینی از ایران و فراموش شدن نام و راه ایشان، نتایج معکوسی به دنبال داشت؛ روزبه روز پیوند رهبری با مردم عمیق تر و بر عظمت و محبوبیت وی افزوده شد</p>	
<p>۱۹ به چهار مورد از فعالیت های سیاسی و فرهنگی امام خمینی (ره) در دوران تبعید اشاره کنید؟ (پرسش نمونه ۴)</p> <p>(۱) امام خمینی در دوران تبعید پیوسته مردم را به استقامت دعوت می کرد و به آنان امید می بخشید.</p> <p>(۲) ایشان ضمن تحلیل های روشنگرانه درباره مسائل ایران و حوادث خاورمیانه به ویژه جنگ اعراب و اسرائیل، همواره خطر سلطه همه جانبه آمریکا بر ایران و پیامدهای فرهنگی و سیاسی ناشی از آن (که عظمت و استقلال ایران را مخدوش می کرد) گوشزد می کرد.</p> <p>(۳) امام خمینی نیز کوشید میان روحانیون و دانشگاهیان در مبارزه علیه شاه وحدت ایجاد کند. امام خمینی برای حفظ پایه های دین و استقلال ایران، پیوند و احترام متقابل میان طبقات روحانی و دانشگاهی را ضروری می دانست</p> <p>(۴) امام خمینی، ضمن تبیین نظریه حکومت اسلامی که پیش از این در کتاب کشف الاسرار به طرح آن پرداخته بودند، به ضرورت تشکیل حکومت اسلامی بر پایه ماهیت سیاسی و اجتماعی دین مبین اسلام اهتمام ورزیدند.</p> <p>(۵) رهبری سیاسی امام خمینی به عنوان مرجع تقلید، اندیشه جدایی دین از سیاست را که سالیان طولانی توسط رژیم پهلوی تبلیغ و ترویج می شد، کمرنگ کرد و فصل نویی در اندیشه سیاسی و فکری جامعه ایران گشود</p>	
<p>۲۰ امام خمینی در کدام کتاب خود نظریه حکومت اسلامی را تبیین نموده بودند؟ کشف الاسرار</p>	
مبارزات دانشجویی	
<p>۲۱ جنبش دانشجویی در دهه ۴۰ و ۵۰ چه آرمانهایی را سرلوحه برنامه های خود قرار داد؟ عدالت اجتماعی، استقلال، آزادی و پیشرفت کشور</p>	
<p>۲۲ محور فعالیت انجمن های اسلامی دانشجویان چه بود؟ انجمن های اسلامی دانشجویان که پیش از این در دانشگاه تهران شکل گرفته بود، در سایر دانشگاه های ایران توسعه یافت. این تشکل دانشجویی محور فعالیت های خود را بر موضوعات فرهنگی و مقابله با افکار مارکسیستی و الحادی و مخالفت با ایده جدایی دین از سیاست متمرکز ساخت.</p>	
<p>۲۳ گرایش محمدرضا شاه به فرهنگ غرب چه پیامدی داشت؟ گرایش محمدرضا شاه به فرهنگ غرب باعث تضعیف هویت ملی (ایرانی و اسلامی) و ایجاد پدیده از خودبیگانگی فرهنگی در جامعه شد.</p>	
<p>۲۴ فعالان فرهنگی پس از ۱۵ خرداد ۴۲ چه کسانی بودند؟ اندیشمندان و روشنفکران دانشگاهی و حوزوی</p>	
<p>۲۵ هدف فعالان فرهنگی پس از خرداد ۴۲ چه بود؟ احیای هویت دینی و بازگشت به خویشتن</p>	
<p>۲۶ چند تن شخصیت های فرهنگی که در فاصله ۴۳ تا ۵۶ با فعالیت های فرهنگی رژیم پهلوی، مبارزه فرهنگی می کردند را نام ببرید؟ شخصیت هایی چون علامه طباطبائی، شهید مطهری، دکتر بهشتی، آیت الله خامنه ای، آیت الله طالقانی، آیت الله هاشمی رفسنجانی، آیت الله مکارم شیرازی، دکتر باهنر، مهندس بازرگان، جلال آل احمد، دکتر شریعتی، دکتر مفتاح، علامه جعفری و علامه امینی (صاحب الغدير</p>	
گرایشهای فکری و روش مبارزه مخالفان رژیم	
<p>۲۷ مخالفان رژیم پهلوی در فاصله ۱۳۴۲ تا ۱۳۵۶ ش، شامل چه گروه هایی بودند؟ شیوه مبارزه آن ها چگونه بود؟ (پرسش نمونه ۵)</p> <ul style="list-style-type: none"> • گروه اول، مسلمانان انقلابی که با اعتقاد به رهبری امام خمینی مبارزه می کردند و به مبارزه، به عنوان یک وظیفه اسلامی و تکلیف شرعی می نگریستند. از دیدگاه امام خمینی، بهترین راه مبارزه با شاه، افزایش آگاهی عمومی و بسیج همگانی مردم برای مبارزه ای فراگیر بود. • گروه دوم، چپ گرایان بودند. این طیف، با تأثیر پذیرفتن از اندیشه های مارکسیستی، راه رهایی را، « تنها راه رهایی، جنگ مسلحانه »، در پیروی از نظریه های مارکسیستی می دیدند. از دیدگاه اغلب اینان بود. تعلیم و تربیت چریک و به راه انداختن جنگ چریکی علیه حکومت پهلوی، از جمله اصلی ترین روش های آنان برای مبارزه بود. • گروه سوم، ملی گرایان بودند. اغلب آنها اعتقادی به تغییر رژیم سلطنتی پهلوی نداشتند و معتقد بودند باید اصل سلطنت را 	

پذیرفت ولی در جهت کاهش خودکامگی شاه تلاش کرد.

موفق و سربلند باشید

درس ۱۹: سوالات چهارگزینه ای

۱	راز دوام نخست وزیری هویدا که به مدت ۱۳ سال طول کشید چه بود؟ (الف) اقدامات سیاسی (ب) اقدامات اقتصادی (ج) خشونت و ترور (د) مطیع محض اوامر شاه
۲	پایه های حکومت محمد رضا شاه بر چه اصولی استوار بود؟ (الف) دیوان سالاری دولتی (ب) دربار وارثی (ج) وابستگی به غرب (د) موارد الف و ب صحیح است
۳	شاه به طور متوسط، سالیانه بیش از چند درصد از بودجه ی دولت را صرف هزینه های نظامی می کرد؟ (الف) ۸۱ درصد (ب) ۳۱ درصد (ج) ۴۱ درصد (د) ۱۱ درصد
۴	امام خمینی (ره) در تاریخ ۱۳ مهرماه ۱۳۴۴ از ترکیه به چه نقطه ای تبعید شد؟ (الف) کویت (ب) نجف (ج) فرانسه (د) عربستان
۵	شدید ترین برخوردها میان مبارزان انقلابی و نیروهای امنیتی رژیم پهلوی در چه زمانی صورت گرفت؟ (الف) از سالهای ۱۳۵۷ به بعد (ب) از سالهای ۱۳۲۰ تا ۱۳۵۷ (ج) از سالهای ۱۳۵۰ به بعد (د) بین سالهای ۱۳۴۲ تا ۱۳۵۷

درس ۱۹: پرسش های نمونه

۱	برنامه های فرهنگی رژیم پهلوی در فاصله ۱۳۴۲ تا ۱۳۵۶ ش چه اهدافی را تعقیب می کرد؟ در عرصه فرهنگی، رژیم برنامه های گسترده ای را به قصد تضعیف ارزشهای دینی و ملی و ترویج فرهنگ غربی تدارک دید
۲	اهداف و انگیزه های محمدرضا شاه از برگزاری جشن های ۲۵۰۰ ساله چه بود؟ این جشن ها رؤیاهای بلند پروازانه شاه بود. او در مقایسه با بسیاری از شخصیت های مطرح جهان فاقد مقبولیت مردمی بود و برای کسب اعتبار کاذب، درصدد برآمد حکومت و شخصیت خود را به کوروش، پادشاه بزرگ هخامنشی پیوند زند و از این طریق محبوبیت و مشروعیتی کسب کند
۳	عملکرد ساواک و نیروهای امنیتی رژیم پهلوی از ۱۳۴۲ تا ۱۳۶۵ ش چگونه بود؟ شدیدترین برخورد با مخالفان در فاصله سال های ۱۳۵۰ تا ۱۳۵۵ ش صورت گرفت. در این سال ها ساواک وحشیانه ترین شیوه های شکنجه را علیه مبارزان به کار برد؛ جمع زیادی در زیر شکنجه شهید شدند و برخی دیگر تیرباران شدند
۴	به چهار مورد از فعالیت های سیاسی و فرهنگی امام خمینی (ره) در دوران تبعید اشاره کنید. (۱) امام خمینی در دوران تبعید پیوسته مردم را به استقامت دعوت می کرد و به آنان امید می بخشید. (۲) ایشان ضمن تحلیل های روشنگرانه درباره مسائل ایران و حوادث خاورمیانه به ویژه جنگ اعراب و اسرائیل، همواره خطر سلطه همه جانبه آمریکا بر ایران و پیامدهای فرهنگی و سیاسی ناشی از آن (که عظمت و استقلال ایران را مخدوش می کرد) گوشزد می کرد. (۳) امام خمینی نیز کوشید میان روحانیون و دانشگاهیان در مبارزه علیه شاه وحدت ایجاد کند. امام خمینی برای حفظ پایه های دین و استقلال ایران، پیوند و احترام متقابل میان طبقات روحانی و دانشگاهی را ضروری می دانست (۴) امام خمینی، ضمن تبیین نظریه حکومت اسلامی که پیش از این در کتاب کشف اسرار به طرح آن پرداخته بودند، به ضرورت تشکیل حکومت اسلامی بر پایه ماهیت سیاسی و اجتماعی دین مبین اسلام اهتمام ورزیدند. (۵) رهبری سیاسی امام خمینی به عنوان مرجع تقلید، اندیشه جدایی دین از سیاست را که سالیان طولانی توسط رژیم پهلوی تبلیغ و ترویج می شد، کمرنگ کرد و فصل نویی در اندیشه سیاسی و فکری جامعه ایران گشود
۵	مخالفان رژیم پهلوی در فاصله ۱۳۴۲ تا ۱۳۵۶ ش، شامل چه گروه هایی بودند؟ مخالفان رژیم پهلوی، در این زمان، سه گروه بودند: (۱) گروه اول، مسلمانان انقلابی که با اعتقاد به رهبری امام خمینی مبارزه می کردند و به مبارزه، به عنوان یک وظیفه اسلامی و

تکلیف شرعی می نگریستند. از دیدگاه امام خمینی، بهترین راه مبارزه با شاه، افزایش آگاهی عمومی و بسیج همگانی مردم برای مبارزه ای فراگیر بود.

(۲) گروه دوم، چپ گرایان بودند. این طیف، با تأثیر پذیرفتن از اندیشه های مارکسیستی، راه رهایی را، در پیروی از نظریه های مارکسیستی می دیدند. از دیدگاه اغلب اینان «تنها راه رهایی، جنگ مسلحانه» ، بود. تعلیم و تربیت چریک و به راه انداختن جنگ چریکی علیه حکومت پهلوی، از جمله اصلی ترین روش های آنان برای مبارزه بود.

(۳) گروه سوم، ملی گرایان بودند. اغلب آنها اعتقادی به تغییر رژیم سلطنتی پهلوی نداشتند و معتقد بودند باید اصل سلطنت را پذیرفت ولی در جهت کاهش خودکامگی شاه تلاش کرد

موفق و سر بلند باشید / احمد اسدی اقدام - مرنند

اسدی JozveGah
اقدام @Bank

درس ۲۰: ایران در مسیر انقلاب اسلامی

ردیف	متن سوالات
۱	در جریان انتخابات آذرماه سال ۱۳۵۵ ش/ ۱۹۷۶ م آمریکا، ..... رئیس جمهور شد. جیمی کارتر
۲	کارتر با چه شعارهایی وارد عرصه رقابت های انتخاباتی آمریکا شد؟ با شعار « فضای باز سیاسی » و « حقوق بشر » در کشورهای تحت سلطه آمریکا
۳	چرا پیروزی کارتر در انتخابات، در ابتدا به منزله ی شکست شاه تلقی شد؟ (۱) زیرا کارتر نامزد دمکرات ها بود و شاه در مبارزه انتخاباتی، هزینه زیادی برای پیروزی رقیب او از حزب جمهوری خواه کرده بود. (۲) براساس راهبرد جمهوری خواهان، شاه نقش ژاندارمی منطقه را برای آمریکا ایفا می کرد و هزینه های تأمین امنیت کشورهای همجوار، برعهده ایران بود
۴	چرا کارتر و دولت دمکرات آمریکا خود را مدافع « حقوق بشر » نشان داد؟ دولت دمکرات آمریکا در یک جنگ تبلیغاتی علیه دولت شوروی، خود را مدافع « حقوق بشر » نشان داد. از سوی دیگر برای پیشبرد این شیوه تبلیغاتی ناگزیر شد تا از دیکتاتورهای خشن تحت سلطه خود، نظیر رژیم شاه بخواهد که از خشونت و شکنجه کمتری استفاده کنند. واقعیت این است که اصولاً طرح فضای باز سیاسی و حقوق بشر یک شعار تبلیغاتی بود. آمریکا حتی در اوج اعمال خشونت و کشتار بی رحمانه ۱۷ شهریور ۱۳۵۷ از شاه حمایت کرد
۵	چرا سولیوان سفیر آمریکا در ایران، کارتر را متهم به نفاق می کند؟ سولیوان، آخرین سفیر آمریکا در ایران نسبت به سیاست های دوگانه حقوق بشر و سیاست های سرکوب گرایانه آمریکا برای مهار انقلاب اسلامی، کارتر را متهم به نفاق می کند
دولت آموزگار	
۶	شاه برای هماهنگی با برنامه حقوق بشر کارتر، در سال ۵۶ چه تغییر و تحولاتی در ایران ایجاد کرد؟ (پرسش نمونه ۱) اعلام کرد که در کشور، فضای باز سیاسی ایجاد خواهد کرد؛ لذا در مرداد، ۱۳۵۶ امیرعباس هویدا را برکنار و جمشید آموزگار را به نخست وزیری منصوب کرد. به دنبال آن، اعلام شد که قانون محاکمه سریع مخالفان در دادگاه های سری نظامی لغو شده است و محاکمه هایی که در آنها محکومان اغلب به تیرباران و زندانهای طولانی محکوم می شدند، بعد از آن علنی خواهد بود. همچنین با اعلام تشکیل « کمیسیون شاهنشاهی برای مبارزه با فساد » رژیم به وجود فساد گسترده در دستگاه های دولتی، اقرار کرد
رحلت آیت الله سیدمصطفی خمینی	
۷	آیت الله مصطفی خمینی در چه تاریخی و در کجا رحلت نمودند؟ در اول آبان ماه، ۱۳۵۶ آیت الله سیدمصطفی خمینی، فرزند ارشد امام خمینی که به همراه ایشان در نجف در تبعید بود و نقش مؤثری در هدایت و هماهنگی مبارزه با رژیم داشت، به شکلی مشکوک درگذشت
۸	امام خمینی (ره) کدام حادثه را از الطاف خفیه الهی خواندند؟ شهادت فرزندش مصطفی خمینی
۹	برگزاری مجالس ختم آیت الله سید مصطفی خمینی چه پیامدی به دنبال داشت؟ (پرسش نمونه ۲) در این مجالس، سخنرانی های تندى علیه شاه صورت گرفت. با وجود ممنوعیت شدید نام بردن از آیت الله خمینی، این حادثه باعث شد تا بار دیگر به طور گسترده ای نام امام خمینی بر سر زبان ها بیفتد
سفر کارتر به ایران، انتشار مقاله توهین آمیز و شروع انقلاب	
۱۰	کارتر در سفر به ایران کشور ما را ..... در یکی از پراشوب ترین نقاط جهان خواند. جزیره ثبات
۱۱	بعد از سفر کارتر به ایران در سال ۵۶ شاه دستور چه اقدامی را داد؟ چرا؟ سرمرستی شاه از تمجید کارتر و حمایت آمریکا و کشورهای غربی از حکومتش، موجب شد تا پس از پایان سفر کارتر، شاه، همان روز

	دستور دهد که مقاله ای شدیدالحن علیه امام خمینی نوشته شود. یک هفته پس از بازدید کارتر، مقاله معروف به «ایران و استعمار سرخ و سیاه» با امضای مستعار احمد رشیدی مطلق در روزنامه «اطلاعات» روز هفدهم دیماه ۱۳۵۶ به چاپ رسید.
۱۲	مقاله معروف به «استعمار سرخ و سیاه» در چه تاریخی در روزنامه اطلاعات به چاپ رسید؟ موضوع آن چه بوده است؟ یک هفته پس از بازدید کارتر، مقاله معروف به «ایران و استعمار سرخ و سیاه» با امضای مستعار احمد رشیدی مطلق در روزنامه «اطلاعات» روز هفدهم دیماه ۱۳۵۶ به چاپ رسید. در آن مقاله، امام خمینی، به شدت مورد حمله و توهین قرار گرفته بود
قیام مردم قم و تبریز	
۱۳	انتشارمقاله ی توهین آمیز روزنامه ی اطلاعات در ۱۷ دی ۱۳۵۶ چه واکنش هایی در جامعه ایجاد کرد؟ (پرسش نمونه ۳) انتشار مقاله اهانت آمیز در روزنامه «اطلاعات»، با واکنش فوری طلاب، روحانیون و مردم قم روبه رو شد. تظاهرات روز نوزدهم دی ماه، منتهی به حمله نیروهای نظامی به مردم شد که طی آن، چهارده نفر کشته و عده زیادی مجروح و جمعی از علما و روحانیون نیز دستگیر و تبعید شدند اما دامنه اعتراض ها افزایش یافت. در بیست و نهم بهمن، در شهر تبریز برای شهدای قم، مراسم «اربعین» (چهلیم) برگزار شد و ارتش، مردم را به گلوله بست. در یزد نیز به مناسبت برگزاری چهلیم شهدای تبریز، این اتفاق تکرار شد و درگیری ها، شهر به شهر، ادامه یافت
۱۴	علت قیام مردم قم در ۱۹ دی ماه سال ۱۳۵۶ چه بود؟ اعتراض به انتشار مقاله توهین آمیز به امام
۱۵	حکومت پهلوی برای اولن بار در کدام شهرها حکومت نظامی اعلام کرد؟ اصفهان و شهرضا
۱۶	حادثه سینما رکس آبادان چه زمانی اتفاق افتاد و چه پیامدی داشت؟ در مرداد ۱۳۵۷، سینما رکس آبادان در یک جنایت مهیب به آتش کشیده شد و ۴۷۷ نفر در آتش سوختند. مردم ساواک را عامل آتش سوزی میدانستند. سهل انگاری مسئولان رژیم در پیگیری موضوع و عدم رسیدگی مراکز امنیتی بر این باور صخه گذاشت
شریف امامی و ادامه کشتارها	
۱۷	جمشید آموزگار پس از چه رویدادی مجبور به استعفا شد و چه کسی و با چه شعاری به نخست وزیری منصوب شد؟ در پی فاجعه سینما رکس، آموزگار مجبور به استعفا شد و جعفر شریف امامی (از فراماسون های برجسته بنیاد پهلوی) با تظاهر به شعار آشتی ملی به نخست وزیری منصوب شد
۱۸	نماز عید فطر ۵۷ به امامت چه کسی برگزار شد؟ آیت الله مفتح
۱۹	تظاهرات گسترده مردم تهران پس از اقامه نماز عید فطر، چرا وحشت شاه، دولت و آمریکا افزایش داد؟ زیرا نمایش عظیمی از اتحاد و قدرت مردم بود.
۲۰	مهمترین پیامد تظاهرات گسترده مردم تهران در روز عید فطر چه بوده است؟ عظمت راهپیمایی روز عید فطر سبب شد که آمریکا، شاه و دولت، چاره را در اقدام به برقراری «حکومت نظامی» و توسل به خشونت گسترده ببینند
۲۱	حادثه خونین ۱۷ شهریور ۵۷ چرا و چگونه روی داد؟ در پایان راهپیمایی ۱۶ شهریور مقرر شد، فردا (۱۷ شهریور) تظاهرات در میدان زاله (شهدا) برگزار شود، اما در اخبار رادیویی ساعت (۲۴ نیمه شب)، در حالیکه اکثر مردم در خواب بودند، در تهران و یازده شهر دیگر، حکومت نظامی اعلام شد. صبح هفده شهریور مردم به خیابان ها آمدند، در تهران، هزاران نفر، در میدان شهدا، اجتماع کردند. نظامیان و کماندوها نتوانستند مردم را متفرق کنند چرخ بال ها (هلی کوپترها) نیز برای متفرق کردن مردم، از مسلسل و مواد تخریبی استفاده کردند و منظره، به میدان «اعدام دسته جمعی» شباهت داشت
۲۲	اوج کشتار مردم توسط رژیم شاه در چه روزی بود؟ ۱۷ شهریور ۵۷
۲۳	عکس العمل دولت آمریکا را نسبت به کشتار مردم ایران در ۱۷ شهریور ۱۳۵۷ توضیح دهید؟ (پرسش نمونه ۴) پس از این کشتار گسترده، کارتر، طی پیامی، از شاه اعلام پشتیبانی و از اقدام های او در راه بازگرداندن نظم، حمایت کرد. اما در درون کاخ سفید بر سر چگونگی مقابله با انقلاب اسلامی اختلافات جدی وجود داشت. شورای امنیت ملی معتقد به کشتار گسترده مردم، و وزارت امور خارجه در صدد نفوذ در انقلاب بود و این اختلاف سبب سردرگمی کارتر و شاه در سرکوب مردم و انقلاب اسلامی شده بود
موفق و سربلند باشید	

۱	در اجرای سیاست فضای باز سیاسی کارتر در ایران بعد از هویدا چه کسی به نخست وزیری رسید؟ الف) از هاری (ب) جمشید آموزگار (ج) شریف امامی (د) شاهپور بختیار
۲	امام خمینی (ره) کدام حادثه را از الطاف خفیه الهی خواندند؟ الف) رحلت مصطفی خمینی (ب) شهادت دکتر شریعتی ج) شهادت آیت الله مطهری (د) رحلت آیت الله بروجردی
۳	کدام رئیس جمهور آمریکا پس از روی کار آمدن، ایران را جزیره ی ثبات دریکی از پراشوب ترین نقاط جهان خواند؟ الف) جرج واشینگتن (ب) کارتر (ج) بوش (د) ریگان
۴	انتشار مقاله ی معروف به ایران واستعمار سرخ وسياه در روزنامه ی اطلاعات علیه امام خمینی (ره) توسط چه کسی صورت گرفت؟ الف) شاه (ب) آمریکا (ج) انگلیس (د) اسرائیل
۵	در پی فاجعه ی سینما رکس آبادان چه کسی مجبوره استعفا شد و کدام شخص باتظاهر شعارآشتی ملی به نخست وزیری منصوب شد الف) آموزگار - شریف امامی (ب) شریف امامی - آموزگار ج) آموزگار - بختیار (د) بختیار - آموزگار
۶	سولیوان، آخرین سفیر آمریکا در ایران نسبت به سیاست های دوگانه ی حقوق بشر وسیاست های سرکوب گرایانه آمریکا برای مهار انقلاب اسلامی، چه کسی را متهم به نفاق کرد؟ الف) شاه (ب) کارتر (ج) ریگان (د) ویلسون
۷	کدام واقعه موجب سقوط دولت آموزگار گردید؟ الف) راهپیمایی تاسوعا و عاشورا (ب) فاجعه سینما رکس آبادان ج) قیام ۱۹ دی و ۱۷ شهریور (د) شعار فضای باز سیاسی کارتر

درس ۲۰: پرسش های نمونه

۱	شاه برای هماهنگی با برنامه حقوق بشر کارتر، در سال ۱۳۵۶ چه تغییر و تحولاتی در ایران ایجاد کرد؟ اعلام کرد که در کشور، فضای باز سیاسی ایجاد خواهد کرد؛ لذا در مرداد، ۱۳۵۶ امیرعباس هویدا را برکنار و جمشید آموزگار را به نخست وزیری منصوب کرد. به دنبال آن، اعلام شد که قانون محاکمه سریع مخالفان در دادگاه های سری نظامی لغو شده است و محاکمه هایی که در آنها محکومان اغلب به تیرباران و زندانهای طولانی محکوم می شدند، بعد از آن علنی خواهد بود. همچنین با اعلام تشکیل «کمیسیون شاهنشاهی برای مبارزه با فساد»، رژیم به وجود فساد گسترده در دستگاه های دولتی، اقرار کرد
۲	برگزاری مجالس ختم سیدمصطفی خمینی چه پیامدی به دنبال داشت؟ در این مجالس، سخنرانی های تندى علیه شاه صورت گرفت. با وجود ممنوعیت شدید نام بردن از آیت الله خمینی، این حادثه باعث شد تا بار دیگر به طور گسترده ای نام امام خمینی بر سر زبان ها بیفتد
۳	انتشار مقاله توهین آمیز روزنامه اطلاعات در هفدهم دی ۱۳۵۶، چه واکنش هایی در جامعه ایجاد کرد؟ • انتشار مقاله اهانت آمیز در روزنامه «اطلاعات»، با واکنش فوری طلاب، روحانیون و مردم قم روبه رو شد. تظاهرات روز نوزدهم دی ماه، منتهی به حمله نیروهای نظامی به مردم شد که طی آن، چهارده نفر کشته و عده زیادی مجروح و جمعی از علما و روحانیون نیز دستگیر و تبعید شدند اما دامنه اعتراض ها افزایش یافت. • در بیست و نهم بهمن، در شهر تبریز برای شهدای قم، مراسم «اربعین» (چهلیم) برگزار شد و ارتش، مردم را به گلوله بست. • در یزد نیز به مناسبت برگزاری چهلیم شهدای تبریز، این اتفاق تکرار شد و درگیری ها، شهر به شهر، ادامه یافت
۴	عکس العمل دولت آمریکا را نسبت به کشتار مردم ایران در ۱۷ شهریور ۱۳۵۷ توضیح دهید؟ پس از این کشتار گسترده، کارتر، طی پیامی، از شاه اعلام پشتیبانی و از اقدام های او در راه بازگرداندن نظم، حمایت کرد. اما در درون کاخ سفید بر سر چگونگی مقابله با انقلاب اسلامی اختلافات جدی وجود داشت. شورای امنیت ملی معتقد به کشتار گسترده مردم، و وزارت امور خارجه درصدد نفوذ در انقلاب بود و این اختلاف سبب سردرگمی کارتر و شاه در سرکوب مردم و انقلاب اسلامی شده بود

موفق و سر بلند باشید / احمد اسدی اقدم - مرنند

درس ۲۱: پیروزی انقلاب اسلامی

ردیف	متن سوالات
پیروزی انقلاب اسلامی	
۱	<p>چرا امام خمینی در مهر ۱۳۵۷ از عراق به پاریس هجرت نمودند؟</p> <p>با روزافزون شدن تظاهرات مردمی در ایران، رژیم عراق در پی یک توافق محرمانه با شاه و هماهنگی با آمریکا، اقدام به اخراج امام خمینی از آن کشور کرد. امام در سیزدهم مهر ۱۳۵۷ به طرف کویت رفت. اما دولت کویت اجازه ورود به وی نداد. این درحالی بود که عراق نیز به امام، اجازه بازگشت نمی داد. در نتیجه امام خمینی و همراهانش، در یازدهم مهر ۱۳۵۷ به فرانسه رفتند. رئیس جمهور فرانسه، به محض اطلاع از ورود غیرمنتظره امام خمینی، نظر شاه را در این باره جویا شد و بعد به امام اجازه اقامت داد</p>
۲	<p>هجرت امام خمینی به پاریس چه پیامدهایی را در پی داشت؟ (پرسش نمونه ۱)</p> <p>تصور شاه و آمریکا این بود که دور شدن امام خمینی از ایران سبب جدایی وی از جریان انقلاب خواهد شد. اما شرایط بهتر ارتباطات در فرانسه، به کمک رهبری انقلاب آمد. از آن پس، تماس ها راحت تر و پیام ها بیشتر شد</p>
تشکیل دولت نظامی از هاری	
۳	<p>حادثه خونین ۱۳ آبان ۵۷ (روز دانش آموز) چرا و چگونه اتفاق افتاد؟</p> <p>در سیزدهم آبان ۱۳۵۷، جمع زیادی از دانشجویان و دانش آموزان تظاهرکننده، در دانشگاه تهران، توسط نیروهای نظامی و انتظامی به شهادت رسیدند.</p>
۴	<p>علت برکناری شریف امامی از نخست وزیر چه بود؟</p> <p>در سیزدهم آبان ۱۳۵۷، جمع زیادی از دانشجویان و دانش آموزان تظاهرکننده، در دانشگاه تهران، توسط نیروهای نظامی و انتظامی به شهادت رسیدند. پخش صحنه هایی از این ماجرا در تلویزیون، احساسات مردم را برانگیخت. به دنبال آن، شریف امامی از نخست وزیر برکنار شد. ارتشبد از هاری به جای او منصوب شد.</p>
۵	<p>شاه در ۱۵ آبان ۵۷ قبل از معرفی از هاری، طی نطقی چه اعترافاتی کرد؟</p> <p>در روز یازدهم آبان، شاه طی سخنانی، اعتراف کرد که «پیام انقلاب ملت ایران» را شنیده است و سوگند یاد کرد که خطاها و فساد و ظلم و بی قانونی، دیگر تکرار نخواهد شد</p>
۶	<p>از هاری برای برقراری آرامش به چه اقداماتی دست زد؟ (پرسش نمونه ۲)</p> <p>از هاری، در اولین اقدام برای ایجاد کاهش نارضایتی و برقراری آرامش، جمعی از سران بدنام رژیم پهلوی، نظیر امیرعباس هویدا، نخست وزیر اسبق و ارتشبد نصیری، رئیس سابق ساواک را دستگیر کرد.</p>
۷	<p>تظاهرات گسترده مردم، در داخل کشور، با هماهنگی چه شخصیت هایی هدایت و رهبری می شد؟</p> <p>تظاهرات گسترده مردم، در داخل کشور، با هماهنگی های شخصیت هایی چون آیت الله مطهری، آیت الله طالقانی، آیت الله دکتر بهشتی، آیت الله خامنه ای، آیت الله هاشمی رفسنجانی، آیت الله مهدوی کنی و دیگر علما و روحانیون شاخص تهران و شهرستانها، همچنین شخصیت های سیاسی و فرهنگی مسلمان و سایر گروه ها همچنان ادامه داشت اما قدرت تعیین کننده، رهبری امام خمینی بود</p>
۸	<p>کدام یک از سران گروه های سیاسی و روحانیون برجسته و مبارز و با چه هدفی، به ملاقات امام خمینی به فرانسه رفتند؟</p> <p>آیت الله بهشتی و آیت الله مطهری، برای هماهنگی مبارزات به ملاقات امام خمینی به پاریس شتافتند</p>
تظاهرات عاشورا؛ استقلال، آزادی، جمهوری اسلامی	
۹	<p>با آغاز محرم سال ۱۳۵۷، امام خمینی ضمن صدور پیامی مردم به چه امری دعوت کردند؟</p> <p>یکی از فرازهای مهم و سرنوشت ساز انقلاب اسلامی تظاهرات و راهپیمایی تاریخی مردم در عاشورای سال ۱۳۵۷ است. با آغاز ماه محرم، امام خمینی با صدور پیامی که برخاسته از ماهیت و فلسفه قیام عاشورا بود، مردم را به راهپیمایی در این روز بزرگ دعوت کردند. با وجود برقراری حکومت نظامی، مردم در اولین شب محرم به خیابان ها آمدند اما رژیم، عزاداران حسینی را به گلوله بست. کشتار بی رحمانه مردم در جنوب تهران و سایر شهرهای کشور زمینه را برای راهپیمایی عظیم تاسوعا و عاشورا فراهم کرد</p>

۱۰	چرا برپایی تظاهرات عاشورا ی ۵۷ به منزله ی یک همه پرسی عمومی تلقی شد؟ (پرسش نمونه ۴) جمعیتی که در تهران با نظمی شگفت آور به سوی میدان آزادی حرکت کردند، حدود ۴ میلیون نفر و در سراسر کشور بالغ بر ۱۶ میلیون نفر برآورد شده است . این راهپیمایی عظیم سراسری ناظران خارجی را شگفت زده کرد؛ به گونهای که در ظهر عاشورای ۱۳۵۷ تحلیلگران مسائل سیاسی و خبرگزاری های مختلف جهان عمر حکومت شاهنشاهی را در ایران پایان یافته تلقی کردند. مردم در این تظاهرات که به منزله یک referendum (همه پرسی) بود، خواستار استقلال، آزادی، جمهوری اسلامی شدند. عظمت و گستردگی تظاهرات این دو روز و نظم و انسجام آنها، وحشت شاه و آمریکا را بیش از پیش کرد.
۱۱	قطعنامه راهپیمایی روز عاشورا ۱۳۵۷ توسط ..... قرائت شد. آیت الله بهشتی
۱۲	قطعنامه راهپیمایی روز عاشورای ۵۷ توسط چه کسی قرائت شد و تاکیددی برچه نکاتی بود ؟ توسط آیت الله بهشتی که شامل: (۱) سرنگونی نظام سلطنتی (۲) بازگشت امام به کشور (۳) تشکیل جمهوری اسلامی (۴) دعوت از ارتش ، برای پیوستن به مردم
نخست وزیری بختیار:	
۱۳	بعد از تظاهرات میلیونی مردم در محرم ۱۳۵۷ چه تحولی در ساختار سیاسی ایران انجام گرفت؟ ارتشبد از هاری از نخست وزیری کناره گیری کرد و شاپور بختیار، از اعضای جبهه ملی به نخست وزیری منصوب شد
۱۴	پس از بر کناری از هاری چه کسی نخست وزیر شد؟ شاپور بختیار
۱۵	دولت آمریکا در دوره نخست وزیری بختیار چه سیاستی نسبت به ایران اتخاذ کرد ؟ اختلاف نظر میان دستگاه های سیاستگذا آمریکا، شرایط را برای کارتر و شاه وخیم تر کرده بود . شورای امنیت ملی آمریکا به دنبال اجرای کودتا و به راه انداختن جوی خون در ایران بودند اما کارتر، وزارت امور خارجه و سازمان سیا، به فکر فریب مردم، از طریق جایگزینی بختیار به جای شاه و سوار شدن بر موج انقلاب بودند.
فرار شاه	
۱۶	به چه دلیل در دی ماه ۱۳۵۷ ، آمریکا ژنرال هایزر را به ایران فرستاد ؟ با بسته شدن همه راه ها و دست آویزها برای باقی ماندن شاه در کشور، اهتمام عمده آمریکا بر حفظ ساختار ارتش قرار گرفت. به همین دلیل، ژنرال رابرت هایزر، معاون نیروهای آمریکا در اروپا، در دیماه ۱۳۵۷ به ایران فرستاده شد
۱۷	مهمترین وظیفه ژنرال هایزر در مأموریت به ایران را بنویسید ؟ وظیفه ژنرال هایزر، هماهنگی با سران ارتش، برای حمایت از دولت بختیار و در صورت لزوم، انجام کودتای نظامی علیه انقلاب و حفظ مراکز راهبردی مورد نظر آمریکا بود .
۱۸	مهمترین اقدام امام در پاریس چه بود؟ اعلام تشکیل شورای انقلاب
۱۹	شورای انقلاب به دستور چه کسی تشکیل شد ؟ مهمترین ماموریت این شورا چه بوده است ؟ (وظائف شورای انقلاب) به دستور امام خمینی « شورای انقلاب اسلامی » تشکیل شد و موظف گردید به بررسی چگونگی تشکیل دولت موقت، نحوه انتقال قدرت و فراهم کردن مقدمه های تصویب قانون اساسی جدید
۲۰	شاه در چه تاریخی از ایران گریخت و پیامد این فرار در داخل ایران چه بود؟ ۲۶ دی ۱۳۵۷ / به دنبال اعلام خبر فرار شاه از رادیو، جشن و سروری بی سابقه در سراسر کشور برپا شد. مردم با ریختن به خیابان ها، پخش نقل و شیرینی، روشن کردن چراغ اتومبیل ها به شادی و شکرگزاری پرداختند.
تظاهرات اربعین و بازگشت امام خمینی	
۲۱	با فرار شاه ، چه تغییری در اعتراضات ملت ایران ایجاد شد ؟ توضیح دهید . با فرار شاه، تظاهرات در شهرهای مختلف ادامه یافت. در پاره ای از شهرها، عوامل رژیم، مردم را به گلوله بستند. شاپور بختیار که تصور میک رد پس از رفتن شاه، قدرت اصلی در ایران شده است به دنبال تحقق آرزوهای خام خود بود
۲۲	بعد از فرار شاه ، امام خمینی چه درخواستی از نظامیان کرد؟ امام خمینی از نظامیان خواست پادگان ها و خدمت در ارتش شاه را ترک کنند. در پی آن فرار افسران و سربازان از پادگان ها، سرعت گرفت

۲۳	در راهپیمایی عظیم و تاریخی روز اربعین ، مردم کدام درخواست های خود را تکرار کردند ؟ در راهپیمایی عظیم و تاریخی روز اربعین حضرت سیدالشهدا (ع)، مصادف با بیست و نهم دی ماه ۱۳۵۷مردم، بار دیگر نفرت خود از حکومت پهلوی و درخواستشان را برای استقرار «استقلال، آزادی، جمهوری اسلامی» تکرار کردند
۲۴	در غیاب شاه چه نهادی کشور را اداره می کرد و رئیس آن چه کسی بود؟ (برای مطالعه) شورای سلطنت / سیدجلال الدین تهرانی
۲۵	شورای سلطنت چگونه از هم پاشید؟ (برای مطالعه) سیدجلال الدین تهرانی که در غیاب شاه به عنوان رئیس « شورای سلطنت » تعیین شده بود، در اولین جلسه، ضمن اشاره به غیرقانونی اعلام شدن آن از سوی امام، از ریاست و عضویت خود در شورای مذکور استعفا داد. او با وجودی که عملاً جانشین شاه شده بود، ملاقات با امام خمینی را بر آن ترجیح داد؛ زیرا پیش شرط ملاقات با امام خمینی، استعفای او از عضویت در آن شورا بود. به این ترتیب، شورای سلطنت، عملاً از هم پاشید.
۲۶	امام خمینی در چه تاریخ و شرایطی اعلام کرد به ایران باز خواهد گشت ؟ پس از فرار شاه و اعلام تشکیل شورای انقلاب
۲۷	امام خمینی چه زمانی و تحت چه شرایطی وارد ایران شد؟ به رغم تلاش های آمریکا، دولت بختیار و مخالفان غیرمذهبی حکومت شاه برای جلوگیری از ورود و یا به عقب انداختن بازگشت امام خمینی به میهن و همچنین با وجود احتمال سوء قصد به جان وی ، امام در ۱۲ بهمن ۱۳۵۷ ، به ایران بازگشت .
۲۸	ورود امام خمینی به ایران در ۱۲ بهمن سال ۵۷ به ایران نماد چه چیزی بود ؟ نماد خاتمه یافتن دوران استیلای بیگانگان بر کشور و آغاز عصر جدیدی در تاریخ سیاسی ایران بر پایه استقلال و احیای ارزشهای اسلامی و ملی بود
۲۹	اولین اقدام مهم امام پس از بازگشت به ایران چه بود؟ امام در سخنرانی خود در بهشت زهرا در همان روز، ضمن تسلیت گفتن به خانواده شهدا، درباره مشروعیت نداشتن رژیم پهلوی سخنرانی ایراد کرد، اعلام کرد: با پشتیبانی این ملت ، دولت تشکیل خواهد نمود
اعلام تشکیل دولت موقت	
۳۰	دولت موقت چگونه شکل گرفت ؟ (پرسش نمونه ۵) با پیشنهاد شورای انقلاب، مهندس مهدی بازرگان، به عنوان نخست وزیر دولت موقت، انتخاب شد و خبر آن، در شانزدهم بهمن ماه، رسماً به اطلاع مردم رسید.
۳۱	آخرین خیانت بختیار قبل از فرار از ایران چه بود؟ اما شاپور بختیار، در همان روز، طی اقدامی خیانت آمیز، قرارداد تحویل تجهیزات نظامی قبلاً خریداری شده از آمریکا به ارزش هفت میلیارد دلار را لغو کرد. با توجه به اینکه وجه این قرارداد قبلاً پرداخت شده بود، با این اقدام بختیار، کل این مبلغ نیز به جیب آمریکا رفت
۳۲	بسیاری از نظامیان در ۲۱ و ۲۲ بهمن دست به چه اقدامی زدند؟ بسیاری از سربازانی که مجبور به تیراندازی به طرف مردم بودند، سلاح خود را به طرف فرماندهان شان نشانه می گرفتند، یا از میدان درگیری می گریختند
تلاش برای کودتا و پیروزی انقلاب اسلامی	
۳۳	هدف رژیم از اعلام حکومت نظامی در ۲۱ بهمن ۵۷ چه بوده است ؟ زیرا با تلاش ژنرال هایزر آمریکایی، فرماندهان نظامی، درصدد کودتا بودند تا با دستگیری امام خمینی و سایر شخصیت ها، انقلاب را شکست دهند
۳۴	چرا شورای فرماندهان ارتش ، طی اطلاعیه ای ، بی طرفی خود را اعلام کرد ؟ با صدور اعلامیه امام خمینی در ۲۱ بهمن ماه، مردم از نیروی هوایی که لشکر گارد شاهنشاهی به آن حمله کرده بود، حمایت کردند. در مدت کوتاهی با مشارکت وسیع زنان و مردان در سراسر کشور، مراکز حساس به تصرف مردم درآمد و پایگاه های رژیم یکی پس از دیگری سقوط کرد. با مشاهده این وضع، شورای فرماندهان ارتش، طی اطلاعیه ای، بی طرفی خود را اعلام کرد.
۳۵	در روز ۲۲ بهمن ۱۳۵۷ انقلاب اسلامی ایران چگونه پیروز شد؟ سرانجام رژیم سلطنتی شاه که ایران را تا مرز یک کشور مستعمره و تحت سلطه آمریکا پیش برده بود، در بیست و دوم بهمن ماه ۱۳۵۷ به طور کامل سقوط کرد و مردم با شنیدن صدای انقلاب از رادیو در ۲۲ بهمن ۱۳۵۷ با سرور و شادی وصف ناپذیری پایان

موفق و سربلند باشید

درس ۲۱: سوالات چهارگزینه ای

۱	شاه و همسرش پس از تشکیل شورای سلطنت در چه تاریخی از ایران گریختند؟ (الف) ۱۲ بهمن ۵۷ (ب) ۲۶ دی ۵۷ (ج) ۱۲ دی ۵۷ (د) ۲۶ آذر ۵۷
۲	کدام سران گروه های سیاسی و روحانیون برجسته و مبارز برای هماهنگی مبارزات به ملاقات امام خمینی به پاریس شتافتند؟ (الف) آیت اله طالقانی و آیت اله خامنه ای (ب) آیت اله رفسنجانی و آیت اله مهدوی کنی (ج) آیت اله مطهری و آیت اله طالقانی (د) آیت اله بهشتی و آیت اله مطهری
۳	امام خمینی (ره) در چه تاریخی به ایران بازگشت؟ (الف) ۱۲ بهمن ۵۷ (ب) ۲۲ بهمن ۵۷ (ج) ۱۲ بهمن ۵۸ (د) ۲۲ بهمن ۵۸
۴	انقلاب اسلامی ایران در چه تاریخی به پیروزی رسید؟ (الف) ۱۲ بهمن ۵۷ (ب) ۲۲ بهمن ۵۷ (ج) ۱۲ فروردین ۵۸ (د) ۲۶ دی ۵۷

درس ۲۱: پرسش های نمونه

۱	هجرت امام خمینی به پاریس چه پیامدهایی را در پی داشت؟ تصور شاه و آمریکا این بود که دور شدن امام خمینی از ایران، سبب جدایی وی از جریان انقلاب خواهد شد اما شرایط بهتر ارتباطات در فرانسه، به کمک رهبری انقلاب آمد. از آن پس، تماس ها راحت تر و پیام ها بیشتر شد
۲	از هاری برای برقراری آرامش به چه اقداماتی دست زد؟ از هاری، در اولین اقدام برای ایجاد کاهش نارضایتی و برقراری آرامش، جمعی از سران بدنام رژیم پهلوی، نظیر امیرعباس هویدا، نخست وزیر اسبق و ارتشبد نصیری، رئیس سابق ساواک را دستگیر کرد
۳	دولت آمریکا در دوره نخست وزیری بختیار چه سیاستی نسبت به ایران اتخاذ کرد؟ شورای امنیت ملای آمریکا به دنبال اجرای کودتا و به راه انداختن جوی خون در ایران بودند اما کارتر، وزارت امور خارجه و سازمان سیا، به فکر فریب مردم، از طریق جایگزینی بختیار به جای شاه و سوار شدن بر موج انقلاب بودند
۴	چرا برپایی تظاهرات عاشورا به منزله یک همه پرسی عمومی تلقی شد؟ در این راهپیمایی که بصورت سراسری برگزار شد و بیش از ۱۰ میلیون نفر در آن شرکت داشتند یک صدا اعلام کردند: استقلال آزادی جمهوری اسلامی
۵	دولت موقت چگونه شکل گرفت؟ با پیشنهاد شورای انقلاب، مهندس مهدی بازرگان، به عنوان نخست وزیر دولت موقت، انتخاب شد و خبر آن، در شانزدهم بهمن ماه، رسماً به اطلاع مردم رسید

موفق و سربلند باشید / احمد اسدی اقدم - مرنند

درس ۲۲: دولت موقت مهندس مهدی بازرگان

ردیف	متن سوالات
۱	مهندس مهدی بازرگان چگونه به نخست وزیری منصوب شده بودند؟ مهندس مهدی بازرگان که در پانزدهم بهمن ماه ۱۳۵۷ به پیشنهاد شورای انقلاب، از طرف امام خمینی به نخست وزیری منصوب شده بود
۲	امام خمینی چه شرطی را برای نخست وزیری بازرگان در نظر گرفته بود؟ در نظر نگرفتن روابط حزبی و گروهی
۳	امام خمینی چه وظایفی را به دولت موقت محول کرد؟ (پرسش نمونه ۱) (۱) اداره امور مملکت (۲) اجرای فرماندوم درباره تعیین نظام سیاسی کشور (۳) تشکیل مجلس منتخبان مردم برای تدوین و تصویب قانون اساسی (۴) برگزاری انتخابات مجلس نمایندگان ملت، طبق قانون اساسی جدید
۴	امام خمینی چه موضعی نسبت به دولت مهندس بازرگان داشت؟ او ضمن اعلام حمایت جدی از مهندس بازرگان، دولت وی را دولتی « شرعی » معرفی کرد و از مردم خواست که از آن حمایت کنند.
۵	مهندس بازرگان در تاریخی کابینه خود را معرفی کرد؟ ویژگی مهم کابینه مهندس بازرگان چه بود؟ مهندس بازرگان در بیست و پنجم بهمن ۱۳۵۷ کابینه خود را که تقریباً همگی از اعضا یا طرفداران نهضت آزادی و جبهه ملی بودند، معرفی کرد
برگزاری همه پرسی تعیین نظام سیاسی ایران	
۶	اولین همه پرسی پس از پیروزی انقلاب اسلامی در چه رابطه ای برگزار شد؟ همه پرسی برای تعیین نظام سیاسی ایران
۷	چرا همه پرسی تعیین نظام سیاسی ایران برگزار شد؟ نتیجه همه پرسی را بنویسید؟ با آنکه مردم ایران در «تظاهرات» چندمیلیونی خود، با شعارهای «استقلال، آزادی، جمهوری اسلامی» مدل نظام سیاسی آینده کشور را تعیین کرده بودند، امام خمینی مصمم بود که با انجام یک همه پرسی ملی، در همان روزهای اول انقلاب، نوع حکومت جدید ایران را مشخص و تثبیت کند. با برگزاری همه پرسی اکثریت ۹۸/۲٪ کلیه کسانی که حق رأی داشتند، به «جمهوری اسلامی» رأی دادند.
۸	نظام جدید سیاسی ایران بعد از پهلوی چگونه تعیین شد؟ با برگزاری همه پرسی در ۱۰ و ۱۱ فروردین ۵۸، بیش از ۹۸/۲ درصد رای دهندگان به جمهوری اسلامی رای مثبت دادند
۹	روز جمهوری اسلامی چه روزی بود؟ ۱۲ فروردین ۵۸
تدوین و تصویب قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران	
۱۰	امام خمینی به چه منظوری از دولت موقت خواست تا انتخابات « مجلس خبرگان » برگزار کند؟ برگزاری انتخابات برای تشکیل «مجلس خبرگان»، و تدوین و تصویب قانون اساسی
۱۱	قانون اساسی جمهوری اسلامی چگونه تدوین و تصویب شد؟ (پرسش نمونه ۲) مجلس خبرگان، قانون های اساسی کشورهای مختلف غربی و اسلامی را بررسی کرد و با توجه به قانون اساسی سابق کشور و مبنای ای فقهی و اسلامی، همچنین نظریات نمایندگان گروه های مختلف سیاسی و فکری، تدوین قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران را آغاز کرد
۱۲	کدام اصل از اصول قانون اساسی را ، امام خمینی (ره) ضد دیکتاتوری و مخالف استبداد دانسته اند؟ اصول مربوط به ولایت فقیه
۱۳	شورای نگهبان قانون اساسی جمهوری اسلامی چه وظایفی دارد؟ بر اساس قانون اساسی جدید، در اسفند ۱۳۵۸ شورای نگهبان ۳ تشکیل شد تا علاوه بر تشخیص عدم مغایرت و تعارض مصوبات

<p>مجلس شورای اسلامی با احکام اسلام و قانون اساسی، بر انتخابات مجلس خبرگان رهبری، ریاست جمهوری و مجلس شورای اسلامی نظارت و از آرای مردم پاسداری کند</p>
<p>تأسیس نهادهای انقلابی</p>
<p>۱۴ پس از پیروزی انقلاب اسلامی چه نهادهایی و با چه اهدافی برای هر یک تشکیل شد؟   کمیته انقلاب اسلامی با هدف برقراری نظم و امنیت.   سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و بسیج مستضعفان برای دفاع از کشور و ارزش های انقلاب اسلامی   به منظور سازندگی و رفع محرومیت از روستاها جهادسازندگی   کمیته امداد امام خمینی به قصد دستگیری از محرومان   نهضت سوادآموزی برای کاهش نرخ بالای بی سوادی در ایران</p>
<p>توطئه های آمریکا و گروهک های تروریستی ضد انقلاب</p>
<p>۱۵ مهمترین دسیسه ها و توطئه های آمریکا را بر ضد انقلاب اسلامی بر شمارید ؟ (پرسش نمونه ۳)   (۱) تضعیف، حذف و ترور اندیشمندان و متفکران دینی، یاران امام که از ارکان اصلی انقلاب اسلامی،   (۲) ایجاد گروه های سیاسی مخالف،   (۳) حمایت از ساواکی ها   (۴) ایجاد آشوب در استان ها   (۵) حمله نظامی به طیس   (۶) تحریم و محاصره اقتصادی   (۷) جنگ تبلیغاتی و شایعه پراکنی علیه انقلاب اسلامی   (۸) طراحی کودتا   (۹) جنگ تحمیلی هشت ساله</p>
<p>۱۶ بهترین ابزار آمریکا علیه انقلاب اسلامی چه کسانی بودند؟   بهترین ابزار برای آمریکا، گروه های سیاسی مختلفی بودند که در سایه قیام مردم و رهبری امام خمینی فرصت خودنمایی یافته بودند. آنان در حرکت هایشان چنان راه افراط در پیش گرفتند که خود را وارثان اصلی انقلاب قلمداد کردند. این گروه ها، دولت موقت و شورای انقلاب را که به دستور امام خمینی تشکیل شده بود، به رسمیت نمی شناختند. در مقابل، با رواج شایعات دروغین، جامعه را به ورطه تردیدهای بزرگ و فتنه های ویرانگر می کشاندند</p>
<p>۱۷ گروه های ضد انقلاب خواستار چه تغییراتی در انقلاب اسلامی بودند ؟ (پرسش نمونه ۴)   ۱- تغییر در ترکیب شورای انقلاب ۲- مسلح کردن گروهک ها ۳- انحلال ارتش   برآورده شدن این سه خواسته، زمینه را برای تسلط این گروهک ها بر کشور، فراهم می ساخت؛ زیرا از طریق نفوذ در شورای انقلاب که تصمیم های اساسی را در آن شرایط حساس و بحران زده می گرفت، آنها می توانستند به عالیت رین نهاد انقلاب دست پیدا کنند و با دریافت سلاح و انحلال ارتش نیز، به هدف های خطرناک سیاسی خود دست می یافتند</p>
<p>۱۸ اصلی ترین گروهک های ضد انقلاب چه نام داشتند و در کجاها شورش و آشوب به پا کردند؟   ۱- حزب خلق مسلمانان در آذربایجان   ۲- حزب دموکرات در کردستان   ۳- حزب خلق عرب در خوزستان   ۴- تشکل های مشابه در بلوچستان   ۵- تشکل های مشابه در ترکمن صحرا</p>
<p>توطئه حزب خلق مسلمان در آذربایجان</p>
<p>۱۹ توطئه حزب خلق مسلمان در آذربایجان را توضیح دهید ؟   حزب خلق مسلمان در تابستان ۱۳۵۸ همزمان با انتخابات مجلس خبرگان حمله به مراکز نظامی رسمی کشور را آغاز کرد. سردمداران حزب خلق مسلمان ابتدا تهدید کردند که انتخابات را تحریم خواهند کرد. پس از انجام انتخابات نیز به نتیجه آن اعتراض کردند</p>
<p>توطئه دشمن در کردستان</p>
<p>۲۰ بارزترین نمونه آشوب های منطقه ای که توسط عوامل استکبار، به منظور تجزیه بخشی از میهن اسلامی طراحی شد کجا بود. کردستان</p>
<p>۲۱ توطئه دشمن در کردستان در اوایل پیروز انقلاب اسلامی را توضیح دهید ؟   بازترین نمونه آشوبهای منطقه ای که توسط عوامل استکبار، به منظور تجزیه بخشی از میهن اسلامی طراحی شد، غائله کردستان بود. حزب دمکرات کردستان، مهمترین جریان سیاسی آغازگر این بحران بود که ریشه آن، به جریان های مارکسیستی دهه ۱۳۲۰ کشور</p>

	می رسید. با پیروزی انقلاب اسلامی، این حزب نیز مجدداً فعالیت سیاسی خود را آغاز کرد و کمونیست های داخل و خارج، از آن پشتیبانی کردند. به فاصله ای اندک، حزب کومله نیز اعلام موجودیت کرد. به موازات این حزب، حزبها و گروههای دیگری نیز در کردستان شکل گرفت که ابتدا خواهان «خودمختاری» و سپس «استقلال» (تجزیه) کردستان شدند
۲۲	مهمترین هدف گروه های مخالف در کردستان چه بود؟ ابتدا خواهان « خود مختاری » و استقلال (تجزیه) کردستان شدند
۲۳	چرا کردستان مستعد شورش علیه انقلاب اسلامی بود؟ هم جواری کردستان با عراق، برای غائله آفرینان این امکان را فراهم می ساخت که به هنگام احساس خطر، به داخل خاک آن کشور عقب نشینی کنند و تحت حمایت رژیم بعثی عراق قرار گیرند.
۲۴	کدام کشورها و چگونه از تجزیه طلب کردستان حمایت می کردند؟ عوامل کشورهای غربی (در رأس همه آمریکا) و بلوک شرق (در رأس آنها شوروی سابق) و عامل های آنان در منطقه مانند رژیم بعث عراق
۲۵	رژیم صدام چه نگرشی به کردهای ایران و کردستان عراق داشت؟ کردها از سوی رژیم بعثی، هم در عراق و هم در ایران، مورد وحشیانه ترین جنایات جنگی قرار گرفتند. بمباران شیمیایی حلبچه در عراق و سردشت در ایران، از جمله جنایات رژیم بعث در مورد کردهای ایرانی و عراقی است
توطئه دشمن در ترکمن صحرا	
۲۶	در ترکمن صحرا کدام گروه و چگونه سعی در تضعیف انقلاب داشت؟ بلوای ترکمن صحرا، از فروردین ۱۳۵۸ آغاز شد و تا اواخر زمستان همان سال ادامه یافت. این آشوب، با سوء استفاده آشوبگران از اختلاف ها و تفاوت های مذهبی و قومی آغاز شد. اختلاف ناشی از عملکرد حکومت پهلوی و سیاست های سوء آن در منطقه بر سر مالکیت زمین های کشاورزی نیز، از دیگر عوامل مورد بهره برداری این گروه ها بود
توطئه گروهک ها در خوزستان و سیستان و بلوچستان	
۲۷	در خوزستان و سیستان و بلوچستان کدام گروهک ها حرکت های تجزیه طلبانه را آغاز کرده بودند؟ همزمان، گروهکی دیگر به نام «خلق عرب»، در خوزستان، با حمایت برخی کشورهای عربی؛ به خصوص عراق، با نیروهای انقلابی درگیر، و به جنگ برخاسته بود. در سیستان و بلوچستان نیز گروهکی به نام «خلق بلوچ» حرکت های تجزیه طلبانه ای را آغاز کرده بود
۲۸	وجوه مشترک بیشتر گروه های ضد انقلاب اسلامی چه بود؟ (۱) اغلب ماهیت چپ و مارکسیستی داشتند و یا به ظاهر چنان می نمودند. (۲) هر کدام به یک یا چند قدرت خارجی منطقه ای یا بین المللی وابسته بودند. (۳) از تفاوت های مذهبی و قومی در جهت تفرقه افکنی و فتنه انگیزی سوء استفاده می کردند
استعفاي دولت موقت انقلاب	
۲۹	چه عواملی باعث شد مهندس بازرگان در ۱۴ آبان ۱۳۵۸، از نخست وزیری استعفاء دهد؟ مهندس بازرگان به علت ملاقات محرمانه با برژینسکی مشاور امنیت ملی کارتر که از امرین مستقیم کشتار مردم ایران در زمان شاه بود، مورد اعتراض شدید گروه های سیاسی و انقلابیون واقع شده بود. از سوی دیگر ورود شاه به آمریکا و نگرانی های فزاینده از مداخلات سفارت آمریکا در تهران موجب تسخیر سفارت آمریکا، توسط گروهی از دانشجویان و به گروگان گرفتن اعضای سفارت در روز سیزدهم آبان ماه ۱۳۵۸ شد.
۳۰	دلیل تسخیر سفارت آمریکا توسط گروهی از دانشجویان در روز ۱۳ آبان ماه ۱۳۵۸ چه بود؟ ورود شاه به آمریکا و نگرانی های فزاینده از مداخلات سفارت آمریکا در تهران موجب تسخیر سفارت آمریکا، توسط گروهی از دانشجویان و به گروگان گرفتن اعضای سفارت شد
۳۱	پس از استعفاي بازرگان از نخست وزیری، امام اداره کشور را به ..... سپرد. شورای انقلاب
موفق و سربلند باشید	

درس ۲۲: سوالات چهارگزینه ای

۱	بعد از پیروزی انقلاب چه کسی بعنوان اولین نخست وزیر کشور از سوی امام خمینی (ره) منصوب گردید؟ الف) مهندس بازرگان ب) آیت اله خامنه ای ج) محمدعلی رجایی د) محمدجواد باهنر
---	---

۲	بابرگزاری همه پرسى در ۱۲ فروردین ۵۸ چند درصد از مردم به جمهوری اسلامی رای دادند؟ (الف) ۹۸/۲ (ب) ۱۰۰ (ج) ۸۸/۲ (د) ۹۲/۸
۳	چه روزی به عنوان روز جمهوری اسلامی تعیین گردیده است؟ (الف) ۱۰ فروردین (ب) ۱۲ بهمن (ج) ۱۲ فروردین (د) ۲۲ بهمن
۴	نخستین مراجعه به آرای عمومی پس از انقلاب اسلامی، به چه منظور صورت گرفت؟ (الف) انتخاب اولین نخست وزیر (ب) انتخاب شورای نگهبان (ج) تعیین نوع حکومت مورد علاقه مردم (د) رای به قانون اساسی
۵	بارزترین نمونه ی آشوب های منطقه ای که توسط عوامل استکبار، به منظور تجزیه ی بخشی از میهن اسامی طراحی شد، کدام غائله بود؟ (الف) بلوچستان (ب) کردستان (ج) مجاهدین خلق (د) کمونیست ها
۶	چه عواملی باعث استعفای مهندس بازرگان گردید؟ (الف) ملاقات محرمانه ی او با مشاور امنیت ملی کارتر (ب) ورود شاه به آمریکا (ج) تفکرات غرب گرایانه (د) موارد الف و ب صحیح است

درس ۲۲: پرسشی های نمونه

۱	امام خمینی چه وظایفی را به دولت موقت محول کرد؟ (۱) اداره امور مملکت (۲) اجرای رفراندوم درباره تعیین نظام سیاسی کشور (۳) تشکیل مجلس منتخبان مردم برای تدوین و تصویب قانون اساسی (۴) برگزاری انتخابات مجلس نمایندگان ملت، طبق قانون اساسی جدید
۲	قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران چگونه تدوین و تصویب شد؟ مجلس خبرگان، قانون های اساسی کشورهای مختلف غربی و اسلامی را بررسی کرد و با توجه به قانون اساسی سابق کشور و مبنای فقهی و اسلامی، همچنین نظریات نمایندگان گروه های مختلف سیاسی و فکری، تدوین قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران را آغاز کرد
۳	مهم ترین دسیسه ها و توطئه های آمریکا را بر ضد انقلاب اسلامی برشمارید. تضعیف، حذف و ترور اندیشمندان و متفکران دینی، یاران امام که از ارکان اصلی انقلاب اسلامی، تلقی می شدند، ایجاد گروه های سیاسی مخالف، حمایت از ساواکی ها، ایجاد آشوب در استان ها، حمله نظامی به طبس، تحریم و محاصره اقتصادی، جنگ تبلیغاتی و شایعه پراکنی علیه انقلاب اسلامی، طراحی کودتا و جنگ تحمیلی هشت ساله،
۴	گروه های ضدانقلاب خواستار چه تغییراتی در انقلاب اسلامی بودند؟ (۱) تغییر در ترکیب شورای انقلاب (۲) مسلح کردن گروهک ها (۳) انحلال ارتش برآورده شدن این سه خواسته، زمینه را برای تسلط این گروهک ها بر کشور، فراهم می ساخت؛ زیرا از طریق نفوذ در شورای انقلاب که تصمیم های اساسی را در آن شرایط حساس و بحران زده می گرفت، آنها می توانستند به عالیت رین نهاد انقلاب دست پیدا کنند و با دریافت سلاح و انحلال ارتش نیز، به هدف های خطرناک سیاسی خود دست می یافتند

موفق و پیروز باشید / احمد اسدی اقدام - مرنند

درس ۲۳: اولین دوره ریاست جمهوری

ردیف	متن سوالات
۱	پس از استعفای مهندس بازرگان، کدام شورا اداره جریان مملکت را به دست گرفت و مهمترین و اولین اقدام آن چه بوده است؟ به دستور امام خمینی، شورای انقلاب جریان امور مملکت را به دست گرفت و زمینه برای انتخابات ریاست جمهوری فراهم آمد
۲	اولین رئیس جمهور ایران که بود و چگونه انتخاب شد؟ در اولین دوره انتخابات ریاست جمهوری (بهمن ۱۳۵۸) ابوالحسن بنی صدر با بیش از ده میلیون و پانصد هزار رأی، به عنوان اولین رئیس جمهور ایران انتخاب شد
۳	چرا حکم ریاست جمهوری بنی صدر را در بیمارستان از سوی امام خمینی (ره) تنفیذ شد؟ بنی صدر در نیمه بهمن ماه، در بیمارستان قلب (که امام خمینی در آنجا بستری بودند)، در حضور ایشان و اعضای شورای انقلاب و مقام های مملکتی، سوگند وفاداری به قانون اساسی یاد کرد و حکم ریاست جمهوری وی، از سوی امام تنفیذ شد.
۴	امام خمینی غیر از تنفیذ حکم ریاست جمهوری بنی صدر، چه مقام دیگری را به ایشان واگذار کرد؟ نیابت فرماندهی کل قوا
۵	چرا امام خمینی (ره) نیابت فرماندهی کل قوا را به بنی صدر واگذار کرد؟ به سبب شرایط خاص کشور و وجود آشوب در استان های گوناگون، امام خمینی ره با اعلام اینکه در این شرایط ویژه بیش از هر مرحله به تمرکز قوا نیاز است، مقام نیابت فرماندهی کل قوا را به بنی صدر واگذار کرد
ریاست جمهوری بنی صدر و آرایش جدید گروه های سیاسی	
۶	حزب جمهوری اسلامی با پیشنهاد چه کسی و با چه هدفی تشکیل شد؟ پس از پیروزی انقلاب اسلامی، برخی از بزرگان و پیش کسوتان انقلاب با پیشنهاد و مدیریت شهید آیت الله دکتر بهشتی، برای سازماندهی تشکیلاتی و همبستگی بیشتر «حزب جمهوری اسلامی» را تاسیس کردند از آن پس، اعضای این حزب، سرپرستی بعضی از حیاتی ترین نهادهای کشور به دست گرفتند.
۷	بنی صدر چه نگرشی نسبت به حزب جمهوری اسلامی داشت؟ پس از تاسیس اعضای این حزب، سرپرستی بعضی از حیاتی ترین نهادهای کشور به دست گرفتند. این حزب از همان ابتدا، مورد عناد و مخالفت نیروهای معارض نظام و انقلاب اسلامی قرار گرفت. بنی صدر که روزنامه «انقلاب اسلامی» منتشر می کرد و جمعی را در اطراف خود گرد آورده بود، از همان آغاز، به ضدیت آشکار با حزب جمهوری اسلامی پرداخت
۸	پس از انتخاب شدن بنی صدر به ریاست جمهوری، مخالفت ایشان با حزب جمهوری اسلامی چرا شدت گرفت؟ زیرا در اسفند ماه همان سال انتخابات مجلس شورای اسلامی برگزار شد و حزب جمهوری اسلامی و نیروهای طرفدار امام و انقلاب اسلامی، توانستند اکثریت قاطع کرسیهای مجلس را به دست آورند. در نتیجه، مواضع اصلی قدرت، میان این دو گروه تقسیم شد و رقابت آشکار آنها، در جریان انتخاب نخست وزیر و اعضای کابینه، به مرحله ای دشوار و همراه با کشمکش رسید
۹	در دوره ی ریاست جمهوری بنی صدر، جریان های سیاسی کشور به چند جناح کلی تقسیم شدند؟ جریان های سیاسی به دو جناح کلی تقسیم شدند: نیروهای انقلابی و مدافع اسلام و نیروهای مخالف این جریان شامل لیبرال ها و نیروهای چپ
۱۰	چه کسانی از بنی صدر حمایت می کردند؟ نیروهای مخالف جریان حزب جمهوری اسلامی شامل لیبرال ها و نیروهای چپ. به تدریج با حمایت بنی صدر شروع به فعالیت و جوسازی و اخلال کردند. در این میان، رسانه های تبلیغی غربی نیز، با ایجاد جو تبلیغاتی مسموم، به حمایت از بنی صدر و طرفدارانش پرداختند
انتخاب نخست وزیر و اوج گیری اختلاف ها	

۱۱	در دوره ی ریاست جمهوری بنی صدر چه اختلافاتی بین نیروهای اصولگرا و جریان لیبرال و نیرو های چپ بروز کرد؟ (پرسش نمونه ۱) نخستین مرحله اختلاف بین دو جریان مورد اشاره، در انتخاب نخست وزیر شدت گرفت. طبق قانون اساسی (اولیه و قبل از بازنگری)، رئیس جمهور بایستی فردی را جهت تصدی سمت نخست وزیری به مجلس شورای اسلامی معرفی کند و پس از رأی اعتماد نمایندگان مجلس، منصب او رسمیت و اعتبار می یافت. بنی صدر و گروهک های پشتیبان او برای تحمیل کردن فرد مورد نظر خود به مجلس، اقدام به هیاهو و جوسازی گسترده کردند، اما به دلیل ایستادگی نمایندگان مجلس، سرانجام رئیس جمهور مجبور شد، محمدعلی رجایی را که مورد اعتماد مجلس بود معرفی کند و با رأی قاطع نمایندگان، رجایی نخست وزیر شد
۱۲	اولین چالش مجلس و بنی صدر چه بود؟ رقابت آشکار آنها در جریان انتخاب نخست وزیر و اعضای کابینه
۱۳	اولین نخست وزیر رسمی بعد از پیروزی انقلاب اسلامی ..... بود. محمدعلی رجایی
انقلاب فرهنگی	
۱۴	علت تعطیلی موقت دانشگاه ها در سال ۱۳۵۹ چه بود؟ در این دوره بحران زده، دانشگاه ها محلّ مجادلات و درگیری های سیاسی شده بود زیرا گروه های سیاسی، کلاس های درس دانشگاه ها و حتی برخی از دبیرستان های بزرگ را به دفترهای گروهی خود تبدیل کرده بودند. ضمن نگهداری اسلحه و وسایل و تجهیزات نظامی در آنها، تشنج آفرینی های خیابانی و آشوب را در اقصا نقاط کشور هدایت می کردند. در اردیبهشت سال ۱۳۵۹، شورای انقلاب، به پیشنهاد دانشجویان مسلمان، دانشگاه ها را موقتاً تعطیل کرد تا به مدیریت آنها نظم و سازماندهی بدهد.
۱۵	انقلاب فرهنگی به چه جریانی گفته می شد؟ در اردیبهشت سال ۱۳۵۹، شورای انقلاب، به پیشنهاد دانشجویان مسلمان، دانشگاه ها را موقتاً تعطیل کرد تا به مدیریت آنها نظم و سازماندهی بدهد. در تاریخ انقلاب، پاک سازی گروه های مُعاند که در مراکز دانشگاهی نفوذ کرده بودند و همچنین ایجاد تحوّل در درس های آموزش عالی، با عنوان « انقلاب فرهنگی » یاد می شود.
۱۶	انقلاب فرهنگی در چه شرایطی و باچه هدفی انجام شد؟ (پرسش نمونه ۳) در این دوره بحران زده، دانشگاه ها محلّ مجادلات و درگیری های سیاسی شده بود زیرا گروه های سیاسی، کلاس های درس دانشگاه ها و حتی برخی از دبیرستان های بزرگ را به دفترهای گروهی خود تبدیل کرده بودند. ضمن نگهداری اسلحه و وسایل و تجهیزات نظامی در آنها، تشنج آفرینی های خیابانی و آشوب را در اقصا نقاط کشور هدایت می کردند. در اردیبهشت سال ۱۳۵۹، شورای انقلاب، به پیشنهاد دانشجویان مسلمان، دانشگاه ها را موقتاً تعطیل کرد تا به مدیریت آنها نظم و سازماندهی بدهد. در تاریخ انقلاب، پاک سازی گروه های مُعاند که در مراکز دانشگاهی نفوذ کرده بودند و همچنین ایجاد تحوّل در درس های آموزش عالی، با عنوان انقلاب فرهنگی شناخته می شود
بر کناری بنی صدر	
۱۷	جنگ تحمیلی عراق بر ایران در چه تاریخی آغاز شد و وضعیت کشور در آن چگونه بود؟ در ۳۱ شهریور ۱۳۵۹ با تهاجم همه جانبه عراق به ایران در سایه اختلافات شدید داخلی آغاز شد. این کشمکشها، بر روحیه رزمندگان اسلام در جبهه ها تأثیری مخرب نهاده بود. بنی صدر که فرماندهی کل قوا را نیز بر عهده داشت، سبب بسیاری از ناهماهنگی ها در جنگ بود.
۱۸	چرا امام خمینی (ره) بنی صدر را از نیابت فرماندهی کل قوا عزل کرد؟ وقتی اختلاف ها بین جریان های سیاسی داخلی به مرحله ای رسید که امکانی برای اصلاح باقی نماند، و اساس اسلام و انقلاب در خطر قرار گرفت، امام در ۲۰ خرداد ۱۳۶۰، طی حکمی، بنی صدر را از فرماندهی کل قوا عزل کرد
۱۹	بنی صدر چرا و چگونه از ریاست جمهوری عزل شد ؟ (پرسش نمونه ۴) به دلیل کج روی و احساس مسئولیت نکردن بنی صدر در شرایط حساس و خطیر کشور، مجلس شورای اسلامی، مطابق قانون اساسی، با اکثریت آرا به عدم صلاحیت بنی صدر برای ادامه مسئولیت ریاست جمهوری رأی داد. این رأی به تأیید امام نیز رسید و با پشتیبانی قاطبه مردم ایران روبه رو شد.
ترور شخصیت های طراز اول کشور	
۲۰	ترور رهبران نهضت های ضد استعماری و استقلال طلبانه، از چه تاریخی متداول بوده و چه زمانی به کار می رود؟ ترور رهبران نهضت های ضد استعماری و استقلال طلبانه، در تاریخ معاصر جهان سابقه ای طولانی دارد و یکی از شناخته شده ترین شیوه های خشونت آمیز برای مهار انقلاب ها به شمار می رود. این شیوه زمانی به کار می رود که راههای دیگر برای به سازش کشیدن رهبران انقلاب اثربخش نباشند. در انقلاب اسلامی ایران، « ترور شخصیت » از همان روزهای اول شکل گرفت
۲۱	مرحله اول ترور فیزیکی در ایران توسط کدام گروهک انجام می گرفت و چه کسانی در این مرحله ترور شدند؟

	<p>گروهک چپ التقاطی « فرقان »</p> <ul style="list-style-type: none"> • تیمسار قرنی ، رئیس ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی (۳ اردیبهشت ۵۸) • علامه شهید ، آیت الله مرتضی مطهری ، رئیس شورای انقلاب (۱۲ اردیبهشت ۵۸) • حاجی مهدی عراقی و فرزندش (۴ شهریور ۵۸) • آیت الله قاضی طباطبایی در تبریز • دکتر مفتاح ، استاد دانشگاه الهیات تهران
۲۲	<p>مرحله اول ترور شخصت های انقلابی در چه تاریخی و چگونه خاتمه یافت ؟ با دستگیری اعضای اصلی فرقان در دی ماه ۱۳۵۸ ، این مرحله از ترور ها خاتمه یافت</p>
۲۳	<p>مرحله دوم ترور شخصیت های طراز اول کشور ، توسط کدام گروهک انجام گرفت؟ سازمان مجاهدین خلق</p>
۲۴	<p>ترور های سازمان مجاهدین خلق (منافقین) از چه زمانی آغاز شد؟ پس از عزل بنی صدر از ریاست جمهوری آغاز شد. واضح بود که دشمنان داخلی و خارجی انقلاب ، در اثر از دست دادن تکیه گاه اصلی خود(بنی صدر) این شیوه خشونت آمیز را در پیش گرفته بودند</p>
۲۵	<p>چه کسانی توسط گروه سازمان مجاهدین خلق منافقین ترور شدند بعضی اقدامات تروریستی آنان را نام ببرید؟ (پرسش نمونه ۲)</p> <ul style="list-style-type: none"> • ششم تیرماه ۱۳۶۰ ، یعنی شش روز پس از عزل بنی صدر، آیت الله سید علی خامنه ای • هفتم تیرماه ، انفجار بمب در محل دفتر حزب جمهوری اسلامی و شهادت دکتر بهشتی و یارانش • هشتم شهریور ۱۳۶۰ ، بمب گذاری در محل تشکیل هیئت دول و به شهادت رساندن آقایان رجایی و دکتر باهنر، رئیس جمهور و نخست وزیر • شهدای محراب، آیت الله سیدعبدالحسین دستغیب در شیراز، آیت الله مدنی در تبریز، آیت الله صدوقی در یزد، آیت الله اشرفی اصفهانی در کرمانشاه • حجت الاسلام هاشمی نژاد، دانشمند و روحانی مؤثر مشهد،
۲۶	<p>هفت تیر سال ۶۰ چه اتفاقی افتاد؟ انفجار مقر حزب جمهوری اسلامی و به شهادت رساندن آیت الله بهشتی و یارانش</p>
۲۷	<p>۸ شهریور سال ۶۰ چه اتفاقی افتاد؟ انفجار مقر ریاست جمهوری و به شهادت رسیدن رجایی و باهنر</p>
۲۸	<p>شهدای محراب چه کسانی بودند؟ شهدای محراب، آیت الله سیدعبدالحسین دستغیب در شیراز، آیت الله مدنی در تبریز، آیت الله صدوقی در یزد، آیت الله اشرفی اصفهانی در کرمانشاه</p>
۲۹	<p>دشمنان انقلاب با حمایت آمریکا برای به سقوط کشاندن انقلاب اسلامی ، به چه اقداماتی دست زدند ؟</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱) تقویت و تشویق گروهک های ضد انقلاب که جو سیاسی اجتماعی کشور را کاملاً آشفته و بحرانی ساخته بودند. ۲) به وجود آوردن آشوب های استانی در قالب حرکت های قومی؛ سران آشوب ها با گروهک ها به یکدیگر مرتبط بودند و آشوب سراسری را همچون زنجیره ای به هم وصل می کردند. ۳) ایجاد اختلاف در ارکان اصلی نظام. ۴) ترور شخصیت های برجسته ی انقلاب؛ گستره ی این توطئه بسیار وسیع بود و مردم پیوسته نظاره گر شهادت افراد صاحب نام انقلاب بودند. ۵) جوسازی و ایجاد جنگ روانی، و ایجاد رعب و وحشت بین مردم همراه با تبلیغ های وسیع از شبکه های سراسری خبری و مطبوعاتی. ۶) حمله نظامی آمریکا به ایران ۷) طراحی کودتا نوزده ۸) مخالفت با دستیابی ایران به فناوری هسته ای صلح آمیز
۳۰	<p>در اریبهشت ۱۳۵۹ آمریکا به چه بهانه ایی (هدف) به ایران حمله نظامی کرد و نتیجه این عملیات چه بوده است ؟ به بهانه نجات گروگان ها طبق محاسبات نظامی آمریکا، عملیات با دقت فراوان محاسبه شده بود. حتی براساس پیش بینی های علمی اداره هواشناسی آمریکا، در شب عملیات، هوای کویر ایران مهتابی بود. مهاجمان وارد حریم هوایی ایران شدند و در کویر «طبس» در تاریکی شب فرود آمدند و طبق برنامه از پیش تعیین شده، چرخ بال ها و هواپیماها برای اجرای مرحله بعدی عملیات اقدام به سوخت گیری کردند. یکی از چرخ بال ها دچار نقص فنی شد. فرمانده عملیات تصمیم گرفت وضعیت را به کاخ سفید گزارش دهد. اما برای هرگونه تصمیم دیگر، زمان کافی نداشت، زیرا توفان شن آغاز شده و آنها را دچار حیرت کرده بود. در اثر برخورد یک هواپیما با یک چرخ بال، هردو منهدم شدند و</p>

هشت تن از متجاوزان در آتش سوختند و سایرین فوراً منطقه را ترک کردند

۳۱	کودتای نوژه را مختصر توضیح دهید؟ پس از ناکامی در حمله نظامی به ایران، دشمنان انقلاب تصمیم به اجرای کودتا گرفتند تا از طریق اشغال و یا بمباران مراکز مهم کشور، از جمله قم، تهران و اقامتگاه امام، تکلیف انقلاب را یکسره کنند. عاملان این کودتا که به «کودتای نوژه» معروف است، بنا بود در بیستم تیرماه ۱۳۵۹ از پایگاه هوایی شهید نوژه همدان، عملیات خود را آغاز کنند و با ساقط کردن نظام، حکومتی به اصطلاح سوسیال - دمکرات را در ایران برقرار سازند. کودتاچیان برنامه های خود را با سازمان «سیا» نیز هماهنگ ساخته بودند و به آنان در مورد حفظ بنی صدر نیز توصیه شده بود. ولی این کودتا نیز با نفوذ نیروهای مؤمن و وطن خواه انقلاب در درون کودتاچیان، هوشیاری نظام نوپای انقلابی و از همه بالاتر لطف الهی، شکست خورد و کودتاچیان دستگیر شدند و به سزای خود رسیدند
۳۲	علت مخالفت دولت آمریکا و برخی کشورهای استعماری با برنامه ی هسته ای صلح امیز ایران چیست؟ (پرسش نمونه ۵) مخالفت با دستیابی ایران به فناوری هسته ای صلح آمیز؛ یکی از دسیسه های آمریکا و برخی کشورهای استعماری بر ضد انقلاب اسلامی، تلاش برای جلوگیری از دست یافتن ایران به دانش هسته ای صلح آمیز در سالهای پس از پیروزی انقلاب اسلامی بوده است. این کشورها می خواهند دانش ارزشمند هسته ای در انحصار کامل خودشان باشد و دیگر کشورها به آن دسترسی نداشته باشند

موفق و سربلند باشید

درس ۲۳: سوالات چهارگزینه ای

۱	اولین رئیس جمهور ایران پس از پیروزی انقلاب اسلامی چه نام داشت؟ الف) آیت اله خامنه ای ب) ابوالحسن بنی صدر ج) محمدعلی رجایی د) محمدجواد باهنر
۲	ترور شخصیت در انقلاب اسلامی ایران از چه زمانی شکل گرفت؟ الف) قبل از پیروزی انقلاب ب) بعد از پیروزی انقلاب ج) در دهه ی اول د) در دهه ی دوم
۳	ترور آیت اله مطهری توسط کدام گروه انجام گرفت؟ الف) مجاهدین خلق ب) حزب توده ج) فداییان اسلام د) فرقان
۴	ترورهای روحانیون و شخصیت های سیاسی و مبارز انقلاب توسط کدام گروه ها صورت می گرفت؟ الف) گروه مجاهدین خلق ب) حزب توده ج) گروهک چپ التقاطی «فرقان» د) کمونیست
۵	کدام یک از شخصیت های زیر از شهدای محراب محسوب نمی شوند؟ الف) آیت اله دستغیب ب) آیت اله مدنی ج) آیت اله صدوقی د) آیت اله طالقانی
۶	کودتای نوژه ی همدان با برنامه ریزی کدام سازمان اطلاعاتی طرح ریزی شد؟ الف) موساد ب) سیا ج) ساواک د) کا.گ.ب

درس ۲۳: پرسش های نمونه

۱	در دوره ریاست جمهوری بنی صدر، بین جریان اصولگرا (انقلابی و حزب الله) و جریان لیبرال و چپ، چه اختلاف هایی بروز کرد؟ نخستین مرحله ی اختلاف بین دو جریان مورد اشاره، در انتخاب نخست وزیر شدت گرفت. طبق قانون اساسی (اولیه و قبل از بازنگری)، رئیس جمهور بایستی فردی را جهت تصدی سمت نخست وزیری به مجلس شورای اسلامی معرفی کند و پس از رأی اعتماد نمایندگان مجلس، منصب او رسمیت و اعتبار می یافت. بنی صدر و گروهک های پشتیبان او برای تحمیل کردن فرد موردنظر خود به مجلس، اقدام به هیاهو و جوسازی گسترده کردند، اما به دلیل ایستادگی نمایندگان مجلس، سرانجام رئیس جمهور مجبور شد، محمدعلی رجایی را که مورد اعتماد مجلس بود معرفی کند و رأی قاطع نمایندگان، رجایی نخست وزیر شد
۲	سه مورد از مهم ترین اقدامات تروریستی سازمان مجاهدین خلق را در سال ۱۳۶۰ بنویسید.

<ul style="list-style-type: none"> • اولین ترور، در ششم تیرماه ۱۳۶۰، یعنی شش روز پس از عزل بنی صدر، متوجه آیت الله سید علی خامنه ای شد و او را به شدت مجروح ساخت • در هفتم تیرماه بر اثر انفجار بمب در محل دفتر حزب جمهوری اسلامی، بیش از هفتاد نفر از نمایندگان مجلس، وزیران و دولتمردان انقلابی که نقشی برجسته در تدوین قانون اساسی و هدایت انقلاب در مسیر اصلی خویش ایفا کرده بودند، به شهادت رسیدند. دکتر بهشتی، رئیس دیوان عالی کشور، در رأس این گروه قرار داشت. • به دنبال بمب گذاری سازمان مجاهدین خلق در محل تشکیل هیئت دولت در هشتم شهریور ۱۳۶۰، آقایان رجایی و دکتر باهنر، رئیس جمهور و نخست وزیر، به شهادت رسیدند. • تروریست ها حتی در مساجد و کانون های دینی و مصلا های نماز جمعه، به انفجار بمب و ترور ائمه جمعه و جماعات اقدام می کردند. شهدای محراب، آیت الله سید عبدالحسین دستغیب در شیراز، آیت الله مدنی در تبریز، آیت الله صدوقی در یزد، آیت الله اشرفی اصفهانی در کرمانشاه و حجت الاسلام هاشمی نژاد، دانشمند و روحانی مؤثر مشهد، از این جمله بودند 	
<p style="text-align: center;">۳ انقلاب فرهنگی در چه شرایطی و با چه هدفی انجام شد؟</p> <p>در این دوره بحران زده، دانشگاه ها محلّ مجادلات و درگیری های سیاسی شده بود زیرا گروه های سیاسی، کلاس های درس دانشگاه ها و حتی برخی از دبیرستان های بزرگ را به دفترهای گروهی خود تبدیل کرده بودند. ضمن نگهداری اسلحه و وسایل و تجهیزات نظامی در آنها، تشنج آفرینی های خیابانی و آشوب را در اقاصا نقاط کشور هدایت می کردند. در اردیبهشت سال ۱۳۵۹، شورای انقلاب، به پیشنهاد دانشجویان مسلمان، دانشگاه ها را موقتاً تعطیل کرد تا به مدیریت آنها نظم و سازماندهی بدهد. در تاریخ انقلاب، پاک سازی گروه های معاند که در مراکز دانشگاهی نفوذ کرده بودند و همچنین ایجاد تحول در درس های آموزش عالی، با عنوان انقلاب فرهنگی شناخته می شود</p>	
<p style="text-align: center;">۴ بنی صدر چرا و چگونه از ریاست جمهوری عزل شد؟</p> <p>به دلیل کج روی و احساس مسئولیت نکردن بنی صدر در شرایط حساس و خطیر کشور، مجلس شورای اسلامی، مطابق قانون اساسی، با اکثریت آرا به عدم صلاحیت بنی صدر برای ادامه مسئولیت ریاست جمهوری رأی داد. این رأی به تأیید امام نیز رسید و با پشتیبانی قاطبه مردم ایران روبه رو شد.</p>	
<p style="text-align: center;">۵ علت مخالفت دولت آمریکا و برخی کشورهای استعماری با برنامه ی هسته ای صلح آمیز ایران چیست؟</p> <p>این کشورها می خواهند دانش ارزشمند هسته ای در انحصار کامل خودشان باشد و دیگر کشورها به آن دسترسی نداشته باشند</p>	
<p>موفق و سر بلند باشید / احمد اسدی اقدم – مرنند</p>	

درس ۲۴: جنگ تحمیلی رژیم بعثی حاکم بر عراق علیه ایران

ردیف	متن سوالات
۱	<p>جنگ تحمیلی عراق بر ایران در چه تاریخی و چگونه شروع شد؟</p> <p>سی و یکم شهریور ۱۳۵۹، در حالی که مردم ایران به زندگی عادی خود مشغول بودند، یکباره هواپیماهای نظامی ارتش بعثی عراق در آسمان چند شهر ایران از جمله تهران ظاهر شدند و به بمباران مناطقی از آنها پرداختند. بدین ترتیب جنگ عراق علیه ایران به طور رسمی شروع شد. طولی نکشید که نیروهای زمینی عراق نیز مرزهای غربی و جنوبی ایران را مورد حمله همه جانبه قرار دادند.</p>
۲	<p>سابقه دشمنی عراق با ایران، مربوط به چه زمان هایی می باشد؟</p> <p>سابقه دشمنی دولتمردان عراق با ایران، به سال ها قبل از انقلاب بازمی گردد. در دوران صفویان، دولت عثمانی به قصد کشورگشایی، ایران را آماج حمله های خود قرار داد. صفویان برای حفظ تمامیت ارضی ایران تا حد زیادی کوشیدند و مانع تجاوز دولت عثمانی به خاک ایران شدند</p>
۳	<p>پس از جنگ جهانی اول، کشور کنونی «عراق» چگونه تاسیس شد؟</p> <p>پس از جنگ جهانی اول، امپراتوری عثمانی تجزیه شد و در سال ۱۲۹۸ ش، از ترکیب سه استان بغداد، موصل و بصره، کشوری به نام «عراق» تأسیس شد که زیر سلطه مستقیم انگلستان قرار گرفت.</p>
۴	<p>سردمداران عراق نسبت به کدام بخش های ایران ادعاهای واهی داشتند؟</p> <p>آنان نیز عثمانی، همواره نسبت به بخش های غربی ایران ادعاهای واهی داشتند. تا آن جا که در سال ۱۳۳۱ ش عبدالکریم قاسم، رئیس جمهور عراق، ادعا کرد خرمشهر قسمتی از خاک عراق است. حتی پس از آن، ارتش عراق در قسمت های مرزی، به تجاوز به خاک ایران دست زد.</p>
۵	<p>عهدنامه الجزایر چه زمانی و بین چه کشورهایی امضا شد؟ موضوع آن چه بود؟</p> <p>پس از تشکیل دولت عراق و ادعاهای آنها در مورد بخش های غربی ایران، ارتش بعثی عراق در قسمت های مرزی، به تجاوز به خاک ایران دست زد. در پی آن، موضوع در سازمان ملل مطرح شد و در نهایت با وساطت رئیس جمهور وقت الجزایر، «عهدنامه الجزایر» در سال ۱۳۵۴ ش بین ایران و عراق به امضا رسید. (رفع اختلافات مرزی بین عراق و ایران)</p>
۶	<p>چرا رژیم عراق تصور می کرد فرصت مناسبی برای حمله به ایران وجود دارد؟</p> <p>با وقوع انقلاب اسلامی در ایران و تضعیف ارتش و نیروهای مسلح و بروز بحران های داخلی، رژیم بعثی عراق تصور کرد که زمینه خوبی برای تجاوز به میهن ما فراهم شده است و به دلیل وقوع انقلاب، کشور آمادگی رویارویی با جنگ خارجی را ندارد. همانند تمام انقلاب های جهان، شرایط ویژه پس از انقلاب، حکومت اسلامی را با مسائل و مشکلات زیادی مواجه ساخته بود. به همین دلیل سردمداران رژیم بعثی عراق گمان می کردند با حمله همه جانبه به ایران میتوانند، در کمترین زمان ممکن، به اهداف از پیش تعیین شده خود برسند</p>
۷	<p>رژیم عراق در حمله به ایران از حمایت چه کشورهایی برخوردار بود؟</p> <p>آنها در حمله علیه ایران، از حمایت مادی و معنوی برخی کشورهای عربی و نیز قدرت های بزرگ نظیر آمریکا، فرانسه، انگلیس و شوروی سابق برخوردار بودند. با حمایت قدرت ها، صدام از پیشرفته ترین سلاح های جنگی روز دنیا، حتی سلاح های ممنوعه شیمیایی نیز برخوردار شد و همه آنها را علیه ملت ایران به کار برد.</p>
۸	<p>چرا در ابتدای جنگ، ارتش صدام به پیشرفت های سریع در خاک ایران موفق شد؟ (پرسش نمونه ۱)</p> <p>رژیم متجاوز بعثی عراق با پشت گرمی و حمایت کشورهای دیگر، به تهاجمی همه جانبه علیه ایران دست زد. از آنجا که ایران هنوز آمادگی کافی برای مواجهه با جنگی بزرگ را نداشت، نیروهای زمینی صدام موفق شدند به سرعت از مرزها بگذرند و با کشتار مردم بی گناه و اسارت آنها، بخش هایی از مناطق غربی و جنوبی کشور را اشغال کنند</p>
۹	<p>ارتش عراق کدام استان ها و شهر های ایران را اشغال نمود؟</p> <p>کرمانشاه، ایلام، کردستان و خوزستان را به تصرف درآورد و شهرهایی مثل خرمشهر را اشغال و آبادان را محاصره نمود</p>

ایرانیان بسیج می شوند

۱۰	پس از تصرف و اشغال بخش هایی از خاک ایران توسط رژیم بعثی عراق، امام چه درخواستی از مردم نمود؟ در چنین اوضاعی، امام خمینی با اعتماد به نفسی که از ایمان و شجاعت او ناشی بود، از مردم خواست تا در برابر دشمن متجاوز ایستادگی کنند و فرمان داد مردم به خصوص جوانان، آماده رویارویی با دشمن شوند
۱۱	عکس العمل مردم ایران پس از درخواست امام در مورد ایستادگی در برابر حملات عراقی ها، چگونه بود؟ به فاصله ای کوتاه و به شکلی خودجوش، پیر و جوان به مراکز سپاه پاسداران روی آوردند و داوطلبانه به جبهه های جنگ اعزام شدند. مساجد نیز به مراکز مهم جمع آوری لوازم و کمک های مردمی تبدیل شدند. زنان شیردل ایرانی نیز از هیچ کوششی برای کمک به دفاع ملی دریغ نورزیدند. پس از چند هفته، دشمن متجاوز دریافت که خیال تصرف ایران، خام و ناپخته بوده است
۱۲	نتیجه پیروزی های پی در پی ایران در جبهه های جنگ چه بود؟ (پرسش نمونه ۲) پیروزی های پی در پی ایران در جبهه های جنگ، به تقویت وحدت ملی در کشور انجامید. با همت غیورمردان ایران، آبادان از محاصره خارج و خرمشهر آزاد شد. دبری نگذشت که دشمن متجاوز در بقیه نقاط مرزی نیز تن به شکست های بزرگی داد. با شکست های پی در پی نیروهای متجاوز عراقی در صحنه های جنگ، برخی دولتهای عربی و غربی، به میزان کمک های آشکار و پنهان خود به عراق، افزودند
۱۳	مرحله دوم جنگ، وضعیت جبهه های جنگ به نفع کدام کشور بود؟ به نفع ایران
۱۴	اوج موفقیت بزرگ ایران در این زمان چه بود؟ آزادی خرمشهر و شکسته شدن محاصره آبادان
صدام و حامیانش در جست و جوی چاره	
۱۵	صدام چه موقع ندای صلح خواهی سر داد؟ (پرسش نمونه ۳) درحالی که نیروهای ایرانی، پی در پی متجاوزان بعثی را عقب می رانند، صدام ندای صلح خواهی و مظلوم نمایی سر داد. او اعلام کرد که آماده صلح با ایران است. سازمان ملل متحد نیز که باید از همان آغاز حمله صدام، اقدام او را محکوم می کرد، اما تحت نفوذ قدرتهای بزرگ شرق و غرب، از این کار طفره میرفت، اکنون با او هم صدا شده بود و طرفین را به آتش بس — و نه عقب نشینی عراقی ها به مرزها — دعوت می کرد.
۱۶	چرا در ابتدا ایران آتش بس را نمی پذیرفت؟ (پرسش نمونه ۴) ۱) زیرا هنوز بخشهای زیادی از خاک ایران در تصرف متجاوزان عراقی بود و قبول آتش بس موجب تثبیت حضور آنان در خاک ایران می شد. ۲) ایران می دانست صدام در صدد است طی آتش بس، فرصتی به دست آورد تا به تجدید قوا و بازسازی نیروهای خود بپردازد. ۳) صدام طی حمله به ایران، هزاران نفر از ایرانیان را قتل عام و خانواده های زیادی را داغ دار کرده بود. پس باید به عنوان آغازگر جنگ، محکوم و تنبیه می شد. در غیر این صورت ممکن بود، با تحریک سلطه جویان غربی نظیر آمریکا که به خاطر انقلاب، منافع نامشروع خویش را در ایران از دست داده بودند، از مرز دیگری ایران را مورد تجاوز قرار دهند
۱۷	در زمان تجاوز عراق به ایران در شوروی علیه ایران چه پیشنهادهای مطرح شده بود؟ یکی از اعضای کمیته مرکزی حزب کمونیست شوروی پیشنهاد کرده بود که شوروی نیز آذربایجان و کردستان ایران را تصرف کند.
حمله موشکی عراق به شهرهای ایران	
۱۸	صدام با چه هدفی حمله موشکی به شهرهای ایران را آغاز کرد؟ هنگامی که صدام با مقاومت مردم ایران مواجه شد و پیروزی های ایران در جبهه های جنگ، روز به روز او را نگران تر ساخت، به جنایت های تازه ای دست زد. او شهرهای بی دفاع را مورد هجوم قرار داد. حمله موشکی به شهرها با هدف شکستن روحیه مقاومت مردم ایران آغاز شد.
۱۹	نخستین موشک عراق به تهران در چه تاریخی اصابت نمود؟ ۹ اسفند ۱۳۶۶
۲۰	هدف صدام از طرح شایعه استفاده از سلاح های شیمیایی در شهرهای بزرگ ایران چیست؟ می کوشید تا هسته مرکزی دفاعی و قدرت جمهوری اسلامی ایران را که حمایت های مردمی بود، کاهش دهد
۲۱	به دستور صدام کدام شهرها بمباران شیمیایی شد؟ • سردشت در استان کردستان • روستای زرده از توابع کرمانشاه • شهر حلبچه در کردستان عراق

۲۲	برخی از اقدامات ناجوانمردانه آمریکایی ها علیه ایران را بیان کنید؟ پس از پرتاب موشک های دوربرد توسط عراق به شهرهای ایران ، آمریکا رسماً به کمک نیروهای صدام آمد. اعزام ناوگان جنگی به خلیج فارس و هدف قرار دادن هواپیمای مسافربری ایران در تیرماه ۱۳۶۷ ، از جمله اقدامات ناجوانمردانه آمریکایی ها بود
----	---

قطعه نامه ۵۹۸

۲۳	چرا ایران در سال ۱۳۶۷ قطعه نامه ۵۹۸ سازمان ملل را پذیرفت؟ در قطعه نامه ۵۹۸ شورای امنیت سازمان ملل متحد که در تابستان ۱۳۶۶ ش / ۱۹۸۷ م، به تصویب رسیده بود، برای نخستین بار پس از ۷ سال از شروع جنگ، دو خواسته ایران مورد توجه قرار گرفت: عقب نشینی به مرزهای بین المللی پس از آتش بس و تعیین متجاوز. در نتیجه، ایران قطعه نامه را پذیرفت
----	--

۲۴	با پذیرش قطع نامه ۵۹۸ شورای امنیت ، ایران و عراق در مورد چه مسائلی مذاکره نمودند و چه نتیجه ای داشت؟ مذاکرات ایران و عراق بین وزرای خارجه دو کشور شروع شد و قریب دو سال به درازا کشید. سرانجام در پی ایستادگی هیئت مذاکره کننده ایرانی در حفظ حقوق ایران در اروندرود، و پافشاری بر اجرای قرارداد مرزی سال ۱۹۷۵ م، مذاکرات با پیروزی ایران به پایان رسید. رئیس جمهور رژیم بعثی عراق طی نامه ای خطاب به رئیس جمهور وقت ایران حجت الاسلام والمسلمین آقای هاشمی رفسنجانی ، به اعتبار قرارداد سال ۱۹۷۵م (الجزایر) صحنه گذاشت و خط تالوگ در اروندرود، به عنوان مرز آبی دو کشور تثبیت شد؛ در حالی که هدف اصلی صدام در حمله به ایران، به هم زدن این قرارداد و تصرف کل اروندرود بود
----	---

ارتحال امام خمینی و رهبری آیت الله خامنه ای

۲۵	روح بلند بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران ، در چه تاریخی به ملکوت اعلا پیوست ؟ شب ۱۴ خرداد ۶۸
----	--

۲۶	مجلس خبرگان رهبری ، آیت الله خامنه ای را چگونه به عنوان رهبر انقلاب اسلامی برگزید ؟ مجلس خبرگان رهبری تشکیل جلسه داد و با اکثریت آراء حضرت آیت الله سیدعلی خامنه ای را به دلیل داشتن شرایط و ویژگی های مندرج در اصل یکصد و نهم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران (اجتهاد، عدالت، تقوا، بینش صحیح سیاسی و اجتماعی، درایت، تدبیر، شجاعت و توانمندی های مدیریتی لازم برای هدایت امت اسلام) به مقام رهبری برگزید.
----	---

۲۷	حضرت آیت الله خامنه ای در اولین پیام ها و بیانات خود ، در مورد هدف و راه خویش چه مطالبی را بیان نمودند ؟ حضرت آیت الله خامنه ای در اولین پیام ها و بیانات خود اعلام نمودند که هدف و راه امام خمینی را به دقت دنبال خواهیم کرد. به این ترتیب، مردم ایران که به رهبری امام، انقلاب اسلامی را شکل داده و با همه وجود از آن حراست کرده بودند، پس از رحلت امام با بیعت با آیت الله خامنه ای، بر استمرار و ادامه آن عملاً تأکید کردند
----	--

موفق و سر بلند باشید

درس ۲۴: سوالات چهارگزینه ای

۱	امام خمینی (ره) بنیان گذار جمهوری اسلامی در چه تاریخی رحلت نمودند؟ الف) ۱۳ خرداد ۶۸ (ب) ۱۴ خرداد ۶۸ (ج) ۱۳ خرداد ۶۷ (د) ۱۴ خرداد ۶۷
۲	سازمان ملل متحد برای نخستین بار کدام خواسته ی ایران را در قطعه نامه ی ۵۹۸ مورد توجه قرار داد؟ الف) عقب نشینی به مرزهای بین المللی پس از آتش بس ب) تعیین متجاوز ج) تعیین غرامت برای عراق د) موارد الف و ب صحیح است

درس ۲۴: پرسش های نمونه

۱	چرا در ابتدای جنگ، ارتش صدام به پیشرفت های سریع در خاک ایران موفق شد؟ با وقوع انقلاب اسلامی در ایران و تضعیف ارتش و نیروهای مسلح و بروز بحران های داخلی، رژیم بعثی عراق تصور کرد که زمینه خوبی برای تجاوز به میهن ما فراهم شده است و به دلیل وقوع انقلاب، کشور آمادگی رویارویی با جنگ خارجی را ندارد
۲	نتیجه پیروزی های پی در پی ایران در جبهه های جنگ چه بود؟

تقویت وحدت ملی، آزادی خرمشهر، شکسته شدن محاصره آبادان بود

۳ **صدام چه موقع ندای صلح خواهی سرداد؟**

در حالی که نیروهای ایرانی، پی در پی متجاوزان بعثی را عقب می راندند، صدام ندای صلح خواهی و مظلوم نمایی سر داد. او اعلام کرد که آماده صلح با ایران است. سازمان ملل متحد نیز که باید از همان آغاز حمله صدام، اقدام او را محکوم می کرد، اما تحت نفوذ قدرتهای بزرگ شرق و غرب، از این کار طفره میرفت، اکنون با او هم صدا شده بود و طرفین را به آتش بس — و نه عقب نشینی عراقی ها به مرزها — دعوت می کرد.

۴ **چرا در ابتدا ایران آتش بس را نمی پذیرفت؟**

- ۱) زیرا هنوز بخشهای زیادی از خاک ایران در تصرف متجاوزان عراقی بود و قبول آتش بس موجب تثبیت حضور آنان در خاک ایران می شد.
- ۲) ایران می دانست صدام در صدد است طی آتش بس، فرصتی به دست آورد تا به تجدید قوا و بازسازی نیروهای خود بپردازد.
- ۳) صدام طی حمله به ایران، هزاران نفر از ایرانیان را قتل عام و خانواده های زیادی را داغ دار کرده بود. پس باید به عنوان آغازگر جنگ، محکوم و تنبیه می شد. در غیر این صورت ممکن بود، با تحریک سلطه جویان غربی نظیر آمریکا که به خاطر انقلاب

موفق و سر بلند باشید / احمد اسدی اقدام — مرنند

اسدی جوزه گان
اقدام
@Bank

درس ۲۵: آرمان ها و دستاوردهای انقلاب اسلامی

	ردیف	متن سوالات
		آرمان ها و هدف های انقلاب اسلامی
۱		منظور از آرمان ها و اهداف هر انقلاب چیست؟ هر انقلابی آرمانها و اهدافی دارد که کلیه فعالیت ها، مبارزه ها و اینارگری های دوران قیام، به خاطر تحقق آنها شکل می گیرد و این تلاش ها با هدف حفظ آن آرمانها و ارزشها، پس از پیروزی نیز ادامه می یابد
۲		اهداف اصلی انقلاب اسلامی ایران را نام ببرید؟ هدف های اصلی و عمده انقلاب، «استقلال»، «آزادی» و «جمهوری اسلامی» بود که به عنوان محوری ترین شعار دوران مبارزه، توسط توده های میلیونی مردم مطرح می شد.
		الف – استقلال
۳		منظور از استقلال چه بوده و چرا نخستین آرمان انقلاب اسلامی محسوب می شود؟ استقلال، نخستین آرمان انقلاب اسلامی محسوب می شود که یکی از آرزوهای دیرین مردم ما در طول تاریخ، خاصه دو سده اخیر بود. تجربه تاریخی ایران و سایر جامعه هایی که روزگاری زیر سلطه و استعمار قدرت های بیگانه بوده اند، نشان می دهد، هیچ کشوری تا خود را از بند اسارت و سلطه بیگانگان نجات ندهد، به سعادت، تعالی و اقتدار نخواهد رسید
۴		ابعاد مختلف استقلال را نام ببرید؟ استقلال فکری، سیاسی و اقتصادی
		استقلال فکری
۵		منظور از استقلال فکری چیست؟ (پرسش نمونه ۱) استقلال فکری در هر کشور زمانی حاصل می شود که مردم باور کنند بیگانگان بر آنان برتری ذاتی ندارند و آنها نیز با همت و پشتکار خود می توانند به سازندگی، پیشرفت، نوآوری و تعالی برسند. شرط تحقق استقلال فکری و فرهنگی ملت ایران، ایجاد نوعی تحول عمیق اندیشه ای و اعتقادی در آنان، و بازگشت به فرهنگ غنی اسلام و ایران است.
۶		امام خمینی شرط اول استقلال را کدام بُعد استقلال می داند؟ استقلال فکری
		استقلال سیاسی
۷		منظور از استقلال سیاسی چیست؟ (پرسش نمونه ۱) استقلال سیاسی هر کشور که از جایگاهی بسیار مهم برخوردار است، به این معنی است که مدیران، مسئولان و سران کشور، در تعیین خط مشی و اجرای برنامه های کشور، تابع دستور بیگانگان و مداخله آنها نباشند
		استقلال اقتصادی
۸		منظور از استقلال اقتصادی چیست؟ (پرسش نمونه ۱) به معنای نداشتن وابستگی در ابعاد گوناگون اقتصادی است. کشوری به استقلال اقتصادی می رسد که برای تأمین نیازهای اساسی جامعه اش، به دیگران وابسته نباشد. البته بدیهی است که هر کشور، در زمینه های گوناگون، به محصولهای سایر کشورها نیاز دارد. بنابراین مبادله اقتصادی میان کشورها، به معنی فقدان استقلال اقتصادی نیست
		ب – آزادی
۹		استعداد های نهفته در وجود انسان ها، چگونه شکوفا می شود؟ استعدادهای نهفته در وجود انسانها، در پرتو آزادی شکوفا میشود. آزادی و آزادگی، از آرمانهای اصلی انقلاب اسلامی است. این اصل، ریشه در تعلیم های اسلام دارد

۱۰	آزادی به مفهوم مطلق آن، چرا نفی کننده برخی آزادی‌ها اصیل فردی و اجتماعی دیگران و خود است؟ آزادی به مفهوم مطلق آن، نفی کننده برخی آزادی‌های اصیل فردی و اجتماعی دیگران و خود است؛ زیرا رهایی از هر گونه قید و بند و انجام اعمال خودسرانه، هرگز با منطق و عقل سازگار نیست و عملاً، نتیجه‌ای جز سلب آزادی دیگران و بازداشتن انسان از رسیدن به تعالی و کمال ندارد
۱۱	واژه آزادی، در چه زمانی مفهوم و معنی می‌یابد؟ واژه آزادی، همواره در کنار قانون و معنویت مفهوم و معنی می‌یابد. این نوع آزادی، مطابق عقل و فطرت الهی همه انسانهاست. بنابراین، حکومتی که قانون‌های آن از دستورهای الهی سرچشمه گرفته باشند، تأمین کننده آزادی و آزادگی به مفهوم حقیقی آن است. در چنین نظامی، آزادی به حفظ مصلحت‌ها و منافع همگانی و رشد معنوی جامعه منجر می‌شود
۱۲	چرا انقلاب اسلامی، آزادی را در کنار «استقلال» و «جمهوری اسلامی» قرار داده است؟ (معنای آزادی) این به معنای آن است که مردم ایران، خواهان آزادی در راستای تأمین استقلال و مطابق با قوانین متعالی و نجات بخش اسلام هستند
ج - جمهوری اسلامی	
۱۳	حکومت «جمهوری اسلامی»، چه نوع حکومت و نظامی است؟ یکی از رکن‌های مهم آرمانی انقلاب مردم ایران، «جمهوری اسلامی» است. جمهوری اسلامی از دو واژه «جمهوری» و «اسلامی» تشکیل شده است. جمهوری اسلامی یا حکومت «مردمسالاری دینی»، به آرای مردم و حاکمیت قانونهای متعالی اسلام متکی است
۱۴	جمهوری اسلامی یا حکومت «مردم سالاری دینی» متکی به چیست؟ به آرای مردم و حاکمیت قانون‌های متعالی اسلام متکی است.
۱۵	امام خمینی (ره) در مورد ماهیت حکومت جمهوری اسلامی چه فرموده است؟ امام خمینی در این باره گفته است: «ماهیت حکومت جمهوری اسلامی این است که با شرایطی که اسلام برای حکومت قرار داده، با اتکا به آرای عمومی ملت، حکومت تشکیل شده و مجری احکام اسلام باشد»
۱۶	ولایت فقیه به عنوان هسته مرکزی نظام جمهوری اسلامی چه نوع مشروعیتی دارد؟ (پرسش نمونه ۳) مطابق تعالیم اصیل شیعی، ولایت فقیه به عنوان هسته مرکزی و جوهر وجودی نظام جمهوری اسلامی، دارای مشروعیت الهی است که با مقبولیت مردمی تحقق و عینیت می‌یابد
دستاوردهای انقلاب اسلامی	
الف) ابعاد سیاسی:	
۱۷	اولین نتیجه انقلاب اسلامی از جنبه سیاسی چه بود؟ تغییر رژیم وابسته و خودکامه شاهنشاهی و استقرار نظام جمهوری اسلامی مبتنی بر آرا و خواست‌های مردم به جای آن بود
۱۸	مهم‌ترین اصل در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران چیست و به چه معنا می‌باشد؟ ولایت فقیه / این اصل مترقی، ضامن حفظ تمامیت ارضی، حراست از ارزش‌ها و آرمان‌های انقلاب و منافع ملی مردم ایران و ممانعت مهمی در جلوگیری از بازگشت دیکتاتوری و نفوذ بیگانه به شمار می‌رود
۱۹	مهم‌ترین نمونه مشارکت سیاسی مردم در چه مواردی نشان داده شد؟ مهم‌ترین شاخصه رسمی و قانونی مشارکت سیاسی مردم، حضور آنان در «انتخابات» گوناگون مانند: ریاست جمهوری، خبرگان رهبری، نمایندگان مجلس و شوراهای اسلامی شهرها و روستاها است که نظیر آن را به ندرت می‌توان در دیگر انقلاب‌های جهان مشاهده کرد.
۲۰	ارکان سیاست خارجی بر چه مبنائی است؟ نمود عینی این سیاست خارجی چیست؟ نفی هرگونه سلطه‌پذیری و سلطه‌جویی / حفظ استقلال همه جانبه کشور و برقراری روابط صلح آمیز با دیگر کشورها / از نمودهای عینی این سیاست، قطع رابطه سریع با رژیم اشغالگر قدس و رژیم آپارتاید در آفریقای جنوبی بود

۲۱	<p>انقلاب اسلامی از جنبه سیاسی در داخل کشور چه دستاوردهایی داشته است؟ (پرسش نمونه ۲)</p> <ol style="list-style-type: none"> تغییر رژیم وابسته و خودکامه شاهنشاهی و رفع استعمار و استبداد از ملت ایران. استقرار نظام جمهوری اسلامی (تحقق خواسته مردم ایران مبنی بر شکل گیری نظام حکومتی مبتنی بر ولایت فقیه و نقش تعیین کننده مردم در سرنوشت خویش). تدوین قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران. استقلال سیاسی. پیوند دین و سیاست و ارائه الگویی نوین برای مردم سالاری دینی. رشد سیاسی و آگاهی های عمومی مردم و حضور مردم در صحنه های گوناگون. شکست اُبّهت قدرت های غرب و شرق و قدرت های سلطه گر خارجی. عدم سلطه پذیری (از قدرت های شرق و غرب) و نفی هرگونه سلطه جویی نسبت به سایر کشورها. ترسیم چهره صلح طلبانه ای از اسلام با اثبات مظلومیت مردم ایران در جریان جنگ تحمیلی و سایر تهاجمات، با طرح تشنج زدایی در سطح دولت ها.
(ب) ابعاد فرهنگی:	
۲۲	<p>وضعیت فرهنگی ایران قبل از انقلاب چگونه بود؟</p> <p>یکی از شاخصه های فرهنگی حاکمیت استبداد دوران پهلوی، تخریب سنت های اصیل دینی و ملی مردم مسلمان ایران بود. این سیاست، به بهانه تجددخواهی و نوگرایی، با ترویج فرهنگ مبتذل غربی، بسیاری از مظاهر فرهنگ ملی را که نشانه هویت تاریخی مردم مسلمان ایران بود، از میان برد.</p>
۲۳	<p>انقلاب اسلامی از جنبه فرهنگی چه دستاوردهایی داشته است؟</p> <p>افزایش سطح آگاهی عمومی، افزایش و رشد مطبوعات و نشریات، گسترش کانون های آموزشی و تربیتی درون کشور و درخشش و تعالی آثار هنری و فرهنگی ایران در سطح جهان است.</p> <p>انقلاب اسلامی همچنین موفق شد شخصیت اصیل زن ایرانی را که در رژیم گذشته تحت تأثیر فرهنگ منحط غربی، هویت خود را از دست داده بود، احیا کند. حضور گسترده زنان در جامعه پس از انقلاب اسلامی در صحنه های گوناگون فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی، بیانگر این حقیقت است</p> <p>احیای تفکر دینی، تحول در ارزش ها و نگرش ها و همچنین احیای مفاهیمی مانند جهاد و شهادت و ایثار و اخلاص، مردمی شدن قوای مسلح و سازمان دهی نیروی بسیج مردمی، هماهنگی بین تعهد و تخصص و دیانت و روشنفکری و همکاری حوزه و دانشگاه،</p>
(ج) ابعاد اقتصادی:	
۲۴	<p>وضعیت اقتصادی ایران در دوران قبل از انقلاب چگونه بوده است؟ توضیح دهید.</p> <p>اقتصاد ایران در دوران قبل از انقلاب، وابسته و «تک محصولی» بود که بر مبنای فروش مهارگسیخته نفت در چارچوب معیارهای توسعه غربی بدون در نظر گرفتن زمینه های تاریخی، فرهنگی و اجتماعی این کشور استوار بود.</p> <p>در نتیجه به کارگیری چنین سیاستی، به جای فعالیتهای زیربنایی و عمرانی و توجه به تولید و صادرات غیرنفتی، دارایی و امکان های کشور، عمدتاً صرف برنامه های غیربنیادی و غیرمولد می شد. اکثر فعالیتهای اقتصادی مبتنی بر درآمد حاصل از فروش نفت بود که جز وابستگی اقتصادی، نبودن تعادل در بخش های گوناگون اقتصادی، و نفی عدالت اجتماعی، نتیجه ای در پی نداشت. به کار گرفته نشدن درآمدهای سرشار نفتی در تقویت بنیه اقتصادی کشور — خاصه در دهه ۱۳۵۰ — ایران را به یکی از عمده ترین واردکنندگان کالاهای مصرفی غرب تبدیل کرده بود.</p>
۲۵	<p>چند مورد از دستاوردهای مهم اقتصادی انقلاب اسلامی را بنویسید؟ (پرسش نمونه ۴)</p> <ol style="list-style-type: none"> تولید بیشتر کالا در داخل و حتی صدور بعضی از آنها به خارج از کشور افزایش چشمگیر صادرات غیر نفتی توجه عمران روستاها و برخوردار کردن اکثر روستاها از امکانات آب، برق، تلفن .... توسیه امکانات بهداشتی، رفاهی و جاده ها
(د) ابعاد علمی و فناوری های نوین	
۲۶	<p>دستاوردهای علمی و فناوری های نوین انقلاب اسلامی را بنویسید؟ (پرسش نمونه ۵)</p> <ol style="list-style-type: none"> توسعه روزافزون در صنایع دفاعی، نفت، پتروشیمی، ذوب آهن، فولاد، برق ساخت سدهای بزرگ

<p>۳) گسترش یا نوسازی راه های کشور</p> <p>۴) توجه به صنایع سنگین و اقدام های بنیادی و زیربنایی در این زمینه</p> <p>۵) پیشرفت های عظیم در حوزه علم و فناوری، بیولوژی مولکولی و سلول های بنیادی</p> <p>۶) دستیابی به انرژی صلح آمیز هسته ای</p>	
<p>۲۷) در زمینه فناوری هسته ای انقلاب اسلامی چه دستاوردهایی داشته است؟ (پرسش نمونه ۶)</p> <p>دسترسی به چرخه سوخت هسته ای، یعنی فرایند تبدیل اورانیوم طبیعی به سوخت مورد نیاز برای تولید انرژی</p>	
<p>موفق و سر بلند باشید</p>	

<p>درس ۲۵: پرسش های نمونه</p>	
<p>۱) منظور از استقلال سیاسی، استقلال فکری و استقلال اقتصادی چیست؟</p> <p>به این معنا که مردم باور کنند بیگانگان بر آن ها برتری ذاتی ندارند و آنها نیز با و پشت کار خود می توانند به سازندگی و پیشرفت برسند (استقلال فکری)</p> <p>استقلال سیاسی هر کشور که از جایگاهی بسیار مهم برخوردار است، به این معنی است که مدیران، مسئولان و سران کشور، در تعیین خط مشی و اجرای برنامه های کشور، تابع دستور بیگانگان و مداخله آنها نباشند (استقلال سیاسی)</p> <p>به معنای نداشتن وابستگی در ابعاد گوناگون اقتصادی است. کشوری به استقلال اقتصادی می رسد که برای تأمین نیازهای اساسی جامعه اش، به دیگران وابسته نباشد. (استقلال اقتصادی)</p>	
<p>۲) انقلاب اسلامی از جنبه سیاسی در داخل کشور چه دستاوردهایی داشته است؟</p> <p>۱) تغییر رژیم وابسته و خودکامه شاهنشاهی و رفع استعمار و استبداد از ملت ایران.</p> <p>۲) استقرار نظام جمهوری اسلامی (تحقق خواسته مردم ایران مبنی بر شکل گیری نظام حکومتی مبتنی بر ولایت فقیه و نقش تعیین کننده مردم در سرنوشت خویش).</p> <p>۳) تدوین قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران.</p> <p>۴) استقلال سیاسی.</p> <p>۵) پیوند دین و سیاست و ارائه الگویی نوین برای مردم سالاری دینی.</p> <p>۶) رشد سیاسی و آگاهی های عمومی مردم و حضور مردم در صحنه های گوناگون.</p> <p>۷) شکست اُبّهت قدرت های غرب و شرق و قدرت های سلطه گر خارجی.</p> <p>۸) عدم سلطه پذیری (از قدرت های شرق و غرب) و نفی هرگونه سلطه جویی نسبت به سایر کشورها.</p> <p>۹) ترسیم چهره صلح طلبانه ای از اسلام با اثبات مظلومیت مردم ایران در جریان جنگ تحمیلی و سایر تهاجمات، با طرح تشنج زدایی در سطح دولت ها.</p>	
<p>۳) ولایت فقیه به عنوان هسته مرکزی نظام جمهوری اسلامی چه نوع مشروعیتی دارد؟</p> <p>مطابق تعالیم اصیل شیعی، ولایت فقیه به عنوان هسته مرکزی و جوهر وجودی نظام جمهوری اسلامی، دارای مشروعیت الهی است که با مقبولیت مردمی تحقق و عینیت می یابد.</p>	
<p>۴) سه مورد از دستاوردهای بزرگ اقتصادی انقلاب اسلامی را بنویسید.</p> <p>۱) تولید بیشتر کالا در داخل و حتی صدور بعضی از آنها به خارج از کشور</p> <p>۲) افزایش چشمگیر سهم صادرات غیر نفتی</p> <p>۳) توجه بیشتر به عمران و آبادی روستا ها و برخورداری کردن اکثر روستاهای ایران از نعمت آب و برق و مخابرات و مراکز آموزشی و بهداشتی و جاده ها و امکانات رفاهی</p>	
<p>۵) در زمینه علمی و فناوری های نوین انقلاب اسلامی چه دستاوردهایی داشته است؟</p> <p>۱) توجه به صنایع سنگین و اقدامات بنیادی در این زمینه</p> <p>۲) توسعه روز افزون صنایع نفت، پتروشیمی، ذوب آهن، فولاد و برق</p> <p>۳) ساخت سدهای بزرگ</p> <p>۴) پسترش یا نوسازی راهای کشور</p> <p>۵) پیشرفت عظیم در حوزه فن آوری هسته ای، بیولوژی مولکولی و سلولهای بنیادی</p> <p>۶) - دستیابی به فناوری هسته ای صلح آمیز</p>	

اسدی - JozveGah
اقدام - @Bank

تاریخ معاصر

پایه : یازدهم (باستثنای علوم انسانی)

تهیه کننده: احمد اسدی اقدم - مرند

شماره درس	پایانی نوبت اول	پایان نوبت دوم	شهریور / یزرگسالان
۱	۲		۱/۵
۲	۱/۵		۱/۵
۳	۱/۵		۱/۵
۴	۱/۵		۱/۵
۵	۱/۵		۱/۵
۶	۱/۵		۱/۵
۷	۱/۵		۱/۵
۸	۱/۵		۱/۵
۹	۱/۵		۱/۵
۱۰	۱/۵		۱/۵
۱۱	۱/۵		۱/۵
۱۲	۱/۵	۲ نمره	۱/۵
۱۳	۱/۵		۱/۵
۱۴		۱/۵	۱/۵
۱۵		۱/۵	۱/۵
۱۶		۱/۵	۱/۵
۱۷		۱/۵	۱/۵
۱۸		۱/۵	۱/۵
۱۹		۱/۵	۱
۲۰		۱/۵	۱/۵
۲۱		۱/۵	
۲۲		۱/۵	۲
۲۳		۱/۵	
۲۴		۱/۵	۱
۲۵		۱/۵	۱
۲۶			
جمع نمره	۲۰ نمره	۲۰ نمره	۲۰ نمره

مجموعه سوالات تستی دروس ۱ تا ۲۵

احمد اسدی اقدم / مرند

تاریخ معاصر

۱۴۰۲

بیش از ۳۵۰ سوال با پاسخ نامه

© Bank ZozzeGah

کانال تخصصی تاریخ من
@tarikheman3
کد: ۱۱۳/۷۶

تاریخ معاصر

کلیه یازدهمی ها (باستثنای علوم انسانی)

تهیه کننده: احمد اسدی اقدم - مرند (آذربایجان شرقی) / کانال تخصصی "تاریخ من"

..... تاریخ، هنر دیدن گذشته، در زمان حال است .....

درس ۱: حکومت قاجار از آقا محمد خان تا محمد شاه

ردیف	متن سوالات
۱	ایل قاجار از کدام طایفه بودند و در زمان حکومت چه کسانی به ایران کوچ کردند؟ (الف) افشار - افشاریه (ب) زند - زندیه (ج) ترکمانان - مغولان (د) ترکمانان - غزنوی
۲	آقا محمد خان باغلیه بر کدام فرمانروای زند حکومت رابه دست گرفت؟ (الف) کریم خان (ب) لطفعلی خان (ج) علیمردان خان (د) ابوالفتح خان
۳	سلسله ی قاجار چند سال بر ایران فرمانروایی کرد؟ (الف) ۱۳۰ سال (ب) ۱۵۰ سال (ج) ۱۴۵ سال (د) ۱۱۵ سال
۴	بعد از وقوع کدام جنگ ها « عهدنامه گلستان » منعقد گردید؟ (الف) دوره ی اول جنگهای ایران و روس (ب) جنگ های ارزنه الروم اول (ج) دوره ی دوم جنگهای ایران و روس (د) جنگهای ارزنه الروم دوم
۵	عهدنامه ی تیلسیت بین کدام کشورها منعقد گردید؟ (الف) ایران و روسیه (ب) ایران و انگلستان (ج) ایران و فرانسه (د) فرانسه و روسیه
۶	مفاد کدام عهدنامه به گونه ای بود که استقلال ایران را بر باد می داد؟ (الف) مجمل (ب) مفصل (ج) تیلسیت (د) گلستان
۷	محمد شاه پس از سرکوب مدعیان سلطنت کدام صدراعظم خوشنام و شایسته ی خود را به قتل رساند؟ (الف) امیر کبیر (ب) میرزا ابوالقاسم قائم مقام فراهانی (ج) میرزا آقاخان نوری (د) میرزا حسین خان سپهسالار
۸	در زمان حکومت کدام شاه قاجار اختلافات مرزی بین ایران و عثمانی افزایش یافت؟ (الف) فتحعلی شاه (ب) آقا محمدخان (ج) محمدشاه (د) ناصرالدین شاه
۹	میان اجزای کدام گزینه از نظر تاریخی ارتباطی وجود ندارد؟ (الف) شکست ناپلئون از روسیه - امضای عهد نامه تیلسیت (ب) دشمنی ناپلئون با انگلیس - برقراری روابط ایران و فرانسه (ج) دشمنی انگلیس با فرانسه - کمک انگلیس به ایران در برابر فرانسه (د) امضای معاهده ی فین کنتشتاین - تعهد کمک فرانسه به ایران

جزوه نمونه سوالات چهارگزینه ای - درس ۲۵ - تاریخ معاصر / تهیه کننده: احمد اسدی اقدم - مرنند

۱۰	کدام گزینه از تعهدات روسیه به ایران در معاهده گلستان بود؟ الف) عدم دخالت در امور داخلی ایران ب) واگذاری گنجه و قره باغ به ایران ج) حمایت از ولیعهد ایران د) دادن حق کشتیرانی جنگی به ایران در دریای خزر
۱۱	طبق کدام عهد نامه انگلستان تعهد کرد که از کمک به شاه زادگانی که علیه دولت قیام کردند از کمک به آنها خود داری کند؟ الف) گلستان ب) مجمل ج) ارزنه الروم د) مفصل
۱۲	عهد نامه گلستان بین کدام کشورها منعقد شد؟ الف) ایران و انگلیس ب) ایران و روسیه ج) ایران و فرانسه د) ایران و عثمانی
۱۳	عهد نامه مفصل بین کدام دو کشور منعقد گردید؟ الف) ایران و روسیه ب) فرانسه و روسیه ج) ایران و انگلیس د) روسیه و انگلیس
۱۴	بر اساس کدام عهد نامه ایران از حق کشتیرانی در دریای خزر محروم شد؟ الف) گلستان ب) ترکمنچای ج) تیلیسیت د) مجمل
۱۵	به موجب کدام عهد نامه ایران حق کاپیتولاسیون به روسیه داد؟ الف) فین کن اشتاین ب) گلستان ج) ارزنه الروم د) ترکمنچای
۱۶	نماینده ایران در عهد نامه ارزنه الروم چه کسی بود؟ الف) حاج میرزا آقاسی ب) قائم مقام فراهانی ج) میرزا آقاخان نوری د) میرزا تقی خان فراهانی
۱۷	کشتیرانی ایران در اروند رود بر اساس کدام معاهده به رسمیت شناخته شد؟ الف) گلستان ب) ترکمنچای ج) ارزنه الروم د) مفصل
۱۸	در زمان کدام پادشاه اختلافات مرزی بین ایران و عثمانی افزایش یافت؟ الف) فتحعلی شاه ب) محمد شاه ج) ناصرالدین شاه د) مظفرالدین شاه
۱۹	در زمان حمله محمد شاه به هرات سفیر انگلیس در ایران چه کسی بود و انگلیسی ها در پی تهدید کدام جزیره ایران را اشغال کردند؟ الف) مک نیل - جزیره قشم ب) گلد اسمیت - خارک ج) مک نیل - خارک د) گلد اسمیت - قشم
۲۰	مطابق عهد نامه دوم ارزنه الروم ایران از هر گونه ادعا نسبت به کدام شهر صرف نظر کرد؟ الف) خرمشهر ب) اروند رود ج) سلیمانیه د) الف و ج صحیح است
۲۱	حاکمیت ایران بر خرمشهر و ساحل چپ اروند رود بر اساس کدام عهدنامه به رسمیت شناخته شد؟ الف) پاریس ب) ترکمنچای ج) گلستان د) ارزنه اروم دوم
۲۲	اعمال حق کاپیتولاسیون در کدام عهدنامه بر ایران اعمال شد؟ الف) پاریس ب) ترکمنچای ج) گلستان د) مجمل
۲۳	معاهدات ارزنه الروم و مفصل به ترتیب بین ایران و کدام کشورها منعقد شد؟ الف) روسیه - انگلیس ب) روسیه - عثمانی ج) عثمانی - انگلیس د) روسیه - فرانسه
۲۴	جنگ های دور اول ایران و روسیه با بستن کدام معاهده ای به پایان رسید؟ الف) ترکمنچای ب) پاریس ج) گلستان د) فین کن اشتاین
۲۵	علت درگیری های ایران و عثمانی در دوره ی محمد شاه قاجار چه بود؟ الف) اختلافات مذهبی ب) اختلافات مرزی ج) اختلافات اقتصادی د) آزار شیعیان ایران

درس ۲: دوران ناصرالدین شاه

متن سوالات

ردیف

جزوه نمونه سوالات چهارگزینه ای - درس انا ۲۵ - تاریخ معاصر / تهیه کننده: احمد اسدی اقدم - مرنند

۱	عاملان اصلی واگذاری امتیاز « روترولاتاری » چه کسانی بودند؟ الف) میرزا حسین خان سپهسالار و میرزا ملکم خان ب) میرزا حسین خان سپهسالار و ناصرالدین شاه ج) ناصرالدین شاه و مهد علیا د) میرزا ملکم خان و مهد علیا
۲	کدام روحانی نقش اساسی در گرفتن فتوای تحریم تنباکو از مرجعیت شیعه را در ایران بر عهده گرفت؟ الف) میرزای شیرازی ب) آیت اله شیخ فضل اله نوری ج) آیت اله میرزا جواد آقا مجتهد تبریزی د) سید جمال الدین اسدآبادی
۳	کدام عامل در لغو امتیاز تالبوت موثر شد؟ الف) فتوای میرزای شیرازی ب) مقاومت میرزا حسن آشتیانی ج) شکستن قلبان ها د) هیچکدام
۴	رهبری مخالفین کدام قرارداد ننگین دوره ناصرالدین شاه را ملا علی کنی بر عهده داشت؟ الف) روترولاتاری ب) توتون و تنباکو ج) لاتاری د) الف و ج صحیح است
۵	قرارداد روترولاتاری با تلاش کدام صدر اعظم بین ایران و روترولاتاری بسته شد؟ الف) میرزا حسن خان سپهسالار ب) عین الدوله ج) امین السلطان د) میرزا آقاخان
۶	پس از لغو امتیاز روترولاتاری این شخص موفق به کسب کدام امتیاز از شاه شد؟ الف) تاسیس بانک شاهنشاهی ب) کشتیرانی در کارون ج) تاسیس بانک استقراری روس د) الف و ب صحیح است
۷	کدامیک از موارد زیر مربوط به امتیاز روترولاتاری نمی باشد؟ الف) بهره برداری از جنگل ها و احداث قنات ب) اداره گمرکات ایران و حق صدور همه نوع کالا ج) حق احداث راه آهن و ترموا د) بهره برداری از کلیه منابع و معادن قیمتی
۸	کدام یک از موارد ذیل جزو اقدامات امیر کبیر نمی باشد؟ الف) توجه جدی به ترویج کشاورزی و ایجاد امنیت در راه ها ب) زمینه سازی برای تاسیس دارالفنون برای تربیت علمی جوانان کشور مطابق با اصول علوم جدید ج) تشکیل قشون منظم برای تثبیت تمامیت ارضی کشور و حاکمیت ملی ایران د) تلاش برای منعقد کردن قرار داد با کشورهای روسیه و انگلیس برای سرمایه گذاری خارجی در ایران
۹	کدام یک از موارد زیر جزء نتایج مهم لغو امتیاز تالبوت نمی باشد؟ الف) مردم باور کردند که توانایی ایستادگی در برابر استبداد داخلی و استعمار خارجی را دارند. ب) ضربه ای سخت به استعمار گران و عاملان داخلی آنان وارد آمد. ج) این قیام را تاریخ نویسان سر آغاز بیداری ایرانیان و طبعه ی نهضت مشروطه دانسته اند. د) با پی گیری و فشار مردم کلیه قرار داد های استعماری لغو شد
۱۰	کدامیک از موارد زیر، از حوادث دوران ناصرالدین شاه قاجار نمی باشد؟ الف) تاسیس دارالفنون ب) جنگ های ایران و روسیه ج) واگذاری امتیاز توتون و تنباکو د) واگذاری تاسیس بانک شاهنشاهی
۱۱	مورخان کدام حادثه را سر آغاز بیداری ایرانیان و طبعه ی نهضت مشروطه می دانند؟ الف) مهاجرت صغری ب) ماجرای نوز بلژیکی ج) نهضت تنباکو د) به توپ بستن مجلس
۱۲	امیر کبیر در زمان کدام شاه قاجار کشته شد؟ الف) فتحعلی شاه ب) ناصرالدین شاه ج) محمدعلی شاه د) مظفرالدین شاه
۱۳	دلال امتیاز روترولاتاری چه کسی بود؟ الف) امین السلطان ب) میرزا حسین سپهسالار ج) میرزای ملکم خان د) امین الدوله
۱۴	چه کسی فتوای تحریم توتون و تنباکو را صادر کرد؟

الف) میرزای شیرازی   ب) آیت الله بهبهانی   ج) شیخ فضل الله نوری   د) آیت الله طباطبایی

درس ۳: زمینه های نهضت مشروطه

متن سوالات

ردیف

۱ دادن امتیازات، گرفتن وام و اعمال حق کاپیتولاسیون در زمان شکل گیری کدام عهدنامه برقرار شد؟
الف) گلستان   ب) ترکمنچای   ج) رویتر   د) توتون و تنباکو

۲ کدام یک از موارد زیر مربوط به زمینه های ورود تفکر مشروطه خواهی به ایران نیست؟
الف) اعزام دانشجو به خارج
ب) مهاجرت برخی از ایرانیان به کشورهای مختلف
ج) سفرهای درباریان و سیاستمداران به خارج
د) برقراری عهدنامه هایی بین ایران و دیگر کشورها

۳ اولین روزنامه در ایران توسط چه کسی انتشار یافت و چه نام داشت؟
الف) امیرکبیر - کاغذ اخبار   ب) میرزا صالح شیرازی - کاغذ اخبار
ج) امیرکبیر - وقایع اتفاقیه   د) میرزا صالح شیرازی - وقایع اتفاقیه

۴ از اولین دانشجویان اعزامی به خارج که در سفرنامه اش به تمجید و تعریف نظام مشروطه انگلیس پرداخته، چه کسی است؟
الف) سیاحت نامه ابراهیم بیگ   ب) میرزا صالح شیرازی
ج) میرزا ملکم خان   د) میرزا یوسف خان مستشارالدوله

۵ استعمار گران اروپایی از کدام قرن شروع به اشغال سرزمین هایی در آسیا و آفریقا و آمریکا کردند؟
الف) قرن ۱۶ م   ب) قرن ۱۸ م   ج) قرن ۱۹ م   د) قرن ۱۷ م

۶ سیاحت نامه ابراهیم بیگ را می توان جزء کدام یک از زمینه های فکری انقلاب مشروطه قلمداد کرد؟
الف) آموزه های ضد استبدادی و ضد استعماری   ب) غلبه ی استعمار بر مملکت
ج) ورود اندیشه های جدید   د) انتشار مطالب انتقادی در باره وضع ایران

۷ سیاحت نامه ابراهیم بیگ اثر چه کسی است؟
الف) میرزا حسن آشتیانی   ب) حاج زین العابدین مراغه ای
ج) میرزا ملکم خان   د) شیخ فضل الله

۸ کدام یک از روز نامه های زیر جزء روزنامه های دولتی دوره قاجار می باشد؟
الف) حکمت   ب) حبل المتین   ج) تربیت   د) وقایع اتفاقیه

۹ کدام مورد زیر از عوامل نفوذ و غلبه استعمار بر کشور در دوره قاجار نمی باشد؟
الف) طمع ورزی درباریان   ب) استبداد دستگاه حاکم
ج) قرض های شاهان قاجار   د) علاقه شاهان قاجار به مسافرت

۱۰ کدام یک از گزینه های زیر از روزنامه های غیر دولتی چاپ ایران در عصر قاجاریه می باشد؟
الف) اخبار دارالخلافة   ب) شرف   ج) تربیت   د) اختر

۱۱ کدامیک از روزنامه های دوره ی قاجار در خارج از کشور چاپ می شد؟
الف) قانون   ب) تربیت   ج) وقایع اتفاقیه   د) شرف

درس ۴: آغاز حرکت مردم علیه استبداد پیروزی نهضت مشروطه

متن سوالات

ردیف

جزوه نمونه سوالات چهارگزینه ای - دروس انا ۲۵ - تاریخ معاصر / تهیه کننده: احمد اسدی اقدم - مرنده

۱	کدام واقعه واکنشی در برابر توهین به مقدسات مردم ایران به شمار می رفت که آغازگر یک جنبش عمومی شد؟ الف) ماجرای نوزبلیکی ب) نارضایتی مردم ایالت ها ج) بانک استقراضی روس د) فلک شدن بازرگانان
۲	فرمان تشکیل مجلس شورای ملی در چه تاریخی و توسط چه کسی صادر شد؟ الف) ۱۴ مرداد ۱۲۸۵ش - ناصرالدین شاه ب) ۱۴ مرداد ۱۲۸۵ - مظفرالدین شاه ج) ۱۴ مرداد ۱۲۸۵ش - عین الدوله د) ۱۴ مرداد ۱۲۸۵ - محمد علی شاه
۳	اولین مرحله ی اتحادنیروهای ضد استبداد چه نام داشت؟ الف) مهاجرت صغری ب) مهاجرت کبری ج) نهضت تنباکو د) ماجرای نوزبلیکی
۴	کدامیک از موارد زیر از دلایل نارضایتی ایالت ها در قبل از مهاجرت صغری نمی باشد؟ الف) چوب خوردن علمای کرمان ب) ماجرای عسگر گاریچی ج) نارضایتی مردم از حاکمان فارس و خراسان د) چوب خوردن بازرگانان
۵	کدام یک از موارد زیر جزء خواسته های مهاجران در مهاجرت کبری نمی باشد؟ الف) عزل عین الدوله ب) بازگشت مهاجران از قم ج) تاسیس دارالشوری د) عزل علاء الدوله
۶	در جریان مهاجرت صغرا چه کسی تحصن در مرقد حضرت عبدالعظیم را پیشنهاد کرد؟ الف) آیت اله طباطبایی ب) شیخ فضل اله نوری ج) بهبهانی د) شیخ محمد واعظ
۷	در انقلاب مشروطه کدام مهاجرت به مهاجرت « صغرا » معروف شد؟ الف) به باغ سفارت انگلیس ب) به خارج از تهران ج) حرم حضرت عبدالعظیم د) به قم
۸	در خواست های مردم در مهاجرت « کبرا » کدام بوده است؟ الف) افتتاح دارالشوری - عزل عین الدوله ب) تنظیم قانون اساسی - حفظ احترام روحانیت ج) حفظ احترام روحانیت - عزل نوزبلیکی د) عزل علاء الدوله - افتتاح دارالشوری
۹	در جریان انقلاب مشروطیت مهاجرت علما به کدام شهر « مهاجرت کبری » نامیده شد؟ الف) ری ب) قم ج) نجف د) مشهد
۱۰	یکی از خواسته های مشروطه خواهان در جریان مهاجرت کبرا چه بود؟ الف) عزل علاء الدوله ب) عزل عین الدوله ج) عزل امین السلطان د) عزل معز السلطان
۱۱	رهبری حرکت مردم در ماجرای مسیو نوزبلیکی بر عهده ی چه کسی بود؟ الف) آیت الله بهبهانی ب) شیخ فضل الله نوری ج) آیت الله طباطبایی د) سید جمال واعظ اصفهانی
۱۲	در مهاجرت صغری ، مهاجران خواسته های خود را توسط چه کسی به گوش شاه رساندند؟ الف) سفیر روسیه ب) سفیر انگلیس ج) سفیر عثمانی د) سفیر فرانسه
۱۳	فرمان مشروطه (تشکیل مجلس) توسط کدام شاه قاجار صادر شد؟ الف) فتحعلی شاه ب) ناصرالدین شاه ج) محمدعلی شاه د) مظفرالدین شاه
۱۴	تحصن (بست نشینی) مردم تهران در سفارت انگلیس پس از کدام واقعه صورت گرفت؟ الف) نهضت تنباکو ب) به توپ بستن مجلس ج) مهاجرت صغری د) مهاجرت کبری

درس ۵: مشروطه در دوره محمدعلی شاه

متن سوالات

ردیف

جزوه نمونه سوالات چهارگزینه ای - دروس انا ۲۵ - تاریخ معاصر / تهیه کننده: احمد اسدی اقدم - مرنند

۱	قانونی که در زمان مظفردالدین شاه به نام « قانون اساسی » تنظیم شد، شامل چند اصل بود؟ الف) ۱۵ اصل ب) ۱۸ اصل ج) ۱۳ اصل د) ۵۱ اصل
۲	لیاخوف روسی فرماندهی نیروهای قزاق به دستور چه کسی مجلس را به توپ بست؟ الف) محمدعلی شاه ب) مظفردالدین شاه ج) ناصرالدین شاه د) احمدشاه
۳	در نتیجه به توپ بستن مجلس چه کسانی اعدام شدند؟ الف) سیدمحمد طباطبایی و سیدعبداله بهبهانی ب) نمایندگان مشروطه خواه مجلس ج) میرزا جهانگیرخان صوراسرافیل، ملک المتکلمین و سیدجمال واعظ د) ستارخان و باقرخان
۴	پس از به توپ بستن مجلس مقاومت اصلی مردم در کدام شهر آغاز گردید؟ الف) تبریز ب) تهران ج) شیراز د) کرمانشاه
۵	چه کسانی پس از به توپ بستن مجلس به دستور محمد علی شاه به قتل رسیدند؟ الف) شیخ محمد واعظ - آیت اله بهبهانی ب) میرزا جهانگیر خان صور اسرافیل - ملک المتکلمین ج) سید جمال واعظ - آیت اله طباطبایی د) میزا ملکم خان - صور اسرافیل
۶	بر اساس کدام قرار داد ایران به سه منطقه تقسیم شد؟ الف) قرار داد ۱۹۰۷ ب) قرار داد ۱۹۱۹ ج) قرار داد ۱۹۱۵ د) قرار داد ۱۹۲۱
۷	بعد از به توپ بستن مجلس، چه دوره ای در تاریخ مشروطه ی ایران آغاز شد؟ الف) مهاجرت کبری ب) استبداد صغیر ج) استبداد کبیر د) فتح تهران
۸	منظور از دوره استبداد صغیر چه دوره ای است؟ الف) دوره حکومت ناصرالدین شاه ب) حکومت محمد علی شاه قبل از به توپ بستن مجلس ج) دوره حکومت مظفردالدین شاه د) حکومت محمد علی شاه بعد از به توپ بستن مجلس
۹	قرار داد ۱۹۰۷ م به چه دلیل میان انگلستان و روسیه منعقد شد؟ الف) ظهور آلمان به عنوان تهدید جدید ب) دستیابی به آبهای آزاد و گرم ج) جلوگیری از تجاوزات عثمانی به ایران د) پایان دادن به اختلافات دو کشور
۱۰	در زمان انتصاب احمد شاه به سلطنت، بدلیل نرسیدن وی به سن قانونی چه کسی به نیابت سلطنت رسید. الف) ناصر الملک ب) عضد الملک ج) امین السلطان د) قوام السلطنه
۱۱	پس از پیروزی مشروطیت و به دنبال مشکلات اقتصادی مجلس دوم از چه کسی برای کمک به اصلاحات اقتصادی ایران دعوت کرد و اقدامات وی مورد اعتراض کدام دولت قرار گرفت؟ الف) مورگان شوستر - روسیه ب) آبرون ساید - انگلیس ج) مورگان شوستر - انگلیس د) آبرون ساید - روسیه
۱۲	در فاصله ای که متمم قانون اساسی تدوین می شد چه عواملی اوضاع کشور را آشفته و پریشان ساخته بود؟ الف) اقدامات مسیو نوز بلژیکی ب) ورود نیروهای روسیه به ایران ج) اختلافات درونی مشروطه خواهان و طرفداران محمد علی شاه د) مداخله آشکار روسیه و انگلیس در امور داخلی ایران

جزوه نمونه سوالات چهارگزینه ای - درس ۲۵ - تاریخ معاصر / تهیه کننده: احمد اسدی اقدم - مرنند

۱۳	اولین شهری که علیه استبداد محمد علی شاه پس از به توپ بستن مجلس قیام کرد، کدام شهر بود؟ الف) قم ب) تهران ج) تبریز د) اصفهان
۱۴	کدام شاه قاجار مجلس مشروطه را به توپ بست؟ الف) فتحعلی شاه ب) ناصرالدین شاه ج) محمدعلی شاه د) مظفرالدین شاه

درس ۶: دوره دوم مشروطه (۱۲۸۸ - ۱۲۹۳ ش)

ردیف	متن سوالات
۱	دوره ی دوم مشروطه با فتح کدام شهر آغاز گردید؟ الف) تبریز ب) تهران ج) قزوین د) رشت
۲	عده ای از مورخان اعدام چه کسی را انتقام استعمار از روحانیت ایران برای جبران شکست در نهضت تنباکو و پیشگیری از تکرار مقاومت های مشابه به آن می دانند؟ الف) میرزای شیرازی ب) شیخ فضل اله نوری ج) سید محمد طباطبایی د) سید عبدالله بهبهانی
۳	کدام حزب برجذایی دین از سیاست تاکید می ورزید؟ الف) اعتدالیون ب) مشروطه خواهان ج) دموکراتها د) سلطنت طلبان
۴	جنگ جهانی اول در سال ..... میان دولت های فرانسه، انگلیس و روسیه در مقابل آلمان، اتریش و مجارستان آغاز شد. الف) ۱۹۱۴ م و ۱۲۹۳ ش ب) ۱۹۱۴ م و ۱۲۹۴ ش ج) ۱۹۱۸ م و ۱۳۰۲ ش د) ۱۹۱۸ م و ۱۲۹۳ ش
۵	کدام شخصیت بر جسته در تدوین متمم قانون اساسی نقش فعالی داشت؟ الف) آیت اله بهبهانی ب) آیت اله شیخ فضل اله نوری ج) آیت اله طباطبایی د) آخوند خراسانی
۶	چه کسی خواستار مشروطه ی مشروعه بود؟ الف) آیت اله شیخ فضل اله نوری ب) آیت اله بهبهانی ج) آیت اله طباطبایی د) آخوند خراسانی
۷	بر اثر مقاومت کدام فرد قرار شد پنج تن از علما بر مصوبات مجلس نظارت داشته باشند؟ الف) آیت اله بهبهانی ب) سید جمال واعظ ج) آیت اله طباطبایی د) آیت اله شیخ فضل اله نوری
۸	پلیس جنوب قیام کدام گروه را سرکوب کرد؟ الف) قیام جنگل ب) قیام شیخ محمد خیابانی ج) قیام مردم آذربایجان د) قیام عشایر تنگستانی
۹	کدام روحانی معتقد به مشروطه مشروعه بود؟ الف) آیت الله مدرس ب) آیت الله بهبهانی ج) شیخ فضل الله نوری د) آیت الله طباطبایی

درس ۷: کودتای ۱۲۹۹

ردیف	متن سوالات
۱	به موجب کدام قرار داد ایران تحت الحمايه انگلیس می شد؟ الف) ۱۹۱۵ ب) ۱۹۱۹ ج) ۱۹۳۷ د) ۱۹۳۳
۲	مدافعان قرارداد ۱۹۱۹ چه کسانی بودند؟ الف) سید ضیاءالدین طباطبایی و رضا خان ب) رضاخان و آبرون ساید ج) آبرون ساید و وثوق الدوله د) سید ضیاءالدین و آبرون ساید
۳	باوقوع کدام انقلاب در روسیه به حکومت تزارها در اکتبر ۱۹۱۷ م. ۱۲۹۶ ش. پایان داده شد؟

جزوه نمونه سوالات چهارگزینه ای - درس ۲۵ - تاریخ معاصر / تهیه کننده: احمد اسدی اقدم - مرنند

الف) کمونیستی	ب) لیبرالیستی	ج) سوسیالیستی	د) مشروطه
۴	نتیجه قرار داد ۱۹۱۹ (وئوق الدوله - کاکس) چه بود ؟ الف) ترک مخاصمه پس از جنگ جهانی اول ب) ترک مخاصمه پس از جنگ جهانی دوم ج) تحت سلطه انگلستان قرار دادن ایران د) واگذاری امتیاز نفت به انگلستان در سال ۱۹۳۳		
۵	بر اساس کدام قرارداد نظارت بر تشکیلات مالی و نظامی ایران منحصر در اختیار مستشاران انگلیسی قرار گرفت ؟ الف) قرارداد ۱۹۱۹ ب) قرارداد ۱۹۲۱ ج) قرارداد ۱۹۰۷ د) قرارداد ۱۹۱۵		
۶	قرارداد ۱۹۱۹ م بین ایران و ..... و در زمان نخست وزیری ..... به امضاء رسید . الف) انگلیس - قوم السلطنه ب) روسیه - مشیرالدوله ج) انگلیس - وئوق الدوله د) روسیه - وئوق الدوله		
۷	مهم ترین نتیجه ی انقلاب ۱۹۱۷ روسیه برای ایران چه بود ؟ الف) خروج قوای روسیه از ایران ب) لغو کلیه قرارداد های قبلی با ایران ج) استقرار نیروهای روسیه در شمال ایران د) تقسیم ایران به سه منطقه		
۸	نمایندگان ایران و انگلیس در قرارداد ۱۹۱۹ م به ترتیب چه کسانی بودند ؟ الف) قوام السلطنه - آبرون سایید ب) امین السلطان - سرپرسی کاکس ج) وئوق الدوله - سرپرسی کاکس د) وئوق الدوله - آبرون سایید		
۹	پس از جنگ جهانی اول کلنل محمد تقی خان پسیان در کجا قیام کرد ؟ الف) تهران ب) خراسان ج) اصفهان د) آذربایجان		
۱۰	لغو قرارداد ۱۹۱۹ م ، از اقدامات کدام نخست وزیر وقت بود ؟ الف) محمد ساعد مراغه ای ب) سید ضیاء ج) قوام السلطنه د) علی منصور		

درس ۸: رضاخان؛ تثبیت قدرت

ردیف	متن سوالات
۱	رضاخان در طول زمانی که در وزارت جنگ بود برای تسلط بر ارتش، ژاندارمری را به کدام وزارت خانه انتقال داد؟ الف) وزارت اقتصادی و دارایی ب) وزارت داخله ج) وزارت عدلیه د) وزارت جنگ
۲	کدامیک از افراد زیر از اولین پایه گذاران « جریان کمونیستی » ایران در دوره ی رضاخان بشمار می آید؟ الف) محمدعلی فروغی ب) تیمورتاش ج) داور د) سلیمان میرزا
۳	پس از تشکیل دوره ی پنجم مجلس در بهمن ماه ۱۳۱۲ برای برقراری نظام جمهوری در ایران کدام احزاب بایکدیگر اتحاد برقرار کردند؟ الف) حزب تجدد و سوسیالیست ب) حزب دموکرات و تجدد ج) حزب اعتدالیون و دموکرات د) حزب سوسیالیست و اعتدالیون
۴	رضاخان در چه تاریخی به عنوان پادشاه ایران ، رسماً تاج گذاری کرد؟ الف) ۱۴ اردیبهشت ۱۳۰۵ ب) ۱۴ اردیبهشت ۱۳۰۶ ج) ۱۱ آبان ۱۳۰۴ د) ۱۱ آبان ۱۳۰۴
۵	با انتقال سلطنت به سلسه ی پهلوی ، چه کسی به عنوان اولین نخست وزیر سلطنت رضاشاه منصوب شد؟ الف) تیمورتاش ب) تقی زاده ج) تدین د) محمدعلی فروغی
۶	قیام گوهرشاد در اعتراض به ..... رخ داد؟ الف) اسکان عشایر ب) یک شکل کردن لباس و کشف حجاب ج) بازگشت به حکومت استبدادی د) هر سه گزینه
۷	از نظر مدرس هدف رضاخان از برقراری نظام جمهوری چه بود؟ الف) شیوع استعمار نو ب) رسیدن به قدرت ج) اشاعه فرهنگ غربی د) تقلید از آتاتورک
۸	مجلس موسسان در آذر ۱۳۰۴ چه تصمیمی گرفت؟ الف) خلع قاجاریه از سلطنت ب) پادشاهی رسیدن رضاخان و موروثی شدن سلطنت در خانواده ج) سپردن حکومت موقت به رضاخان د) تغییر چند ماده از قانون اساسی

۹	کوشش برای مطرح کردن جمهوری رضاخانی با اتحاد کدام احزاب آغاز شد؟ الف) دمکرات و تجدد ب) توده و دمکرات ج) تجدد و کمونیست د) تجدد و سوسیالیست
۱۰	رضاشاه به تقلید از ..... به مبارزه با سنتهای اسلامی پرداخت. الف) غربی ها ب) آتاتورک ج) انگلیسی ها د) آلمانی ها

درس ۹: ویژگی های حکومت رضاشاه

ردیف	متن سوالات
۱	دردوران حکومت رضا شاه ملی گرایی افراطی با چه هدفی صورت گرفت؟ الف) قومیت ستیزی ب) فرهنگ ستیزی ج) غربگرایی د) به حاشیه راندن اسلام
۲	کدام یک از موارد زیر جزو اقدامات (کارنامه) رضاخان پس از رسیدن به سلطنت می باشد؟ الف) انحلال مجلس موسسان - لغو قرار داد ۱۳۱۲ ه.ج ب) کشف حجاب - انعقاد پیمان نفت داری ج) یک شکل کردن لباس ها - کوچاندن عشایر د) ایجاد ارتش منظم - احداث خط آهن سراسری
۳	رضاشاه به سبب خصلت های فردی و روحیه ی نظامی اش چه عاملی را رکن و اساس حکومت خود قرارداد؟ الف) صنعت ب) اقتصاد ج) تمدن و تجددغرب د) ارتش
۴	اولین نشانه ی علنی و آشکار رضاشاه به شعایر و ارزش های مذهبی چگونه صورت گرفت؟ الف) اعتراض آیت اله بافقی به زنان عضو خانواده ی سلطنتی ب) ممنوعیت عزاداری در ماه محرم ج) کشف حجاب د) تغییر کلاه و لباس
۵	رضاخان به تقلید از کدام کشور به جای کاه پهلوی از کاه شاپو استفاده کرد؟ الف) فرانسه ب) انگلیس ج) ترکیه د) روسیه
۶	کدام یک از موارد زیر به کشف حجاب معروف شد؟ الف) برداشتن حجاب ب) مبارزه باحجاب ج) لخت و بدون لباس گشتن د) فرهنگ برهنگی
۷	قیام مردم در مسجد گوهر شاد در اعتراض به کدام یک از اقدامات رضا شاه صورت گرفت؟ الف) اسکان عشایر ب) لغو قرار داد (۱۹۳۳م) ج) احداث خط آهن سراسری د) کشف حجاب
۸	کدام یک از شخصیت های زیر از اولین بنیانگذاران جریان کمونیستی ایران به حساب می آید؟ الف) سید حسن تقی زاده ب) تیمورتاش ج) تدین د) سلیمان میرزای اسکندری

درس ۱۰: سقوط رضا شاه

ردیف	متن سوالات
۱	جنگ جهانی دوم با حمله ی برق آسای هیتلر به ..... در شهریور ۱۳۱۸ ش ۱۹۳۹ م. آغاز شد. الف) لهستان ب) روسیه ج) انگلستان د) اتریش
۲	بهانه ی ورود نیرو های متفقین به ایران در دوران حکومت رضا شاه با آغاز جنگ جهانی دوم بود؟ الف) اعلام بی طرفی در آغاز جنگ ب) اخراج نکردن کارشناسان آلمانی از کشور ج) سیاست مبهم ایران در مقابل متفقین د) اجازه ندادن به قوای بیگانه برای عبور از خاک ایران

۳	در جنگ جهانی دوم چه عاملی باعث شد که متفقین جهت مقابله با آلمان از طریق کشور ما به شوروی کمک کنند؟ الف) اتحاد رضاخان با آلمان و به خطر افتادن منافع متفقین در ایران ب) به خطر افتادن چاه های نفت در اثر پیشروی آلمان ها در شوروی ج) تقاضای شوروی از متفقین جهت جلوگیری از پیروزی هیتلر د) عدم پذیرش تقاضای متفقین از طرف ایران بر اخراج مستشاران آلمانی
۴	هدف اصلی رضاخان از ایجاد خط آهن سراسری از بندر ترکمن به بندر شاهپور چه بود؟ الف) اتصال دریای خزر به خلیج فارس و آب های آزاد ب) سرعت بخشیدن به حرکت نظامیان روسیه به سمت جنوب ج) انتقال سریع نیرو های انگلیسی از جنوب به شمال د) ایجاد منطقه ی تجاری میان کشور های خاور میانه
۵	رضاخان توسط چه کسانی از سلطنت برکنار و به جزیره ی موریس در اقیانوس هند تبعید شد؟ الف) روس ها (ب) فرانسوی ها (ج) انگلیسی ها (د) آمریکایی ها
۶	سیاست اسکان اجباری ایل ها و عشایر (تخته قاپو) توسط رضاشاه با کدام هدف صورت گرفت؟ الف) مهار قدرت سیاسی (ب) مهار قدرت نظامی (ج) مهار اجتماعی و فرهنگی (د) موارد الف و ب صحیح
۷	هدف از اسکان عشایر توسط رضاخان چه بود و این اقدام چه نتیجه ای را در پی داشت؟ الف) نگهداری مرزها - کاهش رونق دامداری کشور ب) مهار نیروی رزمی عشایر - کاهش رونق دامداری کشور ج) مهار نیروی رزمی عشایر - شورش قبایل و فرماندهان ایلات د) نگهداری مرزها - شورش قبایل و فرماندهان ایلات
۸	هدف انگلیسی ها از کمک های اقتصادی به آلمان پس از جنگ جهانی اول چه بود؟ الف) نفوذ در کشور های اروپایی از طریق قدرت آلمان ب) تهدید شوروی از طریق قوت بخشیدن به اقتصاد اروپا ج) فراهم کردن زمینه ی جنگ و تشویق آلمان به آن د) ممانعت از افتادن آلمانها به دام کمونیسم
۹	این سخن از کیست: «هر مملکتی رژیمی دارد و رژیم مایک نفره است»؟ الف) رضاشاه (ب) محمدرضاشاه (ج) آقامحمدخان (د) فتحعلی شاه
۱۰	قرارداد نفتی ۱۹۳۳ ایران و انگلستان در زمان چه کسی و در کدام دوران منعقد شد؟ الف) فروغی - رضاشاه (ب) تقی زاده - رضاشاه ج) هویدا - محمدرضاشاه (د) حسنعلی منصور - محمدرضا شاه
۱۱	قرارداد ۱۹۳۳ م (۱۳۱۲ ش) رضا شاه با انگلیسی ها در چه زمینه ای بود؟ الف) واگذاری بحرین (ب) نفت (ج) تشکیل ارتش (د) احداث راه آهن
۱۲	اشغال ایران توسط متفقین در جریان جنگ جهانی دوم با چه هدفی صورت گرفت؟ الف) دستیابی به چاه های تفت ایران (ب) رساندن تدارکات جنگی به شوروی ج) اخراج نیروهای آلمانی از ایران (د) جلوگیری از نفوذ کمونیسم در ایران
۱۳	خط آهن سراسری که در دوره رضاشاه احداث شد کدام بنادر و مناطق را به هم متصل می کرد؟ الف) بندر ترکمن به بندر عباس (شمال به جنوب) (ب) بندر فاو به بندر عباس (غرب به شرق) ج) بندر ترکمن به بندر شاهپور (شمال به جنوب) (د) بندر چابهار به بندر فاو (غرب به شرق)

درس ۱۱: اشغال ایران توسط متفقین و آثار آن

متن سوالات

ردیف

جزوه نمونه سوالات چهارگزینه ای - درس ۲۵ - تاریخ معاصر / تهیه کننده: احمد اسدی اقدم - مرنند

۱	حزب اراده ی ملی توسط چه کسی شکل گرفت؟ الف) سیدضیاء الدین طباطبایی (ب) سلیمان میرزا (ج) قوام السلطنه (د) آرتور میلیسپو
۲	جمعیت فداییان اسام به رهبری چه کسی شکل گرفت؟ الف) نواب صفوی (ب) خلیل طهماسبی (ج) شیخ محمد خیابانی (د) آیت اله کاشانی
۳	اتحادسیاست موازنه ی منفی در برابر سیاست موازنه ی مثبت طرح چه کسی بود که به مجلس ارایه شد؟ الف) مدرس (ب) مصدق (ج) کاشانی (د) نمایندگان رسمی مجلس
۴	کدام شخص در دوره ی رضا شاه پس از دریافت چهارصد هزار دلار رشوه از اسرائیل با موافقت شاه، دولت اسرائیل را به رسمیت شناخت؟ الف) فروغی (ب) سیدضیاء الدین طباطبایی (ج) محمدساعده (د) تقی زاده
۵	کدام نخست وزیر ایران با موافقت شاه، موجودیت رژیم اسرائیل را به رسمیت شناخت؟ الف) محمد ساعد مراغه ای (ب) زاهدی (ج) قوام السلطنه (د) علی منصور
۶	در اوایل حکومت محمد رضا شاه، قوام السلطنه کدام حزب را تشکیل داد؟ الف) حزب توده (ب) حزب اراده ملی (ج) حزب تجدد (د) حزب دمکرات
۷	محمد رضا شاه، با تغییر قانون اساسی در ۵ اسفند ۱۳۲۷، کدام اختیارات را بدست نیاورد؟ الف) برقراری حکومت نظامی (ب) انحلال مجلسین (ج) حق اعلان جنگ و صلح (د) نصب وزراء

درس ۱۲: نهضت ملی شدن صنعت نفت

ردیف	متن سوالات
۱	قرارداد «گس-گلشائیان» بین ایران و کدام کشور منعقد گردید؟ الف) انگلستان (ب) فرانسه (ج) روسیه (د) آلمان
۲	جبهه ی ملی به رهبری ..... در سال ۱۳۲۸ ش تاسیس شد؟ الف) دکتر مصدق (ب) آیت اله مدرس (ج) آیت اله کاشانی (د) گلشائیان
۳	خلیل طهماسبی از اعضای برجسته ی فدائیان اسلام ..... را به قتل رساند. الف) محمد مساعده (ب) علی منصور (ج) حسین علاء (د) رزم آرا
۴	طرح ملی شدن صنعت نفت ایران در چه تاریخی در مجلس به تصویب رسید؟ الف) ۲۴ اسفند ۱۳۲۷ (ب) ۲۴ اسفند ۱۳۲۸ (ج) ۲۴ اسفند ۱۳۲۹ (د) ۲۸ اسفند ۱۳۲۸
۵	بر چه اساسی دولت ایران می بایست به خلع ید شرکت نفت ایران و انگلیس از نفت ایران می پرداخت؟ الف) سیاست موازنه منفی (ب) قرارداد گس - گلشائیان ج) تشکیل شرکت نفت ایران و شوروی (د) لایحه ۹ ماده ای کمیسیون مخصوص نفت
۶	نخست وزیری چه کسی مصادف با تصویب قانون ملی شدن نفت بود؟ الف) حسین علاء (ب) دکتر مصدق (ج) رزم آرا (د) قوام السلطنه
۷	سیاست موازنه مثبت برابر است با: الف) تسلیم شدن در برابر قدرت های بزرگ و اعطای امتیاز به آن ها ب) تلاش برای جلوگیری از ملی شدن صنایع ج) ایستادگی در برابر امتیازخواهی دولت های سلطه جو د) بازنگری در قراردادهای نفتی و تعدیل آن به نفع ایران
۸	قرارداد الحاقی گس گلشائیان با موضوع ..... و بین کشورهای ایران و ..... امضاء شد. الف) نفت شمال - روسیه (ب) نفت جنوب - انگلیس ج) نفت جنوب - آمریکا (د) نفت سراسر ایران - انگلیس
۹	کدام گزینه از عوامل داخلی انگلستان و از مخالفان ملی شدن نفت بود؟

درس ۱۳: زمینه های کودتای ۲۸ مرداد

متن سوالات

ردیف

۱	علت استعفای دکتر مصدق از نخست وزیری در سال ۱۳۳۱ چه بود؟ الف (اختلاف با آیت الله کاشانی ب (درگیری با مجلس ج (کار شکنی های حزب توده د (مخالفت شاه با واگذاری وزارت جنگ به او
۲	پیامد قیام ۳۰ تیر ۱۳۳۱ ه.ش چه بود؟ الف (استعفای دکتر مصدق ب (نخست وزیری قوام السلطنه ج (محاکمه و زندانی شدن مصدق د (استعفای قوام السلطنه
۳	دولت آمریکا در قبال نهضت ملی شدن نفت به کدام سیاست متوسل شد؟ الف (حمایت و میانجی گری ب (رقابت با دیگر استعمارگران جهت نفوذ در ایران ج (براندازی و کودتا د (مبارزه و ترور رهبران سیاسی
۴	طرح عملیات چکمه از سوی دولت انگلستان جهت حل بحران نفت چه بود؟ الف (اثبات حقانیت ملی شدن صنعت نفت در مجامع بین المللی ب (کم کردن دخالت دربار و تسلط بیشتر بر اوضاع کشور ج (افزایش قدرت دربار و اقتدار سیاسی آن د (مقابله با مخالفت های انگلیس در مورد ملی شدن نفت
۵	با کدام هدف دکتر مصدق از شاه در خواست کرد تا وزارت جنگ را به او بسپارد؟ الف (اعمال قدرت نظامی و توسل به کودتا ب (اعمال قدرت سیاسی و توسل به دولت مردان ایرانی ج (اعمال قدرت غیر نظامی و استعمار فرهنگی د (محاصره ی اقتصادی
۶	پس از قیام مردم در ۳۱ تیرماه ۱۳۳۱، اشرف پهلوی و مادرش توسط چه کسی به خارج از کشور تبعیت شدند؟ الف (دکتر مصدق ب (آیت اله کاشانی ج (انگلیسی ها د (آمریکایی
۷	حل بحران نفت از طریق اعمال قدرت نظامی و توسل به کودتا برای نخستین بار از سوی چه دولتی طراحی شد؟ الف (آمریکا ب (فرانسه ج (روسیه د (انگلیس
۸	کدام گزینه در مورد حمایت آمریکا از ملی شدن نفت در ایران صحیح نمی باشد؟ الف (رقابت نفتی انگلیس و آمریکا در خاور میانه ب (پایان دادن به انحصار شرکت نفت ایران و انگلیس ج (تلاش برای حفظ ثبات بازار نفت در جهان د (ایجاد بحران اقتصادی در شوروی و انگلستان
۹	مصدق در دور دوم نخست وزیری چه اختیارات جدیدی به دست گرفت؟ الف (وزارت نفت ب (رهبری نهضت مقاومت ملی ج (نفوذ بر دربار د (وزارت جنگ و فرماندهی نیروی های مسلح

درس ۱۴: کودتای بیست و هشتم مرداد

متن سوالات

ردیف

۱	گرداننده ی کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ چه کسی بود؟ الف (هندرسون ب (کرومیت روزولت ج (نرمن شوار تسکف د (دکتر مصدق
---	---

جزوه نمونه سوالات چهارگزینه ای - درس ۲۵ - تاریخ معاصر / تهیه کننده: احمد اسدی اقدم - مرند

۲	سیاست حمله به دولت دکترومصدق از طریق جنگ روانی موسوم به تبلیغات خاکستری را کدام سازمان اطاعتی برعهده داشت؟ الف) موساد (ب) سیا (ج) گا.گ.ب (د) ساواک
۳	شاه در ملاقات باچه کسی ضمن تشکر از او گفت: «من تاج و تختم را از برکت خداوند، ملت و ارتشتم و شما...» دارم؟ الف) کرومیت روزولت (ب) هندرسون (ج) نرمن شوارتسکف (د) زاهدی

درس ۱۵: ربع قرن سیطره آمریکا بر ایران

ردیف	متن سوالات
۱	قرارداد کنسرسیوم نفت در دوره ی محمدرضاشاه پهلوی بین ایران و کدام کشورها بسته شد؟ الف) روسیه (ب) چند شرکت آمریکایی ج) انگلیسی ها، فرانسوی ها و هلندی ها (د) موارد ب و ج صحیح است
۲	عامل اجرای کودتای ۲۸ مرداد که خود را تاج بخش شاهی می دانست چه نام داشت؟ الف) حسین علاء (ب) زاهدی (ج) علی منصور (د) تیمور بختیار
۳	پیمان بغداد با چه هدفی تشکیل شد؟ الف) مبارزه با استعمار (ب) رواج امپریالیسم ج) کامل کردن حلقه ی محاصره ی شوروی (د) رواج کمونیسم
۴	اولین رئیس ساواک حکومت محمدرضاشاه پهلوی چه کسی بود؟ الف) زاهدی (ب) حسین علاء (ج) تیمور بختیار (د) منوچهر اقبال
۵	بعد از کودتای ۲۸ مرداد کدام کشور بر ایران سلطه پیدا کرد؟ الف) آمریکا (ب) انگلیس (ج) شوروی (د) هر سه کشور

درس ۱۶: زمینه ها و هدف های اصلاحات آمریکایی در ایران

ردیف	متن سوالات
۱	شاه در شهریور ۱۳۳۹ با منصوب کردن کدام شخص به نخست وزیری شعارهای آزادی احزاب و فضای باز سیاسی و اصلاح اقتصادی را مطرح نمود الف) بختیار (ب) شریف امامی (ج) زاهدی (د) منوچهر اقبال
۲	باروی کارآمدن کدام شخص ، سیاست های پیش بینی شده آمریکا در ایران به اجرا گذاشته شد؟ الف) بختیار (ب) شریف امامی (ج) علی منصور (د) علی امینی
۳	اجرای قانون اصلاحات ارضی از اقدامات کدام نخست وزیر بود؟ الف) علی امینی (ب) شریف امامی (ج) بختیار (د) علی منصور

درس ۱۷: پیدایش نهضت روحانیت و اوج گیری بیداری اسلامی

ردیف	متن سوالات
۱	انجمن های ایالتی و ولایتی از سوی چه کسی و چه نام داشت؟ الف) محمدرضاشاه - انقلاب سفید (ب) محمدرضاشاه - انقلاب سرخ ج) آمریکایی ها - انقلاب سفید (د) آمریکایی ها - انقلاب سرخ
۲	شاه در چه تاریخی همه پرسی فرمایشی برپا کرد؟ الف) ۶ بهمن - ۱۳۴۲ (ب) ۶ بهمن - ۱۳۴۱ (ج) ۴ بهمن - ۱۳۴۲ (د) ۴ بهمن - ۱۳۴۱

جزوه نمونه سوالات چهارگزینه ای - درس ۲۵ - تاریخ معاصر / تهیه کننده: احمد اسدی اقدم - مرند

۳	حذف قید سوگند به قرآن از شرایط انتخاب شوندهگان در کدام لایحه به تصویب رسید؟ الف) لایحه حق کاپیتولاسیون ب) لایحه انجمن های ایالتی و ولایتی ج) لایحه تشکیل انجمن های شهری د) لایحه تشکیل خانه اصناف
۴	چرا رژیم شاه در سال ۱۳۴۱ اوضاع را برای تقدیم لایحه انجمن ایالتی و ولایتی مناسب دانست؟ الف) اعلام حمایت آمریکا از ایران ب) انحراف اذهان از قرار داد با کنسرسیوم نفت ج) فوت آیت الله بروجردی د) آماده سازی اوضاع برای ایجاد رفراندوم آمریکا
۵	چه کسی با لایحه انجمن های ایالتی و ولایتی مخالفت کرد؟ الف) آیت الله بروجردی ب) آیت الله طالقانی ج) امام خمینی د) آیت الله کاشانی
۶	به چه دلیل هیات دولت مجبور شد لغو تصویب نامه ی ایالتی و ولایتی را رسماً اعلام کند؟ الف) تحریم همه پرسی ب) افشاگری امام ج) تظاهرات مردم قم د) تظاهرات خیابانی در تهران
۷	عمده ترین هدف لایحه ی اصلاح قانون انتخابات انجمن های ایالتی و ولایتی در زمان نخست وزیری علم کدام بود الف) اجرای اصلاحات ارضی در کشور ب) تضعیف اسلام و زمینه سازی برای نفوذ غیر مسلمانان در دولت ج) سرعت بخشیدن به اجرای خواسته های دولت آمریکا در کشور د) نفوذ دولت در شوراهای شهرواستان
۸	با در گذشت کدام مرجع تقلید، رژیم پهلوی با تصور فقدان رهبری مذهبی فرصت را برای اجرای خواسته های دولت آمریکا مناسب یافت الف) آیت الله بروجردی ب) آیت الله کاشانی ج) آیت الله مدرس د) آیت الله شیخ فضل اله نوری
۹	امام خمینی برای لغو تصویب نامه انجمن های ایالتی و ولایتی به کدام اقدام دست زد؟ الف) مراجع دینی را به چاره جویی فرا خواند. ب) علمای طراز اول قم را به نشست ها و گفت گو های متعدد دعوت کرد. ج) با مخابره تلگراف اعتراض آمیز به شاه خواستار لغو لایحه شد. د) با اعتراض شدید، دولت را وادار به عقب نشینی در مورد لایحه کرد.
۱۰	واکنش امام و روحانیون نسبت به همه پرسی مربوط به انقلاب سفید چگونه بود؟ الف) بی اعتنایی کردند ب) از آن استقبال کردند ج) دولت را مجبور به لغو آن کردند د) آن را غیر قانونی اعلام و تحریم کردند

درس ۱۸: قیام ۱۵ خرداد

ردیف	متن سوالات
۱	امام خمینی (ره) پس از حمله رژیم به فیضیه ی قم در اعلامیه ی معروف خود، شاه دوستی را با چه چیزی مساوی دانست؟ الف) حمایت از شاه ب) حمایت از رژیم ج) غارتگری، جنایت و تجاوز به احکام اسلام د) مبارزه با قوانین اسامی
۲	کدام نخست وزیر رژیم پهلوی درباره ی کشتار مردم در ۵ مرداد ۴۲ اعتراف می کند که شاه دستور تیراندازی داده است؟ الف) علی امینی ب) زاهدی ج) اسدا... علم د) بختیار
۳	حسنعلی منصور با دخالت چه کسانی روی کار آمد و موجب نگرانی دولت مردان حامی کدام کشور در ایران شد؟ الف) آمریکایی ها - انگلیسی ها ب) انگلیسی ها - آمریکایی ها ج) انگلیسی ها - روس ها د) روس ها - انگلیسی ها
۴	محمد بخارایی یکی از اعضای هیئت های مؤ تلهف ی اسلامی چه شخصی را به جرم خیانت به کشور در جلوی مجلس شورای ملی، ترور کرد؟ الف) رزم آرا ب) حسنعلی منصور ج) هویدا د) زاهدی
۵	کدام یک از موارد زیر از نتایج قیام ۱۵ خرداد نمی باشد؟

جزوه نمونه سوالات چهارگزینه ای - درس انا ۲۵ - تاریخ معاصر / تهیه کننده: احمد اسدی اقدم - مرنند

	الف) افزایش رشد سیاسی در روحانیت و حوزه های علمیه ب) فراگیری نهضت و به صحنه آوردن عموم مردم ج) ضد استعماری و ضد استبدادی بودن قیام د) افزایش جاذبه های گروه های سیاسی و تکامل مبارزه
۶	پس از کدام رویداد امام تقیه را تحریم و شاه دوستی را با غارت گری و جنایت و ... مساوی دانست؟ الف) برگزاری رفراندوم اصول شش گانه انقلاب سفید ب) قیام ۱۵ خرداد ج) تصویب لایح انجمن های ایالتی و ولایتی د) حادثه فیضیه
۷	قیام ۱۵ خرداد همزمان با کدام ماه قمری بود؟ الف) رمضان ب) محرم ج) صفر د) رجب
۸	بعد از کدام حادثه امام خمینی تقیه و سکوت را حرام دانستند؟ الف) قیام ۱۵ خرداد ب) حمله رژیم به فیضیه و طالبیه ج) برگزاری همه پرسی د) تصویب کابینتولاسیون
۹	مردم کدام شهرها به علت اعتراض به دستگیری امام به خاک و خون کشیده شدند؟ الف) تبریز، یزد، قم ب) قم، تهران، ورامین ج) قم، تهران، تبریز د) ایزد، تبریز، تهران

درس ۱۹: تحولات ایران پس از تبعید امام خمینی

ردیف	متن سوالات
۱	راز دوام نخست وزیری هویدا که به مدت ۱۳ سال طول کشید چه بود؟ الف) اقدامات سیاسی ب) اقدامات اقتصادی ج) خشونت و ترور د) مطیع محض اوامر شاه
۲	پایه های حکومت محمد رضا شاه بر چه اصولی استوار بود؟ الف) دیوان سالاری دولتی ب) دربار و ارتش ج) وابستگی به غرب د) موارد الف و ب صحیح است
۳	شاه به طور متوسط، سالیانه بیش از چند درصد از بودجه ی دولت را صرف هزینه های نظامی می کرد الف) ۸۱ درصد ب) ۳۱ درصد ج) ۴۱ درصد د) ۱۱ درصد
۴	امام خمینی (ره) در تاریخ ۱۳ مهرماه ۱۳۴۴ از ترکیه به چه نقطه ای تبعید شد؟ الف) کویت ب) نجف ج) فرانسه د) عربستان
۵	شدید ترین برخوردها میان مبارزان انقلابی و نیرو های امنیتی رژیم پهلوی در چه زمانی صورت گرفت؟ الف) از سالهای ۱۳۵۷ به بعد ب) از سالهای ۱۳۲۰ تا ۱۳۵۷ ج) از سالهای ۱۳۵۰ به بعد د) بین سالهای ۱۳۴۲ تا ۱۳۵۷
۶	کدام گروه سیاسی در مبارزات خود علیه رژیم شاه، به مبارزه در چهارچوب قانون اساسی معتقد بود و خط و مشی مسلحانه نداشت؟ الف) فدائیان اسلام ب) چپ گرایان ج) ملی گرایان د) مسلمانان انقلابی
۷	در اجرای سیاست فضای باز سیاسی کارتر در ایران بعد از هویدا چه کسی به نخست وزیری رسید؟ الف) ازهارای ب) جمشید آموزگار ج) شریف امامی د) شاهپور بختیار
۸	کدام اقدام رژیم برای تقویت و تحکیم پایه های اقتدارش بود؟ الف) برگزاری جشن های تاج گذاری ب) ایجاد حزب رستاخیز ج) برگزاری جشن های ۲۵۰۰ ساله د) هر سه گزینه

درس ۲۰: ایران در مسیر انقلاب اسلامی

ردیف	متن سوالات
------	------------

جزوه نمونه سوالات چهارگزینه ای - درس ۲۵ - تاریخ معاصر / تهیه کننده: احمد اسدی اقدم - مرنند

۱	سولیوان ، آخرین سفیر آمریکا در ایران نسبت به سیاست های دوگانه ی حقوق بشر و سیاست های سرکوب گرایانه آمریکا برای مهار انقلاب اسلامی ، چه کسی را متهم به نفاق کرد؟ (ب) کارتر (ج) ریگان (د) ویلسون
۲	کدام رئیس جمهور آمریکا پس از روی کار آمدن ، ایران را جزیره ی ثبات دریکی از پر آشوب ترین نقاط جهان خواند؟ (الف) جرج واشینگتن (ب) کارتر (ج) بوش (د) ریگان
۳	انتشار مقاله ی معروف به ایران واستعمار سرخ و سیاه در روزنامه ی اطلاعات علیه امام خمینی (ره) توسط چه کسی صورت گرفت؟ (الف) شاه (ب) آمریکا (ج) انگلیس (د) اسرائیل
۴	در پی فاجعه ی سینما رکس آبادان چه کسی مجبور به استعفا شد و کدام شخص با تظاهر شعارآشتی ملی به نخست وزیر منصوب شد؟ (الف) آموزگار - شریف امامی (ب) شریف امامی - آموزگار (ج) آموزگار - بختیار (د) بختیار - آموزگار
۵	کدام واقعه موجب سقوط دولت آموزگار گردید ؟ (الف) راهپیمایی تاسوعا و عاشورا (ب) فاجعه سینما رکس آبادان (ج) قیام ۱۹ دی و ۱۷ شهریور (د) شعار فضای باز سیاسی کارتر
۶	آشتی ملی از شعارهای کدام نخست وزیر بود؟ (الف) شریف امامی (ب) ازهارى (ج) آموزگار (د) بختیار
۷	قیام ۲۹ بهمن تبریز به چه دلیلی برگزار شد؟ (الف) اعتراض به مقاله توهین آمیز به امام (ب) اعتراض به اعلام حکومت نظامی در تهران و چند شهر دیگر (ج) برگزاری چهلم شهدای قم (د) برگزاری چهلم شهدای قیام ۱۷ شهریور

درس ۲۱: پیروزی انقلاب اسلامی

ردیف	متن سوالات
۱	کدام سران گروه های سیاسی و روحانیون برجسته و مبارز برای هماهنگی مبارزات به ملاقات امام خمینی به پاریس شتافتند؟ (الف) آیت اله طالقانی و آیت اله خامنه ای (ب) آیت اله رفسنجانی و آیت اله مهدوی کنى (ج) آیت اله مطهری و آیت اله طالقانی (د) آیت اله بهشتی و آیت اله مطهری
۲	شاه و همسرش پس از تشکیل شورای سلطنت در چه تاریخی از ایران گریختند؟ (الف) ۱۲ بهمن ۵۷ (ب) ۲۶ دی ۵۷ (ج) ۱۲ دی ۵۷ (د) ۲۶ آذر ۵۷
۳	امام خمینی (ره) در چه تاریخی به ایران بازگشت؟ (الف) ۱۲ بهمن ۵۷ (ب) ۲۲ بهمن ۵۷ (ج) ۱۲ بهمن ۵۸ (د) ۲۲ بهمن ۵۸
۴	انقلاب اسلامی ایران در چه تاریخی به پیروزی رسید؟ (الف) ۱۲ بهمن ۵۷ (ب) ۲۲ بهمن ۵۷ (ج) ۱۲ فروردین ۵۸ (د) ۲۶ دی ۵۷
۵	ازهارى بعد از چه حادثه ای به نخست وزیر رسید؟ (الف) تظاهرات مسالمت آمیز تاسوعا و عاشورا (ب) سرکوب دانشجویان و دانش آموزان در ۱۳ آبان (ج) تصمیم شاه منبى بر خروج از ایران (د) بعد از انتشار مقاله توهین آمیز نسبت به امام
۶	کدام گزینه در مورد شورای انقلاب نادرست است؟ (الف) این شورا قبل از انقلاب تشکیل شد (ب) این شورا بعد از رفتن شاه از کشور تشکیل شد

جزوه نمونه سوالات چهارگزینه ای - درس ۲۵ - تاریخ معاصر / تهیه کننده: احمد اسدی اقدم - مرنند

۷	مهندس بازرگان به پیشنهاد ..... به عنوان ..... دولت موقت انقلابی معرفی شد. الف) امام خمینی - رئیس جمهور ب) امام خمینی - نخست وزیر ج) شورای انقلاب - رئیس جمهور د) شورای انقلاب - نخست وزیر
۸	شورای انقلاب با چه هدفی تشکیل شد؟ الف) فراهم کردن زمینه انتقال قدرت ب) اداره موقت کشور ج) کمک به سرنگونی رژیم د) حمایت از مردم آسیب دیده
۹	کدام گزینه در مورد بختیار درست است؟ الف) از مخالفان رژیم پهلوی ب) از اعضای جبهه ملی ج) آخرین نخست وزیر شاه د) هر سه گزینه
۱۰	کدام حادثه در ۱۳ آبان رخ داده است؟ الف) تبعید امام به ترکیه ب) سرکوب تظاهرات دانشجویان و دانش آموزان در مقابل دانشگاه تهران ج) مرگ مشکوک شریعتی و مصطفی خمینی د) گزینه الف و ب

درس ۲۲: دولت موقت مهندس مهدی بازرگان

ردیف	متن سوالات
۱	بعد از پیروزی انقلاب چه کسی بعنوان اولین نخست وزیر کشور از سوی امام خمینی (ره) منصوب گردید؟ الف) مهندس بازرگان ب) آیت اله خامنه ای ج) محمدعلی رجایی د) محمدجواد باهنر
۲	باجرگاری همه پرسی در ۱۲ فروردین ۵۸ چند درصد از مردم به جمهوری اسلامی رای دادند؟ الف) ۹۸/۲ ب) ۱۰۰ ج) ۸۸/۲ د) ۹۲/۸
۳	بارزترین نمونه ی آشوب های منطقه ای که توسط عوامل استکبار، به منظور تجزیه ی بخشی از میهن اسامی طراحی شد، کدام غائله بود؟ الف) بلوچستان ب) کردستان ج) مجاهدین خلق د) کمونیست ها
۴	چه عواملی باعث استعفای مهندس بازرگان گردید؟ الف) ملاقات محرمانه ی او بامشاور امنیت ملی کارتر ب) ورودشاه به آمریکا ج) تفکرات غرب گرایانه د) موارد الف و ب صحیح است
۵	چه روزی به عنوان روز جمهوری اسلامی تعیین گردیده است؟ الف) ۱۰ فروردین ب) ۱۲ بهمن ج) ۱۲ فروردین د) ۲۲ بهمن
۶	نخستین مراجعه به آرای عمومی پس از انقلاب اسلامی، به چه منظور صورت گرفت؟ الف) انتخاب اولین نخست وزیر ب) انتخاب شورای نگهبان ج) تعیین نوع حکومت مورد علاقه مردم د) رای به قانون اساسی

درس ۲۳: اولین دوره ریاست جمهوری

ردیف	متن سوالات
۱	اولین رئیس جمهور ایران پس از پیروزی انقلاب اسلامی چه نام داشت؟ الف) آیت اله خامنه ای ب) ابوالحسن بنی صدر ج) محمدعلی رجایی د) محمدجواد باهنر
۲	ترور شخصیت در انقلاب اسلامی ایران از چه زمانی شکل گرفت؟ الف) قبل از پیروزی انقلاب ب) بعد از پیروزی انقلاب ج) در دهه ی اول د) در دهه ی دوم
۳	ترورهای روحانیون و شخصیت های سیاسی و مبارز انقلاب توسط کدام گروه ها صورت می گرفت؟ الف) گروه مجاهدین خلق ب) حزب توده ج) گروهک چپ التقاطی «فرقان» د) کمونیست ها

جزوه نمونه سوالات چهارگزینه ای - درس ۲۵ - تاریخ معاصر / تهیه کننده: احمد اسدی اقدم - مرنند

۴	کدام یک از شخصیت های زیر از شهدای محراب محسوب نمی شوند؟ الف) آیت اله دستغیب (ب) آیت اله مدنی (ج) آیت اله صدوقی (د) آیت اله طالقانی
۵	کودتای نوژه ی همدان بابرنامه ریزی کدام سازمان اطلاعاتی طرح ریزی شد؟ الف) موساد (ب) سیا (ج) ساواک (د) کا.گ.ب
۶	ترور آیت اله مطهری توسط کدام گروه انجام گرفت؟ الف) مجاهدین خلق (ب) حزب توده (ج) فداییان اسلام (د) فرقان
۷	آیت الله مطهری، آیت الله مفتاح توسط کدام گروهک ها به شهادت رسیدند؟ الف. گروهک فرقان (ب) منافقین (ج) حزب خلق مسلمان (د) حزب دمکرات

درس ۲۴: جنگ تحمیلی رژیم بعثی حاکم بر عراق علیه ایران

ردیف	متن سوالات
۱	سازمان ملل متحد برای نخستین بار کدام خواسته ی ایران را در قطعنامه ی ۵۹۸ مورد توجه قرار داد؟ الف) عقب نشینی به مرزهای بین المللی پس از آتش بس (ب) تعیین متجاوز ج) تعیین غرامت برای عراق (د) موارد الف و ب صحیح است
۲	امام خمینی (ره) بنیان گذار جمهوری اسلامی در چه تاریخی رحلت نمودند؟ الف) ۱۳ خرداد ۶۸ (ب) ۱۴ خرداد ۶۸ (ج) ۱۳ خرداد ۶۷ (د) ۱۴ خرداد ۶۷

درس ۲۵: آرمان ها و دستاوردهای انقلاب اسلامی

ردیف	متن سوالات
۱	نخستین آرمان انقلاب اسلامی چیست؟ الف) استقلال (ب) آزادی و آزادی (ج) عدالت (د) جمهوری اسلامی
۲	مهمترین شاخصه ی رسمی وقانونی مشارکت سیاسی مردم ایران چیست؟ الف) انتخابات (ب) تشکل های حزبی (ج) تشکل های مذهبی (د) شرکت در راهپیمایی ها
۳	اقتصاد ایران در دوران قبل انقلاب چگونه بود؟ الف) بیمار بود (ب) وابسته و تک محصولی بود (ج) وابسته به غرب بود (د) وابسته به شرق بود

موفق و سربلند باشید / احمد اسدی اقدم - مرنند

تقدیم به: پدر و مادرم

که بعد از خدا هر چه دارم از ایشان دارم.

روحشان شاد

پاسخ نامه سوالات

ج / ۸	ب / ۷	ب / ۶	د / ۵	الف / ۴	الف / ۳	ب / ۲	ج / ۱	درس اول	
الف / ۱۸	ج / ۱۷	د / ۱۶	د / ۱۵	الف / ۱۴	ج / ۱۳	ب / ۱۲	د / ۱۱	ج / ۱۰	الف / ۹
				الف / ۲۴	ج / ۲۳	ب / ۲۲	د / ۲۱	ج / ۲۰	ج / ۱۹

د / ۸	د / ۷	الف / ۶	الف / ۵	الف / ۴	الف / ۳	د / ۲	الف / ۱	درس دوم	
				د / ۱۴	ج / ۱۳	ب / ۱۲	ج / ۱۱	ب / ۱۰	د / ۹

د / ۸	ب / ۷	د / ۶	الف / ۵	ب / ۴	ب / ۳	د / ۲	ب / ۱	درس سوم	
							الف / ۱۱	ج / ۱۰	ب / ۹

الف / ۸	ج / ۷	الف / ۶	د / ۵	د / ۴	ج / ۳	ب / ۲	الف / ۱	درس چهارم	
				د / ۱۴	د / ۱۳	ج / ۱۲	الف / ۱۱	ب / ۱۰	ب / ۹

د / ۸	ب / ۷	الف / ۶	ب / ۵	الف / ۴	ج / ۳	الف / ۲	الف / ۱	درس پنجم	
				ج / ۱۴	ج / ۱۳	ج / ۱۲	الف / ۱۱	ب / ۱۰	الف / ۹

د / ۸	د / ۷	الف / ۶	ب / ۵	الف / ۴	ج / ۳	ب / ۲	ب / ۱	درس ششم	
								ج / ۹	

ج / ۸	الف / ۷	ج / ۶	الف / ۵	ج / ۴	ج / ۳	د / ۲	ب / ۱	درس هفتم	
								ب / ۱۰	ب / ۹

ب / ۸	ب / ۷	ب / ۶	د / ۵	الف / ۴	الف / ۳	د / ۲	د / ۱	درس هشتم	
								ب / ۱۰	د / ۹

د / ۸	د / ۷	د / ۶	ج / ۵	الف / ۴	د / ۳	د / ۲	د / ۱	درس نهم	
								۱۰	۹

د / ۸	ب / ۷	ب / ۶	ج / ۵	ج / ۴	ب / ۳	ب / ۲	الف / ۱	درس دهم	
					ج / ۱۳	ب / ۱۲	ب / ۱۱	ب / ۱۰	الف / ۹

جزوه نمونه سوالات چهارگزینه ای - دروس انا ۲۵ - تاریخ معاصر / تهیه کننده: احمد اسدی اقدم - مرند

									درس یازدهم

									درس دوازدهم

									درس سیزدهم

									درس چهاردهم

									درس پانزدهم

									درس شانزدهم

									درس هفدهم

									درس هجدهم

									درس نوزدهم

									درس بیستم

									درس بیست و یکم

									درس بیست و دوم

جزوه نمونه سوالات چهارگزینه ای - دروس انا ۲۵ - تاریخ معاصر / تهیه کننده: احمد اسدی اقدم - مرند

درس بیست و سوم	ب / ۱	ب / ۲	ج / ۳	د / ۴	ب / ۵	د / ۶	الف / ۷	
درس بیست و چهارم	د / ۱	ب / ۲						
درس بیست و پنجم	الف / ۱	الف / ۲	ب / ۳					

اسدی JozveGah
اقدم @Bank

تاریخ معاصر

تمامی یازدهمی ها (به غیر علوم انسانی)

تهیه کننده: احمد اسدی اقدم - مرند

شماره درس	پایانی نوبت اول	پایان نوبت دوم	شهریور / بزرگسالان
۱	۲		۱/۵
۲	۱/۵		۱/۵
۳	۱/۵		۱/۵
۴	۱/۵		۱/۵
۵	۱/۵		۱/۵
۶	۱/۵		۱/۵
۷	۱/۵		۱/۵
۸	۱/۵		۱/۵
۹	۱/۵		۱/۵
۱۰	۱/۵		۱/۵
۱۱	۱/۵		۱/۵
۱۲	۱/۵	۲ نمره	۱/۵
۱۳	۱/۵		۱/۵
۱۴		۱/۵	
۱۵		۱/۵	۱/۵
۱۶		۱/۵	
۱۷		۱/۵	۱/۵
۱۸		۱/۵	
۱۹		۱/۵	۱
۲۰		۱/۵	۱/۵
۲۱		۱/۵	
۲۲		۱/۵	۲
۲۳		۱/۵	
۲۴		۱/۵	۱
۲۵		۱/۵	۱
جمع	۲۰ نمره	۲۰ نمره	۲۰ نمره

اسدی JozveGah @Bank - اقدم

اسدی JozveGah اقدام @Bank

پرسش های نمونه آخر دروس ۱ تا ۲۵

تاریخ معاصر

احمد اسدی اقدم / مرند

۱۴۰۲

به همراه جواب پرسش ها

کانال تخصصی تاریخ من
@tarikheman3
کد: ۱۳/۳۰

تاریخ معاصر

کلیه یازدهمی ها (باستثنای علوم انسانی)

تهیه کننده: احمد اسدی اقدم - آذربایجان شرقی. مرند / کانال تخصصی "تاریخ من"

تاریخ، معلم انسان هاست

پرسش های نمونه درس ۱

ردیف	متن سوالات
۱	<p>مفاد عهدنامه گلستان چه بود؟</p> <ul style="list-style-type: none"> به موجب این عهد نامه، ایران حاکمیت روسیه را بر ولایت هایی که تا آن زمان اشغال کرده بود به رسمیت شناخت. به این ترتیب ایالات داغستان و گرجستان و شهرهای باکو، دربند، شیروان، قره باغ، شکی، گنجه، موقان و قسمت بالای طالش، به روسیه واگذار شد. به علاوه، حق کشتی رانی در دریای خزر، از ایران سلب گردید، در برابر، روسیه نیابت سلطنت عباس میرزا را در ایران به رسمیت شناخت و رساندن او به سلطنت را تعهد کرد
۲	<p>چه عواملی موجب بروز دوره دوم جنگ های ایران و روسیه شد؟</p> <ul style="list-style-type: none"> بدرفتاری روس ها با ساکنان ولایت هایی که طبق معاهده گلستان به آن کشور واگذار شده بود، موجب نارضایتی این مردم شد و آنان شروع به دادخواهی کردند. از سوی دیگر، معاهده گلستان در مورد تعیین خط های مرزی بین ایران و روسیه، مبهم بود. همین مسئله نیز، موجب دست درازی روس ها به خاک ایران، از جمله اراضی اطراف ایروان و آذربایجان شد
۳	<p>مفاد عهدنامه ترکمانچای چه بود؟</p> <ul style="list-style-type: none"> مطابق این معاهده، علاوه بر سرزمین هایی که در عهد نامه گلستان به روس ها واگذار شده بود، ایروان، نخجوان و بخشی از دشت مغان نیز از ایران جدا شد و به روسیه تعلق گرفت؛ ایران متعهد به پرداخت پنج میلیون تومان غرامت به روسیه شد. همچنین، برقراری حق کاپیتولاسیون یا قضاوت کنسولی، بر ایران تحمیل گردید
۴	<p>براساس کاپیتولاسیون، اتباع دولت روسیه در ایران از چه حقی برخوردار شدند؟</p> <p>هرگاه فردی از اتباع خارجه (روس ها) در ایران مرتکب جرمی شود دادگاه های ایران حق رسیدگی ندارند و این فرد در کشور خود (دادگاه کشور خود) مورد رسیدگی قرار گیرد</p>
۵	<p>هرکدام از دو دولت فرانسه و ایران براساس معاهده فین کن اشتاین چه تعهداتی داشتند؟</p> <p>براساس این معاهده، فرانسه متعهد شد که ایران را در جنگ با روسیه کمک کند. در مقابل، ایران برای حمله به متصرفات انگلستان در هند، با افغان ها و قبایل هرات و قندهار متحد شود، و به انگلستان، اعلان جنگ دهد. همچنین، در صورتی که تصمیم ناپلئون بر لشکر کشی به هندوستان قرار گیرد، اجازه عبور لشکر او از ایران، به آن کشور داده شود</p>
۶	<p>چرا روس ها ایران را به لشکرکشی به سوی هرات تشویق می کردند؟</p> <p>زیرا از سویی با انگلستان رقابت داشتند، و به خطر افتادن مستعمره های انگلیس در هند را به مصلحت خود می دانستند، و از سوی دیگر، مشغول شدن ایران در جنگ هرات را مایه فراموشی ایالت های از دست رفته شمالی، توسط دولت ایران می دانستند</p>

- به موجب این قرارداد، ایران از ادعاهای خود درباره بعضی مناطق، از جمله سلیمانیه، دست برداشت.
- در مقابل، دولت عثمانی، حاکمیت ایران بر خرمشهر و ساحل چپ اروند رود، نیز کشتی رانی در این رودخانه را، به رسمیت شناخت.
- علاوه بر آن، دولت عثمانی متعهد شد که از آزار و اذیت زائران ایرانی عتبات عالیات جلوگیری کند، و تسهیلات لازم را برای بازرگانان کشور ما در آن سرزمین، فراهم آورد

اسدی JozveGah
اقدام @Bank

پرسش های نمونه درس ۲

متن سوالات

ردیف

۱. امیر کبیر در دوره صدارت خود چه اصلاحات و اقداماتی انجام داد؟

۱. لغو لقب های طولانی و بی معنی، و اکتفا به کلمه جناب، حتی نسبت به مقام صدارت.
۲. منع رشوه خواری، و برقراری حقوق ثابت برای مأموران دولت.
۳. فرستادن شاگردانی به اروپا، برای کسب مهارت ها و دانش های جدید.
۴. استخدام معلمان و استادان خارجی، به ویژه از کشورهای غیر از انگلیس و روس.
۵. ترجمه کتاب، نشر روزنامه.
۶. تأسیس مدرسه عالی در تهران و ارائه طرح مدرسه دارالفنون؛ که پس از برکناری او شروع به کار کرد.
۷. جلوگیری از دخالت نمایندگان خارجی در امور داخلی ایران
۸. دفع فتنه سالار در خراسان، و فرقه بابیه.
۹. تقویت ارتش ملی کشور.
۱۰. تلاش در جهت استقلال اقتصادی و توسعه صنعتی ایران

۲. چرا کشورهای اروپایی در دیگر کشور ها نفوذ می کردند؟

کشورهای اروپایی که در اثر انقلاب صنعتی به رشد و شکوفایی اقتصادی رسیده بودند، به بازارهای مصرف و مواد اولیه ارزان قیمت نیاز داشتند. بنابراین، دولت های استعماری، روز به روز بر نفوذ خود در کشورهای دیگر می افزودند

۳. براساس قراردادی که با رویتر بسته شد، چه امتیازاتی به این شخص داده شد؟

به موجب قرارداد رویتر، حق احداث راه آهن و تراموا و بهره برداری از کلیه معادن و منابع ایران به جز طلا و نقره و سنگ های قیمتی، نیز بهره برداری از جنگل ها و احداث قنات ها و کانال های آبیاری به مدت هفتاد سال و اداره گمرک ها و حق صدور همه نوع محصولات انگلیسی به ایران، به مدت بیست و پنج سال به رویتر واگذار شد. در مقابل رویتر تنها مبلغ دویست هزار لیره برای تأمین هزینه های سفر ناصرالدین شاه به اروپا به صورت وام پرداخت کرد

۴. در داخل و خارج از ایران چه مخالفت هایی علیه امتیاز رویتر ایجاد شد؟

- واگذاری امتیاز رویتر، اعتراض و مخالفت علما را برانگیخت؛ چراکه در صورت اجرای آن امتیاز، زمینه سلطه کامل انگلستان بر ایران همچون هند فراهم میآمد. آیتالله حاج ملاعلی کنی، مجتهد بزرگ تهران، رهبری مخالفان را بر عهده داشت.
- روسها نیز از منافع سرشاری که این قرارداد برای رقیب آنها داشت، ناراضی بودند و خواستار لغو آن شدند

۵. امتیاز توتون و تنباکو با چه شرایطی به تالبوت واگذار شد؟ آن را با امتیازی که دولت عثمانی به یک شرکت خارجی واگذار کرده بود، مقایسه کنید.

ناصرالدین شاه انحصار خرید و فروش توتون و تنباکو در داخل و خارج ایران به مدت پنجاه سال بود، که به یک انگلیسی تالبوت واگذار شد. ناصرالدینشاه این امتیاز را برابر دریافت سالانه پانزده هزار لیره و یک چهارم سود سالانه، به تالبوت واگذار کرده بود. درحالیکه دولت عثمانی، با وجودی که از محصول توتون و تنباکوی کمتری برخوردار بود، این امتیاز را برابر دریافت سالانه هفتصد هزار لیره، به یک کمپانی خارجی واگذار کرده بود.

۶. چه کسی فتوای تحریم توتون و تنباکو را صادر کرد و این فتوا چه نتیجه ای به دنبال داشت؟

میرزا حسن شیرازی / صدور این حکم سبب شد که شاه ناچار به تسلیم گردد؛ و ابتدا امتیاز داخلی دخانیات و سپس امتیاز خارجی آن، لغو شد

پرسش های نمونه درس ۳

ردیف	متن سوالات
۱	<p>چه عواملی زمینه های نهضت مشروطه را فراهم کرد؟</p> <ul style="list-style-type: none"> • از دست رفتن بخش هایی از سرزمین ایران • غلبه استعمار بر مملکت • استبداد دستگاه حاکم • مخالفت های مردم و علما با استبداد و استعمار • ورود اندیشه های جدید
۲	<p>اندیشه سیاسی اسلام و فعالیت عالمان دینی چه نقشی در پیدایش مشروطه خواهی داشت؟</p> <p>توجه مردم مسلمان ایران به آموزه های دین اسلام نظیر امر به معروف و نهی از منکر، عدالت خواهی و لزوم دفع ظلم که در آیات قرآن کریم و سیره معصومین به آن پرداخته شده است، موجب می شد نسبت به این آموزه ها احساس تکلیف کنند. از سوی دیگر مکتب شیعه قدرت مطلق سلاطین را نامشروع می دانست و مشروعیت نسبی قدرت حکام، مشروط به پاسداری از باورهای دینی مردم و حفظ تمامیت ارضی کشور بود</p>
۳	<p>نهضت تحت رهبری روحانیون در دوره ناصرالدین شاه و مظفردالدین شاه بر چه پایه هایی استوار بود و چه اهدافی را دنبال می کرد؟</p> <p>اساس این نهضت بر مبارزه با استعمار خارجی و استبداد داخلی و تلاش برای برقراری عدالت در مملکت قرار داشت، تا با ایجاد «دارالشورا» عدالت خانه قدرت و اختیارات پادشاه و حکام را محدود و با اجرای قوانین اسلامی واز لجام گسیختگی آنها جلوگیری کند</p>
۴	<p>در دوره قاجار اندیشه های سیاسی جدید از چه طریقی به ایران راه یافت؟</p> <p>زمینه های ورود تفکر مشروطه خواهی به ایران، به شکل های مختلف نظیر اعزام دانشجویان به خارج، سفرهای درباریان و سیاستمداران به خارج، و مهاجرت برخی از ایرانیان به کشورهای مختلف فراهم شد.</p> <p>دستآورد معاشرت ها، مسافرت ها و مأموریت های مهاجران، دانشجویان، جهان گردان و دیپلمات های ایرانی که با کشورهای پیشرفته در تماس بودند، از راه انتشار روزنامه ها و چاپ کتاب ها، و در خلال نامه ها و سخنان آنان، به جامعه منتقل می شد.</p>
۵	<p>در آثار روشنفکران ایرانی دوره قاجار، به چه مسائلی توجه شده است؟</p> <p>در این آثار ضمن تعریف و تمجید از نظام حکومتی غربی به ویژه انگلیس، اوضاع نابسامان کشور به زبان ساده بیان شده و پذیرش اندیشه های غربی و شیفتگی و خودباختگی بی چون و چرا در برابر فرهنگ بیگانه، از ویژگی های بارز افکار این افراد بود</p>

پرسش های نمونه درس ۴

ردیف	متن سوالات
۱	پیش از جریان مهاجرت صغری چه حوادثی موجب خشم و اعتراض مردم شد؟ (۱) ماجرای نوز بلژیکی (۲) نارضایتی مردم ایالت ها (۳) ماجرای بانک استقراضی روس (۴) فلک شدن بازرگانان
۲	علل جنبش عمومی مردم تهران علیه نوز بلژیکی را توضیح دهید. در مراسم سال ۱۲۸۳ ش موسیو نوز بلژیکی، که طبق قرارداد گمرکی ایران و روسیه (۱۲۸۰ ش) کارگزار روس ها در امور گمرک ایران بود، با لباس روحانیان و در حالی که قلیان به دست داشت، عکس گرفت. این عکس در محرم ۱۳۲۳ ق / ۱۲۸۳ ش در میان مردم عزادار پخش و موجب اعتراض مردم شد
۳	مهاجران در مهاجرت صغری چه خواسته هایی داشتند؟ (۱) ایجاد عدالت خانه در همه ی شهرها، برای رسیدگی به شکایت های مردم و برقراری عدالت در جامعه. (۲) عمل به قانون اسلامی، به طور دقیق و به دور از ملاحظه های شخصی
۴	منظور از سنت بست نشینی چیست و سفارت انگلستان در نهضت مشروطه چگونه از این سنت به سود منافع آن کشور استفاده کرد؟ بست نشینی و تحصن که از دیرگاه در ایران معمول بود، بیشتر در مساجد و زیارتگاه ها و اماکنی سنت صورت می گرفت که مورد احترام مردم قرار داشت و با باورهای دینی آن ها سازگار بود. انگلستان، برای نیل به مقاصد و منافع استعماری اش این سیاست را در پیش گرفته بود. اما کسانی که از سیاست پیچیده استعمار انگلستان درک روشنی نداشتند و نسبت به غرضهای بیگانگان غافل بودند، از تجربه جنبش تنباکو، درس و عبرت لازم را نگرفتند. از اینرو، سفارت انگلستان در تهران که آرزویی جز اخراج طرفداران روسیه را از دربار نداشت، عده ای از عامل های شناخته شده خود را در بین آزادی خواهان وارد و مردم را به تحصن در سفارتخانه تشویق کرد.
۵	به هنگام مهاجرت کبری، چه خواسته هایی مطرح شد؟ (۱) برکناری عین الدوله از صدارت (۲) فراهم کردن زمینه برای بازگشت مهاجران به تهران (۳) ایجاد عدالت خانه (۴) تشکیل دارالشورا (مجلس نمایندگان)
۶	مظفردین شاه در راستای خواسته های مشروطه خواهان چه اقداماتی انجام داد؟ مظفردین شاه تسلیم خواسته های مردم شد. او عین الدوله را عزل کرد و فرمان تشکیل مجلس شورای ملی را در ۱۴ مرداد ۱۲۸۵ صادر کرد. هفت روز بعد، علما، با استقبال پرشکوه مردم، از قم بازگشتند. شهر چراغانی و جشن شادی به پا شد و در ۲۸ مرداد، اولین دوره مجلس شورای ملی با حضور نمایندگان تهران تشکیل گردید

پرسش های نمونه درس ۵

ردیف	متن سوالات
۱	<p>دو مورد از بی اعتنائی های محمدعلی شاه نسبت به نظام مشروطه و نمایندگان مجلس شورای ملی را ذکر کنید.</p> <p>او در ۲۸ دی ۱۲۸۵ جشن تاج گذاری بر پا کرد و از اشراف و نمایندگان دولت های خارجی برای شرکت در این مراسم دعوت به عمل آورد اما نمایندگان مجلس شورای ملی را دعوت نکرد.</p> <p>بی اعتنائی بعدی محمدعلی شاه نسبت به نظام مشروطه در هنگام امضای متمم قانون اساسی مشروطه، رخ داد. هنگامی که متمم قانون اساسی تقدیم او شد، از امضای آن خودداری کرد</p>
۲	<p>اصل دوم متمم قانون اساسی درباره چه موضوعی بود؟</p> <p>بنابراین اصل، در هر دوره از مجلس، هیئتی پنج نفره از مجتهدان و فقیهان اسلام که با اقتضای زمان آشنا بودند، به عنوان عضو، در مجلس شورای ملی شرکت می کردند، تا بر قانون هایی که تدوین و تصویب می شد، نظارت کنند که خلاف قواعد اسلامی و دستوره های شرع نباشد</p>
۳	<p>دولت روسیه به چه دلایلی با انقلاب مشروطه ایران مخالفت می کرد؟</p> <p>(۱) جلوگیری از نفوذ انگلیس که در لباس مشروطه خواهی، از مشروطه طلبان حمایت می کرد.</p> <p>(۲) کمک به محمدعلی شاه که طرفدار روس بود.</p> <p>(۳) پیشگیری از قیام ملت های منطقه قفقاز برای گرفتن آزادی، تحت تأثیر پیروزی مشروطه خواهان در ایران</p>
۴	<p>روسیه و انگلستان براساس قرارداد ۱۹۰۷ چرا و چگونه ایران را میان خود تقسیم کردند؟</p> <p>این موضوع جدید حضور آلمان به عنوان یک قدرت جدید در صحنه سیاست جهان بود.</p> <p>ایران را به سه منطقه تقسیم کردند: منطقه شمال، از خط فرضی بین قصر شیرین، اصفهان، یزد، خواف و مرز افغانستان، حوزه نفوذ روسیه شناخته شد. منطقه جنوب، از خط فرضی بین بندرعباس، کرمان، بیرجند، زابل و سرحدات افغانستان که دارای ارزش حیاتی برای دفاع از هند بود، قلمرو نفوذ انگلستان مقرر گردید.</p> <p>قسمت سوم که شامل کویرها و بیابان های بی آب و علف بود، منطقه بی طرف و متعلق به ایران شناخته شد</p>
۵	<p>نمایندگان اولین دوره مجلس شورای ملی در قبال سیاست های استعماری روس و انگلیس چه تصمیماتی گرفتند؟</p> <p>۱- رد قرارداد ۱۹۰۷ ۲- اخراج مسیو نوز بلژیکی ۳- رد دریافت وام از دول خارجی و اقدام به تاسیس بانک ملی</p>

پرسش های نمونه درس ۶

ردیف	متن سوالات
۱	احمد شاه چگونه به سلطنت رسید؟ پس از فتح تهران مجلسی فوق العاده، مرکب از سران و رؤسای مجاهدان، شاهزادگان، اعیان و وکلای سابق مجلس شورای ملی، تشکیل شد و به اتفاق آراء، محمد علی شاه از سلطنت خلع، و پسر دوازده ساله او، احمد میرزای ولیعهد، به مقام سلطنت برگزیده شد
۲	سه نمونه از دخالت های روس و انگلیس در امور داخلی ایران را در دوره دوم مشروطه بنویسید. (۱) دخالت در استخدام مورگان شوستر امریکایی (۲) دخالت در انتخاب احمد شاه به حکومت (۳) دخالت در ایران در زمان جنگ جهانی اول
۳	دولت روسیه در خطاری که در سال ۱۲۹۰ ش به ایران داد، چه درخواست هایی مطرح کرد؟ (۱) اقدام های مورگان شوستر متوقف و او از ایران اخراج شود. (۲) بدون موافقت روس و انگلیس، از استخدام اتباع خارجی در ایران، خودداری شود. (۳) هزینه نگهداری قوای روسیه در ایران را، دولت ایران پرداخت کند
۴	چرا نیروهای بیگانه در جنگ جهانی اول علیرغم اعلام سیاست بی طرف ایران، کشور ما را اشغال کردند؟ اعلان سیاست بی طرفی کرد ولی در این کار موفقیتی به دست نیاورد؛ زیرا موقعیت حساس ایران برای نیروهای درگیر جنگ مهم بود
۵	پیامد قرارداد ۱۹۱۵ م چه بود؟ چون دولت عثمانی همسایه غربی ایران به متحدین پیوست، اهمیت کشور ما برای متفقین دو چندان شد. به همین دلیل انگلستان و روسیه قرارداد سری ۱۹۱۵ م را با هم امضا کردند. طبق این قرارداد دو منطقه نفوذ در عهدنامه ۱۹۰۷، به منطقه اشغالی تبدیل شدند روسیه منطقه تحت نفوذ خود را اشغال کرد و در مقابل، دولت انگلستان نیز در سال ۱۹۱۶ م به تأسیس پلیس جنوب دست زد.

پرسش های نمونه درس ۷

ردیف	متن سوالات
۱	دولت انگلستان پس از جنگ جهانی اول چه سیاست هایی در منطقه خاور میانه دنبال می کرد؟ تسلط بر منطقه حساس خاورمیانه و منابع نفت آن که اهمیت آن در جنگ جهانی اول مشخص شده بود و ایجاد کمربند آهنین در برابر نفوذ شوروی، از جمله سیاست های جدید دولت انگلستان در خاورمیانه بود
۲	پس از پایان جنگ جهانی اول در ترکیب نیروهای نظامی انگلیس و روس در ایران چه تغییراتی ایجاد شد؟ پس از پایان جنگ اول جهانی، روسها بدلیل مشکلات داخلی، قوای خود را از شمال ایران تخلیه نمودند ولی انگلیسی ها به بهانه های مختلف، نه تنها نیروهای خویش را از ایران تخلیه نکردند بلکه سراسر ایران را نیز تحت سلطه نظامی خویش در آوردند
۳	ماهیت قرارداد ۱۹۱۹ ایران و انگلیس چه بود؟ محتوای این قرارداد که در ابتدا کاملاً محرمانه نگه داشته شد، موجب شکل گیری سیستم «تحت الحمایگی» ایران از سوی دولت انگلیس می شد، زیرا به موجب آن، نظارت بر تشکیلات نظامی، مالی و سیاسی ایران، منحصراً در اختیار مستشاران انگلیسی قرار می گرفت
۴	چه عواملی انگلستان را در دوران بعد از جنگ جهانی اول به سوی مداخله غیر مستقیم در ایران سوق داد؟ (۱) شکست انگلستان در اجرای قرارداد ۱۹۱۹ (۲) نفرت تاریخی مردم ایران از انگلستان
۵	سید ضیاء الدین طباطبایی پس از کودتای سوم اسفند ۱۲۹۹ به چه اقداماتی دست زد؟ (۱) به دستور سید ضیاء، بسیاری از شخصیت های سیاسی و مذهبی از جمله مصدق و مدرس دستگیر و زندانی شدند (۲) سید ضیاء که مورد حمایت کامل سفارت انگلیس بود، به قصد منحرف ساختن افکار عمومی، با تبلیغات فراوان، قرارداد ۱۹۱۹ را که به همت افرادی چون آیت الله مدرس عملاً متروک مانده بود، لغو کرد
۶	دولت سید ضیاء الدین طباطبایی با چه مشکلاتی مواجه بود؟ ظاهرسازی های سید ضیاء و تندروی های او، موجی از مخالفت را علیه وی برانگیخت از سوی دیگر، خودسری های رضاخان سردار سپه در اختصاص درآمد شهرداری و اداره های مالی به نفع قزاق های زیر فرمانش، بر مشکلات دولت می افزود

پرسش های نمونه درس ۸

ردیف	متن سوالات
۱	رضاخان در مدتی که وزیر جنگ بود، چه اقداماتی انجام داد؟ (۱) انتقال ژاند ارمری از وزارت داخلی به وزارت جنگ و افزایش قدرت خود (۲) اختصاص درآمد اداره مالیه و شهرداری تهران به نیروهای تحت فرمان خود
۲	همزمان با دوره نخست وزیری رضاخان، چه تحوّل‌هایی در ترکیه به وقوع پیوست؟ این واقعه چه تأثیری در ایران داشت؟ هم زمان با نخست وزیری رضاخان در ایران، مصطفی کمال پاشا (آتانورک) با حمایت دولت انگلستان، در کشور عثمانی (ترکیه) به قدرت رسید. او نظام امپراتوری عثمانی را لغو و نظام جمهوری را تأسیس کرد. این واقعه، بهانه مناسبی برای جایگزینی حکومت رضاخان به جای سلطنت قاجار بود
۳	انتخابات دوره پنجم مجلس شورای ملی چگونه برگزار شد و چه نتیجه‌ای داشت؟ در پناه حمایت حزب ها و جریان های سیاسی طرفدار خود توانست اکثریتی از نمایندگان موافق و طرفدار خود را روانه مجلس کند با وجود این، نمایندگانی چون آیت الله مدرس، مستوفی الممالک، دکتر مصدق، مشیرالدوله و مؤتمن الملک نیز که مورد توجه مردم بودند، به مجلس راه یافتند
۴	شرایط سیاسی، اقتصادی و اجتماعی مملکت، چه نقشی در فراهم کردن زمینه برای به قدرت رسیدن رضاخان داشت؟ حوادث تلخ دوران مشروطه، و انحراف آن نهضت از مسیر و اهداف اولیه، باعث سرخوردگی مردم و بسیاری از رهبران سیاسی و مذهبی ایران شده بود. بروز جنگ جهانی اول و مداخله های گسترده بیگانگان در سرنوشت مردم ایران که با غارت منابع ملی، فقر اقتصادی، قحطی، گرسنگی و ناامنی های اجتماعی همراه بود، بر دامنه این مصیبت ها افزود و استقلال ایران، با حضور قدرت های بیگانه در شمال و جنوب کشور، به شکلی فزاینده خدشه دار شده بود.

پرسش های نمونه درس ۹

ردیف	متن سوالات
۱	<p>رضاشاه پیش از رسیدن به سلطنت برای تظاهر به دینداری چه اعمالی انجام داد؟</p> <p>در نخستین سال پیروزی کودتا، در مراسم محرم و عزاداری امام حسین (ع)، رضاشاه در حالی که گل بر پیشانی خود می مالید و کلاه بر سر می ریخت، به شعایر مذهبی تظاهر می کرد.</p> <p>علاوه بر این، رضاشاه در خردادماه ۱۳۰۳ به وزارت معارف دستور داد که بر مطالب مذهبی و شرعی چاپ شده در مطبوعات نظارت و از درج مطالب خلاف شرع، جلوگیری به عمل آید؛</p> <p>و نیز دستور تعطیلی مشروب فروشی ها و قمارخانه ها را صادر کرد. او در همان سال عازم عراق شد و ضمن ملاقات با عده ای از علما و مراجع نجف، خود را حامی اسلام معرفی کرد و قول داد که دومین اصل متمم قانون اساسی مبنی بر نظارت علما بر مصوبه های مجلس را، به اجرا در آورد</p>
۲	<p>رضاشاه در دوران سلطنت خود برای محدود کردن دین و شخصیت های دینی چه اقداماتی انجام داد؟</p> <p>او با شعار «اصلاح دینی» کوشید تا ریشه اسلام را بر کند. جایگزین ساختن قوانین غربی به جای قوانین مذهبی، محدود کردن روحانیان و مراسم مذهبی، ممنوع کردن برگزاری مراسم سوگواری حضرت امام حسین (ع) - برپایی «کارناوال» های شادی و رژه دسته های موزیک نظامیان در روز عاشورا، تخریب مدارس و حوزه های علمیه، تغییر کلاه و لباس، برداشتن حجاب و رواج منکرات و کارهای خلاف شرع</p>
۳	<p>اقدام های ضد دینی رضا شاه ریشه در چه جریان فکری و فرهنگی داشت؟</p> <p>جریان هدایت گری که این برنامه ها را به وی القا می کرد، متشکل از کسانی بود که در روی کار آوردن و دستیابی او به قدرت، نقش داشتند</p>
۴	<p>در دوره سلطنت رضاشاه چه تغییراتی در لباس و کلاه مردم ایجاد شد؟</p> <p>رضاشاه ابتدا با به کارگیری زور، کلاه لبه دار موسوم به «کلاه پهلوی» را در میان مردم متداول کرد اما پس از بازگشت از سفر ترکیه، به تقلید از «آتاتورک» دستور داد که کلاه پهلوی نیز ممنوع و: منسوخ شود و اعلام کرد: از این پس مردان باید «کلاه شاپو» بر سر بگذارند در دی ماه سال ۱۳۰۷، قانون اجباری متحد الشکل کردن لباس در ایران، با قید دو فوریت، به تصویب مجلس هفتم رسید. براساس این قانون، همه مردم ایران، اعم از شهری و روستایی و عشایر چادر نشین موظف به رعایت آن بودند. مجازات متخلفان، جزای نقدی یا زندان بود.</p>

پرسش های نمونه درس ۱۰

ردیف	متن سوالات
۱	چرا خاک ایران مورد توجه کشورهای درگیر در جنگ جهانی دوم واقع شد؟ پس از آن ایران به سبب موقعیت حساس خود مورد توجه متفقین قرار گرفت؛ زیرا مناسب ترین راه برای انتقال کمک های اقتصادی و نظامی انگلستان و امریکا به شوروی بود تا ماشین جنگی هیتلر را متوقف کند. از سوی دیگر احتمال تسلط آلمان ها بر چاه های نفت ایران و خاورمیانه انگلستان را به وحشت انداخته بود
۲	در دوره سلطنت رضاشاه در زمینه شبکه راه ها و راه آهن چه اقداماتی شد؟ مورخان هدف از این اقدامات را چه می دانند؟ <ul style="list-style-type: none"> • راههای زمینی کشور بازسازی و یا تکمیل شد . اگر چه هدف اصلی از این اقدام، ایجاد زمینه مناسب برای حرکت نیروهای نظامی به قصد سرکوب شورشها و مخالفتهای احتمالی بود، ولی موجب شد که حمل و نقل کالاها، در جاده ها، سریعتر انجام شود • احداث خط آهن سراسری . / بسیاری از مورخان بر این عقیده اند که رضاشاه، راه آهن سراسری ایران را برای جلب رضایت انگلیسی ها، و تأمین مقاصد نظامی آنان احداث کرد
۳	ایران براساس پیمان سعد آباد چه مناطقی را از دست داد؟ حکومت رضاشاه ناگزیر از، بخشیدن ارتفاعات کوه آرات به ترکیه، بخش هایی از شرق ایران به افغانستان و چشم پوشی دولت ایران از حق حاکمیت «اروند رود»

پرسش های نمونه درس ۱۱

ردیف	متن سوالات
۱	در اوایل سلطنت محمدرضا شاه چه احزابی در ایران تشکیل شد؟ حزب اراده ملی (سید ضیاء طباطبایی) - حزب توده (کمونیست های سابق) - در آذربایجان و کردستان، فرقه دمکرات - حزب دمکرات (قوالسلطنه) - جمعیت فدائیان اسلام (به رهبری شهید نواب)
۲	دولت شوروی برای به دست آوردن امتیاز نفت، از چه راه هایی ایران را تحت فشار گذاشت؟ اهرم هایی چون حزب توده و عوامل داخلی اش و همچنین قوای مسلح شوروی که به رغم پایان یافتن جنگ همچنان در خاک ایران حضور داشتند، دولت و مجلس را تحت فشار گذاشت
۳	چرا دولت شوروی از تخلیه خاک ایران از نیروهای خود، خودداری می کرد؟ از جمله ایجاد حاشیه امنیتی و منطقه حایل از طریق تجزیه برخی از مناطق ایران (آذربایجان ایران و الحاق آن به آذربایجان شوروی) و دستیابی به امتیاز نفت شمال و ...، زیرا از اوایل قرن بیستم امتیاز نفت جنوب در دست انگلیسی ها بود
۴	محمدرضا شاه با تغییر قانون اساسی در پنجم اسفند ۱۳۳۲، چه اختیاراتی به دست آورد؟ در قانون اساسی جدید قدرت انحلال دو مجلس، فرماندهی کل قوا، اعلان جنگ و صلح و نصب وزراء را به دست آورد

پرسش های نمونه درس ۱۲

متن سوالات

ردیف

۱ رزم آرا در مقابل ملی شدن صنعت نفت چه رفتاری در پیش گرفت؟

رزم آرا برای جلوگیری از ملی شدن صنعت نفت ایران به طور محرمانه وارد مذاکره با انگلستان شد و پیشنهاد جدیدی به جای قرارداد الحاقی که متضمن منافع انگلستان بود، ارائه کرد. علاوه بر این او با تحقیر روحیه ملی اعلام کرد که ایرانیان حتی قادر به اداره یک کارخانه سیمان نیستند و ملی کردن صنعت نفت ایران را بزرگ ترین خیانت برشمرد

۲ مصدق در دوره اول نخست وزیری خود چه اقداماتی انجام داد و عکس العمل دولت انگلستان در مقابل اقدامات او چه بود؟

خلع ید از شرکت نفت ایران و انگلیس / دفاع از حق ایران در مجامع بین المللی / به علت قطع صادرات نفت و تحریم های اقتصادی و فشارهای دولت انگلستان، درآمد دولت به سرعت کاهش یافت و کشور دچار مشکلات شدید اقتصادی شد. در نتیجه دولت ناچار به فروش اوراق قرضه شد

۳ انگلستان از نخست وزیر شدن حسین علاء چه هدفی را دنبال می کرد و او در این راستا چه کارهایی کرد؟

آن دولت قصد داشت با انتصاب حسین علاء به نخست وزیری مانع از اجرای قانون ملی شدن نفت گردد / علاء برای آرام کردن بحران و مناقشات نفتی در خوزستان و متعاقباً در سایر مناطق نفت خیز جنوب حکومت نظامی برقرار کرد

پرسش های نمونه درس ۱۳

متن سوالات

ردیف	متن سوالات
۱	چه عواملی موجب شد که مصدق در دور دوم نخست وزیری از حمایت مردم محروم بماند؟ ضعف ساختاری و بی کفایتی برخی از اعضای کابینه دولت، رقابت ها و قدرت طلبی ها، روند جدایی و بروز شکاف و تشتت سیاسی
۲	انگلستان از چه راه هایی همکاری آمریکا برای انجام کودتا در ایران را جلب کرد؟ از یک سو انگلیسی ها قول دادند، شرکت های نفتی آمریکایی را در منابع نفت ایران شریک سازند و از سوی دیگر خطر نفوذ کمونیسم و حزب توده را در ایران بزرگ جلوه دادند
۳	انگلستان از چه راه هایی به تضعیف دولت مصدق پرداخت؟ تحریم خرید نفت ایران و تهدید کشورهای خریدار نفت ایران به تعقیب قضایی و مجازات بود
۴	موضع حزب توده نسبت به دولت مصدق چه بود و عملکرد آن حزب در کودتای ۲۸ مرداد چگونه بود؟ <ul style="list-style-type: none"> این حزب از آغاز نهضت ملی شدن نفت، جنبش را به عنوان یک حرکت وابسته به سرمایه داری غرب متهم می کرد و تنها خواستار ملی شدن نفت جنوب بود؛ زیرا نفت شمال را حق شوروی می دانست. حزب توده به دلیل وابستگی به شوروی از منافع آن دولت حمایت می کرد و همواره رفتار خصمانه ای با نهضت ملی شدن نفت داشت، اما پس از واقعه ۳۰ تیر ۱۳۳۱ برخی از رهبران حزب تصمیم به حمایت از دکتر مصدق گرفتند و در مواردی چون خروج شاه از کشور (توطئه ۹ اسفند ماه ۱۳۳۱) و رفراندوم برای انحلال مجلس دوره هفدهم از دولت دکتر مصدق پشتیبانی کردند. در فاصله کودتای نافرجام ۲۵ مرداد تا کودتای ۲۸ مرداد حزب توده با وجود داشتن تشکیلات وسیع و سازمان نظامی، نیروهایش را از خیابان ها فراخواند و در برابر کودتا هیچ واکنشی به جز پایین کشیدن مجسمه های شاه و شعار الغای سلطنت و استقرار جمهوری دموکراتیک که به بهره برداری کودتاچیان در جنگ روانی منجر شد، انجام نداد. سازمان نظامی حزب توده از طریق شبکه اطلاعاتی خود در ارتش از توطئه کودتا آگاه بود و به دلیل در اختیار داشتن پست های نظامی مهم می توانست مانع موفقیت کودتا شود. یکی از علل بی واکنشی شوروی و حزب توده در قبال کودتا بلا تکلیفی ناشی از مرگ استالین بود
۵	در دوره نخست وزیری مصدق، عناصر فعال دربار چه کسانی بودند و چگونه به تضعیف دولت مصدق پرداختند وابستگان شاه و درباریان، با صراحت و جدیت بیشتری با نهضت ملی شدن نفت و دولت برآمده از آن، مخالفت و دشمنی کردند و در طول دوران نهضت دائم مشغول توطئه چینی و دسیسه کاری بر ضد آن بودند. اشرف پهلوی، خواهر شاه، مادر شاه و افراد دربار از جمله اسدالله علم و شاپور ریپورتر بر ضد حقوق و منافع ملت ایران و به نفع دولت انگلستان، در مقابل نهضت ملی شدن نفت ایستادند

پرسش های نمونه درس ۱۴

ردیف	متن سوالات
۱	<p>سازمان سیا چه نقشی در انجام کودتای ۲۸ مرداد داشت؟</p> <p>شعبه امنیتی سازمان سیا تصمیم گرفت به سرعت، سیاست حمله به دولت دکتر مصدق را از طریق جنگ روانی موسوم « تبلیغات خاکستری » به مرحله به اجرا در آورد. (قبل از اجرای کودتا)</p> <p>کودتاجیان با هدایت سازمان سیا توانستند بدون کمک نیروهای نظامی اصفهان، کرمانشاه و همدان که با برنامه ریزی قبلی برای حرکت به سوی تهران آماده بودند، با بسیج دستجاتی از اراذل و اوباش که با پول های مراکز اطلاعاتی انگلستان و آمریکا سازماندهی شده بودند، نقشه های خود را عملی کنند. (بعد از شکست کودتای ۲۸ مرداد)</p>
۲	<p>پیامدهای کودتای ۲۸ مرداد برای ملت ایران چه بود؟</p> <p>طرح براندازی حکومت دکتر مصدق پیچیده بود اما به سهولت و با کمترین هزینه برای کودتاجیان و پیامدهای سهمگین و ناگوار برای ملت ایران که منجر به سلطه همه جانبه آمریکا در ایران گردید، همراه بود. به این ترتیب عصری جدید در سرنوشت ملت ایران رقم خورد که هزینه آن، بیست و پنج سال سلطه مستقیم آمریکا، همراه با ده ها هزار کشته، زخمی، زندانی و تاراج میلیاردها بشکه نفت کشور بود.</p> <p>از جمله اشتباهات مصدق، اعتماد بیش از حد به آمریکایی ها بود و نیز جدا شدن از روحانیت. اولاً نه تنها به آمریکایی ها، بلکه با دولتهایی استعمارگر اعتماد نمود.. ثانياً تا زمانیکه ملت پیشستان ولایت فقیه بوده و از روحانیت جدا نشده، آسیبی به اسلام و کشور وارد نخواهد شد</p>
۳	<p>حرکت مردم ایران پس از شهریور ۱۳۲۰ بر چه پایه هایی استوار بود و چرا این حرکت به نتیجه نهایی نرسید؟</p> <p>جلوگیری از بازگشت دیکتاتوری پهلوی و کوتاه کردن دست استعمار / به دلیل دسیسه بیگانگان، اختلافات داخلی و فقدان رهبری مقتدر، بصیر و جامع</p>

پرسش های نمونه درس ۱۵

متن سوالات

ردیف

۱	<p>پس از کودتای ۲۸ مرداد، چه وضعیتی بر مملکت حاکم شد؟</p> <p>با روی کار آمدن دولت نظامی زاهدی، فضای تیره ای در جامعه ایران حکم فرما شد، فرمانداری نظامی تهران به سر تیپ تیمور بختیار سپرده شد. بختیار که افسری بی رحم و خونریز بود، برای استقرار و تثبیت حکومت کودتا، سرکوب نیروهای ضدکودتا و میهن دوست را آغاز کرد. عده بسیاری از مخالفان را دستگیر و زندانی کرد و عده ای از آنها تبعید و تیرباران شدند. تظاهرات شهرستان ها و تهران با سرکوب شدید مواجه شد</p>
۲	<p>علت مخالفت شهید نواب صفوی با پیمان بغداد چه بود؟</p> <p>زیرا معتقد بود که ورود ایران در پیمان بغداد زمینه ساز سلطه نظامی آمریکا بر ایران است.</p>
۳	<p>تأسیس ساواک از چه جنبه هایی برای آمریکا اهمیت داشت؟</p> <p>(۱) همسایگی ایران با شوروی، به عنوان رقیب اصلی آمریکا</p> <p>(۲) حفظ و تثبیت نفوذ آمریکا در ایران</p>
۴	<p>بیگانگان چه نقشی در تأسیس و اداره کردن ساواک داشتند؟</p> <p>ساواک به پیشنهاد آمریکایی ها تأسیس شد و با هدایت و حمایت سرویسهای اطلاعاتی آمریکا و انگلیس و سپس با کمک سازمان اطلاعاتی اسرائیل (موساد)، به صورت یک تشکیلات مخوف امنیتی و اطلاعاتی درآمد؛ اما به جای آنکه دستاوردهای اطلاعاتی خود را در جهت منافع کشور به کار گیرد، در خدمت تأمین منافع آمریکا و انگلیس و سپس اسرائیل و به عنوان مانعی در برابر توسعه شوروی و کمونیسم، قرار گرفت.</p>

پرسش های نمونه درس ۱۶

متن سوالات

ردیف	متن سوالات
۱	هدف آمریکا از انجام اصلاحات در کشورهای توسعه نیافته چه بود؟ این اصلاحات با چه عنوانی و در چه کشورهایی اجرا شد؟ هدف پیشگیری از انقلاب های قهرآمیز / کشورهایایی که در معرض خطر کمونیسم بودند، اجرا شد / اتحاد برای پیشرفت
۲	چرا دولت آمریکا انجام اصلاحات اقتصادی اجتماعی در ایران را ضروری می دانست؟ کارشناسان مسائل ایران در وزارت امور خارجه آمریکا، گزارش هایی از وضعیت فساد حکومت شاه و سرکوب مخالفان سیاسی رژیم پهلوی تهیه کردند که نشان می داد وجود یک سلسله اصلاحات اقتصادی - اجتماعی در ایران ضروری است. علاوه بر این، صنایع و اقتصاد آمریکا و کشورهای غربی نیازمند بازارهای مصرف جدیدی بود و کشورهای خاورمیانه به علت ساختار اقتصادی مبتنی بر رژیم ارباب و رعیتی، امکان مصرف تولیدات جدید را نداشتند
۳	آمریکا چه نقشی در برکناری شریف امامی و انتصاب علی امینی به نخست وزیری داشت؟ کندی، رییس جمهور آمریکا به شاه و شریف امامی اعتماد نداشت و آنها را برای انجام برنامه های خود در ایران مناسب نمی دید، آمریکا، در این زمان، برای هموار کردن سیاست های خود در ایران، با برخی از رجال ایران ارتباط برقرار کرد و خواستار برکناری شریف امامی و روی کار آمدن علی امینی شد
۴	علی امینی در دوره نخست وزیری خود چه اقداماتی انجام داد؟ قدم اول این سیاست مبارزه با فساد اداری بود که برای جلوگیری از سقوط رژیم پهلوی و افتادن حکومت ایران به دست کمونیست ها بود، صورت می گرفت. اقدام دوم «اصلاحات اقتصادی» بود که برای تغییر، زیرساخت های اجتماعی و اقتصادی کشور به اجرا درآمد. • علی امینی در اولین قدم، دست به اقدامی جنجالی زد. او از شاه درخواست انحلال مجلس های شورای ملی و سنا را کرد، تا موانع سر راه انجام نقشه های خود را از میان بردارد. به دنبال آن، جمعی زیاد از سران حکومت از نظامیان عالی رتبه گرفته تا مقامهای اقتصادی را دستگیر کرد تا گناه مفسد اقتصادی و سیاسی رژیم پهلوی را به گردن آنان بیندازد. علی امینی با این اقدام می خواست از تعمیق اعتراضات اجتماعی و مردمی علیه آمریکا جلوگیری کند. • اقدام دوم امینی، اجرای قانون اصلاحات ارضی بود. قانون «اصلاحات ارضی» که در بهمن ۱۳۴۰ در هیئت دولت به تصویب رسیده بود، از منطقه آذربایجان شروع شد. با سرعت گرفتن روند اصلاحات ارضی توسط علی امینی، شاه از ناحیه او احساس خطر کرد

پرسش های نمونه درس ۱۷

متن سوالات

ردیف

<p>۱ در دوره نخست وزیری علم چه تغییری در شرایط انتخابات انجمن های ایالتی و ولایتی ایجاد شد؟ قانون مذکور در مهر ۱۳۴۱ توسط هیئت دولت تغییر کرد که براساس آن، شرط مسلمان بودن و سوگند به قرآن مجید از شرایط انتخاب شوندها حذف شد</p>	
<p>۲ علت و نتیجه مخالفت امام خمینی و علما با تصویب نامه انجمن های ایالتی و ولایتی را توضیح دهید. این تصویب نامه اعتراض علما و مردم مسلمان ایران را برانگیخت. امام خمینی علمای طراز اول قم را به نشست ها و گفت و گوهای متعدد برای لغو این تصویب نامه فراخواند. وی با تشریح نقشه های استعمار و توطئه های آنها مسئولیت علما را در قبال صیانت از اسلام و استقلال کشور یادآور شد و مقرر شد با ارسال تلگرام هایی به شاه، لغو فوری تصویب نامه مذکور درخواست شود. مبارزه پیگیر امام خمینی، مراجع تقلید و دیگر علما سرانجام شاه و دولت را وادار به عقب نشینی و اعلام لغو تصویب نامه کرد. شاه در اجرای سیاست اسلام زدایی با شکست مواجه شد.</p>	
<p>۳ امام خمینی (ره) و دیگر علما در مقابل رفراندوم اصول شش گانه (انقلاب سفید)، چه موضعی اتخاذ کردند؟ در این هنگام امام خمینی با آگاهی از اهداف شاه و نتایج زیان بار سیاست های مداخله جویانه آمریکا در ایران، مراجع و علمای قم را به شرکت در یک جلسه اضطراری فراخواند در این نشست پس از تبادل نظر تصمیم گرفته شد، برای اطلاع بیشتر در باره همه پرسشی و اهداف آن از شاه توضیح بخواهند. آیت الله روح الله کمالوند به نمایندگی از سوی مراجع و علما به دیدار شاه رفت. در این دیدار، شاه به جای پاسخ به سؤالات مراجع و علما، زبان به تهدید گشود. امام خمینی و دیگر علما با انتشار اعلامیه های جداگانه ای، رفراندوم (همه پرسشی) را غیر قانونی اعلام و آنرا تحریم کردند</p>	

پرسش های نمونه درس ۱۸

متن سوالات

ردیف

۱	<p>حمله به مدرسه فیضیه قم و مدرسه طالبیه تبریز چه پیامدهایی به دنبال داشت؟</p> <p>حادثه خونین فیضیه پیامدهای مختلفی داشت و برخلاف انتظار رژیم مبارزه را جدی و آشکارتر کرد. روحانیون تهران، قم، مشهد، اصفهان، شیراز و برخی از دیگر شهرستان ها به منظور ابراز همدردی و پشتیبانی از حوزه علمیه قم به مدت یک هفته دست به اعتصاب زدند و از رفتن به مساجد و اقامه نماز جماعت خودداری کردند.</p> <p>امام خمینی در اعلامیه معروف خود، شاه دوستی را با غارتگری، جنایت و تجاوز به احکام اسلام مساوی دانست و به نام ملت، نخست وزیر را استیضاح کرد. رهبری نهضت همچنین اظهار حقایق را به هر قیمتی واجب و تقیه را حرام کرد</p>
۲	<p>دستگیری امام خمینی در خرداد ۱۳۴۲ چه واکنشی در جامعه ایجاد کرد؟</p> <p>با انعکاس خبر دستگیری امام خمینی، در پانزدهم خرداد موجی عظیم از اعتراض مردمی در قم به پاخاست. به دنبال آن، در تهران و شهرستان های ورامین، مشهد، قزوین، کاشان، و شیراز، تبریز و اصفهان چند شهر دیگر نیز، تظاهرات اعتراض آمیز به راه افتاد. در تهران و قم دامنه تظاهرات بسیار گسترده بود. به همین سبب با اعلام حکومت نظامی، تانک ها و مسلسل های سنگین به خیابان آمدند. در قم هواپیماهای نظامی بر فراز شهر به پرواز درآمدند</p>
۳	<p>قیام ۱۵ خرداد ۱۳۴۲ چه دستاوردهایی داشت؟</p> <p>(۱) قیام ۱۵ خرداد دارای ابعاد ضد استعماری و ضد استبدادی بود که توانست به طور فراگیری توده های مختلف مردم را در صحنه مبارزه علیه رژیم دست نشانده پهلوی بسیج کند</p> <p>(۲) به دلیل اعتقاد راسخ امام خمینی به حمایت از اسلام راستین که از سیاست جدا نیست، بذر فرهنگ مبارزه به عنوان یک تکلیف الهی در جامعه کاشته شد که ثمرات آن در پیروزی انقلاب اسلامی به بار نشست</p> <p>(۳) افزایش رشد سیاسی در میان حوزه های علمیه و روحانیت و گرایش بیشتر روشنفکران و دانشگاهیان به ارزش های اسلامی به عنوان برافروزنده مشعل مبارزات سیاسی بود</p> <p>(۴) در جهانی که لیبرالیسم غربی و مارکسیسم شرقی کارایی خود را در رهایی کشورهای تحت ستم از سلطه استبداد و استعمار از دست داده بودند، پیوستگی دین و سیاست ظهور کرد.</p> <p>(۵) قیام ۱۵ خرداد همچنین به جریان های مبارز دینی و غیردینی نشان داد که رژیم شاه از طریق مسالمت آمیز و در چارچوب قانون اساسی اصلاح ناپذیر است و برای مبارزه با نظام استبدادی و وابسته راهی جز مبارزه مستمر وجود ندارد.</p> <p>(۶) قیام ۱۵ خرداد نقطه عطف مهمی در جنبش های تاریخ معاصر ایران و جهان اسلام به شمار می رود که شکل جدیدی از مبارزه را عرضه و آزمایش کرد و تجربه گران قدری بود که توانست با رهبری امام خمینی مبارزه ملت ایران را تا دستیابی به پیروزی در ۲۲ بهمن ماه ۱۳۵۷ تداوم و ثمر بخشد.</p>
۴	<p>لایحه کاپیتولاسیون چگونه به تصویب رسید و مفاد آن چه بود؟</p> <p>در جلسه نیمه شب بیست و یکم مهر ۱۳۴۳، با تطمیع و تهدید نمایندگان، بی سروصدا، این لایحه تصویب شد / برای مستشاران و نظامیان آمریکایی و خدمتکاران آنها، درخواست مصونیت قضایی کرد</p>
۵	<p>سه مورد از آثار و نتایج نهضت بیدارگری اسلامی به رهبری امام خمینی (ره) را بنویسید.</p> <p>(۱) ورود جدی اسلام سیاسی به روند بیداری اسلامی و عرصه مبارزه با دیکتاتوری و استعمار خارجی</p> <p>(۲) ورود آشکار مرجعیت شیعه به عرصه مبارزه با استبداد داخلی و وابستگی رژیم پهلوی به امریکا و اسرائیل</p> <p>(۳) پیوند بیش از پیش حوزویان و دانشگاهیان و مخالفت صریح و عملی هر دو گروه با اقدامات دین ستیزانه رژیم پهلوی؛</p> <p>(۴) طرح اندیشه حکومت اسلامی بر پایه نظریه ولایت فقیه؛</p> <p>(۵) بازسازی کارکرد مسجد و منبر و تبدیل آنها به کانون های بیداری اسلامی</p>

پرسش های نمونه درس ۱۹

متن سوالات

ردیف	متن سوالات
۱	برنامه های فرهنگی رژیم پهلوی در فاصله ۱۳۴۳ تا ۱۳۵۶ ش چه اهدافی را تعقیب می کرد؟ در عرصه فرهنگی، رژیم برنامه های گسترده ای را به قصد تضعیف ارزشهای دینی و ملی و ترویج فرهنگ غربی تدارک دید
۲	اهداف و انگیزه های محمدرضا شاه از برگزاری جشن های ۲۵۰۰ ساله چه بود؟ این جشن ها رؤیاهای بلند پروازانه شاه بود. او در مقایسه با بسیاری از شخصیت های مطرح جهان فاقد مقبولیت مردمی بود و برای کسب اعتبار کاذب، درصدد برآمد حکومت و شخصیت خود را به کوروش، پادشاه بزرگ هخامنشی پیوند زند و از این طریق محبوبیت و مشروعیتی کسب کند.
۳	عملکرد ساواک و نیروهای امنیتی رژیم پهلوی از ۱۳۴۲ تا ۱۳۶۵ ش چگونه بود؟ شدیدترین برخورد با مخالفان در فاصله سال های ۱۳۵۰ تا ۱۳۵۵ ش صورت گرفت. در این سال ها ساواک وحشیانه ترین شیوه های شکنجه را علیه مبارزان به کار برد؛ جمع زیادی در زیر شکنجه شهید شدند و برخی دیگر تیرباران شدند
۴	به چهار مورد از فعالیت های سیاسی و فرهنگی امام خمینی (ره) در دوران تبعید اشاره کنید. (۱) امام خمینی در دوران تبعید پیوسته مردم را به استقامت دعوت می کرد و به آنان امید می بخشید. (۲) ایشان ضمن تحلیل های روشنگرانه درباره مسائل ایران و حوادث خاورمیانه به ویژه جنگ اعراب و اسرائیل، همواره خطر سلطه همه جانبه آمریکا بر ایران و پیامدهای فرهنگی و سیاسی ناشی از آن (که عظمت و استقلال ایران را مخدوش می کرد) گوشزد می کرد. (۳) امام خمینی نیز کوشید میان روحانیون و دانشگاهیان در مبارزه علیه شاه وحدت ایجاد کند. امام خمینی برای حفظ پایه های دین و استقلال ایران، پیوند و احترام متقابل میان طبقات روحانی و دانشگاهی را ضروری می دانست (۴) امام خمینی، ضمن تبیین نظریه حکومت اسلامی که پیش از این در کتاب کشف اسرار به طرح آن پرداخته بودند، به ضرورت تشکیل حکومت اسلامی بر پایه ماهیت سیاسی و اجتماعی دین مبین اسلام اهتمام ورزیدند. (۵) رهبری سیاسی امام خمینی به عنوان مرجع تقلید، اندیشه جدایی دین از سیاست را که سالیان طولانی توسط رژیم پهلوی تبلیغ و ترویج می شد، کمرنگ کرد و فصل نویی در اندیشه سیاسی و فکری جامعه ایران گشود
۵	مخالفان رژیم پهلوی در فاصله ۱۳۴۳ تا ۱۳۵۶ ش، شامل چه گروه هایی بودند؟ مخالفان رژیم پهلوی، در این زمان، سه گروه بودند: • گروه اول، مسلمانان انقلابی که با اعتقاد به رهبری امام خمینی مبارزه می کردند و به مبارزه، به عنوان یک وظیفه اسلامی و تکلیف شرعی می نگریستند. از دیدگاه امام خمینی، بهترین راه مبارزه با شاه، افزایش آگاهی عمومی و بسیج همگانی مردم برای مبارزه ای فراگیر بود. • گروه دوم، چپ گرایان بودند. این طیف، با تأثیر پذیرفتن از اندیشه های مارکسیستی، راه رهایی را، در پیروی از نظریه های مارکسیستی می دیدند. از دیدگاه اغلب اینان «تنها راه رهایی، جنگ مسلحانه» بود. تعلیم و تربیت چریک و به راه انداختن جنگ چریکی علیه حکومت پهلوی، از جمله اصلی ترین روش های آنان برای مبارزه بود. • گروه سوم، ملی گرایان بودند. اغلب آنها اعتقادی به تغییر رژیم سلطنتی پهلوی نداشتند و معتقد بودند باید اصل سلطنت را پذیرفت ولی در جهت کاهش خودکامگی شاه تلاش کرد

پرسش های نمونه درس ۲۰

متن سوالات

ردیف	متن سوالات
۱	<p>شاه برای هماهنگی با برنامه حقوق بشر کارتر، در سال ۱۳۵۶ چه تغییر و تحولاتی در ایران ایجاد کرد؟ اعلام کرد که در کشور، فضای باز سیاسی ایجاد خواهد کرد؛ لذا در مرداد، ۱۳۵۶ امیرعباس هویدا را برکنار و جمشید آموزگار را به نخست وزیری منصوب کرد. به دنبال آن، اعلام شد که قانون محاکمه سریع مخالفان در دادگاه های سری نظامی لغو شده است و محاکمه هایی که در آنها محکومان اغلب به تیرباران و زندانهای طولانی محکوم می شدند، بعد از آن علنی خواهد بود. همچنین با اعلام تشکیل «کمیسیون شاهنشاهی برای مبارزه با فساد»، رژیم به وجود فساد گسترده در دستگاه های دولتی، اقرار کرد</p>
۲	<p>برگزاری مجالس ختم سیدمصطفی خمینی چه پیامدی به دنبال داشت؟ در این مجالس، سخنرانی های تندى علیه شاه صورت گرفت. با وجود ممنوعیت شدید نام بردن از آیت الله خمینی، این حادثه باعث شد تا بار دیگر به طور گسترده ای نام امام خمینی بر سر زبان ها بیفتد</p>
۳	<p>انتشار مقاله توهین آمیز روزنامه اطلاعات در هفدهم دی ۱۳۵۶، چه واکنش هایی در جامعه ایجاد کرد؟</p> <ul style="list-style-type: none"> • انتشار مقاله اهانت آمیز در روزنامه «اطلاعات»، با واکنش فوری طلاب، روحانیون و مردم قم روبه رو شد. تظاهرات روز نوزدهم دی ماه، منتهی به حمله نیروهای نظامی به مردم شد که طی آن، چهارده نفر کشته و عده زیادی مجروح و جمعی از علما و روحانیون نیز دستگیر و تبعید شدند اما دامنه اعتراض ها افزایش یافت. • در بیست و نهم بهمن، در شهر تبریز برای شهدای قم، مراسم «اربعین» (چهلیم) برگزار شد و ارتش، مردم را به گلوله بست. • در یزد نیز به مناسبت برگزاری چهلیم شهدای تبریز، این اتفاق تکرار شد و درگیری ها، شهر به شهر، ادامه یافت
۴	<p>عکس العمل دولت آمریکا را نسبت به کشتار مردم ایران در ۱۷ شهریور ۱۳۵۷ توضیح دهید؟ پس از این کشتار گسترده، کارتر، طی پیامی، از شاه اعلام پشتیبانی و از اقدام های او در راه بازگرداندن نظم، حمایت کرد. اما در درون کاخ سفید بر سر چگونگی مقابله با انقلاب اسلامی اختلافات جدی وجود داشت. شورای امنیت ملی معتقد به کشتار گسترده مردم، و وزارت امور خارجه در صدد نفوذ در انقلاب بود و این اختلاف سبب سردرگمی کارتر و شاه در سرکوب مردم و انقلاب اسلامی شده بود.</p>

پرسش های نمونه درس ۲۱

ردیف	متن سوالات
۱	هجرت امام خمینی به پاریس چه پیامدهایی را در پی داشت؟ تصور شاه و آمریکا این بود که دور شدن امام خمینی از ایران، سبب جدایی وی از جریان انقلاب خواهد شد اما شرایط بهتر ارتباطات در فرانسه، به کمک رهبری انقلاب آمد. از آن پس، تماس ها راحت تر و پیام ها بیشتر شد
۲	از هاری برای برقراری آرامش به چه اقداماتی دست زد؟ از هاری، در اولین اقدام برای ایجاد کاهش نارضایتی و برقراری آرامش، جمعی از سران بدنام رژیم پهلوی، نظیر امیرعباس هویدا، نخست وزیر اسبق و ارتشبد نصیری، رئیس سابق ساواک را دستگیر کرد
۳	دولت آمریکا در دوره نخست وزیری بختیار چه سیاستی نسبت به ایران اتخاذ کرد؟ شورای امنیت ملی آمریکا به دنبال اجرای کودتا و به راه انداختن جوی خون در ایران بودند اما کارتر، وزارت امور خارجه و سازمان سیا، به فکر فریب مردم، از طریق جایگزینی بختیار به جای شاه و سوار شدن بر موج انقلاب بودند
۴	چرا برپایی تظاهرات عاشورا به منزله یک همه پرسی عمومی تلقی شد؟ در این راهپیمایی که بصورت سراسری برگزار شد و بیش از ۱۰ میلیون نفر در آن شرکت داشتند یک صدا اعلام کردند استقلال آزادی جمهوری اسلامی
۵	دولت موقت چگونه شکل گرفت؟ با پیشنهاد شورای انقلاب، مهندس مهدی بازرگان، به عنوان نخست وزیر دولت موقت، انتخاب شد و خبر آن، در شانزدهم بهمن ماه، رسماً به اطلاع مردم رسید

پرسش های نمونه درس ۲۲

متن سوالات

ردیف

<p>۱ امام خمینی چه وظایفی را به دولت موقت محول کرد؟</p> <p>(۱) اداره امور مملکت</p> <p>(۲) اجرای رفراندوم درباره تعیین نظام سیاسی کشور</p> <p>(۳) تشکیل مجلس منتخبان مردم برای تدوین و تصویب قانون اساسی</p> <p>(۴) برگزاری انتخابات مجلس نمایندگان ملت، طبق قانون اساسی جدید</p>	<p>۱</p>
<p>۲ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران چگونه تدوین و تصویب شد؟</p> <p>مجلس خبرگان، قانون های اساسی کشورهای مختلف غربی و اسلامی را بررسی کرد و با توجه به قانون اساسی سابق کشور و مبنای فقهی و اسلامی، همچنین نظریات نمایندگان گروه های مختلف سیاسی و فکری، تدوین قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران را آغاز کرد</p>	<p>۲</p>
<p>۳ مهم ترین دسیسه ها و توطئه های آمریکا را بر ضد انقلاب اسلامی برشمارید.</p> <ul style="list-style-type: none"> • تضعیف، حذف و ترور اندیشمندان و متفکران دینی، یاران امام که از ارکان اصلی انقلاب اسلامی، تلقی می شدند، • ایجاد گروه های سیاسی مخالف • حمایت از ساواکی ها • ایجاد آشوب در استان ها • حمله نظامی به طیس • تحریم و محاصره اقتصادی • جنگ تبلیغاتی و شایعه پراکنی علیه انقلاب اسلامی • طراحی کودتا • جنگ تحمیلی هشت ساله، 	<p>۳</p>
<p>۴ گروه های ضدانقلاب خواستار چه تغییراتی در انقلاب اسلامی بودند؟</p> <p>(۱) تغییر در ترکیب شورای انقلاب</p> <p>(۲) مسلح کردن گروهک ها</p> <p>(۳) انحلال ارتش</p> <p>برآورده شدن این سه خواسته، زمینه را برای تسلط این گروهک ها بر کشور، فراهم می ساخت؛ زیرا از طریق نفوذ در شورای انقلاب که تصمیم های اساسی را در آن شرایط حساس و بحران زده می گرفت، آنها می توانستند به عالیت رین نهاد انقلاب دست پیدا کنند و با دریافت سلاح و انحلال ارتش نیز، به هدف های خطرناک سیاسی خود دست می یافتند</p>	<p>۴</p>

پرسش های نمونه درس ۲۳

متن سوالات

ردیف	متن سوالات
۱	<p>در دوره ریاست جمهوری بنی صدر، بین جریان اصولگرا(انقلابی و حزب الله) و جریان لیبرال و چپ، چه اختلاف هایی بروز کرد؟</p> <p>نخستین مرحله اختلاف بین دو جریان مورد اشاره، در انتخاب نخست وزیر شدت گرفت. طبق قانون اساسی (اولیه و قبل از بازنگری)، رئیس جمهور بایستی فردی را جهت تصدی سمت نخست وزیری به مجلس شورای اسلامی معرفی کند و پس از رأی اعتماد نمایندگان مجلس، منصب او رسمیت و اعتبار می یافت. بنی صدر و گروهک های پشتیبان او برای تحمیل کردن فرد موردنظر خود به مجلس، اقدام به هیاهو و جوسازی گسترده کردند، اما به دلیل ایستادگی نمایندگان مجلس، سرانجام رئیس جمهور مجبور شد، محمدعلی رجایی را که مورد اعتماد مجلس بود معرفی کند و رأی قاطع نمایندگان، رجایی نخست وزیر شد</p>
۲	<p>سه مورد از مهم ترین اقدامات تروریستی سازمان مجاهدین خلق را در سال ۱۳۶۰ بنویسید.</p> <ul style="list-style-type: none"> • اولین ترور، در ششم تیرماه ۱۳۶۰، یعنی شش روز پس از عزل بنی صدر، متوجه آیت الله سید علی خامنه ای شد و او را به شدت مجروح ساخت • در هفتم تیرماه بر اثر انفجار بمب در محل دفتر حزب جمهوری اسلامی، بیش از هفتاد نفر از نمایندگان مجلس، وزیران و دولتمردان انقلابی که نقشی برجسته در تدوین قانون اساسی و هدایت انقلاب در مسیر اصلی خویش ایفا کرده بودند، به شهادت رسیدند. دکتر بهشتی، رئیس دیوان عالی کشور، در رأس این گروه قرار داشت. • به دنبال بمب گذاری سازمان مجاهدین خلق در محل تشکیل هیئت دولت در هشتم شهریور ۱۳۶۰، آقایان رجایی و دکتر باهنر، رئیس جمهور و نخست وزیر، به شهادت رسیدند. • تروریست ها حتی در مساجد و کانون های دینی و مصلاهای نماز جمعه، به انفجار بمب و ترور ائمه جمعه و جماعات اقدام می کردند. شهدای محراب، آیت الله سید عبدالحسین دستغیب در شیراز، آیت الله مدنی در تبریز، آیت الله صدوقی در یزد، آیت الله اشرفی اصفهانی در کرمانشاه و حجت الاسلام هاشمی نژاد، دانشمند و روحانی مؤثر مشهد، از این جمله بودند
۳	<p>انقلاب فرهنگی در چه شرایطی و با چه هدفی انجام شد؟</p> <p>در این دوره بحران زده، دانشگاه ها محل مجادلات و درگیری های سیاسی شده بود زیرا گروه های سیاسی، کلاس های درس دانشگاه ها و حتی برخی از دبیرستان های بزرگ را به دفترهای گروهی خود تبدیل کرده بودند. ضمن نگهداری اسلحه و وسایل و تجهیزات نظامی در آنها، تشنج آفرینی های خیابانی و آشوب را در اقصا نقاط کشور هدایت می کردند. در اردیبهشت سال ۱۳۵۹، شورای انقلاب، به پیشنهاد دانشجویان مسلمان، دانشگاه ها را موقتاً تعطیل کرد تا به مدیریت آنها نظم و سازماندهی بدهد. در تاریخ انقلاب، پاک سازی گروه های معاند که در مراکز دانشگاهی نفوذ کرده بودند و همچنین ایجاد تحول در درس های آموزش عالی، با عنوان انقلاب فرهنگی شناخته می شود</p>
۴	<p>بنی صدر چرا و چگونه از ریاست جمهوری عزل شد؟</p> <p>بعد از آنکه اختلاف بین بنی صدر و نیروهای انقلابی به مرحله ای رسید که اساس اسلام و انقلاب در خطر افتاد، ابتداء امام بنی صدر را از مقام فرماندهی کل قوا عزل و سپس مجلس شورای اسلامی طبق وظیفه قانونی خود به بنی صدر رای عدم اعتماد داد و او را از ریاست جمهوری عزل نمود</p>
۵	<p>علت مخالفت دولت آمریکا و برخی کشورهای استعماری با برنامه هسته ای صلح آمیز ایران چیست؟</p> <p>این کشورها می خواهند دانش ارزشمند هسته ای در انحصار کامل خودشان باشد و دیگر کشورها به آن دسترسی نداشته باشند.</p>

پرسش های نمونه درس ۲۴

ردیف	متن سوالات
۱	چرا در ابتدای جنگ، ارتش صدام به پیشرفت های سریع در خاک ایران موفق شد؟ با وقوع انقلاب اسلامی در ایران و تضعیف ارتش و نیروهای مسلح و بروز بحران های داخلی، رژیم بعثی عراق تصور کرد که زمینه خوبی برای تجاوز به میهن ما فراهم شده است و به دلیل وقوع انقلاب، کشور آمادگی رویارویی با جنگ خارجی را ندارد
۲	نتیجه پیروزی های پی در پی ایران در جبهه های جنگ چه بود؟ تقویت وحدت ملی، آزادی خرمشهر، شکسته شدن محاصره آبادان بود
۳	صدام چه موقع ندای صلح خواهی سرداد؟ درحالی که نیروهای ایرانی، پی در پی متجاوزان بعثی را عقب می راندند، صدام ندای صلح خواهی و مظلوم نمایی سر داد. او اعلام کرد که آماده صلح با ایران است. سازمان ملل متحد نیز که باید از همان آغاز حمله صدام، اقدام او را محکوم می کرد، اما تحت نفوذ قدرتهای بزرگ شرق و غرب، از این کار طفره میرفت، اکنون با او هم صدا شده بود و طرفین را به آتش بس - و نه عقب نشینی عراقی ها به مرزها - دعوت می کرد.
۴	چرا در ابتدا ایران آتش بس را نمی پذیرفت؟ (۱) زیرا هنوز بخشهای زیادی از خاک ایران در تصرف متجاوزان عراقی بود و قبول آتش بس موجب تثبیت حضور آنان در خاک ایران می شد. (۲) ایران می دانست صدام درصدد است طی آتش بس، فرصتی به دست آورد تا به تجدید قوا و بازسازی نیروهای خود بپردازد. (۳) صدام طی حمله به ایران، هزاران نفر از ایرانیان را قتل عام و خانواده های زیادی را داغ دار کرده بود. پس باید به عنوان آغازگر جنگ، محکوم و تنبیه می شد. در غیر این صورت ممکن بود، با تحریک سلطه جویان غربی نظیر آمریکا که به خاطر انقلاب

پرسش های نمونه درس ۲۵

متن سوالات

ردیف	متن سوالات
۱	<p>منظور از استقلال سیاسی، استقلال فکری و استقلال اقتصادی چیست؟</p> <p>به این معنا که مردم باور کنند بیگانگان بر آن ها برتری ذاتی ندارند و آنها نیز با و پشت کار خود می توانند به سازندگی و پیشرفت برسند (استقلال فکری)</p> <p>استقلال سیاسی هر کشور که از جایگاهی بسیار مهم برخوردار است، به این معنی است که مدیران، مسئولان و سران کشور، در تعیین خط مشی و اجرای برنامه های کشور، تابع دستور بیگانگان و مداخله آنها نباشند (استقلال سیاسی)</p> <p>به معنای نداشتن وابستگی در ابعاد گوناگون اقتصادی است. کشوری به استقلال اقتصادی می رسد که برای تأمین نیازهای اساسی جامعه اش، به دیگران وابسته نباشد. (استقلال اقتصادی)</p>
۲	<p>انقلاب اسلامی از جنبه سیاسی در داخل کشور چه دستاوردهایی داشته است؟</p> <ol style="list-style-type: none"> تغییر رژیم وابسته و خودکامه شاهنشاهی و رفع استعمار و استبداد از ملت ایران. استقرار نظام جمهوری اسلامی (تحقق خواسته مردم ایران مبنی بر شکل گیری نظام حکومتی مبتنی بر ولایت فقیه و نقش تعیین کننده مردم در سرنوشت خویش). تدوین قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران. استقلال سیاسی. پیوند دین و سیاست و ارائه الگویی نوین برای مردم سالاری دینی. رشد سیاسی و آگاهی های عمومی مردم و حضور مردم در صحنه های گوناگون. شکست اُبَهِت قدرت های غرب و شرق و قدرت های سلطه گر خارجی. عدم سلطه پذیری (از قدرت های شرق و غرب) و نفی هرگونه سلطه جویی نسبت به سایر کشورها. ترسیم چهره صلح طلبانه ای از اسلام با اثبات مظلومیت مردم ایران در جریان جنگ تحمیلی و سایر تهاجمات، با طرح تشنج زدایی در سطح دولت ها
۳	<p>ولایت فقیه به عنوان هسته مرکزی نظام جمهوری اسلامی چه نوع مشروعیتی دارد؟</p> <p>مطابق تعالیم اصیل شیعی، ولایت فقیه به عنوان هسته مرکزی و جوهر وجودی نظام جمهوری اسلامی، دارای مشروعیت الهی است که با مقبولیت مردمی تحقق و عینیت می یابد</p>
۴	<p>سه مورد از دستاوردهای بزرگ اقتصادی انقلاب اسلامی را بنویسید.</p> <ol style="list-style-type: none"> تولید بیشتر کالا در داخل و حتی صدور بعضی از آنها به خارج از کشور سهم صادرات غیر نفتی به طرز چشمگیری افزایش یافت توجه بیشتر به عمران و آبادی روستاها و برخورداری کردن اکثر روستاهای ایران از نعمت آب و برق و مخابرات و مراکز آموزشی و بهداشتی و جاده ها و امکانات رفاهی
۵	<p>در زمینه علمی و فناوری های نوین انقلاب اسلامی چه دستاوردهایی داشته است؟</p> <ol style="list-style-type: none"> توجه به صنایع سنگین و اقدامات بنیادی در این زمینه توسعه روز افزون صنایع نفت، پتروشیمی، ذوب آهن، فولاد و برق ساخت سدهای بزرگ گسترش یا نوسازی راههای کشور پیشرفت عظیم در حوزه فن آوری هسته ای، بیولوژی مولکولی و سلولهای نیادی دستیابی به فناوری هسته ای صلح آمیز
۶	<p>در زمینه فناوری هسته ای انقلاب اسلامی چه دستاوردهایی داشته است؟</p> <p>دسترسی به چرخه سوخت هسته ای، یعنی فرایند تبدیل اورانیوم طبیعی به سوخت مورد نیاز برای تولید انرژی هسته ای</p>

موفق و سربلند باشید / احمد اسدی اقدم - مرند

برای دریافت نمونه سوالات امتحانی و دیگر جزوات همین دبیر (احمد اسدی اقدم) به سایت گاما www.Gama.ir مراجعه نمایید

اسدی جوزه گاه
اقدم
@Bank - JozveGah

بارم بندی دروس

کانال تخصصی تاریخ من
@tarikheman3

تاریخ معاصر

پایه : یازدهم (به استثنای علوم انسانی)

تهیه کننده : احمد اسدی اقدم - مرند

شماره درس	پایانی نوبت اول	پایان نوبت دوم	شهریور / بزرگسالان
۱	۲		۱/۵
۲	۱/۵		۱/۵
۳	۱/۵		۱/۵
۴	۱/۵		۱/۵
۵	۱/۵		۱/۵
۶	۱/۵		۱/۵
۷	۱/۵		۱/۵
۸	۱/۵		۱/۵
۹	۱/۵		۱/۵
۱۰	۱/۵		۱/۵
۱۱	۱/۵		۱/۵
۱۲	۱/۵	۲ نمره	۱/۵
۱۳	۱/۵		۱/۵
۱۴		۱/۵	
۱۵		۱/۵	۱/۵
۱۶		۱/۵	
۱۷		۱/۵	۱/۵
۱۸		۱/۵	
۱۹		۱/۵	۱
۲۰		۱/۵	۱/۵
۲۱		۱/۵	
۲۲		۱/۵	۲
۲۳		۱/۵	
۲۴		۱/۵	۱
۲۵		۱/۵	۱
۲۶			برای مطالعه
جمع	۲۰ نمره	۲۰ نمره	۲۰ نمره